STATENS JÄRNVÄGARS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utkom från trycket den 30 april 1957.

Särtryck nr 141 a
(3:e upplagan)

Gbr.

GODSTRANSPORTFÖRESKRIFTER

(GTF)

Del I

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER OM BEHANDLING AV LIK, LEVANDE DJUR, GODS (INBEGRIPET EXPRESSGODS) OCH VISSA SLAG AV TJÄNSTEFÖRSÄNDELSER

Gällande fr. o. m. den 1 augusti 1940

Ändringstryck nr 1—17 äro inrättade i denna upplaga

Stockholm
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
1957

Förteckning över ändringstryck.

Ändringstryck skall efter verkställd komplettering av särtrycket registreras här nedan.

Ändringstryck			Ändringstryck			Ändringstryck		
nr	infört		nr	infört		nr	infört	
	den	av		den	av		den	av
1	är inrättade i detta exemplar.		31			61		
2			32			62		
3			33			63		
4			34			64		
5			35			65		
6			36			66		
7			37			67		
8			38			68		
9			39			69		
10			40			70		
11			41			71		
12			42			72		
13			43			73		
14			44			74		
15			45			75		
16			46			76		
17			47			77		
18			48			78		
19			49			79		
20			50			80		
21			51			81		
22			52			82		
23			53			83		
24			54			84		
25			55			85		
26			56			86		
27			57			87		
28			58			88		
29			59			89		
30			60			90		

414 57

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Utdelningsplan. Artikel-nr

Inledning.

Inledning . . . 1.
Järnvägens befordringsskyldighet . . . 2.
Olika befordringssätt . . . 3.

A. Mottagning.

Allmänna bestämmelser . . . 4.
Från befordring uteslutna föremål . . . 5.
Föremål, som endast under vissa villkor mottagas till befordring . . . 6.
Emballering . . . 7.
Adressering . . . 8.
Fastställelse av godsets vikt och innehåll . . . 9.
Räkning av kolliantal . . . 10.
Magasinspersonalens anteckningar å fraktsedel . . . 11.
Pollettering av styckegods . . . 12.
Tillsyn och vård av styckegods före lastningen . . . 13.

B. Lastning.

I. Allmänna bestämmelser.

Val av vagn . . . 14.
Undersökning av vagn före lastningen . . . 15.
Isning av vagn . . . 16.
Vagns belastning. Lastprofil . . . 17.
Skyldighet att utföra lastning och lossning . . . 19.
Användning och påläggning av presenning . . . 20.
Låsning och plombering av vagn . . . 21.
Vägning av vagn . . . 22.
Adressering av vagn . . . 23.

II. Särskilda bestämmelser om lik och levande djur.

Lastning av lik . . . 24.
Lastning av levande djur . . . 25.

III. Särskilda bestämmelser om styckegods.

Lastning i allmänhet . . . 26.
Stuvningsuppgift . . . 27.
Styckegodsvagnarnas indelning och beteckning . . . 28.
Huru styckegodsvagnar skola inrättas och användas . . . 29.
Lastning av explosiva varor av första klass . . . 30.
Lastningstabeller . . . 31.
Arbetsplaner för magasinstjänsten . . . 32.
Statistik över fraktstyckegodstransporterna . . . 33.

C. Befordring.

I. Allmänna bestämmelser.

Allmänna bestämmelser. Transportplaner. Befordring av ilgodsvagnslaster med person- och snälltåg. Befordring under avkopplingsförbud . . . 34.
Stationers och tågs indelning från godsbefordringssynpunkt . . . 35.
Tågens användning . . . 36.
Befordringsklasser för godsvagnar . . . 37.
Platsbegäran för godsvagnar . . . 38.
Bokföring av godsvagnar och lasttillbehör å station. Kontroll över vagnställningen å station . . . 39.
Tågs belastning . . . 40.
Dragkraftens användning . . . 41.
Sammansättning av godståg . . . 43.
Transporthandlingar . . . 44.
Överlämning av gods mellan stations- och tågpersonal och mellan tågpersonal inbördes . . . 45.
Tillsyn under befordringen . . . 46.
Överlämning av gods till annan järnväg . . . 48.

Artikel-nr

II. Särskilda bestämmelser om lik och levande djur.

Transportlägenheter . . . . . 49.
Omlastning av lik och levande djur å övergångsstation för järnvägar med olika spårvidd . . . . . 51.
Behandling av levande djur under befordringen . . . . . 52.
Vårdare och vårdareffekter . . . . . 53.
Hundar och hundburar . . . . . 54.

III. Särskilda bestämmelser om gods.

Gods på expressgods-, paketgods- och ilgodsfraktsedel . . . . . 55.
Färskvarugods . . . . . 56.
Varmvagnsgods. Kylvagnsstyckegods. Rapporter om vagnar, som befordras under värme . . . . . 57.
Vanligt fraktstyckegods . . . . . 58.
Explosiva varor av transportklass C . . . . . 59.
Klor, svaveldioxid och fosgén . . . . . 59 a.
Järnvägsfordon på egna hjul . . . . . 60.

IV. Särskilda bestämmelser om tjänsteförsändelser och vissa, mera regelbundna sändningar.

Tjänsteförsändelser. Befordring med postverket och järnvägsposten. Beteckning m. m. . . . . 61.
Väskor, redovisningshandlingar m. m. . . . . 62.
Värdebrev . . . . . 63.
Sveriges kommunikationer, regelbundna försändelser av medicinlådor, regelbundna försändelser av mjölk och grädde, regelbundna försändelser av tidningar . . 64
Järnväg tillhöriga hundburar och andra effekter . . . . . 65.
Gods för Statens järnvägars räkning . . . . . 66.

D. Lossning och utlämning.

Skyldighet att utföra lossningen . . . . . 67.
Granskning och brytning av plombering . . . . . 68.
Iakttagelser vid lossning av styckegods. Hemforsling av gods genom järnvägens försorg . . . . . 69.
Tillsyn och vård av styckegods efter lossningen . . . . . 70.
Iakttagelser vid utlämning . . . . . 71.
Iakttagelser vid återlämning av vagn . . . . . 72.
Rengöring och smittrening av godsvagnar för att förebygga spridning av de smittsamma kreatursjukdomarna . . . . . 73.
Rengöring av godsvagnar. Äldre adresser och anslag borttagas . . . . . 74.

E. Särskilda bestämmelser om tullgods.

I. Förklaringar.

Förklaringar . . . . . 75.

II. Tullklarering.

a. Vad gränsstation har att iakttaga beträffande genomgående gods från utlandet till ort inom tullområdet.

Tullklarering av inkommande gods . . . . . 76.
Tullkammares tullklareringstid i förhållande till godsbefordringslägenhet å gränsort 77.
Förtullning . . . . . 78.
Formulär för varuanmälan vid förtullning . . . . . 79.
Ombud för järnvägen vid förtullning . . . . . 80.
Förtullningsorter i vissa fall . . . . . 81.
Förfaringssätt, om handlingar för förtullning saknas. Beräkning av vagnspengar och växlingsavgift . . . . . 82.
Bruttovikt får i vissa fall utrönas genom vägning å järnvägsvagnväg . . . . . 83.
Transitförsändning . . . . . 84.
Förfaringssätt vid transitförsändning . . . . . 85.
Förfaringssätt, när förtullning icke kunnat fullföljas inom viss tid . . . . . 87.

b. Vad gränsstation har att iakttaga beträffande genomgående gods från ort inom tullområdet till utlandet.

Utgående gods . . . . . 88.
Tullgods . . . . . 89.
Kontroll över restitutionsgods. Exportgods . . . . . 90.
Om handlingar för utförseln saknas. Magasins- och vagnspengar för utgående gods 91.

Artikel-nr

c. Vad gränsstation har att iakttaga beträffande genomgående gods från utland till utland.

Genomgående gods . . . . . 92.

d. Vad avsändningsstation (inberäknat gränsstation loco) har att iakttaga beträffande avgående tullgods.

Försändning av tullgods . . . . . 93.

e. Vad bestämmelsestation (inberäknat gränsstation loco) har att iakttaga beträffande ankommet tullgods.

Förtullning genom bestämmelsestationens försorg . . . . . 94.
Behandling av tullgods å bestämmelsestation . . . . . 95.
Forsling av tullgods mellan järnvägsstation och tullpackhus . . . . . 96.
Notis och kvitto å tullgods, som mottagaren förtullar . . . . . 97.
Förfaringssätt med outlöst, icke förtullat gods . . . . . 98.
Förfaringssätt med outlöst, av järnvägen förtullat gods . . . . . 99.

f. Vad mellanstation har att iakttaga, då den förtullar genomgående gods från utlandet.

Förtullning å mellanstation. Beräkning av vagnspengar och växlingsavgift . 100.

III. Transportbestämmelser för tullgods.

Räkning av kolliantal tullgods . . . . . 101.
Transporthandlingar för tullgods . . . . . 102.
Tullgods i vagnslast vid transport över järnvägar med olika spårvidd . . . . 103.
Förbud att sända tullgods över sjön Vättern . . . . . 104.
Märkning av tullgods . . . . . 105.
Låsning och plombering av vagn . . . . . 106.
Tillvägagångssätt, då plombering rubbats eller brutits . . . . . 107.
Ändrat förfogande för tullgods . . . . . 108.
Omlastning av tullgods . . . . . 109.

IV. Saknat, övertaligt eller skadat tullgods. Försäljning eller förstöring av tullgods.

Saknat, övertaligt eller skadat tullgods. Försäljning eller förstöring av tullgods 114.

V. Varustatistik.

Varustatistik vid införsel . . . . . 115.
Beräkning av statistiskt värde vid införsel . . . . . 116.
Anstånd med uppgift för statistiskt ändamål vid införsel . . . . . 117.
Varustatistik vid utförsel . . . . . 118.

VI. Utländsk järnvägsmateriel.

Utländsk järnvägsmateriel . . . . . 119.

Bilagor.

A. Huru lastningstabeller skola utarbetas. Prov å dylika tabeller.
B. Vissa föreskrifter om lastning av öppna godsvagnar.
C. Lastprofiler å vissa normal- och smalspåriga järnvägar.
D. Blankettprov.
E. Uppgift å de järnvägar, som befordra gods såsom varmvagnsgods.
F. Uppgift å de järnvägar, som befordra gods såsom kylvagnsgods, ävensom uppgift å isningsstationer.
G. Uppgift å de enskilda järnvägar, som tillämpa de med dubbelstreck betecknade delarna av Godstransportföreskrifterna del I.
H. Föreskrifter angående föremål, som endast under vissa villkor mottagas till befordring (Bilaga A till Trafikstadgan).
I. Fraktsedelns innehåll.
K. Utdrag ur Kungl. Maj:ts förordning om explosiva varor.
L. Utdrag ur Kungl. Maj:ts förordning angående eldfarliga oljor.
~~M. Utdrag ur Tullstadgan och Tullordningen.~~
Register.

Utdelningsplan.

Vid Statens järnvägar skall detta särtryck tilldelas följande tjänsteställen och tjänstemän.

I. *Tjänsteexemplar.*[1])
1. Styrelsens byråer och kontor.
2. Distrikts- och sektionsbefälsexpeditioner.
3. Föreståndare för stationer och trafikplatser.
4. Föreståndare för gods-, resgods-, omlastnings- och vagnexpeditioner.
5. Tågmästare och konduktörer.
6. Bangårdsmästare och stationsförmän.
7. Tågfärjebefäl.
8. Överliggnings- och manskapsrum.

II. *Personliga exemplar* (på begäran).
1. Tjänstemän å styrelsens byråer och kontor.
2. » » distrikts- och sektionsledningsexpeditioner.
3. » » stationer och trafikplatser.

Vid enskilda järnvägar utdelas författningen enligt varje förvaltnings närmare bestämmande.

[1]) Tjänsteexemplar kunna i erforderliga fall för byrås, kontors, expeditions och stations räkning rekvireras i flera exemplar.

De viktigare föreskrifter, som hava nytillkommit, äro i kanten utmärkta med en fet linje.

De delar av texten, vilka äro ordagranna utdrag ur Trafikstadgan (Tst) och dess tilläggsbestämmelser, ur SJ godstaxa (Gtax) och dess tilläggsbestämmelser och anvisningar eller ur Säkerhetsordningen (Säo), äro tryckta med *kursiv stil.*

Dessa föreskrifter gälla dels för Statens järnvägars lokala trafik, dels i de delar, som äro utmärkta genom tvenne jämnlöpande magra linjer, för de enskilda järnvägars lokala trafik och samtrafik, vilka äro angivna i bil. G.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

E. Särskilda bestämmelser om tullgods

I. Förklaringar

Art nr

Förklaringar 93

II. Tullklarering

a) Vad gränsstation har att iaktta beträffande genomgående gods från utlandet till ort inom tullområdet.

Tullklarering av inkommande bantåg och gods. Tullklareringsorter. Trafiktillstånd. Transitförsändning 94
Tullklarering 95
Formulär för varuanmälan vid förtullning 97
Ombud för järnvägen vid förtullning 98
Förtullningsorter i vissa fall 99
Förfaringssätt om handlingar för förtullning saknas. Beräkning av vagnspengar och växlingsavgift 100
Bruttovikt får i vissa fall utrönas genom vägning på järnvägsvagnvåg 101
Förfaringssätt när förtullning inte kunnat fullföljas inom viss tid 105

b) Vad gränsstation har att iaktta beträffande genomgående gods från ort inom tullområdet till utlandet.

Utgående gods 106
Om handlingar för utförseln saknas. Magasins- och vagnspengar för utgående gods 108

c) Vad gränsstation har att iaktta beträffande genomgående gods från utland till utland.

Genomgående gods från utland till utland 109

d) Vad avsändningsstation (inberäknat gränsstation lokalt) har att iaktta beträffande avgående tullgods (tullgods till utlandet eller till svensk station).

Direkt utförsel. Delad utförsel. Försändning av tullgods till svensk station 110

e) Vad bestämmelsestation (inberäknat gränsstation lokalt) har att iaktta beträffande ankommet tullgods.

Förtullning 111
Behandling av tullgods på bestämmelsestation 114
Forsling av tullgods mellan järnvägsstation och tullklareringslokal 115
Notis och kvitto på tullgods som mottagaren förtullar 116
Förfaringssätt med outlöst icke förtullat gods. Förfaringssätt med outlöst av järnvägen förtullat gods 117

f) Vad mellanstation har att iaktta då den förtullar genomgående gods från utlandet.

Förtullning på mellanstation. Beräkning av vagnspengar och växlingsavgift ... 119

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

III. Transportbestämmelser för tullgods	Art nr
Räkning av kolliantal tullgods	120
Transporthandlingar för tullgods	121
Tullgods i vagnslast vid transport över järnvägar med olika spårvidd	122
Förbud att sända tullgods över sjön Vättern	123
Märkning av tullgods	126
Låsning och plombering av vagn	127
Rubbad eller bruten plombering	128
Outlöst tullgods. Ändrat förfogande	129
Omlastning av tullgods	130

IV. Saknat, övertaligt eller skadat tullgods. Försäljning eller förstöring av tullgods

Saknat, övertaligt eller skadat tullgods. Försäljning eller förstöring av tullgods 132

V. Varustatistik

Varustatistik vid införsel 133
Beräkning av statistiskt värde vid införsel 134
Anstånd med uppgift för statistiskt ändamål vid införsel 135
Varustatistik vid utförsel. Anstånd 136

VI. Utländsk järnvägsmateriel

Utländsk järnvägsmateriel 139

VII. Frihamnstrafik

Frihamnstrafik 140

Bilaga

M. Utdrag ur Tullstadgan. Utdrag ur Frihamnsstadgan. Anvisningar till hjälp vid transitering av tullgods.

Inledning.

Inledning.

1: 1. **Transportarbetet skall i såväl järnvägens som trafikanternas intresse verkställas med största omsorg, så att skador på transportföremålen och på järnvägens materiel förebyggas och transporterna bliva utförda i behörig ordning och inom föreskriven tid.**

2. Godstransportföreskrifterna äro avsedda att tjäna järnvägstjänstemännen till ledning i transportarbetet. De skola tillämpas även för militärtransporter och i trafik med utlandet, i den mån de icke strida mot de särskilda bestämmelser, som utfärdats för dylika transporter (se Militärt järnvägsreglemente, Internationellt fördrag angående godsbefordring å järnväg jämte tilläggsbestämmelser och olika taxor för godstrafik mellan svenska och utländska järnvägar).

3. Med gods avses i dessa föreskrifter icke endast gods i vanlig bemärkelse utan även lik och levande djur.

Järnvägens befordringsskyldighet.

2: 1. *Järnväg är skyldig att mot vederbörligen fastställda avgifter mellan järnvägens för allmän trafik upplåtna stationer befordra — — — — lik, levande djur och gods — — — —, allt under förutsättning:*

a) att befordringen icke är enligt gällande författningar förbjuden;

b) att befordringen kan ske med tillgängliga transportmedel; samt

c) att befordringen icke må anses utesluten till följd av förhållande, som järnvägen ej föranlett eller förmått avvärja. (Tst § 3: 1.)

2. *Järnväg är därjämte skyldig att i enlighet med bestämmelserna i mom. 1 mottaga lik, levande djur och gods till befordring till andra järnvägars för allmän trafik upplåtna stationer, under förutsättning att avsändnings- och mottagningsbanan stå i oavbruten järnvägsförbindelse med varandra.* (Tst § 3: 2.)

Jämväl järnvägar med olika spårvidd anses stå i oavbruten järnvägsförbindelse med varandra, för såvitt de ingå till en gemensam station eller överenskommelse träffats om transportföremåls överföring de olika järnvägarna emellan. (Tst § 3: tlgb 2.)

Anm. 1. Enligt förestående art. anses t. ex. Statens järnvägar stå i oavbruten spårförbindelse dels med Stockholm—Nynäs järnväg (samma spårvidd och gemensam station i Älvsjö), dels med Nordmark—Klarälvens järnvägar (olika spårvidd men gemensamma stationer i Finnshyttan, Deje och Karlstad), dels slutligen med Göteborg—Särö järnväg (överföring anordnad mellan Statens och Säröbanans stationer i Göteborg).

Anm. 2. Vissa mindre, enskilda järnvägar av huvudsakligen lokal betydelse deltaga icke i expressgodssamtrafiken.

3. Transporter av vagnslastgods enbart inom en stations bangårdsområde eller mellan detta och vid stationen befintligt hamn- eller sidospår få äga rum mot i Gtax § 49 och 50, i Gxf del II eller eljest fastställda avgifter.

Olika befordringssätt.

3: 1. *För befordring av lik skall utfärdas fraktsedel i enlighet med vad för befordring av ilgods finnes stadgat.* (Tst § 41: 1.)

Om befordring av lik för anatomiskt ändamål (obduktionslik), se bil. H, avd. F 1, anm.

2. *För befordring av djur skall utfärdas fraktsedel i enlighet med vad för befordring av ilgods finnes stadgat; dock må för befordring av djur, som förvaras i emballage, utfärdas fraktgodsfraktsedel, därest avsändaren önskar försända dem såsom fraktgods och järnvägen icke med hänsyn till förhandenvarande omständigheter finner ett sådant transportsätt vådligt för deras välbefinnande.* (Tst § 46: 1.)

3. *Levande djur, som förvaras i emballage, kunna i den omfattning, som angives i taxan, försändas även som paketgods eller expressgods.*

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).

För befordring av hundar, som ej åtfölja resande, skall utfärdas expressgodsfraktsedel, oberoende av om de förvaras i emballage eller icke. (Tst § 46: tlgb 1.)

4. *På sätt i taxan angives, kan gods befordras såsom expressgods, paketgods, ilgods eller fraktgods.* (Tst § 56: 1.)

Såsom expressgods befordras endast sådana föremål, vilkas befordran såsom paketgods eller ilstyckegods är medgiven. (Tst § 56: 3.)

Befordringsavgift för expressgods skall erläggas vid godsets avlämnande till befordring. (Tst § 68: 2.)

Expressgods får icke beläggas med efterkrav. (Tst § 70: tlgb 1.)

Till befordring såsom paketgods mottagas kollin med högst 20 kg vikt och högst 150 kubikdecimeters rymd, för vilka frakten erlägges på avsändningsstationen. (Gtax § 18.)

Il- och fraktgods befordras antingen såsom styckegods eller såsom vagnslastgods. Ilgods befordras dock såsom styckegods endast under villkor att godsets form, omfång, vikt och beskaffenhet i övrigt medgiva dess hastiga in- och urlastning. (Tst § 56: 2.)

Såsom styckegods betraktas sändning under 2.5 ton, såvida den icke enligt avsändarens önskan befordras i särskild vagn, samt större sändning, vilken med järnvägens tillåtelse befordras såsom styckegods.

Såsom vagnslastgods betraktas sändning om minst 2.5 ton per vagn, såvida den icke med järnvägens tillåtelse befordras såsom styckegods, samt mindre sändning, som enligt avsändarens önskan befordras i särskild vagn. (Gtax § 4.)

Har avsändningsstationen mottagit gods till befordring såsom ilgods, äga efterföljande järnvägar icke rätt att vägra godsets vidarebefordran såsom ilgods. (Tst § 56: 2.)

Avsändaren anger det av honom önskade befordringssättet genom val av frakthandling enligt i vederbörlig ordning fastställt formulär. (Tst § 56: 4.) Genom detta val av frakthandling och genom anteckningar i handlingen kan avsändare av gods begära något av de befordringssätt som visas i tabell på sid. 9 och 10.

5. *Önskas fraktstyckegodssändning eller vagnslastsändning befordrad under värme eller under kyla, skall under godsbeskrivningen i fraktsedeln angivas: »Transport under värme» resp. »Transport under kyla». Sådan transport utföres endast i den mån varmvagns- resp. kylvagnslägenheter äro inrättade.* (Tst § 59: tlgb 13.) Om varmvagnsgods och kylvagnsstyckegods se vidare art. 57.

Anm. 1. Uppgift på de järnvägar, vilka åtagit sig att befordra gods såsom varmvagnsgods, återfinnes i bil. E.

Anm. 2. Innan avtal tecknas om befordring av gods såsom varmvagnsgods i samtrafik, skall det med ledning av bil. E undersökas, huruvida de av sändningen berörda järnvägarna ha åtagit sig dylik befordring. Är så icke fallet i fråga om en eller flera av dessa järnvägar, men kan sändningen, genom att annan än den ordinarie samtrafiksvägen anlitas, under hela vägen till bestämmelsestationen befordras såsom varmvagnsgods, skall avsändaren underrättas därom och anmodas att i fraktsedeln teckna anhållan om befordringsväg, därest han önskar anlita annan än den ordinarie, varjämte han givetvis skall upplysas om, att frakten därigenom kan bliva dyrare.

Kan en sändning befordras såsom varmvagnsgods endast på någon eller några av de järnvägar, som ingå i den befordringsväg, som avsändaren väljer, skall avsändaren anmodas att i fraktsedeln teckna anhållan — förutom, ifall det behövs, om särskild väg — om befordring under värme på de i det särskilda fallet berörda järnvägarna, vilka enligt bil. E åtagit sig att befordra varmvagnsgods.

Kan sändningen icke på någon del av eljest användbara vägar befordras såsom varmvagnsgods, skall avsändaren anmodas att stryka anteckningen i fraktsedeln om befordring under värme.

Anm. 3. Styckegodssändning mottages icke till befordring såsom varmvagnsgods över endast en del av transportvägen på de linjer, på vilka befordring av gods såsom varmvagnsgods är medgiven.

Anm. 4. I H-vagn lastad vagnslastsändning av varmvagnsgods kan befordras

under värme från viss lämplig station under vägen fram till bestämmelsestationen. Sådan överflyttning till befordring under värme kan ske endast vid någon av stationerna Nässjö, Hallsberg, Kristinehamn (för vagnar till Sjöändan ob), Mora, Sveg, Östersund C, Ånge, Långsele (för vagnar till Resele ob), Vännäs (för vagnar till Gladaberg ob), Jörn (för vagnar till Granbäck ob) och Boden C. Sin begäran härom skall avsändaren framställa, dels genom att, innan fraktavtalet avslutas, på fraktsedeln omedelbart under godsbeskrivningen teckna orden »Transport under värme från ..... », dels genom en särskild skrivelse, som lämnas till avsändningsstationen. Station, som tar emot sådan framställning, skall genom telegram eller per telefon vidarebefordra den till den station, där vagnen skall sättas under uppvärmning.

Jämväl mottagare äger rätt att för vagnslastsändningar i H-vagnar begära befordring under värme från någon av ovan angivna stationer under vägen. Framställning härom skall göras genom bestämmelsestationen, varvid mottagaren skall avlämna en förbindelse, att han övertager betalningsansvaret för uppkommande fraktkostnader och ikläder sig ansvar för alla de ekonomiska följder, vilka kunna uppstå till följd av järnvägens utförande av mottagarens förfogande.

Mottagarens framställning och förbindelse kan lämpligen givas följande lydelse:

»Härigenom får jag anhålla, att, därest så kan ske, H-vagn nr ..... från ..... till ..... befordras under värme från .....

För de fraktkostnader, som uppstå genom utförandet av detta förfogande, övertager jag (vi) betalningsansvaret. Ävenledes påtager jag (vi) mig (oss) ansvaret för alla de ekonomiska följder, vilka kunna uppstå till följd av järnvägens medgivande att låta mig (oss) föreskriva varmvagnsbefordring från station under vägen.

.....
Namnunderskrift.»

Bestämmelsestationen skall tillse, att taxeenlig tilläggsavgift för transport under värme uttages. Förbindelserna skola förvaras på bestämmelsestationen.

Anm. 5. De stationer, som trafikinspektören (trafikföreståndaren) bestämmer, skola regelbundet dag för dag på av trafikinspektören (trafikföreståndaren) bestämda tider på bl 331 F (se bil. D) anteckna dels yttertemperaturen, dels övriga väderleksförhållanden, t. ex. »lugnt», »stark blåst», »storm», »regn», »snö». Beträffande temperatur i vagnar, som befordras under värme, se art. 15: 2, 26: 1, 46: 3 och 4 och 57: 5.

Anm. 6. Uppgift på de järnvägar, vilka åtagit sig att befordra gods såsom kylvagnsgods och på de stationer, där isning och omisning av vagnar kan ske, återfinnes i bil. F.

Anm. 7. Kylvagnsgods mottages icke till befordring över endast en del av transportvägen på de linjer, på vilka befordring av gods såsom kylvagnsgods är medgiven. Denna bestämmelse gäller emellertid endast, då det är fråga om en sammanhängande befordring över järnvägar av samma spårvidd; om en sändning däremot berör såväl normal- som smalspåriga järnvägar eller smalspåriga järnvägar av olika spårvidd, möter det icke något hinder att befordra den såsom kylvagnsgods allenast över den normalspåriga eller allenast över någon av de smalspåriga delarna av transportsträckan.

Till sammanhängande befordring hänföres även fortsatt eller begynnande befordring på överföringsvagn.

Benämning	Blankett	Beskrivning i	Befordringssätt m. m.
Expressgods	Expressgodsfraktsedel	Tst § 56; tillämpliga internationella taxor.	Se art. 4: 4, 34, 55, 67: 4.
Snabbilgods	Internationell ilgodsfraktsedel med anteckningen: »Snabbilgods» (»Beschleunigtes Eilgut», »Hurtigilgods», »Fremskyndet ilgods»)	Gemensam och särskild tlgb till IFG art. 6.	Befordras såsom ilgods med företrädesrätt framför vanligt ilgods. Anm. Befordringsformen snabbilgods förekommer endast i viss internationell trafik.
Paketgods	Paketgodsfraktsedel (Internationell ilgodsfraktsedel)	Tst § 56; Gtax § 18.	Befordras såsom ilstyckegods.
Ilgods	Ilgodsfraktsedel	Tst § 56; IFG art. 6 § 4.	Se art. 3: 4, 6—8, 34, 55.

Benämning	Blankett	Beskrivning i	Befordringssätt m. m.
Anm. S. k lättfördärvligt gods kan i svensk, svensk-norsk och svensk-dansk trafik befordras på två sätt:			
a) Snälltågstaxerat	Inrikes ilgodsfraktsedel utan särskild anteckning. Internationell ilgodsfraktsedel med anteckningen »Snabbilgods».	Gtax § 17; tillämplig internationell taxa (jämte godsbeskrivning); GTF del I art. 55: 2.	Befordras med snälltåg i den mån sådana äro upplåtna för befordring av ilgods.
b) Persontågstaxerat	Inrikes ilgodsfraktsedel med anteckningen »Ej med snälltåg». Internationell ilgodsfraktsedel utan särskild anteckning.		Befordras med andra tåg än snälltåg, vilket närmare framgår av transportplanerna för ilgods.
Fraktgods	Fraktgodsfraktsedel	Tst § 56; IFG art. 6 § 4.	Se art. 3: 4—8, 34, 56—59.

6. *Guld- och silvertackor, platina, penningar och mynt av ädla metaller, värdepapper, dokument, ädelstenar och äkta pärlor* mottagas till befordring endast såsom ilgods, se bil. H, avd. A 1.

Explosiva varor av transportklass C, styckegodssändningar av eldfarliga oljor, frätande ämnen och filmavfall ävensom styckegodssändningar i vagn under kyla eller under värme mottagas till befordring endast såsom fraktgods, undantagandes dock dels prover av eldfarliga oljor om högst 10 kilogram, dels frätande ämnen i kollin om högst 1 kilogram. (Tst § 56: tlgb 3.) Klor, svaveldioxid, fosgen, filmavfall, vars fraktbelagda vikt understiger 2 500 kg, samt sådant styckegods, som betraktas som s k isoleringsgods, få likaledes endast befordras som fraktgods. Se art. 59 a, bil. H: C, tlgb 4 (på sid 186), och art. 28: 3, anm. 1.

Anm. 1. Bensin för apoteksändamål (benzinum medicinale) om högst 10 kg får även mottagas till befordring som paketgods och ilstyckegods.

Anm. 2. Apoteksbensin och prover av annan eldfarlig olja av första klass om högst 20 kg få mottagas till befordring som paketgods och ilstyckegods, om transporten sker i s k explosionsfritt kärl (se bil L, § 50: 8, anm. 1). Ackumulatorer få likaledes mottagas till befordring som paketgods och ilstyckegods på villkor, som angivits i bil. H: D, tlgb 3.

7. Vissa godsslag mottagas till befordring endast såsom vagnslastgods, se mom. 4 (sändningar om minst 2.5 ton) och bil. H, avd. G III (kreatursgödsel, andra exkrementer av djur, latrinämnen och sopor).

8. *Avsändaren kan efter därom med järnvägen i varje särskilt fall träffad överenskommelse och mot stadgad tilläggsavgift få en vagnslastsändning, il- eller fraktgods, transporterad med vissa på förhand bestämda tåg (s. k. transport under avkopplingsförbud).*

Överenskommelse, som nyss nämnts, kan träffas jämväl med mottagaren av en vagnslastsändning, i vilket fall den stadgade tilläggsavgiften dock icke får vila på godset.

Om ett avtal om avkopplingsförbud av en eller annan anledning — tågförsening eller annat missöde — icke kan genomföras, är järnvägen skyldig återbetala tilläggsavgiften för befordring under avkopplingsförbud. Här-

utöver har järnvägen icke annat ansvar än enligt trafikstadgans i övrigt givna bestämmelser. (Tst § 66: tlgb 2.)

Begäran om transport under avkopplingsförbud bör vara skriftligen eller telegrafiskt bekräftad och innehålla förbindelse, att föreskriven avgiftsförhöjning erlägges. Framställningen skall adresseras till trafikinspektören (trafikföreståndaren) vid den sektion eller järnväg, på vilken befordringen under avkopplingsförbud skall taga sin början, eller ock till Trafikbyrån. Se vidare art. 34: 8.

9. Vissa sändningar skola under transporten åtföljas av vårdare eller tillsyningsman.

För sändningar i inländsk trafik finnas gällande bestämmelser härom i art. 53: 1—6 (levande djur), art. 60 (på egna hjul löpande lok, tendrar och motorvagnar), och i bil. K § 50 (explosiva varor av transportklass B, C eller D).

För sändningar i internationell trafik gälla bestämmelserna i str nr 110, art. 4, och str nr 111.

Finnes ingenstädes föreskrivet, huruvida en viss transport får åtföljas av privatperson såsom vårdare, får järnvägsförvaltning icke medgiva, att ledsagare medsändes annat än över egna linjer, såvida icke överenskommelse därom på förhand träffats med de järnvägar, som deltaga i transporten.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

A. Mottagning.

Allmänna bestämmelser.

4: 1. Då gods avlämnas till befordring, undersökes,

att intet hinder möter att mottaga godset till befordring (se art. 5 och 6);

att sändningens innehåll, i den mån det kan utrönas genom yttre undersökning, överensstämmer med uppgifterna i fraktsedeln;

att den i fraktsedeln av avsändaren tilläventyrs uppgivna vikten är riktig (beträffande undersökning av vikten å vagnslastgods se art. 9: 2);

att godset är emballerat enligt gällande föreskrifter (se art. 7);

huruvida skada förefinnes å godset eller dess omslag.

Beträffande gods, som lastas genom järnvägens försorg, undersökes därjämte,

att godset är adresserat enligt föreskrift (se art. 8) och **att adresseringen överensstämmer med uppgifterna i fraktsedeln;**

att godsets förpackningssätt och kolliantal överensstämma med uppgifterna i fraktsedeln.

I fråga om gods, som lastas genom avsändarens försorg, undersökes slutligen särskilt, att lastningen verkställts på ett ur trafiksäkerhetssynpunkt betryggande och med hänsyn till vagnanvändningen lämpligt sätt (se art. 17 och bil. B).

Uppmärksamhet skall jämväl ägnas åt vid inlämningstillfället bekantgjorda trafikinskränkningar för vissa godsslag eller linjer, ävensom åt tull-, skatte-, polis- och andra myndigheters föreskrifter (t. ex. i fråga om lik, levande djur, levande växter).

Anm. Om skyldigheten att avgiva utförseldeklaration för vissa varor, som skola utföras från Sverige, se SJ cirkulär.

2. Därest undersökningen giver vid handen, att fraktsedelns uppgifter äro i något avseende felaktiga, skall avsändaren eller hans bud, utom i här nedan nämnt fall, lämnas tillfälle att göra de rättelser däri, som kunna vara erforderliga.

Finnes anledning antaga, att oriktig uppgift lämnats i fraktsedeln i syfte att få frakten obehörigen nedbringad, förbjudet föremål mottaget eller föremål mottaget utan att föreskrivna villkor iakttagits, skall förhållandet ofördröjligen anmälas till stations- eller godsexpeditionsföreståndaren.

Då fraktgodssändning om högst 55 kg inlämnas till befordring och frakten är anvisad att betalas av mottagaren, skall den magasinstjänsteman, som mottager godset, göra avsändaren uppmärksam på, att frakten blir billigare, ofta avsevärt billigare, om den erlägges av avsändaren själv, samt att denne kan gottgöra sig för fraktutlägget genom efterkrav. Om godset icke avlämnas av avsändaren själv, utan av bud, och detta ej kan avgöra, om avsändaren vill betala frakten, skall godsexpeditionen underrättas, så att den per telefon kan upplysa avsändaren om förhållandet och lämna honom möjlighet att betala frakten. Betalar avsändaren trots dylikt påpekande icke frakten, skall fraktsedelns alla tre delar medelst stämpel eller påskrift förses med anteckning att avsändaren gjorts uppmärksam på fraktfördyringen.

Anm. Detsamma gäller om en trafikant inlämnat kolli med högst 20 kg vikt och 150 dm^3 rymd på ilgodsfraktsedel. Vid dylika fall skall avsändaren uppmärksamgöras på att billigare frakt erhålles, om frakten betalas på avsändningsstationen och godset inlämnas på paketgodsfraktsedel.

3. Gods skall icke mottagas till befordring, därest det är i sådant skick (t. ex. läckande kärl), att det uppenbarligen kan komma att skada annat gods.

Utgivet den 6 maj 1946. Ändringstryck nr 9 (10 blad).

Är gods skadat, när det inlämnas till befordring, skall avsändaren eller hans bud uppmanas erkänna detta i fraktsedeln, t. ex. genom anteckningen: »Ett ben avbrutet på bordet». Anteckningen bör undertecknas av avsändaren eller hans bud. Lämnar avsändaren icke dylikt erkännande, skall vederbörande tjänsteman göra anteckning på notisdelen eller bifogat blad om befintlig skada.

Anm. Sistnämnda bestämmelse gäller även beträffande iakttagen *överkan på emballaget.* (Detta är dock icke att förväxla med otillräckligt eller bristfälligt emballage).

4. *Expressgods skall inlämnas i resgodsmagasinet å tider, då detta hålles öppet.* (Tst § 63: 3.)

Annat *gods, som skall lastas genom järnvägens försorg, skall avlämnas till befordring å anvisad plats å tid, då vederbörande godsexpedition hålles öppen.*

Lastning av gods genom avsändarens försorg skall ske på anvisad plats å helgfri dag under tiden mellan kl. 7 f. m. och kl. 7 e. m. Medgiver järnvägen, att lastning må ske å annan tid, äger järnvägen kräva ersättning för därav möjligen uppkommande kostnader och är icke skyldig att till befordring mottaga godset å annan tid än då godsexpeditionen hålles öppen.

Å sön- och helgdagar är järnvägen icke skyldig att mottaga fraktgods. Järnvägsförvaltning äger bestämma, under vilka tider å dylika dagar ilgods skall mottagas. (Tst § 63: 3.)

Trafikbefälet fastställer de tider, då godsexpeditionerna skola hållas öppna. Å mindre stationer må godsexpeditionen och godsmagasinet hållas stängda under den tid, då personalen är sysselsatt i och för tågs expedierande. (Tst § 63: tlgb 1.)

Anm. 1. *Å station, där vederbörande trafikbefäl finner sådant erforderligt, må inlämning av styckegods, som är underkastat hastig förstöring, äga rum jämväl å annan tid, än då godsexpeditionen hålles öppen.* (Tst § 63: tlgb 2.) Å station, där på grund av särskilt medgivande dylika försändelser regelbundet eller i större omfattning ifrågakomma före eller efter den för expeditionernas öppenhållande fastställda tiden och där särskild tjänstgöring härigenom påkallas, må för sådan expediering bestämmas en extra avgift att för varje kolli erläggas av trafikanten. Avgiften upptages vid Statens järnvägars stationer å bl nr 362 A.

Anm. 2. Därest trafikbefälet föreskriver, att expedition skall hållas öppen kortare tid än mellan kl. 7 f. m. och kl. 7 e. m., inträder härigenom ingen ändring i bestämmelserna om beräkning av lastnings- och lossningsfrist. *Med dagtimmar förstås tiden från kl. 7 f. m. till kl. 7 e. m., dock att däri ej inräknas sön- och helgdagar och tiden från kl. 2 e. m. till kl. 7 e. m. dag före sön- och helgdag.* (Tst § 63: 9.)

Anm. 3. Stänges expedition tidigare än kl. 19, må avsändare beredas tillfälle att få sluta fraktavtal omedelbart efter det lastningen fullbordats; om detta icke låter sig göra, må vagnslastsändning, som slutlastats mellan klockslaget för stängningen och kl. 19, anses vara av järnvägen mottagen vid den tidpunkt, då lastningen avslutades, även om fraktsedeln avlämnas å expeditionen först följande dags morgon.

Anm. 4. Lastning och lossning av vagnslastgods må, om olägenhet därigenom ej förorsakas järnvägen, efter stationsbefälets beprövande kunna ske under tiden mellan kl. 19 och kl. 7. Dylikt arbete skall, där så erfordras, ske under bevakning av för ändamålet beordrad järnvägspersonal, och trafikant är skyldig att erlägga en bevakningsavgift av 5 kr. pr timme för varje för ändamålet använd man. Avgiften upptages vid Statens järnvägars stationer å bl nr 362 A.

5. Den som tar emot vagnbeställning för gods, som skall befordras under värme skall underrätta avsändaren om den tid, då vagnen bör vara lastad för att kunna medfölja det tåg, med vilket transporten enligt plan skall äga rum. Avsändarens uppmärksamhet bör i förekommande fall fästas å den fara för frostskada, som ligger däri, att vagnen med last får stå ouppvärmd en längre tid å avsändningsstationen, eller att den vid för sen lastning tilläventyrs måste befordras med annat tåg än det avsedda.

6. För att giva trafikanterna upplysning om lämpligaste inlämningstiden för transportföremål av olika slag skola anslag enligt form. nr 358 P (se bil. D) uppsättas å alla stationer å lämplig, för allmänheten tillgänglig plats.

5: 1. *Järnvägen kan vägra att till befordring mottaga sjuka djur.* (Tst § 46: 3.)

Från befordring uteslutna föremål.

2. *Tullgods, vars tullförsegling är skadad eller bristfällig, mottages icke till befordring.* (Tst § 62: tlgb 4.)

3. Djur, vilka komma från land, behäftade med smittsamma husdjurssjukdomar, få icke utan särskilt tillstånd befordras å järnväg.

Anm. Då smittsam husdjurssjukdom av allvarligare art utbryter i grannland till Sverige, kungöres detta genom cirkulär.

Sändning, vars utförsel ur riket är förbjuden, får icke mottagas till befordring till utrikes ort, om icke vederbörlig licens åtföljer fraktHandlingarna eller om icke i dessa finnes angivet, att licensen deponerats hos tullanstalten i gränsorten, t. ex. »licensen deponerad hos tullanstalten i — — — —». Licensens nummer och licensinnehavarens namn och adress skola alltid angivas i fraktsedeln.

Anm. 1. Uppgift på de varuslag, vilkas utförsel ur riket är förbjuden, lämnas genom cirkulär.

4. *Järnväg är icke skyldig att till befordring mottaga föremål, som i följd av det sätt, varpå någon av de i transportleden ingående järnvägarna är byggd eller driften därå anordnad, icke lämpar sig för befordring å järnvägen.* (Tst § 3: 3.)

5. Uteslutna från befordring äro vidare:

a) Förseglade eller eljest slutna brev ävensom meddelanden å brevkort. (Tst § 57: 1 a.) Jfr även art. 61.

b) Sådana explosiva varor, som enligt gällande förordning om explosiva varor *icke få befordras å järnväg.* (Tst § 57: 1 b.) Se bil. K.

6: 1. *Avsändaren är, där järnvägen så fordrar, skyldig att, när lik angives till befordring, avlämna intyg av läkare, att befordringen kan äga rum utan fara för smitta.* (Tst § 41: 4.)

Föremål, som endast under vissa villkor mottagas till befordring.

2. *Småkreatur, med undantag av hundar, skola inlämnas till befordring förvarade i burar, korgar, lådor eller annat dylikt emballage, såvida icke särskild vagn användes för transporten.*

Hundar, som icke förvaras i emballage, skola vara försedda med hållbart koppel och, om järnvägen så fordrar, jämväl munkorg. (Tst § 46: 5.)

När transport av djur kräver så lång tid, att djuren under densamma behöva fodras eller vattnas, åligger det avsändaren ombesörja, att födoämnen och, i fråga om djur, som förvaras i emballage, jämväl vatten i tillräcklig mängd och på lämpligt sätt medföras, allt för så vitt icke avsändaren träffat anstalt om att djuren å lämpliga uppehållsstationer erhålla föda och vatten. (Tst § 49: 1.)

Anm. 1. Uppgift på stationer vid SJ, där styckegods- och vagnslastsändningar av levande grisar lämpligen kunna fodras och vattnas, lämnas i art. 52: 1, anm.

Anm. 2. Då avsändaren medsänder foder, bör han genom påteckning på emballaget eller på annat lämpligt sätt angiva, på vilken eller vilka stationer utfodring skall äga rum, ävensom hur mycket foder djuren böra erhålla på varje station. Avsändningsstationen lämnar trafikanten anvisning, på vilka stationer utfodring lämpligen kan ske.

Om utfodring skall äga rum vid flera stationer, bör fodret uppdelas i flera påsar, en för varje utfodringsställe; påsarna förses med lämplig påskrift (t. ex. »Utfodras i A»).

Anm. 3. Upplysningsvis meddelas, att krossad säd (t. ex. havre, majs eller korn) lär vara lämpligaste födoämnet för smågrisar. Mjöl, utrört i vatten, bör däremot ej användas.

Har avsändare träffat anstalt om djurs utfodring eller vattning å mellanstation, skall uppgift därom lämnas i fraktsedeln. (Tst § 49: tlgb 1.)

Anm. 4. Denna uppgift skall vara införd omedelbart under uppgiften om sändningens innehåll.

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).

Vilda djur mottagas till befordring endast under villkor, att de ordnings- och säkerhetsföreskrifter, som järnvägen finner skäl meddela, noggrant iakttagas. (Tst § 46: 4.)

Vilda djur mottagas till befordring endast under förutsättning att genom avsändarens försorg nödiga anstalter träffas för att skydda människor, djur och gods för skada såväl vid in- och urlastningen som under transporten. Burar, lådor o. s. v., i vilka rovdjur försändas såsom styckegods, skola utvändigt tydligt vara märkta »Rovdjur». (Tst § 46: tlgb 4.)

Trafikant, som vill sända levande djur till utlandet, bör om behövligt göras uppmärksam på lämpligheten av att tillkalla tjänsteveterinär för att besiktiga djuren och övervaka inlastningen, enär formaliteterna på gränsstationen därigenom i regel förenklas. Vagnen bör plomberas av tull- eller veterinärmyndighet.

Anm. Ang åtgärder i vissa fall av hälsovårdsnämnd mot gods till skydd mot s k karantänsjukdom, se Kungl. Maj:ts karantänskungörelse, Svensk Författningssamling, nr 222 d. 24/4 1953, vilken tilldelats alla gränsstationer.

Införsel till riket av sumpbäver och djur, som tillhöra hundsläktet eller rävsläktet.

3. Införsel till riket av sumpbäver får tills vidare äga rum endast efter av Veterinärstyrelsen för varje särskilt fall lämnat tillstånd. De särskilda föreskrifter, som Veterinärstyrelsen utfärdar för att förekomma smittofara, skola därvid iakttagas. (K. Maj:t d. 2/12 1932.)

Införsel till riket av djur, som tillhöra hundsläktet, får tillsvidare äga rum endast efter av Veterinärstyrelsen för varje särskilt fall lämnat tillstånd. (K. Maj:t d. 14/5 1920 och 7/10 1926; Med.-styr. d. 7/6 1930.)

Anm. Djur från Danmark och Norge tillhörande hundsläktet få under vissa förutsättningar t v införas utan Veterinärstyrelsens i varje särskilt fall meddelade tillstånd. (Veterinärstyrelsen d. 28/8 1953.)

Djur av rävsläktet få egentligen införas allenast till ort med av Veterinärstyrelsen godkänd anstalt för karantänsbehandling av dylika djur; sådan anstalt finnes för närvarande endast i Göteborg.

Om djur, som tillhöra rävsläktet, inkommit till ort inom riket, där i föregående stycke omförmäld karantänsanstalt ej är inrättad, må djuren transiteras till ort inom riket, där sådan anstalt finnes. De särskilda föreskrifter, som Veterinärstyrelsen utfärdat för att förekomma smittofara, skola därvid iakttagas.

Djur av rävsläktet, som inkomma till Sverige, få icke avlastas, förrän de besiktigats av karantänsveterinären och denne intygat, att hinder ej möter mot att de intagas i karantänsanstalten. (K. Maj:t d. 11/10 och 7/11 1930.)

Införsel till riket av idisslande djur, svin, samt djur tillhörande hästsläktet.

4 A. Införsel till riket av idisslande djur eller svin må vid i övrigt tillåten införsel äga rum till följande städer, nämligen Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg och Haparanda

Djur, tillhörande hästsläktet, må därest införseln är i övrigt tillåten, införas förutom till ovannämnda städer även till Trelleborg. (Kungl. Vet.-styr. d. 2/1 1954.)

Utförsel av hästar och klövbärande djur till av mul- och klövsjuka smittat land.

4 B. Utförsel ur riket av hästar och klövbärande djur till land som förklarats helt eller delvis smittat av mul- och klövsjuka, må äga rum endast efter tillstånd av länsstyrelsen i det län, där exportören har sin hemvist. Tillstånd erfordras dock icke beträffande djur, som visas ha inköpts på kreatursmarknad i gränsort, där centraltullkammare eller tullkammare finnes, och som omedelbart därifrån utföres.

Uppgift på de länder i Europa, som förklarats smittade av mul- och klövsjuka, meddelas i cirkulär.

Vid beställning av vagn för här avsedd sändning skall avsändaren erinras om nödvändigheten att, innan sändningen lastas, uppvisa ut-

förseltillstånd. Om vid inlämning av styckegods- eller vagnslastsändning utförseltillstånd icke företes, får sändningen icke mottagas, utan saken anmäles till stationsföreståndaren; det åligger då denne att lämna trafikanten upplysning om skyldigheten att skaffa utförseltillstånd.

5. Har ställe eller område förklarats smittat av mul- och klövsjuka, skall länsstyrelsen förklara omkringliggande område för **skyddsområde**.

Transport av klövbärande djur m. m. till och från s. k. skyddsområden.

Utan Veterinärstyrelsens tillstånd få icke

a) klövbärande djur **förflyttas** från gård till annan **inom** skyddsområde,

b) klövbärande djur **införas** till skyddsområde,

c) klövbärande djur,

följande delar av klövbärande djur, nämligen huvud, tunga, klövar, lungor, hjärta, lever, juver, tarmar och friska ben,

oberedda hudar och skinn, vilka icke smittrenats genom behandling under minst 4 dygn med salt, tillsatt med 2 % soda,

hö och halm

utföras från skyddsområde.

Utan hinder av vad ovan stadgas få klövbärande djur och under c) nämnda djurdelar och varor föras **genom** skyddsområde, så vitt transporten sker i sluten järnvägsvagn, eller ock — under de villkor medicinalstyrelsen föreskriver — i bil eller annat fordon. Enligt medgivande från veterinärstyrelsen få **hö** och **halm** tillsvidare transporteras genom skyddsområde mot mul- och klövsjuka jämväl på **öppna** järnvägsvagnar, under förutsättning, att lasten är fullständigt täckt med presenningar. Vidare få hö och halm transporteras **mellan** egendomar, belägna inom **olika** skyddsområden, därest transporten ej sker på väg eller annan mark, som ligger **utanför** skyddsområde. (K. Maj:t d. $^{9}/_{5}$ 1941; Med.-styr. d. $^{30}/_{6}$ 1941).

Av de givna bestämmelserna framgår,

att sändningar av **klövbärande djur, huvud, tunga, klövar, lungor, hjärta, lever, juver, tarmar** och **friska ben** efter klövbärande djur, **oberedda hudar** och **skinn,** som ej vederbörligen smittrenats, samt **hö** och **halm**

a) **vid transport från ort inom skyddsområde till ort, som ligger utom dylikt område,** skola åtföljas av Veterinärstyrelsens tillstånd till transporten,

b) **få transporteras från ort utom skyddsområde till annan ort utom skyddsområde, genom skyddsområde** utan särskilt tillstånd, därest transporten sker i sluten järnvägsvagn, **hö** och **halm** jämväl på öppen järnvägsvagn, om lasten är fullständigt täckt med presenningar (se dock anm. 1 här nedan),

att sändningar av **klövbärande djur från ort utom skyddsområde till ort, som är belägen inom dylikt område,** ävensom **från ort inom skyddsområde till annan ort inom samma område** skola åtföljas av Veterinärstyrelsens tillstånd till transporten.

Vidare framgår, att sändningar av **hö** och **halm** utan särskilt tillstånd få transporteras **från ort inom ett skyddsområde till ort inom annat skyddsområde,** därest transporten ej sker på väg eller mark, som ligger **utanför** skyddsområde.

Anm. 1. Sådan transport, som omnämnes här ovan under b), kan även ske med bil eller annat fordon under villkor, som Veterinärstyrelsen föreskriver.

Anm. 2. I fråga om transporter av nötkreatur till tuberkulosfria och skyddade områden, se mom. 7.

Anm. 3. Sändningar av här ifrågavarande slag till utlandet skola med avseende på dessa föreskrifter behandlas, som om de vore adresserade till själva gränsstationen.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

2—414 57

Särskilt intyg för transport av vissa delar av djur m. m. från skyddsområde.

6. Vid befordring på järnväg från station, belägen inom skyddsområde, till station utom detta område av sådana delar av klövbärande djur, vilkas utförsel icke är förbjuden, skall avsändaren i fraktsedeln på ledig rad under godsbeskrivningen teckna försäkran, att sändningen icke innehåller sådana delar av klövbärande djur, som enligt mom. 5 här ovan icke få utföras från skyddsområdet.

Införsel av nötkreatur till tuberkulosfria och skyddade områden.

7. Därest sjukdomen tuberkulos hos nötkreatur icke förekommer inom visst län eller del därav eller där allenast har ringa utbredning, kan Kungl. Maj:t förklara sådant område för **tuberkulosfritt område.** Likaså kan Kungl. Maj:t till underlättande av sjukdomens utrotande inom område, där stora möjligheter därtill finnas, förklara sådant område för **skyddat område.**

Anm. Uppgift om vilka områden, som av Kungl. Maj:t förklarats för tuberkulosfria och skyddade områden, lämnas genom cirkulär.

Nötkreatur få icke införas till tuberkulosfritt område från del av riket, som ej tillhör tuberkulosfritt område, såvida icke Veterinärstyrelsen därtill lämnat tillstånd. I övrigt får transport ske utan särskilt tillstånd.

Utan hinder av vad ovan stadgats må nötkreatur utan särskilt medgivande föras genom tuberkulosfritt område, därest transporten sker med järnväg.

Olika bestämmelser gälla för transport av livdjur och slaktdjur.

Livdjur skall i vänstra örat ha ett rektangulärt identitetsmärke av ljus metall, varpå äro instämplade dels ordet »LIV», dels ock en bokstav och ett ordningsnummer. Innan livdjur inlastas, skall till lastningsstationen avlämnas dels Veterinärstyrelsens bevis om införseltillstånd, dels veterinärintyg att djuret härrör från besättning, som är att anse som tuberkulosfri, och att djuret undersökts med tuberkulin och därvid icke visat reaktion. Införseln skall äga rum inom en månad från det tillståndet meddelats. Transporten får endast ske i vagn, som dessförinnan smittrenats. Livdjur få icke befordras i samma vagn som andra nötkreatur.

Avsändningsstationen skall tillse, att djuren äro i vederbörlig ordning märkta och åtföljda av föreskrivna veterinärintyg och införseltillstånd. Dessa vidfogas transporthandlingarna.

Bestämmelsestationen skall, sedan den förvissat sig om, att djuren äro i vederbörlig ordning identitetsmärkta och åtföljda av föreskrivet veterinärintyg, förse införselbeviset dels med anteckningen: »Avlämnat till» och omedelbart därefter avtryck av stationsstämpeln, dels med påteckningen: »Översändes till länsveterinären i ..... (det län, dit införseln ägt rum)» och därunder stationens stämpel, datum och tjänstemannens namn. Handlingen översändes därefter ofördröjligen till länsveterinären.

Slaktdjur få endast transporteras till slakteri och få mottagas till befordring, endast om de sändas **direkt** till det slakteri, som erhållit Veterinärstyrelsens tillstånd till införseln. Det åligger slakteri, som erhållit sådant tillstånd, att därom underrätta de avsändningsstationer, där slaktdjuren skola inlastas.

Förseelser mot ovan återgivna föreskrifter skola snarast möjligt anmälas till länsveterinären och till trafikinspektören (trafikföreståndaren). (K. Maj:t d. 20/6 1941; Med.-styr. d. 13/9 1941).

8. *Explosiva varor, som enligt gällande* förordning om explosiva varor *få befordras å järnväg, mottagas till befordring under i samma förordning föreskrivna villkor.* (Tst § 57: 2 a.) Se bil. K.

9. *Eldfarliga oljor mottagas till befordring under därför särskilt stadgade villkor.* (Tst § 57: 2 b.) Se bil. L.

Anm. Ang. explosiva varor och eldfarliga oljor som **militärtransport**, se str 114.

10. *De i bilaga* H *angivna föremål mottagas till befordring under där föreskrivna villkor.* (Tst § 57: 2 c.) Se bil. H. Bestämmelserna i bilagan avse även ofullständigt tömda kärl, som innehållit frätande ämne.

Aceton mottages till befordring i cisternvagnar, i järnfat eller i behållare av järn eller metall. Användes cisternvagn, skall denna vara konstruerad på sätt, som föreskrives i str nr 152, Förordning angående rullande materiel vid statens järnvägar. Förvaras acetonet i järnfat eller i behållare av järn eller metall, skola dessa vara fullkomligt täta. Tappningsskruven skall vara väl åtdragen och försedd med lämplig packning.

Anm. Aceton får befordras i vanliga styckegodsvagnar, därest emballaget utgöres av särskilt kraftiga fat av järn eller galvaniserad plåt, som äro så säkert tillslutna, att lukt ej kan förmärkas.

11. *Föremål, för vilkas lastning och lossning särskilda anordningar äro av nöden, mottagas, endast försåvitt dylika anordningar förefinnas såväl å avsändnings- och bestämmelsestationerna som å förekommande omlastningsstationer.* (Tst § 57: 2 d.)

12. *Föremål, vilkas befordring å någon av de av transporten berörda järnvägarna erbjuder synnerliga svårigheter, befordras endast efter därom för varje särskilt fall träffad överenskommelse.* (Tst § 57: 2 e.)

13. *Järnvägsfordon, löpande på egna hjul, må ej inkopplas i bantåg, med mindre de besiktigats och godkänts av den avsändande banans förvaltning, och skola åtföljas av intyg att besiktning ägt rum. De få icke löpa på färre axlar än deras konstruktion kräver.* (Tst § 57: 2 f.)

14. Tomburar och tomlådor, i vilka levande djur, färsk fisk eller dylikt befordrats, mottagas till befordring, endast under förutsättning att de dessförinnan tillfredsställande befriats från ströämnen, fiskrester och annan orenlighet.

15. Klor och svaveldioxid (svavelsyrlighet) mottagas till befordring på järnväg i trafik inom landet på i art. 59 a angivna villkor.

16. Fosgen mottages till befordring på samma villkor, som angivas i art. 59 a ifråga om befordring av flytande klor och svaveldioxid (svavelsyrlighet).

Fosgen är liksom klor och svaveldioxid en giftig gas, varför giftstadgans bestämmelser skola iakttagas som villkor för befordringen.

17. Med anledning av den s k kräftpesten i en del vattenområden skola följande föreskrifter gälla i fråga om transport på järnväg av fisk- och kräftfångstredskap och emballage. **Föreskrifter med anledning av kräftpesten.**

a. Transport av *begagnade fisk- och kräftfångstredskap* (om krokredskap se nedan) är tillsvidare förbjuden från eller till trafikplatser inom Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Malmöhus, Skaraborgs, Värmlands, Örebro och Västmanlands län, inom Kalmar läns norra hushållningssällskaps område, inom Söderbärke, Norrbärke, Ludvika, Grangärde, Stora Tuna och Silvbergs socknar i Kopparbergs län. Från eller till andra trafikplatser få dock dylika redskap sändas, även om de ha att passera trafikplats eller linje, från eller till vilken sådan transport är förbjuden.

Transport av krokredskap är förbjuden endast inom mycket begränsade områden, där allt kräftfiske är förbjudet.

Kan någon styrka, att han grundligt kokat begagnade fisk- och kräftfångstredskap, är dock transport av sådana redskap tillåten utan inskränkning.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

b. Emballage, som begagnats för transport av kräftor, får ej återsändas eller ånyo användas för samma ändamål. Detta förbud gäller hela landet.

c. Fisk- och kräftfångstredskap, varmed vidtagits under a här ovan förbjuden åtgärd, skola jämte använt emballage, så ock emballage, som återsänts eller ånyo använts, vid anträffande genast oskadliggöras. Anmälan skall därför omedelbart göras till närmaste polismyndighet, som det åligger att vidtaga erforderliga åtgärder.

Befordring av *levande* kräftor är icke förbjuden, och skyldighet att koka kräftor från de under a nämnda områdena föreligger icke.

Emballering. Lik.

7: 1. *Lik skall vara inneslutet i stark och å alla sidor fullständigt tät kista, vars botten skall vara täckt med ett minst 5 centimeter högt lager av träkolsstybb, torvströ, torvmull eller därmed jämförligt, fuktighet uppsugande ämne.* (Tst § 41: 5.)

Avsändaren är skyldig att å fraktsedeln avgiva förklaring, att ovanstående föreskrift iakttagits. (Tst § 41: 5.) Denna förklaring skall vara införd omedelbart under uppgiften om sändningens innehåll. (Tst § 41: tlgb 4.) Om lik för anatomiskt ändamål (obduktionslik), se Bil. H, avd. F 1, anm.

Urna med aska efter avliden person.

Urna, som innehåller aska efter avliden person, bör vid befordring å järnväg vara innesluten i särskilt konstruerad transportlåda av standardmodell. (Tst § 41: tlgb 7.)

Avsändaren bör uppmanas att lämna in sändningar av detta slag till befordring på express-, paket- eller ilgodsfraktsedel. Med hänsyn till lådornas ringa vikt och angelägenheten av att de befordras snabbt och säkert samt under iakttagande av särskild försiktighet och pietet från järnvägspersonalens sida, torde nämnda befordringssätt vara att föredraga för såväl järnvägen som avsändaren. Därest så är möjligt, skall urnan av avsändningsstationen överlämnas direkt till konduktörspersonalen, som skall placera den på särskild plats, på hylla eller helst i konduktörskupé. Den får icke nedlastas bland annat gods.

Vid omlastnings- och bestämmelsestation skall urnan överlämnas direkt till stationspersonalen eller stationspersonalen underrättas om densamma, så att åtgärder kunna vidtagas för en pietetsfull behandling. I tåg, som icke åtföljes av konduktörspersonal, bör urna av här nämnt slag placeras lätt åtkomlig och på sådan plats i vederbörande godsvagn, att den icke kan skadas av annat gods eller stjälpa omkull. På omlastnings- och bestämmelsestation skall urnan förvaras på särskild plats i godsförvaringsrum, så att den icke sammanblandas med övrigt gods. Detsamma bör iakttagas, då dylik urna skall hemforslas till mottagaren genom järnvägens försorg.

Djur.

2. *I fråga om lastning av djur, som förvaras i burar, lådor, korgar eller annat emballage, gälla följande bestämmelser:*

a) Emballaget skall vara rymligt och luftigt samt försett med tät och fast botten, vilken genom avsändarens försorg skall beströs med lämpligt strööämne. (Tst § 47: 2.) Botten skall vara försedd med minst 20 cm höga sidor.

b) Kräver transporten så lång tid, att djuren under densamma behöva fodras eller vattnas, skall emballaget vara försett med lämpliga och för djuren lätt åtkomliga behållare för foder och vatten. (Tst § 47: 2.) Behållarna (hoarna) skola helst vara fastspikade vid buren, vara lika långa som denna och löpa utefter långsidan.

Anm. Det förekommer ofta, att burar med levande djur sakna här avsedda behållare (hoar). När djuren skola vattnas under vägen, måste vattningsstationerna därför sätta in hoar i burarna, innan djuren kunna vattnas. Stationerna åsamkas härvid mycket arbete, och vattningen blir synnerligen tidsödande och vållar ofta försening av tågen.

Avsändarna skola göras uppmärksamma på trafikstadgans ovan åberopade bestämmelser och uppmanas att utrusta burarna med väl fastgjorda hoar i alla de fall, då djuren skola befordras så lång väg, att de måste vattnas under resan.

Avsändare, som icke försett burarna med hoar, skall upplysas om, att det kan inträffa, att djuren bliva kvartagna å vissa stationer under vägen för vattning, att de följaktligen kunna framkomma till bestämmelsestationerna betydligt senare än beräknat och att järnvägen kan komma att kräva ersättning för det merarbete för vattning och vård av djuren under resan, som kan bli en följd av avsändarnas uraktlåtenhet att medsända hoar i burarna.

Station, som iakttager burar av här avsett slag, vilka bort vara försedda med hoar men sakna sådana, skall anmäla detta till Trafikbyrån och därvid angiva avsändare, avsändnings- och bestämmelsestation.

c) Djuren skola hava sådant utrymme, att de bekvämt kunna stå upprätt, ligga och resa sig. Deras fötter få icke vara hopbundna.

d) Djur av väsentligt olika art och storlek skola vara åtskilda genom lämpliga skiljeväggar. (Tst § 47: 2.)

e) Burar och lådor, vari djur befordras, skola vara omsorgsfullt och stadigt hopfogade och fria från utstående spikar o. d., som kunna skada djuren. De skola vara försedda med fullt betryggande förstängningsanordningar och i övrigt så beskaffade, att djuren icke kunna taga sig ut ur desamma. (Tst § 47: tlgb 5.) Spjälorna i burarna få ej sitta så glest, att djuren kunna sätta sig fast mellan dem.

f) Vatten- och foderbehållare för djur, som befordras i emballage, skola vara fästade så, att de ej kunna kullstjälpas av djuren. (Tst § 47: tlgb 6.)

Gods.

3. *Är gods av beskaffenhet att under den tid, detsamma befinner sig i järnvägens vård, fordra emballage till skydd mot förlust, minskning eller skada, åligger det avsändaren att därom träffa behörig anstalt.* (Tst § 62: 1.)

Har avsändaren icke uppfyllt i föregående stycke stadgade skyldighet, äger järnvägen vägra att mottaga godset. (Tst § 62: 2.)

Anm. Om gods, upptaget å *internationell fraktsedel*, är otillräckligt emballerat, kan järnvägen antingen vägra mottaga godset eller fordra att avsändaren i fraktsedeln erkänner, att emballage saknas eller är bristfälligt med noggrant angivande, vari bristfälligheten består.

Emballering — — — — — — — skall beträffande såväl stycke- som vagnslastgods giva tillräckligt skydd mot skada ej blott å godset självt utan även å annan egendom eller å personer. Emballeringen skall alltså, såvitt så utan större svårighet kan anordnas, vara sådan, att den medgiver godsets stuvning och ej hindrar olika kollins placering ovanpå varandra. Även själva emballaget skall vara sådant, att det ej på grund av sin beskaffenhet kan giva anledning till skada å person. Gods, vars lastning åligger av-

Utgivet den 20 okt. 1951. Ändringstryck nr 16 (51 blad).

sändaren och som under transporten skall omlastas, skall vara så emballerat, att detsamma utan fara för skada kan omlastas. (Tst § 62: tlgb 1.)

Flera smärre föremål sammanföras till större kolli.

4. *Järnvägen äger fordra, att styckegodssändningar, bestående av ett flertal smärre föremål, vilkas mottagande och inlastning styckevis skulle medföra tidsspillan, sammanföras till större kolli.* (Tst § 62: 3.)

Tomma häckar, lådor och korgar skola före inlämningen vara sammanpackade till minsta möjliga antal kollin och tillhörande lock, bräder och skynken ordentligt fastsatta.

Järnvägen kan fordra, att föremål, som på ett olämpligt sätt sammanförts till ***ett*** *kolli, skola särskiljas eller sammanföras på ett sätt, som kan godkännas av järnvägspersonalen.* (Tst § 62: tlgb 5.)

Särskilda föreskrifter för vissa godsslag.

5. *Spridbart gods, såsom nötter, frukter och grönsaker samt sådant gods, som kan förorena andra föremål, såsom kol, aska, jord och jordfärger, mottages till befordring såsom styckegods endast under förutsättning att godset är på sådant sätt emballerat, att detsamma icke kan spridas eller förorena andra föremål.* (Tst § 62: tlgb 2.)

6. *I fråga om emballering av sändningar av nedan angivna slag är följande särskilt att beakta, nämligen*

a) i fråga om de i art. 6 *nämnda föremålen, att jämväl de i* bil. H, K och L *eller annorstädes angivna villkoren för mottagning äro iakttagna;*

b) i fråga om levande fisk i vatten, att de kärl, vari fisken försändes, äro försedda med lämpliga handtag och så inrättade, att vattnets utskvalpande i möjligaste mån förhindras;

c) i fråga om damejeanner och andra glas- och lerkärl, i vilka flytande ämnen förvaras, att de äro omsorgsfullt tillslutna och inpackade i tillräckligt starka lådor eller baljor. Dylika sändningar mottagas till befordring i vagnslaster jämväl om flaskorna eller damejeannerna äro inpackade endast i korgar;

d) i fråga om tomma fat, som varit fyllda med flytande ämnen, att de skola vid befordring såsom styckegods vara så tillslutna, att möjligen kvarvarande innehåll icke kan utrinna;

e) i fråga om maskiner med lösa delar, såsom sånings- och skördemaskiner, att de lösa delarna skola vara fästade så, att personal och gods icke skadas vid maskinernas lastning eller lossning;

f) i fråga om kött- och fläskvaror, vilka ej försändas i för transport av dylika varor särskilt inrättade järnvägsvagnar, att de äro inlagda i väl rengjorda lådor, fat eller dylika kärl eller i med tät botten försedda häckar. Sker befordringen i lådor, fat eller kärl utan lock eller överdrag eller i häckar, böra varorna med hänsyn till ifrågakommande hälsovårdsföreskrifter vara inneslutna i rena omslag av starkt tyg eller starkt papper. Då papper användes, får ingen del av innehållet sträcka sig över eller utanför lådornas eller häckarnas överkant eller sidor.

Kött- och fläskvaror om högst 10 kilograms vikt pr kolli mottagas till befordring, även om de äro inneslutna endast i papper, innerst s. k. pergamentspapper och därutanpå starkt omslagspapper, som ej får visa minsta tecken till att väta håller på att tränga igenom. (Tst § 62: tlgb 3.)

Adressering.

8: 1. *Å varje kolli expressgods och paketgods skola såväl avsändarens som mottagarens tydliga namn och adress samt avsändnings- och bestämmelsestation finnas angivna. Å paketgodskolli, som är belagt med efterkrav, skall efterkravsbeloppet vara antecknat å kollit.* (Tst § 62: 4.)

Il- och fraktstyckegods skall, därest så med hänsyn till godsets beskaffenhet utan svårighet kan ske, på tydligt, med motsvarande uppgift

i fraktsedeln överensstämmande och hållbart sätt vara försett med anteckning om bestämmelsestationen samt med mottagarens namn och adress. (Tst § 62: 4.)

Anm. 1. Enligt Järnvägsstyrelsens och Svenska Järnvägsföreningens beslut skola föreskrifterna i närmast föregående stycke — således i vad avser il- och fraktstyckegods — tillsvidare gälla endast för gods till stationer på följande orter, nämligen Stockholm (inkl. Ulvsunda), Göteborg, Malmö, Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Hälsingborg, Jönköping. Kalmar, Karlskoga, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Landskrona, Linköping, Luleå, Lund, Norrköping, Sundsvall, Trelleborg, Uddevalla, Uppsala, Västerås, Växjö, Örebro och Östersund,

dock behöver mottagarens adress icke heller i dessa fall angivas, när fråga är om gods, som inkommer från utlandet, eller gods till statlig eller kommunal myndighet eller inrättning, större firma eller annan mottagare, som utan tvekan kan antagas vara allmänt känd på bestämmelsestationen.

Il- och fraktstyckegods till stationer på andra än här ovan uppräknade orter får adresseras genom angivande av bestämmelsestation och dessutom *antingen mottagarens namn och adress eller annat märke, som icke kan leda till förväxling.* Dylikt märke skall återgivas i fraktsedeln.

Kollin, som innehålla levande djur (grisar, höns, kaniner o. s. v.), få dock icke adresseras med endast märke utan skola vara försedda med fullständiga uppgifter om mottagarens namn och adress.

Vidare har medgivits, att i fråga om gods, som försändes till stationer såväl på ovan uppräknade som andra orter med nedan angivna firmor som mottagare, dessa vid adresseringen må betecknas med här nedan upptagna förkortningar i stället för det fullständiga firmanamnet:

Förkortning	Firma
A.E.G.	Elektriska AB AEG
Aga	Svenska AB Gasaccumulator
Ami	Amerikanska Motorimporten
A.N.H.A.B.	Arvid Nordquist H.A.B. (Stockholm)
Asea	Allmänna Svenska Elektriska AB
A.S.G.	AB Svenska Godscentraler
A.S.K.I.	Svenska Kontorsmöbelindustrier AB
Epa	Enhetspris AB
Esab	Elektriska Svetsnings AB
Esselte	Sveriges Litografiska Tryckerier
H.H.	H.A.-B. Herman Hansson (Landskrona)
Jungner	Svenska Ackumulator AB Jungner
K.F.	Kooperativa Förbundet
K.M.W.	Karlstads Mekaniska Werkstad (Karlstad, Kristinehamn)
Konsum	Konsumtionsföreningen
M.C.	Mjölkcentralen
Mea	Militärekiperings AB
N.K.	Nordiska Kompaniet
Pressbyrån	Aktiebolaget Svenska Pressbyrån
Pub	Paul U. Bergström AB
Sabis	Slakteri AB i Stockholm
Sara	Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurang AB
S.K.F.	AB Svenska Kullagerfabriken
S.L.A.B.	Svenska Lastbil AB
Stab	Svenska Tändsticksbolaget
TK	AB Transportkompaniet
Trädgårdscentralen	Stockholmsortens Trädgårdscentral (Gamla Brogatan 56, Stockholm) och dess filialer i landsorten ävensom Östgötacentralen för Frukt- och Trädgårdsprodukter (Hörngatan 2, Norrköping)
Tudor	Ackumulator-Fabriks AB Tudor
Varabolaget	Västsveriges Allmänna Restaurant Aktiebolag
W.F.	AB Wiskadals Fabrik
Å&H	Åhlén & Holms AB
55:an	Restaurant 55:an (Stockholm)

Därest ilstyckegods- eller fraktstyckegodssändning är belagd med efterkrav, bör efterkravsbeloppet vara antecknat å varje ifrågakommande kolli, därest så med hänsyn till godsets beskaffenhet utan svårighet kan ske. (Tst § 62: tlgb 7.)

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).

Järnvägen är icke ansvarig för följderna därav, att gods är försett med felaktig eller otydlig adress eller att åsatt adress förväxlas med äldre kvarsittande adress. (Tst § 62: 4.)

För adressering av gods skola av styrelsen för Statens järnvägar fastställda, vederbörligen ifyllda normaladresskort användas eller motsvarande uppgifter på lika tydligt sätt anbringas å godset medelst färg. Samma uppgifter, som skola finnas å normaladresskortet, må dock med skrift anbringas å själva godset; å expressgodskolli skall därvid ordet »Expressgods» utsättas ovanför de övriga uppgifterna. (Tst § 62: tlgb 6.)

Anm. 2. Särskilda normaladresskort äro fastställda för expressgods, paket- eller ilgods, persontågstaxerat lättfördärvligt ilgods (diagonalt övertryck »Ej med snälltåg») och fraktgods. Styckegodssändningar av persontågstaxerat lättfördärvligt ilgods adresseras av vissa trafikanter med särskilda adresskort, som ha påtryckts beteckningen »Ej med snälltåg». Påskriften »Med snälltåg» är meningslös och får därför icke förekomma på adresskort eller i fraktsedel.

Postpåsar, som inlämnas till befordring som ilgods, få vara adresserade med av postverket använda adresseringsetiketter, under förutsättning att beteckningen »Postgods-Ilgods» anbringats med rödpenna överst på etikettens framsida. Järnvägen fritages från ansvar, om försening eller felsändning skulle uppstå på grund av att adresseringen icke utförts i enlighet med för järnvägsgods gällande föreskrifter.

Vissa firmor använda för sina sändningar ett slags adresskort, som utformats som en påse för medsändande av faktura eller packsedel. Förutsättning för att få använda sådana adresskort är bl a, att påsen anordnas så, att innehållet lätt kan urtagas och granskas utan att påsen skadas.

Anm. 3. När en styckegodssändning adresseras endast med märke och bestämmelsestationens namn, bör märket vara sådant, att det ej kan leda till förväxling. Det bör alltså icke utgöras endast av ett nummer eller endast av bokstäver utan innehålla både nummer och bokstäver, t. ex. BD 48 eller 86 FG.

Transitgods brukar emellertid ibland vara märkt endast med ett nummer eller några bokstäver; enär märkningen på dylika sändningar icke får ändras, böra de mottagas till befordring trots den sålunda egentligen bristfälliga märkningen.

Anm. 4. Det inträffar, att gods, som avsändarna försett endast med märke i stället för med fullständig adress, icke kan identifieras på bestämmelsestationen, på grund av att transporthandlingarna saknas. Enär detta hindrar omedelbar utlämning, vilket är till olägenhet, särskilt när det gäller lättfördärvligt gods, tillämpa vissa firmor det förfaringssättet, att de, när adresskortet upptar endast märke, skriva mottagarens fullständiga namn och adress på kortets baksida. Kortet spikas sedan fast på godset. När sändning av detta slag blir obeställbar på bestämmelsestation, på grund av att transporthandlingarna saknas, bör stationen lösgöra adresskortet för att se efter om mottagarens namn och adress angivits på kortets baksida. För detta ändamål lösgjort adresskort skall ånyo säkert fastgöras.

Stationerna — framför allt sådana, varifrån lättfördärvligt gods sändes i större omfattning — böra upplysa avsändarna om detta förfaringssätt och därvid framhålla för dem, att detsamma i vissa fall kan underlätta godsets snabba utlämning och därför är att rekommendera.

Anm. 5. Med hänsyn till att adresskort kan lossna och förkomma eller skadas och bliva oläsligt, varigenom kollit blir obeställbart, är det önskvärt, att där så kan ske, en dubblett av adresskortet lägges eller fästes inuti varje kolli till ledning för godsets befordring, i händelse den utanpå kollit anbragta adressen skulle förloras.

Anm. 6. På adresskortet till godskolli, som i fraktsedeln är angivet som »liggegods», skall avsändningsstationen med kritpenna eller genom påstämpling införa ordet »liggegods».

2. Tydlig adressering innebär,

att varje i en sändning ingående kolli — utom beträffande i mom. 5 nämnda föremål — förses med ovan angivna adressering med fullständiga uppgifter enligt normaladresskortet, varvid intet annat ortsnamn än bestämmelsestationens må förekomma på eller inunder raden för bestämmelsestationens namn, och att alltså exempelvis »f v b Åsele» måste placeras ovanför bestämmelsestationens namn;

att normaladresskort säkert fästes vid godset (fastspikas, fastsys, fastknytes med starkt bindgarn eller fastklistras) på sådan plats, att det kan bliva synligt efter stuvningen och i möjligaste mån är skyddat mot förstörelse eller avslitning;

Anm. På tunnor och fat, som innehålla vätska (oljefat o. s. v.), böra adresskort anbringas i båda ändar.

att adressen är utskriven medelst blå eller svart kritpenna, maskinskrift eller också stämplad eller tryckt; utskrift medelst anilinpenna är under inga förhållanden tillåten; bläck bör icke användas, enär bläckskrift flyter ut och blir oläslig, om den blir fuktig;

att antalet kollin i varje sändning angivas på samtliga sändningens adresskort;

att särskilt bestämmelsestationens (platsens) namn är riktigt och tydligt angivet; utan förkortning av någon del av namnet och således icke exempelvis »Stockholm N» utan »Stockholms norra»;

att äldre adresser eller märken äro borttagna eller på ett tydligt sätt gjorda ogiltiga.

3. Vid adressering av rör, stänger, balkar, ribbor, metspön, presenningar o. d. ävensom gascylindrar bör man

använda brickor av plåt eller trä med adressen helst påmålad eller också normaladresskort av plåt, tyg eller papp av synnerligen stark och stadig beskaffenhet;

icke klistra fast korten utan fästa dem vid godset, om möjligt längs efter kollit, medelst mjuk järntråd av nödig tjocklek;

förse långa föremål med två eller flera brickor eller adresskort;

på gascylindrar surra tråden kring cylinderns toppände, innan huven påskruvas.

Rör, stänger, balkar o. d. av järn eller annan metall böra **dessutom** förses med ett med hållbar oljefärg och på ett i ögonen fallande sätt (mörk färg på ljusa föremål, ljus på mörka dylika) påmålat märke, vilket skall överensstämma med motsvarande uppgift i fraktsedeln; på större föremål av här ifrågavarande slag målas märket på själva föremålet, på mindre sådana däremot på en vid föremålet med mjuk järntråd fästad bricka av plåt eller trä.

4. På gods av sådan art att adresskortet kan befaras lätt gå förlorat under transporten (rör, stänger, balkar, gascylindrar, gjutgods m. m.) bör avsändaren uppmanas att skriva bestämmelsestationens namn med permanentkrita (fettkrita) direkt på varje godskolli.

5. Bland föremål, som icke behöva adresseras, märkas tegel, lerrör, julgranar, bräder, grytor och pannor av gjutjärn o. d. Befrielse medgives dock icke för enstaka kollin av hithörande varuslag, utan endast då varje sändning består av ett större antal kollin, s. k. partigods; därvid bör dock iakttagas, att åtminstone några i sändningen ingående kollin förses med normaladresskort.

Anm. Om lastning och lossning av partigods, se art. 19: 3.

6. De ovan återgivna bestämmelserna innebära i sammanfattning, att styckegods skall adresseras sålunda:

1. Expressgods och paketgods.

På varje kolli måste såväl avsändarens som mottagarens tydliga namn och adress samt avsändnings- och bestämmelsestationen finnas angivna. På paketgodskolli, som är belagt med efterkrav, skall dessutom efterkravsbeloppet vara antecknat.

Anm. Ang. oförtullat gods, som transitförsändes, se nedan under 2. A. d).

2. Il- och fraktstyckegods.

A. Sändningar till stationer på följande orter, nämligen Stockholm (inkl. Ulvsunda), Göteborg, Malmö, Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Hälsingborg, Jönköping, Kalmar, Karlskoga, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Landskrona, Linköping, Luleå, Lund, Norrköping, Sundsvall, Trelleborg, Uddevalla, Uppsala, Västerås, Växjö, Örebro och Östersund.

Varje kolli måste i överensstämmelse med fraktsedeln vara försett med fullständiga uppgifter om dels bestämmelsestationen, dels mottagarens namn och adress, utom när det gäller

a) sändning, som i fraktsedeln är angiven som »liggegods» enligt bestämmelserna i Tst § 59: 4 (mottagarens adress behöver alltså icke vara angiven på »liggegods»);

b) sändning till mottagare, för vilken styrelsen godkänt viss i anm. under mom. 1 här ovan angiven förkortning för firmanamnet (denna förkortning får alltså användas i stället för fullständigt firmanamn och adress);

c) sändning dels till statlig eller kommunal myndighet eller inrättning, dels till större firma eller annan mottagare, som utan tvekan kan antagas vara allmänt känd på bestämmelsestationen (mottagarens adress behöver alltså icke vara angiven på dylikt gods);

d) sändning av oförtullat gods, som transitförsändes [dylikt gods behöver således icke vara försett med mottagarens fullständiga namn och adress, utan får vara adresserat med endast märke (nummer eller bokstäver eller bådadera)];

e) enstaka kollin, vilka på grund av sin beskaffenhet svårligen kunna adresseras (jfr trafikstadgans § 62: 4).

På varje kolli, som är belagt med efterkrav, bör dessutom efterkravsbeloppet vara antecknat.

B. Sändningar till järnvägsanstalter på andra orter i Sverige än de under A här ovan nämnda ävensom sändningar till utlandet.

Varje kolli skall i överensstämmelse med fraktsedeln vara försett med fullständig uppgift om bestämmelsestationen och dessutom *antingen* med mottagarens namn och adress *eller* med ett med motsvarande uppgift i fraktsedeln överensstämmande märke (bokstäver och nummer), som icke kan leda till förväxling. Kollin, som innehålla levande djur (grisar, höns, kaniner o. s. v.), få dock icke adresseras med endast märke utan skola vara försedda med fullständiga uppgifter om mottagarens namn och adress. På varje kolli som är belagt med efterkrav, bör dessutom efterkravsbeloppet vara antecknat.

Anm. Ovan under A. a)—e) medgivna särskilda adresseringssätt få givetvis användas, även när det gäller gods till under B nämnda järnvägsanstalter.

På gods av sådan art, att det befaras lätt kunna förlora adresskorten under transporten, bör avsändaren även skriva bestämmelsestationens namn med fettkrita direkt på varje godskolli.

Adressering av spridningsgods.

7. Varje kolli som ingår i en vagnslastsändning spridningsgods, skall av avsändaren förses med adresskort, som anger avsändarens och mottagarens namn och adress, avsändningsstation (i förekommande fall spridningsstation) och slutlig bestämmelsestation; vidare bör eventuellt efterkravsbelopp vara antecknat.

Det bör observeras, att full överensstämmelse mellan fraktsedeln och adresskortet skall råda även i fråga om spridningsgods. För den skull måste adresskortets uppgift om avsändare ändras, så att den överensstämmer med fraktsedeln och sålunda anger den avsändare, som inlämnar godset på *spridningsstationen*. Ändringen kan ske medelst överstämpling, men denna måste göras så, att all möjlighet till förväxling uteslutes.

Anm. Detta mom. skall även tillämpas ifråga om samlastningsgods, som vidaresändes som styckegods.

Fastställelse av godsets vikt och innehåll.

9: 1. Vikten av gods, vars lastning åligger järnvägen (se art. 19: 3), skall i regel fastställas av järnvägen. Godset bör vägas, även om avsändaren redan angivit vikten i fraktsedeln.

Därest viss trafikant regelbundet inlämnar kollin av samma innehåll och storlek och den för dessa av avsändaren i fraktsedeln angivna vikten vid upprepade tillfällen befunnits vara riktig, ävensom ifråga om gods från försändare, som av järnvägspersonalen äro kända och ansedda för pålitliga, må vägning underlåtas. Kontrollvägningar skola dock allt emellanåt företagas. Gods till utlandet skall vägas, därest avsändarens viktuppgift i fraktsedeln icke synes vara tillförlitlig. I trafik med Danmark och länder där bortom och till Norge betraktas en sändning som skrymmande, om icke vikten utgör **minst 1 kg för varje påbörjat 8-tal dm³ av sändningens rymd.** Om det kan misstänkas, att en sändning sålunda är skrymmande, skall dess största längd, bredd och höjd uppmätas och måtten i hela decimeter införas i fraktsedelns kolumn »Godsbeskrivning». Sändningen skall även vägas, och den verkliga vikten på vanligt sätt införas i fraktsedeln.

Då samtidigt ett större antal likartade och synbarligen lika tunga kollin av en och samma avsändare inlämnas för befordring till en eller flera stationer, må vikten utrönas genom provvägning av något eller några av kollina ifråga, därest så anses behövligt för att påskynda mottagningen.

Anm. Den av avsändaren angivna vikten skall hänföra sig till godsets bruttovikt, d. v. s. sammanlagda vikten av godset och dess omhölje.

2. *I fråga om gods, vars lastning åligger avsändaren, är järnvägen på avsändarens i fraktsedeln införda begäran skyldig att, om trafikförhållandena det medgiva, fastställa och i fraktsedeln införa godsets vikt, därest densamma kan utrönas medelst järnvägens vågar — — — —. I de fall då taxan föreskriver, att frakten skall beräknas efter sändningens vikt, anses avsändare, som underlåtit att å fraktsedeln vederbörligen angiva godsets vikt, därigenom hava framställt begäran om vägning. För dylik vägning — — — äger järnvägen uppbära avgift enligt* Gtax § 41. *Kan godsets vikt icke utrönas å avsändningsstationen, fastställes densamma å station å godsets väg, som järnvägen finner därför lämplig.* (Tst § 61: 3.) Se vidare mom. 6—8 och 12.

I övrigt väges sådant gods, vars lastning åligger avsändaren, endast så framt anledning finnes att misstänka, att avsändaren uppgivit oriktig vikt eller att vagn överbelastats. Dylika kontrollvägningar, vilka äro avgiftsfria, skola dock ofta företagas.

Anm. 1. Om en trafikant inlämnar en vagnslastsändning i exempelvis Munkflohögen för befordring till Lit och icke angiver sändningens vikt i fraktsedeln, kan järnvägen fordra, att avsändaren lämnar uppgift om sändningens vikt. Därest han nekar att göra det, får han finna sig i att järnvägen uppskattar vikten, så att järnvägens rätt tryggas. Järnvägen är nämligen skyldig att fastställa vikten, endast för så vitt den kan utrönas medelst järnvägens vågar, och varken Munkflohögen, Lit eller någon mellanliggande station är försedd med vagnvåg.

Anm. 2. Av avsändaren uppgiven vikt för cirkus- och tivolieffekter bör icke godtagas, utan att avsändaren styrker riktigheten. Kan så ej ske, skall kontrollvägning företagas. I fråga om andra godsslag bör avsändningsstationen, i den mån så kan ske, på lämpligt sätt och utan att framkalla irritation — innan fraktavtalet avslutas — söka förvissa sig om att avsändaren angivit vikten riktigt, t. ex. beträffande vagn med gods, som lastats i säckar eller lådor, genom att fråga avsändaren, huru många säckar eller lådor vagnen innehåller och vad varje säck eller låda väger. För tunnor kan en allmän prövning av vikten ske på samma sätt. För varuslag, som emballerats på annat sätt, kan det bliva nödvändigt efterhöra rymden och vikten för varje rymdenhet o. s. v. Om det vid sådan prövning visar sig, att uppgiven vikt icke är riktig, bör avsändaren beredas tillfälle rätta felaktigheten, innan fraktavtalet avslutas.

Anm. 3. Därest av järnvägen utrönt vikt för en sändning, som avsändaren är skyldig att lasta, med högst 2 % över- eller understiger av avsändaren i fraktsedeln införd viktuppgift, skall avsändarens viktuppgift godtagas.

3. —

4. Vågar och vikter skola vara i vederbörlig ordning justerade. Noggrann tillsyn skall ägnas åt att de hållas i gott skick. Särskilt torde beaktas, att vågplattans rörelser icke hindras.

Anm. Justerare utses av Kungl. Mynt- och Justeringsverket. Då nya linjer tillkomma eller då ändring anses erforderlig i fråga om justerare på viss bandel, avgiver trafikinspektören förslag till distriktschefen, som hos Kungl. Mynt- och Justeringsverket hemställer, att event. erforderliga förordnanden utfärdas.

Samtliga vågar skola, utöver den kontroll, som åvilar stations- och banbefäl, genom distriktschefens försorg underkastas en regelbundet återkommande tillsyn och undersökning, som skall utföras av för detta ändamål särskilt utbildade tjänstemän. För sådan undersökning bör på varje distrikt upprättas en plan i ungefärlig överensstämmelse med efterföljande.

Personal, som handhar våg, är ansvarig för att den behandlas aktsamt och att, så snart felaktighet upptäckes, denna avhjälpes eller ock anmäles till förman.

Kontrollvägning för att utröna, att våg — jämväl vagnvåg — giver riktigt utslag, skall företagas minst en gång i månaden och dessutom, så snart det kan misstänkas, att vågen ej är felfri. Vid kontrollvägning av vagnvåg är tillräckligt, att vägning sker av lämplig, nyreviderad vagn. Verkställd kontrollvägning skall införas i för detta ändamål upplagd anteckningsbok, i vilken även antecknas dag för utförd undersökning, reparation och justering.

När olikarmad våg, skjutviktsvåg eller pendelvåg nyttjas, skall, därest mottagare eller avsändare begär det, vågens riktighet undersökas. För sådant ändamål skola justerade vikter finnas att tillgå för vågarnas undersökning vid $^1/_{10}$, $^2/_{10}$ och $^5/_{10}$ av kapaciteten, varvid dock icke må fordras vikter till högre sammanlagt belopp än 200 kg. Såvitt angår våg med kapacitet överstigande 20 kilogram äro dylika vikter likväl erforderliga först efter utgången av september månad tredje kalenderåret efter det, varunder vågen senast justerats (nyjusterats eller omjusterats).

Plan

för justering m. m. av vägningsredskap, vågar och vikter.

Vägningsredskap Vågar Vikter	Revision eller undersökning	Kontrollvägning	Justering	Verkställes av	Anm.
Justeringsvagn	— —	— Se anm. c)	vart 3 år —	Justeraren Hvst	Justering av vikterna verkställes alltid i samband med vagnens revision
Justeringsvagnens vikter	—	—	vart 3 år	Justeraren	
Vagnvågarna i X (2 st.), Y o. Z (Vagnvågar med stor användning)	varje år — —	— Se anm. a) —	— — Se anm. b)	Rpr fr Hvst Resp st Justeraren	
Övriga vagnvågar (Vagnvågar med mindre användning)	vartannat år — —	— Se anm. a) —	— — Se anm. b)	Rpr fr Hvst Resp st Justeraren	
De större godsvågarna i X, Y och Z (3 st.) (Vågar med stor användning)	vartannat år — —	— Se anm. a) —	— — Se anm. b)	Rpr fr Hvst Resp st Justeraren	
Övriga större godsvågar (Vågar med mindre användning)	vart 3 år — —	— Se anm. a) —	— — Se anm. b)	Rpr fr Hvst Resp st Justeraren	
Mindre godsvågar (Vågar med liten användning)	vart 5 år — —	— Se anm. a) —	— — Se anm. b)	Rpr fr Hvst Resp st Justeraren	
Vikter och kontrollvikter	—	—	vart 3 år	Justeraren	Vikterna sammanföras till lämpliga stationer efter samråd mellan Ti o. justeraren

Anmärkningar:

a) Kontrollvägningen verkställes minst en gång i månaden samt vid misstanke, att våg ej är felfri.

b) Justering verkställes efter reparation, samt då reparatör från huvudverkstad så anser erforderligt.

c) Justeringsvagn med vikter kontrollväges av huvudverkstad varje gång den undergått någon förändring eller underkastats reparation av vad slag det vara må.

Utgivet den 29 december 1945. **Ändringstryck nr 8** (23 blad).

Å vågarna med kapacitet överstigande 20 kilogram skall finnas en så lydande inskrift:

»Justerade vikter skola finnas att tillgå för vågens undersökning vid följande belastningar:

.....

(Viktbeloppen utsättas.)

Dylika vikter äro ej erforderliga, därest vågen justerats (nyjusterats eller omjusterats) inom stadgad tid.

Kungl. Mynt- och Justeringsverket.» [1])

Denna inskrift skall vara varaktigt och på i ögonen fallande sätt fästad eller målad direkt å vågen.

Såväl för vägning använda vikter som kontrollvikter skola omjusteras vart tredje år före utgången av september månad. Omjustering av vågar skall företagas dels efter verkställd reparation, dels då sektionsbefäl efter sakkunnig undersökning så anser behövligt.

5. Angående huru förfaras skall vid vägning av gods, vars lastning åligger avsändaren, se art. 22.

6. *Då vid försändning som vagnslastgods av nedan nämnda trävaror vikten icke kan genom vägning utrönas, beräknas den vikt, som skall läggas till grund för fraktberäkningen, efter varans rymd. Därvid anses 1 kubikmeter bjälkar, bräder, plank, läkt och sparrar samt timmer, master, spiror, slanor, gruvstöttor, pappersved och annat rundvirke*

av furu och gran ..... väga 750 kg,
» björk och annat inländskt lövträd (utom ek och bok)... » 800 »,
» ek och bok ..... » 1,000 ».

Rymden av master, spiror, slanor, gruvstöttor, pappersved och därmed jämförligt rundvirke beräknas till 75 procent av det utrymme, lasten enligt uppmätning upptager på järnvägsvagnen. (Gtax godsind. grupp IX, tlgb 1 till avd. A.)

7. *Vid försändning av vagnslastgods av icke sågad och huggen ved (kastved) beräknas icke frakten efter genom vägning utrönt vikt utan efter den vikt, som beräknats på grundval av sändningens rymd sålunda:*

Sommartorkad ved

av furu och gran anses väga 365 kg per kubikmeter, travat mått (m^3t),
» al och asp » » 390 » » » , » » (»),
» björk » » 470 » » » , » » (»),
» ek och bok » » 575 » » » , » » (»).

Icke sommartorkad ved

av furu och gran anses väga 480 kg per kubikmeter, travat mått (m^3t),
» al och asp » » 515 » » » , » » (»),
» björk » » 595 » » » , » » (»),
» ek och bok » » 740 » » » , » » (»).

(Gtax godsind. grupp IX, tlgb 2 till avd. A.)

8. *Vikten av träkol av furu eller gran, som befordras lösa i s. k. träkolsvagnar eller i häckar, beräknas, om de äro framställda i ugn, efter 13 kg per hl, eljest efter 15 kg per hl. Vid vagnslastbefordring av träkol i häckar inräknas icke häckarnas vikt i den fraktdragande vikten. Vikten av träkol av furu eller gran i säckar, av träkol av björk eller bok ävensom av träkolsbriketter och träkolsstybb skall utrönas genom vägning.* (Gtax godsind. pos. nr 363.)

Anm. Medelvikten för träkol är beräknad med hänsyn till torra kol. Även om sura träkol i taxehänseende icke viktberäknas efter annan medelvikt, torde stationerna med hänsyn till vagnens högsta tillåtna belastning böra beakta, att sura träkol kunna inneha en betydligt högre vikt än den här ovan angivna medelvikten.

[1]) Plåtar med denna inskrift tillhandahållas av Kungl. Mynt- och Justeringsverket efter rekvisition till verkets självkostnadspris.

9. Av järnvägen utrönt vikt å gods, vars lastning åligger avsändaren, skall av expeditionstjänstemannen efter de i vågboken införda uppgifterna antecknas å fraktsedelns alla delar. Är oriktig vikt angiven i fraktsedeln, skall rättelse ske genom att den felaktiga siffran överstrykes och den rätta tillskrives ovanför den förstnämnda. Sålunda gjord rättelse behöver icke bestyrkas av trafikanten.

Anm. I sådana fall, då för en sändning i internationell trafik den av järnvägen utrönta vikten avviker från avsändarens viktuppgift i fraktsedeln, skall stationen införa järnvägens viktuppgift under avsändarens och förse sin anteckning med anmärkningen »Bahnamtlich ermittelt»; denna anteckning, som införes såväl i fraktsedeln som i fraktsedelsdubbletten, bestyrkes med stationens vägningsstämpel. Om stationen icke har tillgång till frakthandlingarna, skall den utan dröjsmål å brevkort enligt bl 338 F 1 uppgiva den utrönta vikten i fråga om trafik från Sverige till avsändningsstationen och vederbörande gräns- eller omexpedieringsstation och i fråga om trafik till Sverige till bestämmelsestationen.

10. *Till bevis, att järnvägen verkställt vägning — — — — av gods, skall fraktsedeln förses med järnvägens intyg därom.* (Tst § 61: 5.) Dylikt intyg meddelas beträffande expressgods och paketgods, därigenom att vägarens signatur utsättes i kolumnen »Vägt» å expressgodsfraktsedelns och paketgodsfraktsedelns notisdel, och beträffande ilgods och fraktgods, därigenom att stationens vägningsstämpel åtryckes fraktsedelns olika delar på därför avsedd plats (jfr art. 11: 2).

Vägningsstämpel får icke avtryckas å fraktsedeln, med mindre godset verkligen vägts å järnvägen tillhörig våg. I de fall, då vikten utrönts genom provvägning av en del av sändningen, skall vägningsstämpeln dock anbringas, varjämte bokstaven P skall skrivas invid stämpelavtrycket.

Saknas vägningsstämpel, antecknas t. ex. »Vägt i N. N.» eller »Provvägt i N. N.».

Anm. I fråga om särskild påstämpling av fraktsedeln, då järnvägen verkställt vägning av vagnslastgods till Tyskland, Polen och därbortom belägna länder, se Gxf del IV, (str 223 d), art 41.

11. *Avsändaren äger rätt att närvara vid vägning — — — av hans gods. Om avsändaren efter av järnvägen verkställd vägning — — — — begär, att förnyad vägning — — — — skall i hans närvaro verkställas, skall sådan vägning — — — — äga rum, därest trafikförhållandena sådant medgiva.* (Tst § 61: tlgb 1.)

Har godset redan avsänts, skall avsändarens begäran per telefon eller telegraf framföras till bestämmelsestationen, vilken det tillkommer att verkställa kontrollvägningen.

Utvisar dylik kontrollvägning viktskillnad, skall den förut angivna viktsiffran överstrykas och den nya tillskrivas ovanför den förstnämnda, varjämte avsändningsstationens vägningsstämpel eller anteckning överkorsas och ersättes med kontrollvägningsstationens.

12. I de fall, då vikten av en vagnslastsändning skall genom vägning fastställas av järnvägen och vagnvåg icke finnes å avsändningsstationen, ombesörjes vägningen av annan station i godsets väg. Se art. 23: 4, och art 44: 9.

Avsändningsstationon skall i dylika fall med blyerts å vagnskorten införa uppgift om uppskattad bruttovikt. Denna uppgift skall kompletteras av vägningsstationen, sedan vägning verkställts.

Trafikinspektör (trafikföreståndare) bestämmer, å vilka stationer vägning skall företagas av vagnslastsändningar, som lastats å station utan vagnvåg.

Kan sålunda utsedd vägningsstation undantagsvis av en eller annan

anledning icke verkställa vägningen, skall annan lämplig station anmodas väga sändningen, varom jämväl sändningens bestämmelsestation — eller i förekommande fall vederbörande omlastnings-, gräns- eller omexpedieringsstation — underrättas.

När vagnslastsändning väges av station under vägen, skall denna station, medelst bl 338 F 1 (se bil. D), meddela vägningsresultatet till avsändningsstationen och bestämmelsestationen — eller i förekommande fall till vederbörande omlastnings-, gräns- eller omexpedieringsstation.

Bl 338 F1 består av två hopfästade brevkort, som kunna utskrivas med kopiering. Sedan vägningsresultatet påförts korten, skiljas dessa åt och vägningsstationen sänder det ena (svartskriften) till avsändningsstationen och det andra (kopian) till bestämmelsestationen — eller i förekommande fall till vederbörande omlastnings-, gräns- eller omexpedieringsstation — med första lägenhet. Det för bestämmelsestationen avsedda kortet är tryckt så, att det även kan användas för fraktuppgifter till avsändningsstationen.

Därest en station utan vagnvåg från vägningsstationen erhåller en viktuppgift som uppenbarligen är felaktig, bör avsändningsstationen omedelbart anhålla om rättelse från vägningsstationen, varjämte bestämmelsestationen — eller i förekommande fall vederbörande omlastnings-, gräns- eller omexpedieringstation — underrättas. Erhålles icke dylik rättelse, bör förhållandet snarast möjligt anmälas till vederbörande trafikinspektör (trafikföreståndare) i och för åtgärd, som förhållandet anses påkalla.

13. *Järnvägen är berättigad att när som helst undersöka, om sändnings innehåll och vikt svara mot fraktsedelns uppgifter. Undersökning av godsets innehåll skall försiggå i två vittnens närvaro, såvida icke undersökningen är att hänföra till mått och steg, som offentlig myndighet i allmänna säkerhetens och ordningens intresse är berättigad att vidtaga.* (Tst § 61: 1.)

Vid dylik undersökning av en sändnings innehåll, vilken endast får företagas på därom särskilt för varje gång utfärdad order av stations- eller godsexpeditionsföreståndaren, skall, om undersökningen sker å avsändningsstationen, avsändaren och, om den sker å bestämmelsestationen, mottagaren anmodas närvara. Om vederbörande icke infinner sig, eller om undersökningen företages under vägen, skola två personer, som icke äro anställda vid järnvägen, närvara såsom vittnen. Redogörelse över resultatet av undersökningen skall införas i fraktsedeln eller å särskild bilaga, som skall vidfästas denna. Om sändningen icke svarar mot fraktsedelns uppgifter, skola kostnaderna för undersökningen påläggas godset, försåvitt de icke betalas omedelbart.

Räkning av kolliantal.

10: 1. I fråga om sådant gods, vars lastning åligger järnvägen (se art. 19: 3), skall den tjänsteman, som mottager godset, alltid undersöka, huruvida antalet kollin överensstämmer med fraktsedelns uppgift.

2. *I fråga om gods, vars lastning åligger avsändaren, är järnvägen på avsändarens i fraktsedeln införda begäran skyldig att, om trafikförhållandena det medgiva, fastställa och i fraktsedeln införa — — — — kolliantalet, för såvitt godsets beskaffenhet utan större svårighet medgiver dess fastställande. — — — — För dylik — — — — räkning äger järnvägen uppbära avgift enligt* Gtax § 41. (Tst § 61: 3.)

Därest vagnslastgods för verkställande av räkning av kolliantalet behöver omlämpas, åligger det vederbörande trafikant att tillhandahålla härför erforderlig arbetskraft. (Tst § 61: tlgb 2.)

Beträffande räkning av tullgods i vagnslastsändning, se art. 101.

3. *Till bevis att järnvägen verkställt — — — — räkning av gods, skall fraktsedeln förses med järnvägens intyg därom.* (Tst § 61: 5.)

Dylikt intyg meddelas därigenom, att fraktsedelns olika delar invid platsen för vägningsstämpeln förses med anteckningen »Räknat i N. N.».

Anm. 1. I internationell trafik måste denna anteckning bestyrkas med järnvägstjänstemans namnunderskrift och genom stationens datumstämpel.

Anm. 2. Räkning, för vilken ingen avgift uttages (t. ex. verkställd enligt art. 101, utan begäran från avsändaren), antecknas icke i fraktsedeln.

4. *Avsändaren äger rätt att närvara vid — — — — stycketalsräkning av hans gods. Om avsändaren efter av järnvägen verkställd — — — — stycketalsräkning begär, att förnyad — — — — stycketalsräkning skall i hans närvaro verkställas, skall sådan — — — — räkning — — — — äga rum, därest trafikförhållandena sådant medgiva.* (Tst § 61: tlgb 1.)

5. Avsändningsstationens räkning av stycketal i vagnslastsändning skall prövas av bestämmelsestationen. Avsändningsstationen skall i dylika fall på lämplig plats, t. ex. i vägningsrutan på vagnens adresskort angiva, att kolliantalet skall räknas på bestämmelsestationen genom att införa t. ex. »Kolliantalet räknas i — — —» (bestämmelsestationens namn).

11: 1. Rörande magasinspersonalens anteckning i fraktsedeln om utrönt vikt eller kolliantal, se art. 9: 10 och art 10: 3.

Magasinspersonalens anteckningar i fraktsedel.

Anm. 1. Magasinstjänsteman, som mottager paketgodskolli om högst 10 kg vikt men med mer än 50 dm³ rymd, skall på fraktsedelns alla delar anteckna »skr».

Anm. 2. På notisdel till fraktsedel, som upptager partigods (se art. 8: 5), skall antecknas »partigods».

Anm. 3. När magasinspersonal, som mottager styckegodssändning till Danmark och länder där bortom och till Norge, misstänker, att sändningen är skrymmande enligt bestämmelserna i dansk-svensk-norsk godssamtrafikstaxa (vikten understiger 1 kg för varje påbörjat 8-tal dm³ av sändningens rymd), skall sändningens största längd, bredd och höjd mätas, och måtten i hela dm införas i fraktsedelns kolumn »Godsbeskrivning».

2. Sedan allt på fraktsedeln upptaget gods inlämnats eller lastats, gällande föreskrifter om emballering, adressering m. m. befunnits iakttagna och handlingens alla delar granskats och befunnits vara fullständigt och lika ifyllda — även beträffande efterkrav och att efterkravsbeloppen med bokstäver och siffror äro sinsemellan lika — och i överensstämmelse med godset, skall den tjänsteman, som mottagit godset till befordring, utsätta sin signatur på fraktsedeln sålunda: på notisdelen av *expressgodsfraktsedel och paketgodsfraktsedel* i rutan »Vägt», om godset har vägts på stationen, men eljest till höger om eller strax under denna ruta, på notisdelen av *il- eller fraktgodsfraktsedel* invid rutan för stationsstämpeln samt på *fraktsedelsdubbletten av internationell il- eller fraktgodsfraktsedel* nederst i vänstra hörnet.

Expressgodsfraktsedlar skola stämplas på resgodsexpeditionen och paketgodsfraktsedlar på godsexpeditionen. Internationella il- och fraktgodsfraktsedlar stämplas på godsexpeditionen och likaså inländsk fraktsedel, då frakt eller andra avgifter skola erläggas på avsändningsstationen, då specialvagn användes för befordringen eller då avsändaren begär, att gods skall befordras över annan väg än den ordinarie transportvägen. I övriga fall skall fraktsedeln stämplas av den, som mottagit godset av trafikanten. Sedan fraktsedeln stämplats, frånskiljes dubbletten och återlämnas till avsändaren.

Anm. På vissa större stationer stämplas dock fraktsedlarna av vågkarlen i godsmagasinet, även i det fall att frakten skall betalas på avsändningsstationen.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

3—414 57

3. För att fraktsedlarna vid inlämningen icke skola behöva stämplas mer än en gång skola på stationer, där så i tidsbesparingssyfte anses motiverat, användas kombinerade stämplar, som samtidigt lämna avtryck såväl av stationsdatumstämpeln som vägningsstämpeln. Stämplar, som tilldelas vissa tjänstemän och äro avsedda att användas endast av dem, skola vara försedda med olika bokstavsbeteckningar eller dylikt, så att varje tjänsteman har sin särskilda beteckning. Användas dylika stämplar, behöver signatur i enlighet med ovanstående icke utsättas på fraktsedeln. Stämpel, som samtidigt lämnar avtryck av stationsdatumstämpel och vägningsstämpel, får givetvis endast användas, om till fraktsedeln hörande sändning vägts av stationen.

Pollettering av styckegods.

12: 1. När styckegods av nedan nämnda slag mottages, skall varje kolli i omedelbar närhet av adressen förses med en lapp, som angiver det i fraktsedeln begärda befordringssättet, nämligen

gods, som inlämnas på internationell ilgodsfraktsedel, på vilken avsändaren antecknat »Snabbilgods» (»Grande vitesse accélérée»; »Beschleunigtes Eilgut»), med en vit lapp med rött tryck (snabbilgodslapp) enligt bl 325 N (se bil. D);

gods, som inlämnas på inhemsk ilgodsfraktsedel med anteckningen »Ej med snälltåg» (se art. 55: 2), med en vit lapp med rött tryck »Ilgods (Ej med snälltåg)» enligt bl 325 A 1 (se bil. D);

gods, som inlämnas på internationell ilgodsfraktsedel utan anteckningen »Snabbilgods» (»Grande vitesse accélérée»; »Beschleunigtes Eilgut»), med en röd lapp (ilgodslapp) enligt bl 325 B (se bil. D) eller någon av bl 325 B 1, B 2, B 3, B 4, B 5, B 6, B 7, B 8 och B 9;

gods, som inlämnas på internationell fraktgodsfraktsedel, med en vit lapp (fraktgodslapp) enligt bl 325 D (se bil. D) eller någon av bl 325 D 1, D 2, D 3, D 4, D 5, D 6, D 7, D 8 och D 9.

Vederbörande gränsstations namn är tryckt på bl 325 B 1 och D 1 (Haparanda—Torneå), 325 B 2 och D 2 (Stockholm—Åbo), 325 B 3 och D 3 (Charlottenberg), 325 B 4 och D 4 (Storlien), 325 B 5 och D 5 (Ed—Kornsjö), 325 B 6 och D 6 (Hälsingborg—Helsingör), 325 B 7 och D 7 (Malmö—Köpenhamn) samt 325 B 8 och D 8 (Trelleborg—Sassnitz Hafen), 325 B 9 och D 9 (Trelleborg—Odra Port). Dessutom finnas för gods till Tyskland och länder där bortom över Padborg bl 325 B 6 a och D 6 a samt B 7 a och D 7 a, vilka äro märkta »Hälsingborg—Helsingör—Padborg—Flensburg» resp. »Malmö—Köpenhamn—Padborg—Flensburg». Blanketter av dessa olika typer få dock endast rekvireras av stationer, som ha en mera omfattande styckegodstrafik till utlandet. På bl 325 B och 325 D finnes icke något gränsstationsnamn angivet;

gods, som inlämnas på internationell fraktsedel, på vilken deklarerats leveransintresse, med en vit lapp enligt bl 382 R 2 (se bil. D);

gods, som inlämnas på inhemsk fraktgodsfraktsedel och enligt bestämmelserna i art. 56 får befordras såsom färskvarugods, med en ljusblå lapp (färskvarulapp) enligt bl 325 Å (se bil. D).

Anm. 1. Expressgods till utlandet förses med nummerlappar enligt bl 389 N (se bil. D).

Anm. 2. Polletteringslapp enl. bl 325 A 1 behöver icke anbringas på sådant kolli lättfördärvligt gods, som adresserats med adresskort, på vilket beteckningen »Ej med snälltåg» finnes tryckt eller stämplad. Jfr art. 8: 1, anm. 2.

2. Därjämte skola, likaledes för att utmärka visst befordringssätt, följande lappar anbringas i adressens omedelbara närhet:

på sändningar, innehållande eldfarliga oljor, en lapp enligt bl 325 Q (»Eldfarligt») (se bil. D);

på sändningar, innehållande i bil. H, avd. D I, nämnda frätande ämnen, en lapp enligt bl 325 R (»Frätande») (se bil. D);

på sändningar, som enligt bestämmelserna i art. 57 skola befordras under värme, en lapp enligt bl 325 O (»Transport under värme») (se bil. D);

på sändningar, som enligt bestämmelserna i art. 57 skola befordras under kyla en lapp enligt bl 325 P (»Transport under kyla») (se bil. D).

Anm. 1 Av sändningar, som inkomma från utlandet, skola de, som enligt vederbörande gränsstations beprövande skola befordras under värme, av nämnda station påsättas lapp enligt bl 325 O.

Anm. 2. I internationell trafik skola kollin, som innehålla transportfarliga varor (explosiva, eldfarliga, lätt antändbara, frätande, giftiga m fl), av avsändaren förses med anslag enligt bilaga I till Internationella fördraget. Anslagen i fråga skola hållas i lager på samtliga gränsstationer och på sådana stationer, som ha mera omfattande trafik av berört slag med utlandet.

3. Expressgods skall i adressens omedelbara närhet förses med övergångslapp enligt bl 325 A (se bil. D), på vilken i förekommande fall skall angivas den befordringsväg, som föreskrivits i fraktsedeln. Övergångsstationer skola därvid angivas i fullt tillräcklig omfattning, i rätt ordningsföljd och med tydlig stil och fullständigt utskrivna stationsnamn. Innan godset avsändes, skola expressgodsfraktsedlar och övergångslappar kollationeras för kontroll av att riktig transportväg angivits.

Gods, som skall befordras över annan väg än den ordinarie befordringsvägen eller i vägföreskrifterna angiven alternativ väg, skall likaså i adressens omedelbara närhet förses med en lapp enligt bl 325 A (se bil. D), på vilken övergångsstationernas namn fullständigt utskrivits och understrukits med ett rött streck.

Anm. Denna bestämmelse skall tillämpas även för sådana styckegodssändningar, som ha ordinarie befordringsväg över Vättern, men vilka i stället skola befordras över i samtrafikstabellen angivna ersättningsvägar.

Gods, som skall omexpedieras, skall i adressens omedelbara närhet förses med lapp enligt bl 325 U (se bil. D); på lappen skall namnet på vederbörande omexpedieringsstation tydligt ifyllas med blåpenna och överflödiga ord överstrykas.

4. Vid pollettering skola lapparna om möjligt fästas på själva kollit eller på adresslappen eller på en bricka av hållfast ämne, som på ett betryggande sätt fästes vid kollit. Det bör uppmärksammas, att, om klister har lägre temparatur än 0°, det har ringa vidhäftningsförmåga. Så är ock under alla förhållanden fallet vid klistring på hård konstpapp (unica) med glatt yta.

5. Icke förtullat il- och fraktstyckegods skall i vissa fall åsättas lappar enligt bl 325 S, se art. 105.

Gods, som skall tullklareras på annan station än den, dit det är adresserat, skall påsättas lapp enligt bl 325 U, se art. 105.

6. Stationer, där godstrafiken till Norge är mera omfattande, böra för magasinspersonalens vägledning upprätta alfabetisk förteckning över de norska samtrafiksstationerna, utvisande över vilken gränsstation gods till resp. norska stationer bör sändas. Förteckningen skall anslås på lämplig plats i godsmagasinen.

Anm. Transporthandlingar till i denna artikel nämnda sändningar skola i omfattning, som i art 44:5 sägs, förses med motsvarande märkning.

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).

Tillsyn och vård av styckegods före lastningen.

13: 1. *Järnvägen är icke skyldig att mottaga gods till befordring, såvida detsamma icke utan dröjsmål kan avsändas. I mån av utrymme i järnvägens magasin är järnvägen likväl pliktig att i avvaktan på tillfälle till transport mottaga styckegods till befordring, dock icke lättfördärvligt gods eller gods av* i art. 6: 8—10 *angivna slag.* (Tst § 63: 1.)

Med stöd härav skall det i möjligaste mån tillses, att särskilt sändningar av lättfördärvligt gods, färskvaru-, varmvagns- och kylvagnsgods och levande djur som styckegods icke mottagas ogynnsamt lång tid, innan de kunna avsändas.

Angående förvaring, tillsyn och vård av explosiva varor, som få befordras på järnväg, och av eldfarliga oljor, se bil. K och L.

2. Varmvagnsstyckegods, som icke kan inlastas i därför avsedd vagn omedelbart efter mottagningen, skall förvaras i uppvärmt rum. Godset skall vidare med största möjliga skyndsamhet och omsorg forslas till och från förvaringsrum eller vagn, så att det därunder i så ringa grad som möjligt utsättes för risken att skadas av frost.

3. Kött- och fläskvaror, smör, margarin, pressjäst, färsk fisk och dylika varor få icke placeras i närheten av sådana ämnen, som lätt kunna bibringa varorna någon bismak, befordra deras förskämning eller på något sätt förorena dem. De skola i möjligaste mån skyddas mot solens inverkan och mot väta och förorening.

4. Celluloid i plattor, blad, stänger och rör, celluloidvaror, filmmassa och filmer av celluloid, celluloid- och celluloidfilmavfall få icke placeras i närheten av rör eller ledningar för uppvärmning eller nära varma eldstäder.

5. Om behandlingen av behållare, fyllda med förtätade gaser, se bil. H, avd. B I: 5.

6. Magasin, där gods förvaras, skall hållas låst eller bevakat.

7. Styckegodssändningar av spritvaror och tobaksvaror, som inlämnats på en station för järnvägstransport eller efter dylik transport ankommit till en station, skola under den tid, de äro i avsändnings- eller bestämmelsestationens vård, förvaras i med *särskilt lås* försett utrymme inom magasinet eller i låst skåp på expeditionen.

Utgivet den 20 okt. 1951.

Ändringstryck nr 16 (51 blad).

B. Lastning.

I. Allmänna bestämmelser.

Val av vagn. **14:** 1. Vagns användbarhet är i tekniskt hänseende begränsad av vagnens egen bärighet och för befordringssträckan tillåtna axelavstånd, största axeltryck och metervikt och gällande lastprofil. Se vidare art. 17.

Anm. Uppgifter om största tillåtna metervikt å utländska järnvägar äro intagna i bilaga till Teknisk Enhet, benämnd »Begrenzungslinien der Wagen, Lademasse, Achsdrücke, Metergewichte und Achsstände». För de svenska järnvägarna äro dylika uppgifter icke fastställda.

Vagn för viss sändning väljes enligt
Godsvagnsföreskrifterna (särtryck nr 79 a) och utfärdade vagnbesked;
föreskrifterna i gällande vagnavtal (särtryck nr 124 a);
och bestämmelserna i mom. 2—15 här nedan.

Vid val av vagn för sändning, som fordrar snabb transport eller som skall framföras över en längre sträcka å SJ, t. ex. över 250 km, få s. k. triangelmärkta vagnar icke anvisas utan särskilt medgivande från trafikbyrån (jfr mom. 12, anm. 1 a).

2. *Är icke i trafikstadgan eller annan förordning föreskrivet, att visst lastningssätt skall användas, äger avsändaren bestämma, huruvida vagnslastgods skall befordras utan eller med ettdera av de två slag av täckning, som i taxan angivas.*

Järnvägen är dock icke skyldig att tillhandahålla presenningar för täckning av godssändning, som är av beskaffenhet att kunna skada desamma.

Avsändaren är icke skyldig att mottaga bristfällig vagn eller presenning, ej heller vagn, som icke förut blivit rengjord på sätt för lastens skyddande och ändamålsenliga stuvning är erforderligt. Om förekomsten av sådan bristfällighet å vagn eller presenning, som icke gör materielen oanvändbar men dock kan innebära risk för skada å godset, skall järnvägen så vitt möjligt upplysa avsändaren. (Tst § 63: 5.)

Anm. I internationell trafik gäller den bestämmelsen, att, om sluten vagn utlämnats i brist på öppna vagnar, anteckningen »G-vagn ej begärd» eller till Tyskland och länder därbortom »Gedeckt gebauter Wagen aus Betriebsrücksichten beigestellt» skall införas i fraktsedelns kolumn för specifikation av kostnaderna och i godslistan. I fråga om uppgift om vagntyp i fraktsedeln, se Gxf del IV (str 223 d), art. 41.

3. *Lik, som icke transporteras i en å alla sidor täckt likvagn, skall transporteras i sluten vagn.* (Tst § 42: 1.) Se vidare mom. 8.

Anm. Anatomilik få under vissa villkor befordras i de vanliga styckegodsvagnarna. (Se bil. H, avd. F 1 anm.)

Det skall tillses, att vagn, som anvisas för lastning av lik, befinner sig i prydligt och vårdat skick samt att den är absolut luktfri. Stationerna böra vidare ha sin uppmärksamhet riktad på att begravningsentreprenör eller den person, som eljest har hand om transporten, även gör vad på honom ankommer för att åt liktransport förläna den värdighet, som bör vara förenad med en dylik transport.

4. *Befordring av levande djur skall i regel ske i slutna vagnar.* (Tst § 47: tlgb 1.) Se vidare mom. 5, 6 och 8.

5. Utländsk vagn får inom Sverige användas för befordring av levande djur, endast under förutsättning att

antingen djuren tillhöra hästsläktet och införas över Trelleborg till karantänsanstalten i Malmö,

eller också transporten avser omedelbar utförsel i en och samma vagn till utlandet.

6. Danska statsbanornas vitmålade vagnar få icke användas för transport av makadam, levande djur eller illaluktande ämnen.

7. Svensk vagn, som skall sändas till utlandet, skall vara påmålad ordet »Sverige» och märkt RIV. Vagn, som skall användas för sändning på ilgodsfraktsedel, eller sändning av angeläget slag på fraktgodsfraktsedel, t ex färskvarugods, flyttsaker och samlastningsgods, skall därjämte vara S-märkt.

Anm. 1. Vagnar, som användas i trafik mellan Sverige och Danmark eller Sverige och Norge, behöva icke vara RIV-märkta.

Anm. 2. På öppen vagn, som skall befordras under tullplombering i Sverige eller utlandet, får icke något kolli lastas, som i vikt understiger 25 kg.

8. Vagnar av typ litt. Gk, Gsk och H och slutna vagnar, som äro försedda med skylt angående djurtransportförbud, få icke användas för befordring av lik, levande djur, cement, illaluktande ämnen, däribland även kalkkväve, eller andra varuslag, som kunna nedsmutsa eller skada vagnarna.

För vagnslastsändningar av smör och margarin böra så vitt möjligt endast vagnar av typ Gk, Gsk och H anvisas. Vagn med lukt, som kan tänkas skada innehållet, får under inga förhållanden utlämnas.

9. Norska statsbanornas H-vagnar, vilka endast kunna uppvärmas med ånga eller medelst yttre eldstad för kol eller koks, få icke utlämnas för befordring av gods under värme.

10. Slutna vagnar få icke användas för tjära, tomma fotogenfat eller andra transportföremål, som genom lukt eller annan egenskap kunna för längre tid framåt göra vagnarna oanvändbara för forsling av mjöl och andra ömtåligare varuslag.

11. Två- eller treaxlig vagn med kortare hjulbas (= avståndet mellan yttersta axlarna) än 5 m får icke utlämnas för lastning, därest det kan antagas, att den på någon sträcka kan komma att gå sist i tåg, vars största tillåtna hastighet överstiger 70 km/tim.

Anm. På smalspårsbanorna gälla särskilda föreskrifter beträffande vikt och hjulbas för vagnar, som skola framföras i tåg med högre hastighet än 35 km/tim, se sär § 43: 5.

12. Vagnar med axeltyp II skola om möjligt icke utlämnas för lastning av osläckt kalk, cement eller slig till stationer belägna längre bort än omkring 300 km från lastningsstationen.

Anm. På vagnar med axeltyp II äro lagerboxhusen försedda med någon av följande märkningar: Mod 2 a, Mod II, Mod II A eller II A, II A 1, VII a och VII c. Dessutom ha vissa från EJ övertagna vagnar axlar, som tekniskt motsvara typ II, men vilkas lagerboxar icke ha någon märkning, som ger upplysning om axeltypen. För att underlätta identifieringen av vagnar med axeltyp II eller motsvarande komma lagerboxlocken på ifrågavarande vagnar att, så snart ske kan, märkas med en fyrkant i gul färg.

13. För lastning av explosiv vara av transportklass A och C samt för vagnslastgods av transportklass B, D och E skall på normalspåriga linjer utlämnas vagnar med rullager; detta gäller ej i direkt trafik med utlandet.

Hastighetsmärkning på normalspåriga vagnar.

14. Normalspårig person-, post- eller resgodsvagn, som saknar hastighetsmärkning, får framföras i tåg med en största tillåtna hastighet av högst 90 km/tim.

Godsvagn med hastighetsmärkning får framföras med högst den hastighet, som märkningen angiver, nämligen

Märkning	Sth
Internationell märkning på vagnens långsida.	
S 00,0 t	100 km/tim om lastens vikt *ej överstiger* den i märket angivna vikten. 80 km/tim om lastens vikt *överstiger* den i märket angivna vikten.
SS 00,0 t S 00,0 t	120 km/tim om lastens vikt *ej överstiger* den intill »SS» angivna vikten. 100 km/tim om lastens vikt *ej överstiger* den intill »S» angivna vikten. 80 km/tim om lastens vikt *överstiger* den intill »S» angivna vikten.
Svensk märkning på vagnens långsida.	
00 km	Det antal km/tim, som anges genom märkningen.
100 km högst 00,0 t	100 km/tim om lastens vikt *ej överstiger* den i märket angivna vikten.
90 km över 00,0 t	90 km/tim om lastens vikt *överstiger* den i märket angivna vikten.
	I stället för 100 och 90 km/tim kan märkningen ange 90 och 70 km/tim.
△	a) 60 km/tim i lokalgodståg (blandat tåg, om lokalgodståg ej finns i den riktning vagnen skall gå). b) 50 km/tim i andra än i a) nämnda godståg, som framföras av ånglok. 40 km/tim i andra än i a) nämnda godståg, som ej framföras av ånglok. Får ej framföras i snäll- eller persontåg.

Anm. 1. Svensk vagn utan hastighetsmärkning får *icke* framföras i tåg med sth över 70 km/tim.

För vagnar utan märkning gäller i övrigt följande:

trafikvagnar

a) småbäriga vagnar, varmed avses vagnar med högst 12 tons bärighet utom vagnar litt Hs samt utom utländska kylvagnar med minst 4,0 m hjulbas och minst 12 tons taravikt: behandlas som △-märkta;

b) ej småbäriga, utländska vagnar: få ej gå i tåg med en sth över 70 km/tim utan att en i vagnsyning och vagnunderhåll förfaren tjänstehavare anser, att så kan ske.

tjänstevagnar

a) axeltransport- och gastransportvagnar: i person- och snälltåg endast sist;

b) småbäriga vagnar (högst 12 tons bärighet): behandlas som △-märkta;

c) övriga vagnar: i personförande tåg utom lokalgodståg endast undantagsvis och med en sth av högst 50 km/tim;

i övriga tåg (inräknat lokalgodståg) med en sth av högst 60 km/tim.

(Vissa tjänsteragnar få enligt anslag på vagnen, transportplan eller särskilt beslut gå i persontåg utan hastighetsbegränsning).

Anm. 2. SS *-märkningen saknar f n betydelse i Sverige, enär för vagns framförande i tåg med större hastighet än 100 km/tim, andra fordringar gälla, vilka godsvagnar icke uppfylla.*

15. Om val av vagn för befordring
av vissa i bil. H angivna godsslag, se bil. H;
av explosiva varor, som få befordras å järnväg, se bil. K;
av eldfarliga oljor till myckenhet av full vagnslast, se bil. L.

16. För befordring av styckegods — dock ej s. k. isoleringsgods — skola i allmänhet slutna vagnar användas.

Anm. Råder brist på slutna vagnar, må öppna, väl rengjorda vagnar, i första hand Lrg-vagnar, användas för styckegods. Godset skall därvid, om behövligt täckas med presenningar.

Om Lrg-vagn användes i stället för sluten vagn, skall iakttagas:
att vagnens väggar och golv rengöras och befrias från kolrester;
att golvet beströs rikligt med ströämne, i synnerhet utefter väggarna;
att gods, som är ömtåligt för väta, icke placeras utmed vagnens sidor och gavlar utan i vagnens mitt;
att varje vagn täckes med tre i vagnens längdriktning lagda felfria presenningar, varav den första pålägges så, att den med ungefär en halv meter överskjuter vagnens i farriktningen bakre gavel, den andra lägges mitt på vagnen, så att den kommer att täcka så gott som hela vagnen med undantag av ändarna, och den tredje lägges så, att den med ungefär en halv meter överskjuter vagnens i farriktningen främre gavel. Med undantag för själva ändarna skall vagnen således bliva täckt med tredubbla presenningar. Kommer vagnen att vändas under transporten på grund av spåranordningarna på någon station under vägen, skola presenningarna anbringas så, att de komma att ligga i den ordning här ovan angivits över den längre sträckan av befordringsvägen.

17. För befordring av s. k. isoleringsgods enligt art 28: 3, anm, skola alltid öppna vagnar användas.

Undersökning av vagn före lastningen.

15: 1. Innan vagn utlämnas för lastning, vare sig denna skall verkställas genom järnvägens försorg eller ej, skall personalen tillse,

att å sluten vagn nödbromskranen är stängd;

att vagnen icke företer skador, som kunna inverka på trafiksäkerheten;

att vagnen är rengjord i den omfattning, så kan anses behövligt med hänsyn till den förestående lastningen; art. 74 innehåller bestämmelser om skyldighet att efter slutad lossning rengöra vagnen;

att alla anslag (kort, lappar eller kritpåskrifter), vilka avse en föregående sändning eller eljest blivit ogiltiga, äro borttagna, överkorsade eller utstrukna; adresskort å främmande svensk järnvägs vagn och anslag, som angiva övergång från en järnväg till en annan, skola dock kvarsitta, tills vagnen återkommit till ägande järnvägen;

att sluten vagns tak och väggar icke visa tecken till otäthet och att dess ventiler stängas, när vagnen skall lastas med styckegods;

att vagnsgolv vid behov beströs med sågspån;

Anm. Att använda torvströ såsom underlag i vagnarna för att skydda gods mot väta har visat sig kunna skada vissa varuslag; torvströ får därför endast användas för att taga bort den fuktighet från vagnsgolv, som icke på annat sätt kan avlägsnas. Sedan det sugit till sig fukten, skall torvströt sopas ut.

att dörr mellan lastrum och bromskupé blir stängd, så att den icke kan öppnas från bromskupén (gäller ej då det för lastning av långt gods, t. ex. bräder, är nödvändigt att dörren mellan lastrum och bromskupé hålles öppen).

Innan lastningen påbörjas, skall lastarens uppmärksamhet fästas på ändamålet med vagnens inredning (ventiler, avloppsrör, gavelluckor, lämmar, stolpar o. d.). Vidare böra råd om lastning i möjligaste mån lämnas, såsom att bilar icke endast böra klotsas, utan även surras, att lämmarna placeras, så att en av dem lätt kan fällas utåt, där lossningen skall börja, att för skakning, skavning, stötar o. d. ömtåligt gods för-

stänges eller stöttas medelst fjädrande mellanlägg mellan stuvar och vägg eller mellan delar av lasten.

Anm. 1. När så anses behövligt för att fästa trafikants uppmärksamhet på att vagn, i vilken lastning pågår, kan komma att medtagas i växlingsrörelse och att sluten vagn bör låsas, då den lämnas obevakad, skall bl 348 N (se bil. D) anbringas på vagnen vid dess utlämning för lastning.

Anm. 2. Det skall i möjligaste mån tillses, att trafikanter, som lasta slutna vagnar, **icke slå in spikar i taken** eller vidtaga andra åtgärder, som kunna skada vagnarna.

Anm. 3. Tjänstehavare, som ha att utlämna vagnar för lastning, avsyna vagnar vid avslutande av fraktavtal eller efter lossning eller som utställa eller slutlossa styckegodsvagnar, skola söka övertyga sig om att sådant förhållande ej föreligger, som innebär eller kan medföra, att lastprofilen överskjutes vid vagnarnas användning.

Befinnas vagnsstolpar vara i sådan grad krökta, att de kunna bliva till fara, **få de ej användas** utan skola utbytas. Det räcker härvid ej att vända dem så, att de luta in över vagnen, ty de kunna förändra läge genom skakningar under vagnens gång. Stolpkättingar skola, då de ej användas för fasthållande av last, antingen sammanhäktas tvärs över vagnen eller lindas kring stolparna och fästas säkert.

Även tågbefälhavare och tågexpeditörer samt vagnsynare böra under sin tjänsteutövning ägna uppmärksamhet åt här berörda förhållanden.

Anm. 4. Ang skötseln av den elektriska kyl- och värmeanläggningen i Hz-vagn, se str 254, avd VK.

2. När H-vagn utlämnas för lastning av gods, **som skall befordras under värme** skall så långt möjligt tillses,

att snö och is icke hindra dörrarna att täta väl;

att golvavloppen äro väl tillslutna;

att vattenlåsens skålar äro uppfällda och icke innehålla vatten;

att ventilerna i tak och väggar äro stängda;

att vagnen är utrustad med skyddslämmar mot avbrott i varmluftcirkulationen, under den tid vagnen användes för transport under värme.

Hz-vagn kan användas för transport under el-värme endast om skylten på strömbrytarskåpet visar »KOPPLAD FÖR VÄRME.»

Avsändaren bör om möjligt uppmanas att stuva godset på sådant sätt, att den varma luftens omlopp från värmeelementen utefter väggar och golv till vagnens inre icke hindras. När stark kyla råder eller befaras inträffa under transporten, bör godset icke placeras direkt på vagnsgolvet eller mot vagnens väggar, utan ett lager av halm eller annat lämpligt isoleringsmedel bör läggas mellan godset och vagnens väggar och golv; även när dylikt isoleringsmedel användes, är det av vikt, att värmeelementen icke instängas av gods eller isoleringsmedel, enär därav ofta följer, att godset närmast elementen förstöres av för stark värme, under det att lasten i övrigt kan skadas av köld.

De ovannämnda skyddslämmarna tjäna det betydelsefulla ändamålet att trygga varmluftens cirkulation utmed lasten. Lämmarna äro av tre här nedan avbildade typer. Lämmar av typ III skola ställas *lodrätt* på kant mot vagnsgavlarna och lämmarna av typerna I och II *lutande* mot vagnens sidor. De äro märkta med stationsnamnet Hässleholm, vilket innebär, att de skola sändas dit, därest de av misstag blivit uttagna ur den vagn, de tillhöra. Skyddslämmar äro tilldelade stationerna Hallsberg, Hässleholm, Malmö, Nässjö och Olskroken (Sävenäs rangerbangård), vilka skola utrusta och avrusta samtliga H-vagnar höst och vår enligt Trafikbyråns närmare föreskrifter. *Ingen annan station äger avlägsna skyddslämmar från utrustad vagn.* Om någon station upptäcker, att läm saknas i någon utrustad vagn, skall den föranstalta, att vagnen kompletteras med läm, som rekvireras från Hässleholm.

Anm. Av trafikant framställd begäran om förvärmning av H-vagn skall villfaras, endast därest vagnen efter lastningen skall befordras under värme.

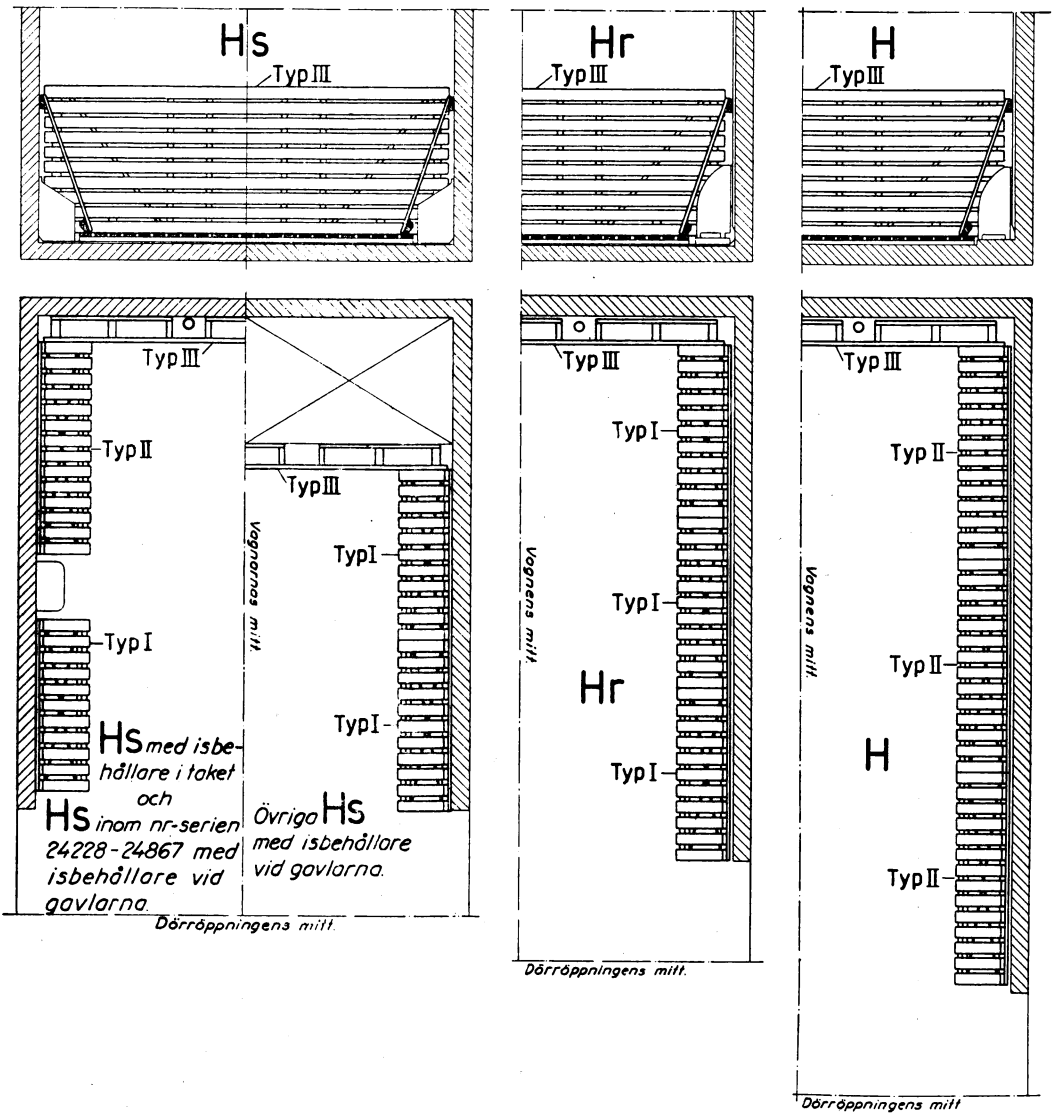

Temperaturen i vagnen skall avläsas och antecknas å bl 331 F (se bil. D)

a) när vagnen utlämnas för lastning,
b) » lastningen slutförts,
c) » vagnen inkopplas i tåg eller kopplas till värmekälla.

Anm. För sådan vagn, som saknar termometrar för att utröna värmegraden inne i vagnen, antecknas något av orden »varmt», »omkring 0°» eller »kallt».

3. När H-vagn utlämnas för lastning av gods, **som skall befordras under kyla**, skall så långt möjligt tillses,

att anordningarna för vagnens avkylning äro felfria;

att vatten kan obehindrat avrinna från vagnens isbehållare;

att befintliga golvavlopp äro fullt öppna eller väl tillslutna — allt efter behovet för det varuslag, som skall inlastas i vagnen;

att vattenlåsens skålar äro uppfällda och fyllda med vatten, så att den yttre varma luften hindras att tränga in i vagnen.

När besiktning i dessa avseenden skett, efter det att vagnen blivit rengjord enligt art 74: 2, sista stycket, bekräftas detta genom att i eller bredvid adresskorthållarna anbringas ifylld bl 348 M (se bil D).

Hz-vagn kan användas för transport under kyla endast på el-linjer och då endast om skylten på strömbrytarskåpet visar »KOPPLAD FÖR KYLA».

4. Avsändare skall underrättas om att H-vagn är försedd med ventiler och golvavlopp. Jfr mom. 1.

5. Vid transport i oisade eller ouppvärmda H-vagnar skola omlastningsstationerna mellan smal- och normalspår tillse, att ventilerna på de H-vagnar, till vilka godset omlastas, intaga samma lägen som ventilerna på de vagnar, i vilka det ankommer. Skulle emellertid i fraktsedeln finnas särskild föreskrift om ventilerna efter omlastningen, skall denna givetvis respekteras.

Isning av vagn.

16: 1. Innan isning av H-vagn börjar, skall det tillses, att iscisternerna äro ordentligt rengjorda och att vatten kan obehindrat avrinna från behållarna; om detta icke visar sig vara fallet, skall orsaken därtill undersökas och felet rättas, innan vagnen utlämnas för lastning. För isningen får endast användas is, som är ren och sålunda fri från delar av växter o. dyl. och som omsorgsfullt renspolats från sågspån, torvströ och andra ämnen, som kunna täppa till avloppsrören. Isen krossas till stycken av en knuten hands storlek. Därest isen blandas med salt, kyler den kraftigare men smälter fortare. Isningen skall verkställas i så god tid, att temperaturen i vagnen vid lastningen icke överstiger + 12° C.

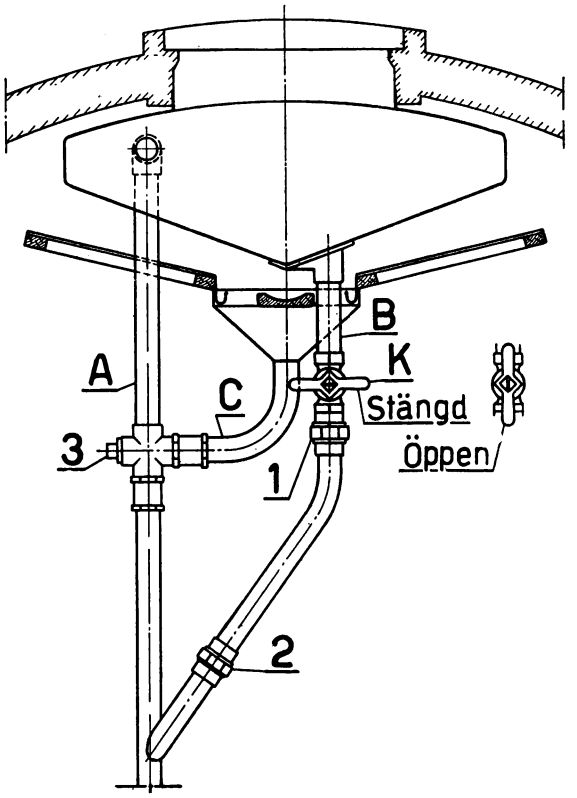

Om vagn lastas vid station, eller om kursvagn utgår från station, där isupplag ej finnes, skall trafikinspektören (trafikföreståndaren) se till, att isningen verkställes å annan station, varefter vagnen med lämplig lägenhet sändes till lastnings- eller utgångsstationen.

Vad som här föreskrives för isning av H-vagn, skall även gälla omisning under vägen av sådan vagn.

2. Därest isningen verkställes genom järnvägens försorg eller därest trafikant, som själv isat vagn, på avsändningsstationen begär omisning under vägen genom järnvägens försorg och mot särskild avgift, åligger det avsändningsstationen att utse lämpliga omisningsstationer under vägen och att på förhand underrätta dessa stationer om vagnens ankomst och det ungefärliga isbehovet.

Anm. För omisning av sändningar i kylvagnar i internationell trafik finns särskild plan över omisningsstationer utarbetad av Internationella järnvägsunionen (UIC). Närmare upplysningar härom kunna erhållas från Trafikbyrån.

3. Kylanordningen i Statens järnvägars vagnar av typ litt Hs med isbehållare i taket och av typ litt H (standard) och Hr framgår av bilden på föregående sida.

Förutom vad ovan anförts om isning av H-vagnar i allmänhet gäller för skötseln av kylanordningarna i dylika vagnar följande.

Igensatta rör rensas lämpligen med tillhjälp av en grov järntråd.

Röret A rensas från öppningen i behållaren eller från mynningen under vagnsgolvet.

Röret B rensas genom öppningen i behållarens botten. Härvid skall kranen K vara öppen. Rördelen mellan förskruvningarna 1 och 2 kan frigöras.

Röret C är åtkomligt för rensning, sedan den gängade proppen 3 borttagits.

Efter rengöringen och sedan vattnet avrunnit, stänges kranen K, som skall vara stängd, så länge kylanordningen utnyttjas.

Uppmärksamheten fästes på att avloppskran, avloppsrör m. m. finnas vid båda vagnsgavlarna.

17: 1. Godsvagn bör — med den inskränkning, som nedan i denna art. anges — om möjligt lastas till sin fulla lastförmåga eller rymd. För vagnslastgods skola fördenskull icke flera vagnar utlämnas än som med hänsyn till godsets vikt eller skrymmande beskaffenhet äro nödvändiga, såvida icke avsändaren efter i fraktsedeln gjord begäran erhåller uteslutande förfoganderätt över viss vagn. Vagns belastning.

I bil. B finnas intagna vissa föreskrifter, som avse lastning av öppna godsvagnar.

Anm. Därest, i följd av avsändarens sätt att lasta en vagn, avsändningsstationen varit förhindrad att enligt beräkning bilasta vagnen med annat gods från samma station, skall förhållandet anmälas på ett meddelande, som fogas till fraktsedeln.

2. Den lastförmåga, som angives på vagnen, utvisar den högsta vikt, varmed vagnen i regel får belastas. En vagns bärighet, vilken i regel är 5 procent större än angivna lastförmåga, får **aldrig** överskridas. Lastförmåga.

Anm. 1. För vagn, på vilken såväl lastförmåga (Ladegewicht) som bärighet (Tragfähigkeit) finnas angivna, får den senare aldrig överskridas.

Anm. 2. Ang beteckningar och märkning på godsvagnar för angivande av lastförmåga och bärighet, Gvf (str nr 79 a) och publikationen »Statens järnvägars godsvagnar» (SJgv).

Anm. 3. Jämlikt Bilagshäfte till Militärt Järnvägsreglemente (str nr 114 a) få vid militär järnvägstransport vagnar litt Ob lastas med två stridsvagnar vardera vägande omkring 22 ton och med en bärande bandlängd av 3,73 m. Stridsvagnarna skola därvid placeras så nära mitt över boggierna som möjligt.

Avsändaren är skyldig att vid lastning av vagnslastgods taga erforderlig hänsyn till den omständigheten, att vissa godsslag på grund av väderlekens inflytande kunna öka i vikt. (Tst § 63: tlgb 6 c.)

3. *Lasten skall vara så fördelad, att vagnshjulen bliva möjligast lika belastade.* (Tst § 63: tlgb 6 b.) Lastens fördelning.

Lasten skall anbringas, så att trafiksäkerheten på intet sätt äventyras och så att den icke kan förskjuta sig i följd av stötar och skakningar. Den skall därjämte vara jämnt utbredd över så stor del av golvytan, att högst den inom en halv meters avstånd från vagnsgavlarna befintliga delen av golvytan blir fri. Då lasten ej kan på detta sätt utbredas över golvytan, får dess vikt ej uppgå till den angivna lastförmågan. För vagn litt Ob gäller dock att lastförmågan får till fullo utnyttjas, om lasten kan fördelas på minst 16 meters längd.

Tunga föremål skola lastas, så att de vila på långbalkarna utan förmedling av tvärbalkarna och så att de bliva jämnt fördelade över vagnsaxlarna och på ömse sidor om vagnens mitt i längdriktningen. Vid behov skall tillräckligt hållfast extra underlag användas för att få lasten jämnt fördelad och tyngden att vila på långbalkarna. Till ledning i sådana fall meddelas, att på 2-axlig vagn ävensom på vagn litt Oa och Ob vikten av last, som endast täcker 1.5 m av vagnsgolvets längd, icke får överskrida 70 % av vagnens lastförmåga, och att den last, som endast täcker 3 m i längd, icke får väga mer än 80 % av vagnens lastförmåga.

Anm. 1. Som verksamt bidragande orsaker till varmgång med åtföljande svåra missöden har vid olika tillfällen konstaterats, att lasten varit ojämnt fördelad på vagnen såväl beträffande fördelningen på olika axlar som i sidled.

Det har kunnat konstateras en så ojämn lastfördelning, att axeltrycket uppgått till 17,4 ton + 11,5 ton på en tvåaxlig vagn. Dylika lastförskjutningar, som i de flesta fall kunna konstateras utan kontrollvägning, leda ovillkorligen till varmgång, varjämte stor risk för fjäderbrott vid den överbelastade axeln föreligger.

Det är därför angeläget att särskilt noggrann kontroll beträffande detta förhållande äger rum på de olika lastningsplatserna och även i övrigt då så anses erforderligt. Det bör observeras, att dylik lastförskjutning kan uppstå under vagnens befordring, exempelvis vid växling på rangerbangårdarna. Om denna kontroll utföres av kompetent personal, behöver den icke bliva alltför omständlig. I tveksamma fall bör kontrollvägning ske.

Anm. 2. Vid samlastning av sändningar till olika bestämmelsestationer skall undervägsstation, som lossar ur den härför använda vagnen, tillse att den återstående lasten blir fördelad över vagnsgolvet enligt förestående föreskrifter, innan vagnen vidaresändes.

Axeltryck.

4. Se särtryck 141 j.

5. —

Överbelastning.

6. *En vagn anses överbelastad, när godsets vikt överskrider den å vagnen angivna* lastförmågan. (Tst § 61: tlgb 4 a.)

7. *Då så stor överbelastning av en av avsändaren lastad vagn förefinnes, att lastens vikt med mer än 5 % överstiger den å vagnen angivna* lastförmågan, *skall den viktsmängd, som överskjuter* lastförmågan *med mera än 5 %, avlastas och ställas till avsändarens förfogande.* (Tst § 61: tlgb 4 b.)

Anm. I fråga om vagn, på vilken utom lastförmåga (Ladegewicht) jämväl bärighet (Tragfähigkeit) är angiven, skall avlastning ske, först då godsets vikt överskrider siffran för bärighet.

Upptäckes överbelastningen, innan fraktavtalet tecknats, skall avlastning verkställas, innan sändningen mottages. Upptäckes den däremot först sedan fraktavtalet ingåtts, skall avsändningsstationen omedelbart underrätta avsändaren om förhållandet. Har upptäckten gjorts på mellanstation, skall denna underrätta avsändningsstationen genom tjänstetelegram. Därest avsändaren icke inom 6 dagtimmar — beträffande mellanstation räknat från den tidpunkt, då telegrammet till avsändningsstationen avläts — vidtagit åtgärd för att ställa vagnen i ordning för vidarebefordring, skall avlastningen utföras genom järnvägens försorg på avsändarens bekostnad.

8. *Skall det avlastade godset på avsändarens begäran vidare- eller återsändas, behandlas det såsom en särskild sändning.*

I stället för att såsom särskild sändning vidaresända gods, vars vikt jämlikt art. 9: 2 *det åligger järnvägen att utröna, kan det tillåtas avsändaren att lasta detsamma å någon vagn, som med samma slags last för hans räkning befordras från utgångsstationen och passerar ifrågavarande mellanstation. Avsändaren är i detta fall skyldig att å avsändningsstationen lasta den vagn, å vilken det avlastade godset skall intagas, så mycket mindre som vikten av detta gods och tillika att i fraktsedeln tydligt anmärka, att vagnen skall göra uppehåll å mellanstationen.* (Tst § 61: tlgb 4 d och e.)

Lastprofil.

9. *Gällande lastprofil angiver, inom vilka gränslinjer å vagn lastat gods får placeras. Vagn, vars last överskrider lastprofilen, befordras endast, därest trafikbefälet därtill lämnat tillstånd.* (Tst § 3: tlgb 3.)

Anm. 1. Följande definitioner på begreppen »lastprofil» och »fria rummet» må här anföras:

Lastprofil: Järnvägstekniskt uttryck för det utrymme över spåret, inom vilket järnvägsfordons profil och jämväl lasten på en lastad godsvagn måste vara inneslutna. Jfr Fria rummet, som är något större. Vid lastning av vagn, som skall framgå över sträckor med olika lastprofiler, får ingen av dessa överskridas utan särskilt tillstånd.

Fria rummet: Järnvägstekniskt uttryck för det utrymme, inom vilket fasta föremål icke få förefinnas vid och över spår, på det att den rullande materielen må kunna framföras hinderfritt.

Anm. 2. För vagn, som skall framföras å överföringsvagn å linjen Uddevalla hamn—Bengtsfors västra, skall lastprofil B tillämpas.

Lastprofiler, som gälla för svenska och ett flertal utländska järnvägar, finnas återgivna i bil. C. Om lastprofiler för i samma bilaga ej upptagna utländska järnvägar kunna upplysningar inhämtas hos trafikinspektör (trafikföreståndare).

10. Begär trafikant befordring av föremål, som självt eller genom pålagd presenning överskrider lastprofilen eller eljest är av beskaffenhet att i och för transportens säkra utförande kräva särskilda åtgärder, skall avsändaren anmodas att hos trafikinspektör (trafikföreståndare) skriftligen anmäla transporten. Avsändaren skall därvid om möjligt bifoga ritning över lastens tänkta läge å vagnen, försedd med noggranna måttuppgifter. Vid behov bör även tyngdpunktens ungefärliga höjdläge uppgivas.

Trafikinspektören (trafikföreståndaren) skall, innan tillstånd till transporten lämnas, från banbefälet inhämta besked, huruvida och under vilka villkor sändningen kan mottagas till befordring. Därest denna undersökning kan antagas komma att kräva andra kostnader än expeditionskostnader, skola förstnämnda kostnader ersättas av avsändaren, som därför, innan undersökningen påbörjas, skall av trafikinspektören (trafikföreståndaren) underrättas härom och, om så anses behövligt, avfordras en förbindelse att ikläda sig kostnaderna ifråga.

Sedan undersökningen slutförts, skall sökanden underrättas, huruvida och under vilka villkor transporten anses kunna äga rum och om det sätt, på vilket den kommer att utföras (extratåg o. d.). Är det antagligt, att transporten kommer att vålla järnvägen extra kostnader eller måste lastprofilen överskridas så mycket, att skador kunna befaras inträffa å järnvägens anläggningar (brobågar o. d.), särskilt genom lastens förskjutning, eller anses eljest fara föreligga för skada under transporten å godset självt eller järnvägens materiel, skall, innan fraktavtalet avslutas, trafikanten skriftligen förbinda sig att, allt efter föreliggande omständigheter, ansvara för nyssnämnda extra kostnader, och för skador, som tilläventyrs uppstå vare sig å godset självt eller å annat gods, järnvägens materiel eller bananläggningen, för såvitt icke skadan bevisligen är att tillskriva järnvägspersonalens vårdslöshet eller försummelse.

(Forts. på sid. 45.)

Utgivet den 1947. Ändringstryck nr 11 (blad).

De förutvarande bestämmelserna på sid 38—44 ingår numera i str nr 657 (141j), Uppgifter om största tillåtna axeltryck på statens och enskilda järnvägar.

Ifrågavarande förbindelse kan lämpligen lyda sålunda: »Undertecknad, avsändare av vagn .... lastad med ...., vilken överskrider lastprofilen, åtager sig härigenom, förutom allmänt gällande ansvar enligt trafikstadgan, jämväl ansvar för den förlust eller minskning av eller skada på godset, som förorsakats därigenom, att sändningen överskrider lastprofilen, ävensom för de skador, som därigenom kunna uppkomma på annat gods, järnvägens materiel eller anläggningar, allt för såvitt icke skadan bevisligen är att tillskriva järnvägspersonalens vårdslöshet eller försummelse. Ävenledes förbinder sig undertecknad att svara för de extra kostnader, som transporten möjligen kommer att vålla järnvägen.»

På den eller de vagnar, som användas för befordring av dylika föremål, skola varningsanslag, ett på varje vagns långsida, enligt följande mönster uppsättas.

VARNING!
Lastprofilen är överskriden.
Tbr 30001 den 1. 1. 1953.

Anm. 1. För sändningar till utlandet meddelas i varje särskilt fall, hur dessa anslag skola avfattas.

Anm. 2. Fraktsedeln till sändningar till utlandet skall i kolumnen för godsbeskrivning förses med blå polletteringslapp med text, som också föreskrives i varje särskilt fall.

Anm. 3. För transporter av transportabla omformare, transformatorer och ställverksvagnar gälla, förutom dessa bestämmelser, även bestämmelserna i str nr 141 k.

Av transporten berörda sektionsbefäl och stationer skola, därest transporten kommer till stånd, underrättas härom och därvid delgivas erforderliga föreskrifter.

Metervikt.

11. En vagns metervikt erhålles genom att dividera bruttovikten (vagnens och lastens vikt) i ton med vagnens längd i meter, mätt mellan buffertskivornas ytterplan. Upplysningar om högsta tillåtna metervikt på utländska järnvägar kunna inhämtas hos trafikinspektörerna (trafikföreståndarna).

Axelavstånd.

12. I vissa fall måste lastens bredd inskränkas med hänsyn till axelavståndet. Bestämmelserna härom finnas intagna i bil. B.

18. (Reservnr.)

Skyldighet att utföra lastning och lossning.

19: 1. *Lastning av lik och föremål, som enligt* art. 24: 2 *få transporteras i samma vagn som liket, skall ombesörjas av avsändaren.* (Tst § 41: 7.)

2. Levande djur — utom hundar —, som icke förvaras i emballage, skola lastas genom avsändarens försorg (se Tst § 47: 1 a).

3. *Styckegods lastas och lossas genom järnvägens försorg; kolli, vars vikt överstiger 500 kg, ävensom vissa i taxan nämnda slag av styckegodssändningar* (gods av stort omfång eller stor längd samt partigods) *skola dock lastas och lossas genom avsändarens respektive mottagarens försorg.*

Vagnslastgods skall lastas och lossas genom avsändarens respektive mottagarens försorg. (Gtax § 5.)

4. *Om förhållandena så medgiva, kan järnvägen på avsändarens eller mottagarens skriftliga begäran åtaga sig lastning respektive lossning av sådant gods, som enligt taxan skall lastas och lossas av avsändaren respek-*

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).
4—414 57

tive mottagaren. För sålunda utförd lastning respektive lossning erlägges 50 öre per begynnande 100-tal kg av godsets vikt.

Samma avgift erlägges även för lossning, som utföres genom järnvägens försorg, därför att mottagaren försummat lossa godset före lossningsfristens utgång. (Gtax § 40.)

Kreatursgödsel, andra exkrementer av djur, latrinämnen och sopor skola alltid lastas genom avsändarens och lossas genom mottagarens försorg (se bil. H, avd. G III: 1).

5. Skyldigheten att utföra lastningen och lossningen omfattar påläggning och avtagning av presenning, där sådan användes; dock skall järnvägens personal, då förhållandena så medgiva, därvid vara avsändaren behjälplig.

6. Avsändaren är skyldig att, då så erfordras, lämna biträde för lastning av styckegods i följande fall:

a) vid håll- eller lastplats;

b) när mjölk och grädde, som inlämnats såsom fraktgods, skall inlastas i annat tåg än godståg.

Användning och påläggning av presenning.

20: 1. Det åligger järnvägen att mot avgift enligt Gtax § 15 på avsändarens i fraktsedeln framställda begäran tillhandahålla presenningar för att skydda gods, som skall befordras av järnvägen, dock icke i sådant fall att godset är av beskaffenhet att kunna skada presenningarna.

Anm. Verkställd undersökning har visat, att nedan angivna antal presenningar bör vara tillfyllest för uppräknade vagntyper för att, särskilt i trafik med utlandet, bereda erforderlig täckning av hö och halm, nämligen

för	Or	5 pg.
»	O	5 » ,
»	R Stuttgart	5 » ,
»	S Augsburg	6 » ,
»	Ob	8 » ,
»	SSl	10 » .

2. Vanlig trafikpresenning, som tillhör statens eller annan järnväg, får sålunda icke användas för att täcka gods — häri inbegripet tullgods —, som genom uppstående spetsar, skarpa kanter och hörn, frätande egenskaper eller dylikt lätt förorsakar skada på presenningen — exempelvis vissa automobiler och andra åkdon, vissa slag av sånings- och skördemaskiner, större vågar, i balar med spetsiga hörn (av trä eller bleck) förpackade torvtillverkningar, hyvlade eller ohyvlade bräder och plankor, klorkalk, kreatursben och torr kreatursgödsel.

Anm. 1. Därest trafikant emballerar och lastar torvströsändningar på sådant sätt, att presenningarna, som användas för att täcka lasten, enligt trafikinspektörens (trafikföreståndarens) personliga bedömande efter inför honom gjord provlastning icke anses kunna skadas under transporten, möter icke hinder att utlämna dylika. Stationsföreståndaren skall noggrant övervaka, att det vid provlastningen använda lastningssättet för framtiden användes.

Anm. 2. Särskilda presenningar finnas för att användas vid lastning av kalk och trävaror, se str nr 79 a.

Anm. 3. I fråga om glaubersalt, som lastas löst i vagnarna och håller högst 3 % svavelsyra, få presenningar tillsvidare utlämnas för att täcka lasten, därest avsändaren genom att lägga slanor eller andra stöd, som uppbäras av vagnens gavlar, förhindrar, att presenningarna komma i beröring med lasten. Sådana stöd, på vilka presenningarna skola vila, måste vara av den beskaffenhet, att de icke kunna skada presenningarna genom ojämnheter, skarpa kanter eller dylikt.

Presenningar få under inga förhållanden utlämnas för att läggas på vagnsgolven, när vagn lastas med glaubersalt, vare sig varan försändes lös eller förpackad i säckar.

3. Presenning får, med i mom. 4, fjärde stycket, nämnt undantag, användas endast för att **täcka** lasten. Således får den t. ex. icke tjäna till att fasthålla lasten. Härav följer, att presenning får påläggas och fastgöras vid vagnen, först sedan betryggande åtgärder vidtagits, då sådana behövas, för att hålla lasten i rätt läge på vagnen.

4. Varje presenning skall, innan den utlämnas, omsorgsfullt granskas. Presenning, som i någon mån är bristfällig, får användas, endast om så kan ske utan olägenhet. *Om förekomsten av sådan bristfällighet å — — — — presenning, som icke gör* den *oanvändbar men dock kan innebära risk för skada å godset, skall järnvägen så vitt möjligt upplysa avsändaren.* (Tst § 63: 5.)

Enär benslarna (linorna till presenningarna) endast ha en längd av 1,65 m, måste de förlängas, när höga laster skola täckas. För att trygga en säker och riskfri täckning av dylika laster böra stationerna utlämna lösa förlängningslinor. Dylika kunna rekvireras från huvudverkstaden i Örebro och från presenningsverkstäderna i Malmö, Göteborg, Östersund och Vännäs. Linorna utlämnas i längder om 1,65 m och skola sålunda användas som förlängningssnören, när höga laster skola täckas, men även till att ersätta benslar, som avslitits från presenningen. Det skall tillses, att trafikanterna icke skära sönder linorna. Fall, där åverkan iakttages, skola anmälas för beivran. Linorna tillvaratagas på lossningsstationerna och förvaras där på plats, som stationsföreståndaren bestämmer.

Ståltråd får icke användas för att förlänga presenningslinor.

I vissa fall är det tillåtet att lasta gods på presenning, utbredd såsom matta på vagnsgolvet, se bil. B 10: 4 (lastning av spannmål, mjöl, kaffe, socker och dylikt i öppna vagnar) och bil. K, tilläggsbest., 6 kap., avd. B: 4 (explosiva varor).

5. När presenning pålägges, skall det iakttagas,

att tillträde till rangerbroms eller bromskur icke hindras och vagnens adresskort icke bortskymmas;

att fördjupningar, vari regnvatten kan samlas, såvitt möjligt undvikas;

att presenningen väl åtstramas och säkert fastbindes, så att dels icke lastprofilen överskrides genom veck eller andra utskjutande delar, dels icke lufttrycket under färden kan spänna ut presenningen över lastprofilen och föranleda, att den slites sönder mot broar eller andra föremål eller kommer i farlig närhet av ledningarna för den elektriska driften;

att, om mer än en presenning användes, en i farriktningen främre presenning täcker främre kanten av en efterföljande; därvid skall dock beaktas, att vagnen kan komma att vända under transporten och till följd därav framgå längre sträcka i annan riktning än vid avgången från lastningsstationen;

att presenningslinorna väl fastgöras men icke i vagnens fjädrar, dragstänger, buffertspindlar och framförallt **icke i handtag till kopplingskran på ledning till tryckluftbroms;** långa ändar av linorna få icke hänga lösa utanför vagnen, enär de vid stark blåst kunna sno sig om handtaget till kopplingskranen och avstänga ledningen.

I fråga om last av hö, halm, bomull, bark och liknande varuslag till utlandet gäller dessutom, att presenningarna på last, vilken i höjd överskjuter vagnens väggar eller stolpar, skola överbindas med två rep eller kättingar tvärs över vagnen och ett rep eller en kätting längs densamma. Överbindning av själva lasten *under* presenningarna erfordras icke.

Repen eller kättingarna skola vara säkert fastgjorda vid vagnen. Metalltråd får icke användas i stället för rep eller kättingar.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

6. När presenning lägges på gods, som är lastat på vagn med spetsiga stöttor, tillses, att uppstående delar av stöttorna icke föranleda skada. Uppmärksamheten fästes på, att presenningarna i många fall kunna skonas genom att dragas innanför i stället för utanför stolparna, och att detta kan ske, utan att täckningen därigenom behöver bliva mindre tillförlitlig.

På last, som består av starkt förorenande eller illaluktande ämne, anbringas presenningen — om sådan får tillhandahållas —, så att den icke kommer i direkt beröring med själva lasten.

7. Om på öppna vagnar lastat gods skall befordras under tullförsegling, skall avsändaren sörja för att vagnarna täckas på ett sätt, som tillfredsställer gällande tullföreskrifter. Har avsändaren underlåtit detta, täckes godset genom järnvägens försorg på avsändarens bekostnad.

8. Om täckning av lättantändliga ämnen, se bil. H, avd. C VII. Där meddelade bestämmelser skola noggrant iakttagas, även då L-vagnar användas.

Låsning och plombering av vagn.

21: 1. Med vagnslastgods lastad sluten vagn, för vars last särskild vårdare icke medsändes, skall efter avslutad lastning omedelbart låsas av den järnvägstjänsteman, som mottagit sändningen, eller under hans tillsyn. Alla ingångar till vagnen skola låsas eller plomberas; dörr mellan bromskupé och lastrum låses från lastrummet, innan lastningen påbörjas. Vid låsning användes järnvägens lås. Om låsanordningar, lås eller plats för hänglås till äventyrs saknas på vagnsdörr, må plombering utföras i stället för låsning. Gavelluckor låsas medelst kasthake e. d. och plomberas.

Det är trafikant obetaget att efter stationsföreståndarens medgivande på förhyrd vagn eller på vagn, vars lastrymd eller bärighet är nöjaktigt använd, anbringa eget lås eller plombering. Om så sker, skall dock vagnen jämväl låsas med järnvägens lås, där så är möjligt med hänsyn till vagnens konstruktion.

Anm. 1. Då trafikant använder egna lås, få nycklarna till dessa lås icke bifogas, fraktsedeln; avsändaren skall göras uppmärksam på att det tillkommer honom att själv svara för att låsen kunna öppnas och åter låsas på eventuella omlastnings- och tullstationer. Lås, som äro särskilt svåra att öppna eller att avlägsna, få icke användas.

Anm. 2. Vagnar, lastade med färsk fisk från Sverige och Norge till utlandet, böra icke vara låsta med trafikanten tillhöriga lås utan endast med järnvägens lås.

Anm. 3. Gränsstation skall tillse, att slutna vagnar till station i utlandet, vilka äro låsta med Statens järnvägars lås, bliva upplåsta innan de lämna Sverige. Låset skall hängas upp i därför avsedd ögla och låsas. Med hänsyn till risken för olyckor vid felaktigt hanterande av den mekaniska frigöringsanordningen för stolparna skola låsen på vagnar med sådan anordning, adresserade till kontinenten, *icke* låsas upp.

Anm. 4. Trafikant bör uppmanas att, särskilt då begärligt gods förekommer, icke låta vagn, som är under lastning, stå olåst eller obevakad under tid, då lastningsmanskapet är frånvarande.

2. Varje nöjaktigt utnyttjad sluten vagn med vagnslastgods, som utgöres av begärligt gods (smör, margarin, ost, konfektyrer, sprit, tobaksvaror o. dyl.), skall icke endast låsas utan tillika plomberas av järnvägen, även om avsändaren icke framställt särskild begäran därom. Därest avsändaren själv plomberat dylik vagn med egna plomber, behöver den icke plomberas av järnvägen.

Till ledning för stationer, som skola kontrollera vagns tillslutning, skall avsändningsstationen, då sluten vagnslastvagn plomberats, förse vagnskorten med anteckning härom. Anteckningen, som skall göras med blå kritpenna eller med stämpel, skall lyda »Jv plomb», när vagnen

plomberats av järnvägen och »Avs. plomb», när den plomberats av trafikanten. Anteckningen »Avs. plomb» skall även göras på vagnskorten till cisternvagn för sprit, då intagningsventil och avtappningskranar på vagnen (en kran finnes på varje sida av vagnen) plomberats av avsändaren enligt dennes uppgift.

3. Med styckegods lastad sluten vagn skall efter avslutad lastning omedelbart låsas av den, som lett inlastningen.

Station vid SJ, som med styckegods lastar vagn, vilken saknar låsanordning, skall förse den med järnvägens hänglås. Om vagnen tillhör SJ, skola låsen fästas vid vagnskorgen med kätting. Tillhör vagnen däremot enskild eller utländsk järnväg, skola låsen icke fästas vid vagnen. För lås, som påsättas utan att fastgöras, skall utfärdas tjänstefraktsedel (bl 352 F), varpå även angives numret på den vagn, som försetts med lås. Det åligger sådan vagns bestämmelsestation att snarast möjligt efter vagnens lossning återsända låsen till den station, som utfärdat förpassningen för dem.

Styckegodsvagn, som utställts av station vid enskild järnväg och vid ankomsten till övergångsstation till SJ befinnes sakna låsanordning, skall av övergångsstationen utrustas med lås enligt vad i detta moment ovan sagts.

Erforderliga lås skola rekvireras från vederbörligt förråd.

Kursvagn behöver icke, sedan in- eller urlastning vid mellanstation börjat, hållas låst annat än vid längre uppehåll på station, då den icke står under godsvårdares uppsikt. Vagn, som innehåller explosiv vara av transportklass C, skall dock alltid hållas låst, utom när lastning eller lossning äger rum.

4. Därest sluten stations-, omlastnings- eller kursvagn saknar låsanordningar och av någon anledning icke kan förses med hänglås enligt mom. 3 här ovan skall den plomberas.

Styckegodsvagnar skola eljest plomberas *endast* i den utsträckning så av särskilda orsaker anses nödvändigt (t. ex. vid nattuppehåll på bangårdar utan bevakning) eller vederbörande trafikinspektör föreskriver.

Anm. Till ledning för kontrollen av plomberingen på styckegodsvagn skola vagnskorten till sådan vagn, i fall plombering äger rum på avsändningsstationen, medelst blå kritpenna eller stämpel förses med anteckningen »Plomb».

5. Endast järnvägens plombering får anbringas på vagnar,

när järnvägen på särskild framställning genom räkning fastställt stycketalet i vagnen och

när vagnen innehåller oförtullat gods, samlastat med annat gods i en och samma vagnslastsändning.

6. Plomberingen skall på såväl vagnslaster som styckegodsvagnar anbringas icke blott för vagnarnas sidodörrar och gavelluckor utan även för dörren mellan bromskupé och lastrum. Vid varje plombering skola alla sådana öppningar plomberas ånyo, även om gamla plomber kvarsitta obrutna. Plombering, som icke utföres ändamålsenligt, är värdelös.

Anm. 1. Enär det ofta hänt, att plombering, som anbringats för vagnsdörrarna, brutits till följd av att tråden varit för hårt åtdragen och dörrarna förskjutit sig under växling eller vid ryck i tåget, skall tråden icke åtdragas hårdare, än att plats finnes för dörrarnas förskjutning. Det skall dessutom tillses, att tråden ligger i en ögla inuti plomben.

Anm. 2. Vagnslastsändningar till utlandet, som kontrollbehandlas av tullverket på avsändningsorten, skola av avsändningsstationen förses med plomber, som bära avsändningsstationens namn (ej signatur). Därest tullverkets kontrollbehandling sker på utförselorten, skall vederbörande gränsstation plombera vagnarna med plomber, som bära gränsstationens namn.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

7. Innan öppen vagn plomberas, övertäckes först lasten väl med en presenning, vilken fastgöres, så att de runtom vagnen befintliga små ringarna förbliva åtkomliga. Därefter drages ett starkt segelgarnssnöre, som icke får vara försett med knutar, växelvis genom vagnens och presenningens ringar, åtstramas, men icke för hårt, och snörets ändar knytas ihop, varefter plomberingen anbringas vid knuten. Ett sådant snöre får användas för plombering endast en gång. Ingen del av lasten får vara åtkomlig, utan att plomberingen brytes.

8. Plomberingstång skall lämna avtryck av på ena sidan »SJ Gods» och på andra sidan stationssignatur eller stationsnamn och tångens nummer. Nummer erfordras endast i det fall, station är tilldelad mer än en tång.

9. Nycklar till slutna godsvagnar och plomberingstänger utlämnas endast till vissa bestämda tjänstemän, vilka äro ansvariga för att nycklarna och plomberingstängerna icke obehörigen begagnas; icke utlämnade nycklar och tänger skola förvaras under lås.

10. Behöver vagn plomberas på station, som icke har tillgång till plomberingstång och plomber, skall stationens sigill användas.

Vägning av vagn.

22: 1. *Till grund för vägning medelst vagnvåg av gods, vars lastning åligger avsändaren, lägges den vikt, som finnes angiven å den vagn, varå godset lastats. Begär den, som äger förfoganderätt över godset, att vagnen skall vägas jämväl tom, är järnvägen skyldig att verkställa sådan vägning, såvida trafikförhållandena det medgiva.* (Tst § 61: 4)

Anm. Vid vägning av vagn, täckt med järnvägen tillhöriga presenningar, skall, då lastens vikt uträknas, vikten för varje presenning beräknas till 50 kg.

För att utföra vägningen utses på de större stationerna särskilt för ändamålet lämpliga tjänstemän, vilka icke utan tvingande skäl skola förflyttas till annat arbetsområde, något som givetvis icke utesluter, att dessa tjänstemän användas även för annat arbete.

2. Vid vägning av stillastående vagn tillses, därest vagnen icke är fristående, att dess koppel äro slaka, så att icke viktresultatet påverkas av bredvidstående vagnar.

3. Giver lastens storlek, beskaffenhet eller läge på vagnen anledning antaga, att högsta tillåtna axeltrycket överskridits, skall förutom den vanliga vägningen särskild vägning av vardera ändan av vagnen företagas. Är vågens längd otillräcklig för att rymma samtliga hjulparen, skall likaledes vardera ändan av vagnen vägas för sig.

Vägning av en 3-axlig godsvagn, som ej rymmes med alla hjulparen samtidigt på vagnvågen och som har två utbalanserade axlar, skall tillgå sålunda.

Vagnen väges dels med de två utbalanserade axlarna på vågbryggan och så nära som möjligt på samma avstånd från dess centrum, dels med den återstående axeln **ensam** på vågbryggan och så nära dennas centrum som möjligt. Summan av de båda viktangivelserna är bruttovikten.

Anm. Utbalanserade äro axlar, vilkas bärfjädrar ha de mot varandra vända fjäderlänkarna förbundna med en hävarmsanordning.

4. Den utrönta vikten antecknas i vågbok, bl 338 F (se bil. D), eller, då självregistrerande vågar från A.-B. Stathmos användas, på en lapp enligt bl 338 F 2; viktuppgifterna inlämnas därefter på expeditionen för anteckning på fraktsedeln eller för meddelande till avsändnings- och bestämmelsestationerna m. fl., se art. 9: 12.

5. Om justering av vågar och vikter se art. 9: 4.

Adressering av vagn.

23: 1. Innan vagn på avsändningsstationen inkopplas i tåg, skall den vara behörigen adresserad medelst vagnskort, som anbringas på bägge sidor av vagnen i för detta ändamål på nedre vänstra delen av långsidan uppsatta ramar.

Anm. 1. Innan vagn adresseras, skola enligt bestämmelserna i art. 74: 5 äldre adresser och anslag borttagas; se dock anm. under mom. 5 a i samma art.

Särskilda blanketter till vagnskort skola användas för olika slags vagnar, nämligen

för stationsvagnar ..... bl 325 F;
» omlastningsvagnar ..... » 325 H;
» kursvagnar ..... » 325 G eller 325 G 1;
» krutvagnar (enl art 30) ..... bl 325 G 3;
» samlastningsvagnar ..... » 325 L 2 a eller 325 L 2 b;
» spridningsvagnar ..... bl 325 L 10;
» vagnslaster under värme eller kyla ..... » 325 L 5;
» vagnslastsändningar av explosiv vara av transportklass A och C ..... » 325 L 6;

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

för vagnar, som framföras som extra postutrymme ..... » 325 J 2;
» vagnslastsändningar av klor och vagnar med styckegodssändningar av klor i fat, varav något innehåller minst 100 kg klor ..... » 325 L 8;
» vagnslastsändningar av svaveldioxid (svavelsyrlighet) eller fosgen och vagnar med styckegodssändningar av svaveldioxid (svavelsyrlighet) eller fosgen i fat, varav något innehåller minst 100 kg av sådant godsslag ..... » 325 L 9;
» vagnslastsändningar, som skola befordras under avkopplingsförbud ..... » 325 L 4;
» vagnslastsändningar i allmänhet av befordringsklass A » 325 L;
» vagnslastsändningar av taktegel eller syradamejeanner (innehållande frätande vätska). ..... » 325 J 4;
» vagnslastsändningar av eldfarliga oljor (se bil. L) och sådana eldfarliga ämnen, som lätt kunna antändas av gnistor (se bil. H, avd. C VII) ..... » 325 L 7;
» vagnslastsändningar i allmänhet av befordringsklass B » 325 J;
» vagnslastsändningar av tullgods, som skola tullklareras på annan station än den i fraktsedeln angivna bestämmelsestationen (jfr art. 105) ..... » 325 V
» tomvagnar ..... » 325 K.

Flertalet blanketters utseende framgår av bil. D.

Anm. 2. Av bl 325 J, 325 L, 325 L 5, 325 L 7 och 325 V finnas parallellblanketter med diagonalt påtryck i rött av orden »Växlas försiktigt» och med beteckningen «(VF)» fogad till blankettens nummer [t. ex. 325 J (VF)]; dessa blanketter skola användas vid adressering av vagnar, som skola växlas försiktigt (jfr art 23: 6).

För vagnslastsändningar av klass A användas:

för samlastningsvagnar vagnskort av bl 325 L 2 a (vagnar, som framföras enligt särskild, fastställd plan) och 325 L 2 b (övriga samlastningsvagnar, d. v. s. sådana, för vilka bestämda befordringslägenheter icke föreskrivits);

därest godset skall befordras under värme eller kyla vagnskort av bl 325 L 5 eller 325 L 5 (VF) med beteckningen »IGFS» (gods på ilgodsfraktsedel) eller 325 L 5 eller 325 L 5 (VF) med beteckningen »FGFS» (gods på fraktgodsfraktsedel);

för explosiva varor av transportklass A eller C vagnskort av bl 325 L 6 och

i övriga fall vagnskort av bl 325 L eller 325 L (VF) med beteckningen »IGFS» (gods på ilgodsfraktsedel) eller 325 L eller 325 L (VF) med beteckningen »FGFS» (gods på fraktgodsfraktsedel) samt 325 L 4 (vagnar under avkopplingsförbud).

Anm. 3. Vagnar, som inkomma från utlandet, skola av vederbörande gränsstation förses med vagnskort enligt denna art. Vissa gränsstationer ha tilldelats vagnskort, tryckta på papper och avsedda att klistras fast eller insättas i därför avsedda korthållare.

Anm. 4. Ang uppgifter på vagnskort för explosiv vara av transportklass B, D och E, se Bil. K, anm till tlgb B. 4 (överst på sid 199 c).

Anm. 5. Ilgodskursvagnar, som utgöras av återgångsvagnar, skola i stället för att adresseras med vagnskort, påsättas kursskyltar utförda enligt ritning Org nr 50130.

2. Vagnskorten skola medelst stämpel eller blå eller svart kritpenna tydligt och fullständigt ifyllas enligt blanketten.

Anm. Då vagnskort stämplas, får icke violett färg (anilinfärg) användas; stämpling på en gång får icke förekomma i så stor skala, att texten hinner blekna, innan korten skola användas. Otydligt stämplade vagnskort få under inga förhållanden användas.

3. Då vagnskort ifyllas, bör särskilt uppmärksammas, att för lastad vagn bruttovikten utsättes;

Anm. 1. Bruttovikten av lastad godsvagn erhålles genom att slå ihop vagnens egen vikt (taran), som finnes angiven på vagnen, och lastens vikt (nettot). Bruttovikten skall angivas i ton och tiondels ton. Avrundning till jämnt tontal skall ej ske.

Lastens vikt beräknas

till 1 ton för vagn, lastad med lik;
» 3 » » » » » levande djur eller styckegods, eller för gods- och personvagn, som användes för posttransport;
till 4 ton för Gs eller Gsh (CG)-vagn
» 6 » » Standard G eller Grh (CGr)-vagn } som användes för manskapstransport;

enligt den i transporthandlingen angivna vikten eller om uppgift därom saknas enligt uppskattning i fråga om övriga vagnslastsändningar.

Person-, post- och fångvagnar och vagnar, använda för resgods, räknas som tomvagnar utom i nedanstående fall.

Personvagn räknas som lastad, om den användes för postbefordran annorledes än i väska, fack eller låda, eller om den användes för befordran av annat gods än resgods. Resgodsvagn räknas som lastad, om den uteslutande användes för annat gods än resgods.

Användes godsvagn uteslutande för resgodstransport, räknas den som tomvagn.

att **verkliga bestämmelsestationen eller, i förekommande fall, lastplatsen** angives såsom bestämmelsestation;

Anm. 2. Vagn, som är uppförd på direkt fraktsedel till station i utlandet, skall, även när omkartering är avsedd skola ske på gränsen-station, adresseras till den **verkliga och i fraktsedeln angivna bestämmelsestationen.**

Anm. 3. Vagnskorten till vagn med vagnslastgods till utlandet, vilken underkastats tullkontroll (exportbesiktning, utförselkontroll) och som är att anse som utförselklar (till tecken härpå och på godsets karaktär av tullgods har tullverket plomberat eller på annat sätt angivit, att vagnen och dess innehåll må utföras ur landet) skall av den station, där kontrollen ägt rum, med stämpel eller svart kritpenna på lämplig plats, exempelvis i vägningsrutan eller snett över högra hörnet på kortet förses med ordet »Tullgods» i tydliga bokstäver.

Anm. 4. För att få bättre överblick över den utgående trafiken över Trelleborg skall i fråga om vagnar, som äro upptagna på fraktsedel till *Trelleborg gränsen*, skillnad göras mellan vagnar, som kunna passera Trelleborg utan att lasten röres (endast ny fraktsedel avlämnas), och vagnar, vilka skola omlastas eller fyllnadslastas i Trelleborg. Vagnar med laster, som äro avsedda att passera Trelleborg utan att röras, skola sålunda adresseras till *Trelleborg gränsen I* och vagnar, som skola omlastas eller fyllnadslastas i Trelleborg, skola adresseras till *Trelleborg gränsen II*.

Huruvida Trelleborg gränsen I eller Trelleborg gränsen II skall vara adresstation, överenskommes mellan avsändaren och den speditör, som skall handha vidaresändningen från Trelleborg, och angives i fraktsedeln.

Anm. 5. Vagnar till Lyngby station i Danmark skola adresseras till *Lyngby. (Danmark)*

att ingen del av bestämmelsestationens namn anges i förkortad form. Sålunda anges exempelvis »Stockholms norra» och ej »Stockholm N».

Anm. 6. »Hb» får dock användas som förkortning för »hamnbaneområde».

att, om flera bangårdar finnas på bestämmelseorten, beteckning angives för den särskilda bangård eller det särskilda bangårdsområde, dit sändningen skall befordras;

Anm. 7. För att underlätta adresseringen av vagnar till olika stationer i Stockholm, Göteborg, Hälsingborg och Malmö meddelas på efterföljande sidor skisser över de inbördes lägena för stationerna inom dessa städer tillika med några upplysningar i saken.

Anm. 8. *Eskilstuna.* Vagnslastsändningar, som skola lossas på något av Eskilstuna industrispår, skola adresseras sålunda.

Eskilstuna norra. Ax. Wiklund & Co, Spannmålslagerhuset, Slakthuset, Bolinder-Munktell, Eskilstuna Kolimport & Handels AB, Eskilstuna Mesost- och Margarinfabriks AB, Luth & Rosén, AB Normalrör och AB Volvo.

Eskilstuna södra. Svenska Petroleum AB Standard, Svenska Gulf Oil Company AB, Mjölkcentralen, AB E. W. Nilsson, AB Svenska Godscentraler (ASG), J. O. Sik Cementvarufabrik samt lossningsplatser vid Eskilstuna södra spårområden.

Eskilstuna västra. AB Aug. Stenman, AB P. A. Larssons Gjuteri, Nya AB Liljeqvist samt Eskilstuna Borr- & Verktygs AB.

Eskilstuna östra. Stålforsspåret: Eskilstuna Jernmanufaktur AB. Tunaforsspåret: Tunafors Fabriker. Vilstaspåret: E. A. Bergs Fabriks AB, Gense AB och Stathmos AB.

Anm. 9. *Göteborgsstationerna.* Det bör särskilt beaktas, att det icke finnes någon järnvägsstation, som kan betecknas med enbart namnet »Göteborg». Något av stationsnamnen »Göteborgs central», »Göteborgs västra», »Göteborgs frihamn», »Göteborg-Tingstad», »Olskroken», »Göteborg-Sannegården», »Göteborg-Sävenäs», »Göteborgs norra», »Göteborgs östra», måste därför användas såsom uppgift om bestämmelsestation. För vagnslastsändningar till Göteborgs östra, som skola lossas vid kajplatserna 208—227 (vid Gullbergskajen, »Hultmans holme»), skall dock i såväl fraktsedeln som på vagnskorten som bestämmelsestation angivas »Göteborgs östra I» samt för vagnslastsändningar, som skola lossas vid industriområdet på Marieholm, Slakthuset, Skräppekärr och Lärjehamnen (Lärje oljehamn) »Göteborgs östra II». I de fall, då en avsändare är tveksam om till vilken av dessa stationer han bör adressera sina vagnslaster

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

och avsändningsstationen ej kan lämna erforderliga upplysningar härom, bör avsändaren **redan vid vagnbeställningen** uppmanas att hos mottagaren begära besked om bestämmelsestationen.

För att vagnar till de olika hamnstationerna i Göteborg skall kunna framväxlas på kortast möjliga tid, bör vagnskorten i förekommande fall även innehålla uppgift om kajplats eller namnet på den båt, som skall vidarebefordra godset, samt helst också uppgift om lastens destinationshamn i utlandet.

Avsändare till vagnslastgods, som skall vidaresändas sjöledes från Göteborg, skall göras uppmärksamma på att vagnarna snabbare kan komma till sin lossningsplats, om båtens namn samt lastens destinationshamn i utlandet anges i fraktsedeln.

Avsändningsstationen skall alltid, då ett båtnamn och eventuellt lastens destinationshamn i utlandet finns antecknade i fraktsedeln, överföra ifrågavarande uppgifter till härför avsedd plats på vagnskorten.

Anm. 10. *Hälsingborg.* För vagnslastsändning till Hälsingborg, som skall lossas på annan plats än godsbangården vid Hälsingborgs central eller intilliggande industrispår, som ej nämnas härnedan, skall såväl i fraktsedeln som på adresskorten som bestämmelsestation angivas något av spårområdena »Hälsingborg södra hamnen», »Hälsingborg öster», eller »Hälsingborg norra hamnen», allt efter det spårområde, till vilket vagnen skall utföras.

Ifrågavarande spårområden omfatta:

Hälsingborg södra hamnen: hamnspåren i södra hamnen och spårområdena vid Östra Hamngatan, Västra Hamngatan, Nya Hallandshuset, Redaregatan, Oljehamnen, Varvet, Limfabriken och Hillerströms magasin;

Hälsingborg öster: spårområdena vid Slakthuset, Karl Krooksgatan, Jutefabriken, A.-B. Nicklasson, Materialgården och Tegelbruksspåret;

Hälsingborg norra hamnen: hamnspåren i norra hamnen och spåren vid färjestationens rangerbangård.

Anm. 11. *Malmö.* De olika hamnspårsområdena i Malmö (utom frihamnen) äro
Hb I: områdena öster om Inre hamnen och Suellshamnen med undantag av Hb II, Hb III och Hb V,
Hb II: Skeppsbron söder om Jörgen Kocksgatan,
Hb III: Karlsgatan (norra sidan),
Hb IV: områdena väster om Inre hamnen och Suellshamnen,
Hb V: områdena öster om Flinträngegatan.

För vagnslastsändning till Malmö, som skall lossas inom hamnspårsområde eller på sådan lossningsplats, att den måste ditföras över nämnda områden, bör såväl i fraktsedeln som på vagnskorten hamnspårsområdet angivas. Detta skall ske genom att omedelbart efter namnet på bestämmelsestationen införes förkortningen »Hb» med sifferbeteckning på det hamnspårsområde, dit vagnen skall utföras, t. ex. »Malmö C Hb I».

Anm. 12. *Norrköpings central.* Vagnslastsändningar som skola lossas på spåren i södra hamnen eller spårområdena vid Södra Strandgatan, Goodyearfabriken och Röda Stugans gata, skola adresseras till *Norrköpings södra hamn;* vagnslastsändningar, som skola lossas på spårområdena vid Tegelängsgatan, Slakthuset, A.-B. Kraftemballage eller vid sydsidan av Syltberget, skola adresseras till *Norrköping södra industrin*, och vagnslastsändningar, som skola lossas på spåren i norra hamnen eller på de i förbindelse med dessa spår liggande spårområdena norr om Motala ström, skola adresseras till *Norrköpings norra hamn.*

Anm. 13. *Stockholms central.* Följande firmor i Stockholm, vilka ha sina lagerlokaler i eller i närheten av Centralsaluhallen, ha medgivits lossa till dem anlända fraktgodsvagnslaster av bär, frukt och grönsaker m. m. på de s. k. fruktspåren vid Stockholms central.

Fruktfirmor		Fruktfirmor	
Firma	Adress	Firma	Adress
Bergander, K. A., Kivik-frukt	Mäster Samuelsgatan 85	Möller & C:o, A.-B.	Kungsgatan 76
Burman, A.-B. Halfdan	Vintervägen 19–21	Nilsson & Blide, A.-B.	Kungsgatan 76
Cederstrand, Carl	Blekholmsgatan	Nordisk Transport & Spedition, A.-B.	Upplandsgatan 4
Johansson, Oscar	Gamla Järnvägstullen, Kungsg. 76	Norman, A.-B. S. J.	Kungsgatan 76
Johnson&Borsell, A.-B.	Kungsgatan 76	Sjöberg & Bergsten	Kungsgatan 76
Konsum	Kungsgatan 76	Skandiatransport, A.-B.	Kungsgatan 16–18
Kooperativa Förbundet	Kungsgatan 76	Sternberg & Co:s Eftr., A.-B. Benno	Kungsgatan 76
		Strandell, Nils	Kungsgatan 76

Grönsaksfirmor m. fl.		Grönsaksfirmor m. fl.	
Firma	Adress	Firma	Adress
Cederstrand, Carl	Blekholmsgatan	Nilsson, & Blide, A.-B.	Kungsgatan 76
Eriksson, Sven A.....	Klara Strand 8	Ohlsson, & Co, A.-B. J.	Gamla Brogatan 58
Frukt och Grönsaks A.-B.	Mäster Samuelsgatan 74—76	Olsson, Sture	Vintervägen 11
Grönsaksimporten A.-B.	Fleminggatan 9	Skånecentralen för Frukt- & Trädgårdsprodukter	Mäster Samuelsgatan 85
Johansson, Nils.....	Mäster Samuelsgatan 85	Speceristernas Varuinköp. A.-B.....	Vintervägen 25
Konsum (Grönsakscentral).....	Kungsgatan 76	Stockholmsortens Trädgårdscentral ..	Gamla Brogatan 56
Kooperativa Förbundet.....	Kungsgatan 76	Sv. Ägghandelsförb...	Kungsgatan 67
Larsson, Oscar	Mäster Samuelsgatan 72—74	Svensson, C. J.	Centralsaluhallen

Såväl i fraktsedel som på vagnskort skall *Stockholms central* angivas som bestämmelsestation. I fraktsedeln antecknas omedelbart därefter »Fruktspåren». Samma beteckning skall angivas som lossningsplats på vagnskorten.

För vagnslastsändningar på fraktgodsfraktsedel till andra än ovanstående mottagare får »Fruktspåren» absolut icke utsättas som lossningsplats på fraktsedel eller vagnskort. Enär fruktspårens kapacitet är begränsad, uppstår annars lätt stockningar till förfång för de ovan nämnda trafikanter, som ha fått rätt att lossa sina vagnar där.

För vagnslastsändningar på ilgodsfraktsedel (således även lättfördärvligt ilgodstaxerat enligt Gtax § 17)kan oavsett mottagare Stockholms central angivas som bestämmelsestation på fraktsedlar och vagnskort. Dessa vagnar lossas alltid på fruktspåren, utan att särskild begäran härom göres i fraktsedeln.

Anm. 14. *Stockholm stadsgården.* På vagnskorten till vagnslastsändningar till Stockholm stadsgården, som skola lossas vid norra eller södra Hammarbyhamnen, skall »*Hammarbyhamnen*» angivas som lossningsplats

Anm. 15. *Örebro central.* För vagnslastsändning till Örebro central, som skall lossas på annan plats än på bangårdsområdet därstädes, skall såväl i fraktsedeln som på adresskorten utom bestämmelsestationens namn även angivas något av spårområdena »Industrispåret», »Snickerispåret» eller »Oljehamnen», allt efter det spårområde, där lossning skall ske.

att i *SJ egen trafik* befordringsvägen angives enligt föreskrifterna i GTF del V (särtryck nr 141 e 1 och 141 e 2);

att i *samtrafik* samtliga på registerkorten (eller i tariffboken) och i Gxf del II (särtryck nr 223 b) angivna övergångsstationer mellan olika järnvägar utsättas. Stationer, där samtrafikssändningar ingå på SJ, skola i behövlig utsträckning komplettera vagnskorten enligt föreskrifterna i GTF del V;

att namnen på övergångsstationer till främmande järnvägar fullständigt utskrivas (det räcker sålunda icke med att angiva endast övergångsstationernas signaturer); för vagn, som skall befordras över annan väg än den ordinarie befordringsvägen, skola övergångsstationernas namn därjämte understrykas med ett kraftigt rött streck;

att för vagnar, för vilka särskilda tåg äro i transportplan eller på annat sätt bestämda, alla de tåg skola angivas, med vilka vagnarna skola befordras ända fram till bestämmelsestationen;

att datum skall angivas, nämligen för lastad vagn dagen, då fraktavtalet avslutats, och för beordrad tomvagn vagnorderns datum;

att den i art. 28 omförmälda bokstavsbeteckningen (Fg, Ig, M, S eller V) och transportnumret skall angivas för kursvagnar;

att på vagnskort, som äro försedda med beteckningarna »IGFS» i röd

färg och »FGFS» i svart färg (bl 325 L och 325 L 5), det för tillfället icke tillämpliga överstrykes;

att tilläggsvagn till kursvagn betecknas medelst förkortningen »tlgv» efter kursvagnsnumret;

att på vagnskorten för lastade vagnar, vilka äro täckta med presenningar, nummer och signatur på presenningarna skola antecknas på avsedd plats.

Den, som skriver vagnskort, bör för varje gång, som mer än en befordringsväg är tänkbar eller eljest någon tvekan kan uppkomma, hur vagnskortet skall ifyllas, se efter på transporthandlingen eller fråga på expeditionen, vilken väg godset skall befordras.

En vagns avsändnings- eller omexpedieringsstation skall ansvara för att vagnen blir riktigt adresserad och särskilt för att vagnskortets uppgifter på vagnsnummer, bestämmelsestation och mottagare överensstämma med motsvarande uppgifter i fraktsedeln. Granskning härutinnan skall enligt arbetsordning åligga viss tur, där personalantalet så medger.

Anm. 16. På vagnslastsändningar till utlandet, undantagandes till Norge och Frankrike, skall mottagarens namn ej utsättas på vagnskorten.

4. På vagnskort för vagnslastsändning, vars vikt är fastställd på avsändningsstationen eller av avsändaren och som icke anses behöva kontrollvägas, överkorsas den ruta, som är avsedd för vägningsstationens namn. Skall vikten däremot fastställas på annan station än avsändningsstationen, införes i samma ruta vägningsstationens namn (eller signatur), varjämte i viktrutan med blyerts införes uppskattad bruttovikt enligt art. 9:12; efter verkställd vägning på denna station fullständigas vagnskortet beträffande kolumnen för bruttovikt, varjämte namnet på vägningsstationen överkorsas.

5. Därest från en station till en annan flera tomma vagnar av samma befordringsklass sändas sammankopplade *i en sluten grupp* från avsändnings- till bestämmelsestationen, behöva vagnskort anbringas endast på första och sista vagnen. Därvid antecknas på därför avsedd plats på vagnskorten antalet av de vagnar, som på sådant sätt befordras i gruppen. Tomvagnar, som icke befordras i sluten grupp från avsändnings- till bestämmelsestationen, skola förses med vagnskort i vanlig ordning.

Om av någon anledning tomvagn, som befordras i sluten grupp, måste avkopplas före ankomsten till bestämmelsestationen, skall avkopplingsstationen verkställa erforderlig ändring av antalet vagnar, som angivits på vagnskorten på de båda adresserade vagnarna i gruppen. Har någon av dessa vagnar avkopplats, överflyttas vagnskorten till den vagn i gruppen, som gått närmast intill den avkopplade. Skall vagn, som avkopplats, vidaresändas med annat tåg, tillses därjämte, att den blir vederbörligen adresserad. Om så anses behövligt underrättas bestämmelsestationen om avkopplingen.

6. Vagnskorten till vagn, som innehåller snabbilgods i vagnslastsändning, skola i övre vänstra hörnet förses med lapp enligt bl 325 N 1 (se bil. D).

Vagnskorten till isoleringsvagn, vari eldfarlig olja befordras (se art. 28: 3, anm. 1), skola i övre vänstra hörnet förses med lapp enligt bl 325 Q (»Eldfarligt») (se bil. D).

På vagnskorten till vagn, som skall befordras med snäll- eller persontåg eller under avkopplingsförbud eller som innehåller vagnslastgods av explosiv vara av transportklass B och D, skola de tåglägenheter angivas, med vilka befordringen skall ske. I fråga om vagnar under av-

kopplingsförbud skall, om ej det för transport under avkopplingsförbud speciellt inrättade vagnskortet, bl 325 L 4, användes, därjämte ordet »Avkopplingsförbud» med röd kritpenna utskrivas på kortet och ett minst 1 cm brett rött streck dragas snett över detta från dess övre vänstra till dess nedre högra hörn.

På vagnskorten (bl 325 L och J) till vagn lastad med vagnslastgods av explosiv vara av transportklass B, D och E skall överst med röd skrift angivas »Expl vara tp-kl B» resp »Expl vara tp-kl D» eller »Expl vara tp-kl E».

Utgivet i mars 1954

6—414 57

Ändringstryck nr 17 (60 blad).

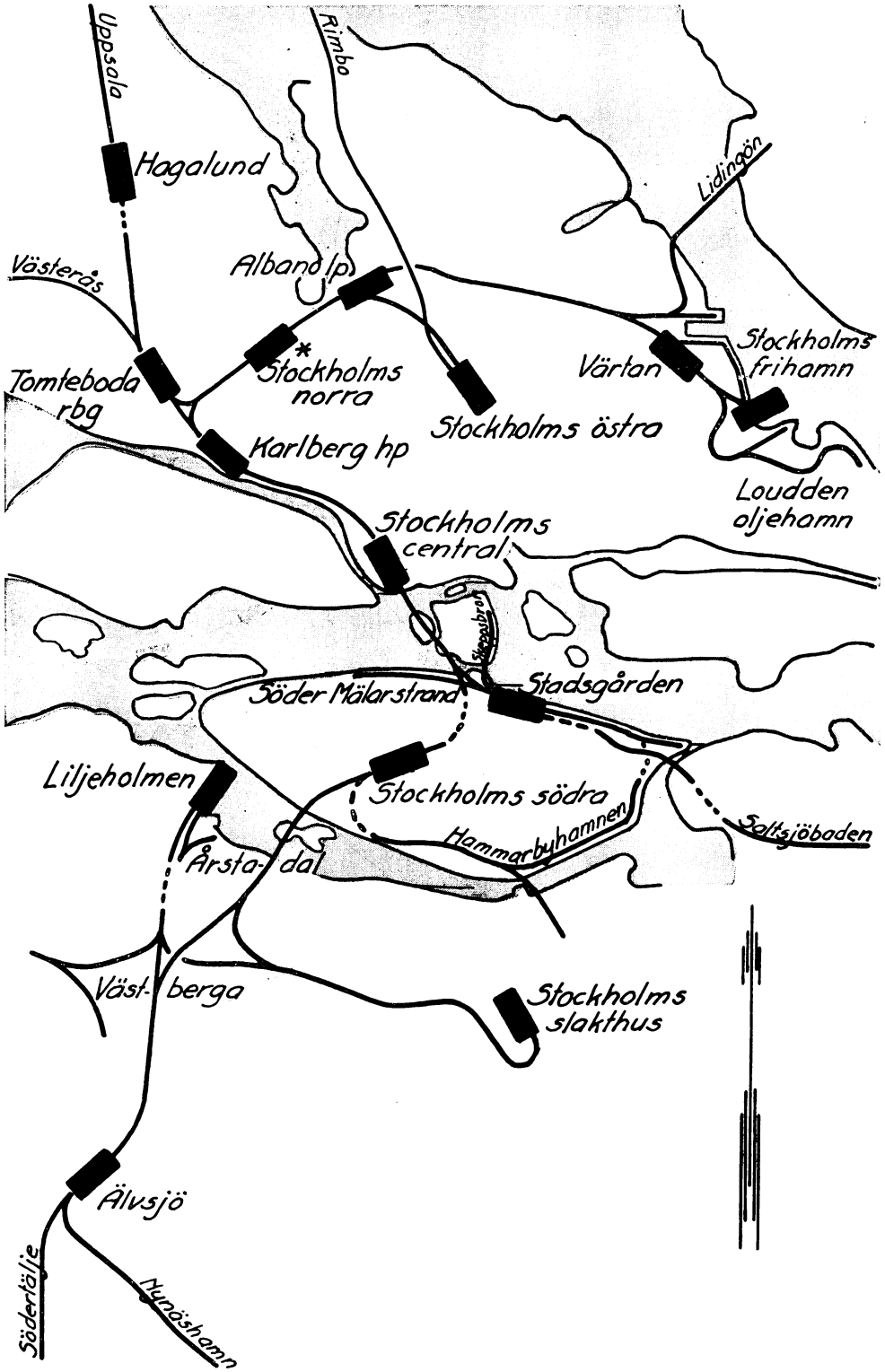

Skiss över de olika stationerna i Stockholm. Föreskrifterna om godstrafiken med dessa stationer återfinnas i Godsexpeditionsföreskrifter, del II (särtryck nr 223 b), art. 60.

* Invid Stockholms norra ligger Stockholms tull.

Utgivet den 1 februari 1949. **Ändringstryck nr 14** (19 blad).

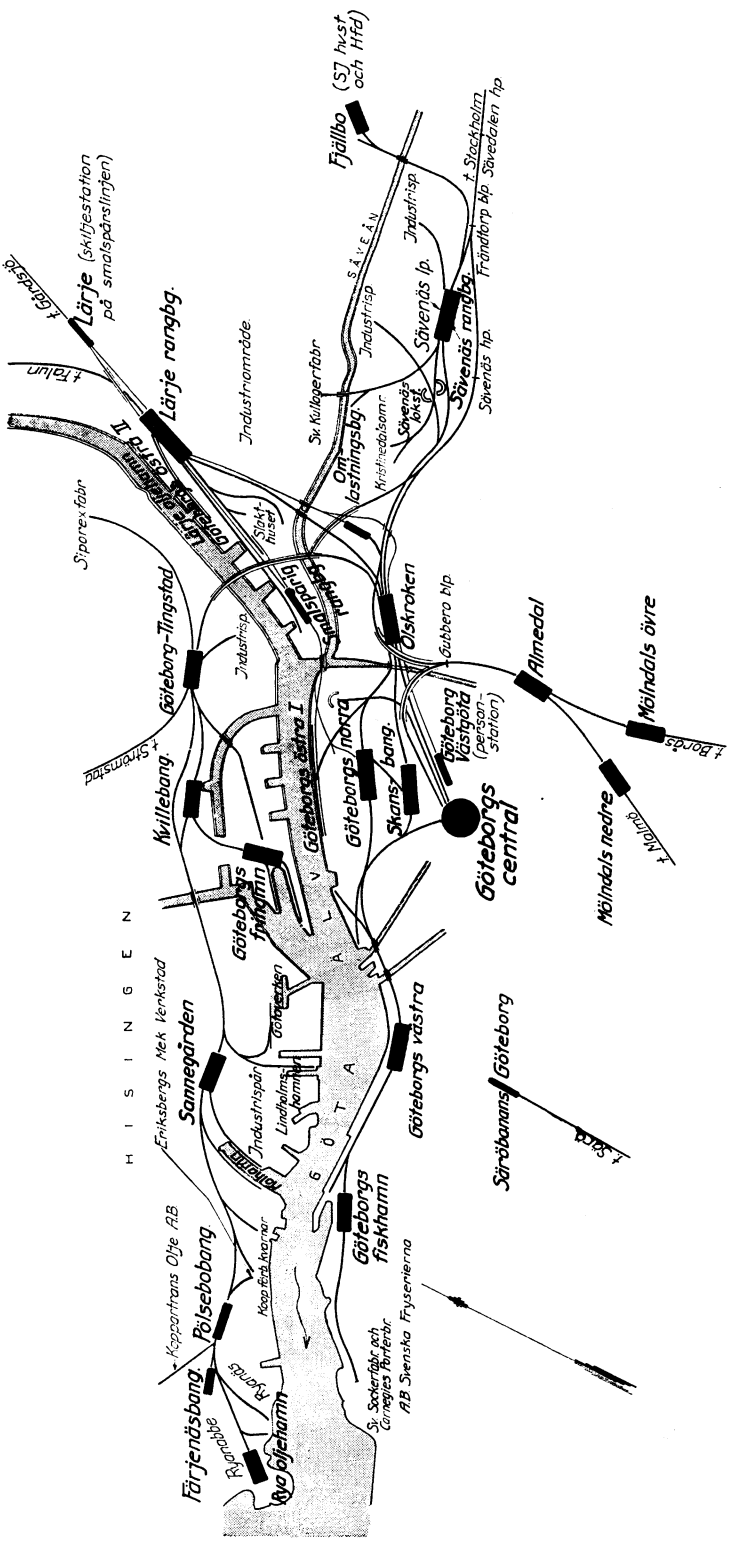

Skiss över de olika stationerna i Göteborg. Föreskrifterna om godstrafiken med dessa stationer återfinnas i Godsexpeditionsföreskrifter, del II (särtryck nr 223 b), art. 25; se även art 23: 3, anm 9.

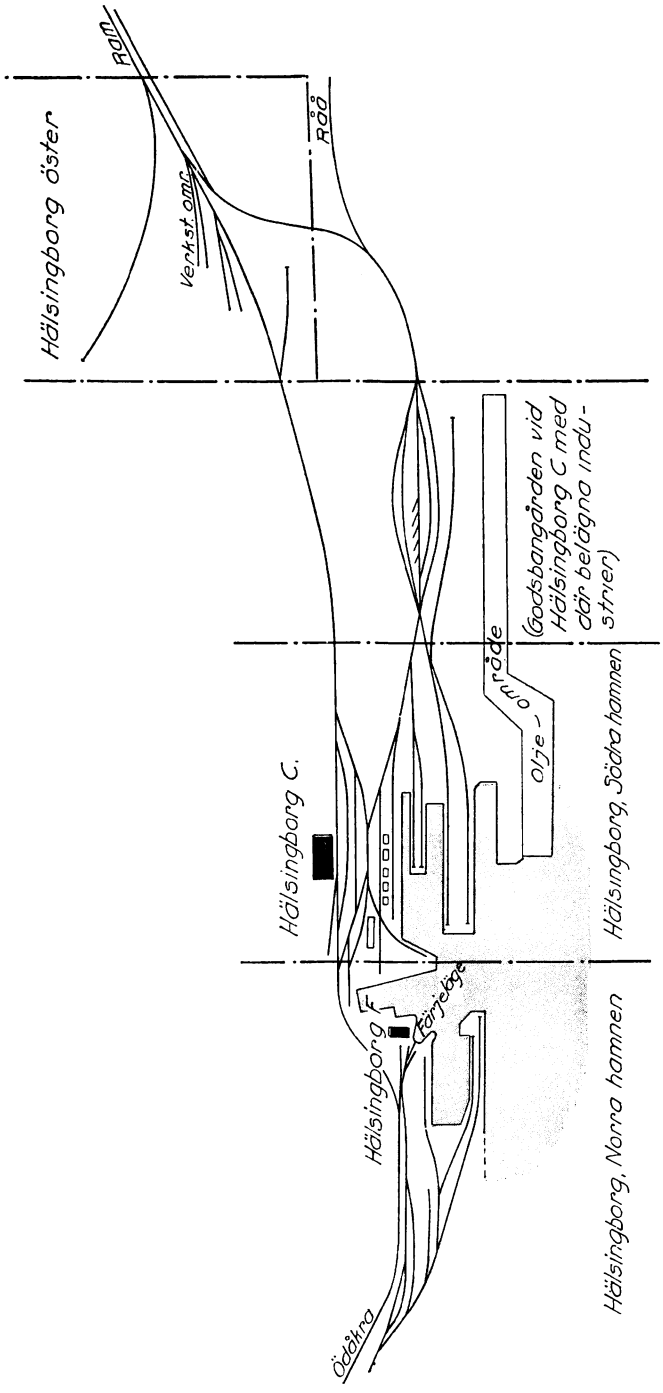

Skiss över de olika stationerna och spårområdena i Hälsingborg. Föreskrifterna om trafiken med Hälsingborg återfinnas i Godsexpeditionsföreskrifter, del II (särtryck nr 223 b), art. 30; se även art 23: 3, anm 10.

Utgivet den 15 mars 1943. Ändringstryck nr 5 (61 blad)

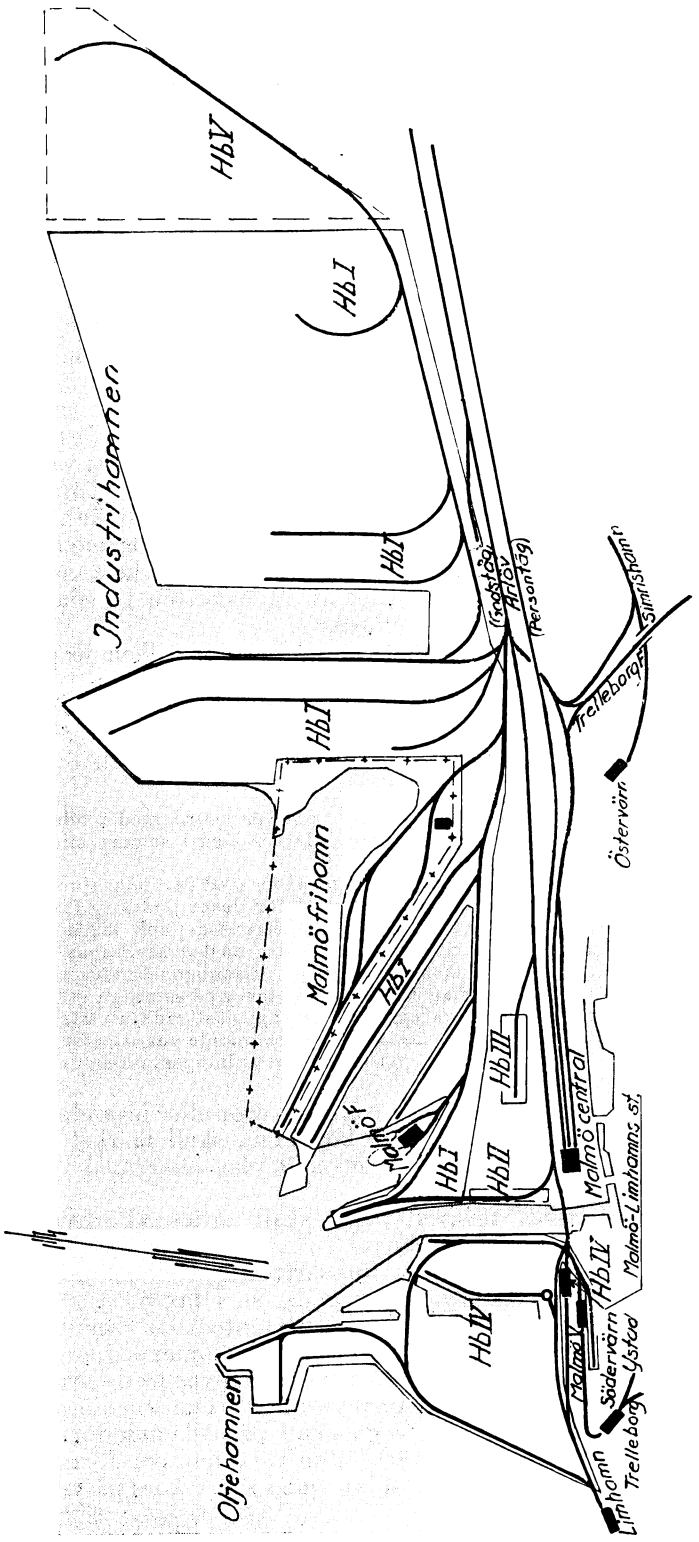

Skiss över de olika stationerna och hamnområdena i Malmö. Föreskrifterna om trafiken med dessa stationer återfinnas i Godsexpeditionsföreskrifter del II (särtryck nr 223 b), art. 50; se även art. 23: 3, anm. 10.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

Vagnar, som angivas i Vxi (str nr 33) § 9, mom. 2 a, och med eller mot vilka skjutsningsrörelse *ej får företagas* annat än under sådana betryggande förhållanden eller under vidtagande av sådana åtgärder, att *stöt eller kraftigt ryck ej uppstår*, skola adresseras antingen med bl 325 J 4, vagnskort för med bräckligt gods lastade vagnar, eller med speciella, för vederbörande godsslag fastställda vagnskort, som i vissa fall även bära texten »Växlas försiktigt» i rött övertryck (bl 325 G 3, 325 L 6, 325 L 8, 325 L 9). Dessa vagnskort få således användas för adressering endast av i Vxi § 9, mom. 2 a, angivna vagnar.

Anm. För adressering av vagnslaster av levande djur skall med avvikelse från förestående dock bl 325 L (VF) användas. Härvid skall texten »Lev. djur» medelst röd kritpenna anbringas överst på blanketterna med stora och tydliga bokstäver.

Vagnar, som avses i Vxi (str nr 33), § 9, mom. 2 b, och som få skjutsas *endast om påfrestningen därigenom ej blir större än som är normalt vid backning för koppling*, skola adresseras med vagnskort med texten »Växlas försiktigt» i rött övertryck [bl 325 J (VF), 325 L (VF), 325 L 5 (VF), 325 L 7 (VF), 325 V (VF)]. Hit höra t. ex. vagnar lastade med stora och tunga transformatorer, möbler, glas, porslin, träfiberplattor, emaljerade eller gjutna badkar, gjutgods i allmänhet eller annat gods, som enligt stationsbefälets åsikt bör behandlas med särskild varsamhet eller som med hänsyn till lastningssättet icke anses tåla stötar.

Vidare skola i omedelbar närhet av vagnskorten i nedannämnda fall särskilda anslag anbringas, nämligen

på vagn, lastad med vagnslastsändning, för vilken leveransintresse deklarerats, anslag enligt bl 382 R 2 (se bil. D);

på vagn, som skall omexpedieras på annan station än den, dit den är adresserad, anslag enligt bl 325 U (se bil. D); på anslaget skall omexpedieringsstationen tydligt angivas med blåpenna och överflödigt ord överstrykas.

Anm. I internationell trafik skall vagn, som är lastad med i bilaga I till Internationella fördraget angivet farligt gods, förses med i samma bilaga föreskrivna varningsanslag.

Vidare skall i internationell trafik vagnslaster med levande djur, lättfördärvligt gods och bräckligt gods (även ägg) förses med för dessa godsslag fastställda anslag, bl 382 O (för lev djur), 382 O 1 (för lättfördärvligt gods) och 382 M 1 (för bräckligt gods). Bestämmelser härom och prov på dessa anslag återfinnas i »Gemeinsame Abfertigungsvorschriften für den internationalen Eisenbahn-Güterverkehr (IGA)».

I denna anm omnämnda anslag skola hållas i lager på samtliga gränsstationer och på sådana stationer, som ha mera omfattande vagnslasttrafik av här berört slag till utlandet. I den mån avsändaren icke åsatt förekommande vagnslaster här föreskrivna anslag, skola dessa anbringas på vagnarna av avsändningsstationen eller i sista hand av vederbörande gränsstation.

7. När styckegodssändningar av färska varor eller levande djur inlastas i en stations-, omlastnings- eller kursvagn, skall märket »Fvtp» resp. »Lev. djur» av inlastningsstationen stämplas eller med röd kritpenna antecknas på vagnskorten.

På vagnskorten till förhyrd vagn skall ordet »Förhyrd» stämplas eller med röd kritpenna antecknas.

När för transport med snälltåg föreskriven avgiftsförhöjning erlagts för vagnslastsändning av lättfördärvligt gods (se Gtax § 17), skall på vagnskorten stämplas eller med röd kritpenna antecknas »Snälltågstaxerad».

8. När främmande järnväg tillhörig vagn omexpedieras och därvid måste omadresseras, skall omexpedieringen angivas på de nya vagnskorten genom påskrift med röd kritpenna av ordet »Omexpedierad».

9. För liktransport anvisad vagn skall på båda sidodörrarna — eller, om dörrarna äro av plåt, på väggfälten vid sidan om dörrarna — förses med två tavlor, en på vardera sidan, med svart kors på vit botten, s. k. liktransportskylt.

Anm. För att i möjligaste mån undvika skadegörelse på dörrbräderna böra liktransportskyltarna fastsättas med 30 mm (1¼″) förzinkad pappspik.

10. Om anslag enligt bl 325 Y 1 (»Smittrening») och enligt bl 325 Y (»Smittrenad») se art. 73: 4 d, anm., och 73: 6 samt art. 74: 5.

11. Om anslag enligt bl 325 T (»Oförtullat») å icke förtullad vagnslastsändning, se art. 105.

Om kort enligt bl 325 V å vagn, som skall tullklareras å annan station än adresstationen, se art. 105.

12. Om vagn ankommer från annan järnväg för vidare befordring utan att vara försedd med i denna art. nämnda vagnskort, polletteringslappar, anslag eller påskrifter, eller om dessa äro ofullständiga eller felaktiga, skall övergångsstationen — sedan upplysningar inhämtats från avsändningsstationen, därest så befunnits behövligt — åsätta vagnen erforderliga vagnskort, polletteringslappar, anslag eller påskrifter och tilläventyrs rätta eller fullständiga redan befintliga dylika. Upprepade fall av försummelse härutinnan böra anmälas till trafikinspektören (trafikföreståndaren).

Utgivet den 18 mars 1950. **Ändringstryck nr 15** (62 blad).

7—414 57

13. Om bruket av anslaget »Får icke lastas» och av övergångs- och skadeanslag se gällande vagnavtal (särtryck nr 124 a).

14. När *järnvägen* sammanlastar olika vagnslastsändningar i *en* vagn (s. k. bilastning), skall varje sålunda sammanlastad vagn förses med anslag enligt form. nr 325 L 3 (se bil. D). Adresseringen skall utföras sålunda. Adressering av vagn vid samlastning av olika vagnslastsändningar.

a) Vagn, som vid en station förses med två eller flera sändningar till samma bestämmelsestation, förses med ett vagnskort för varje sändning. Kortet för sändningen till den mottagare, som bör lossa först, placeras ytterst, därunder kortet för sändningen till den mottagare, som närmast därefter kan lossa o. s. v. Sändningarna aviseras i samma ordning. Å samtliga vagnskort utsättes ordet »Bilastad».

b) Vagn, som vid en station förses med två eller flera sändningar till olika bestämmelsestationer, förses med ett vagnskort för varje sändning. Av dessa placeras vagnskortet för sändningen till den första lossningsstationen ytterst, därunder kortet för den sändning, som närmast därefter skall lossas o. s. v. Å samtliga vagnskort utsättes ordet »Bilastad».

När *trafikant* sammanlastar olika godssändningar i *en* vagn enligt medgivande i Gxf del I (str 223 a), art. 559, skall adressering utföras sålunda.

a) Vid sammanlastning av sändningar från *olika* avsändningsstationer till *en och samma* bestämmelsestation skall vagnen å den första inlastningsstationen förses med dubbla vagnskort. Underst anbringas ett kort, som upptager den första inlastningsstationen som avsändningsstation och lossningsstationen som bestämmelsestation. Som bruttovikt å vagnskortet angives vagnens egen vikt + *sammanlagda* vikten av det redan inlastade godset och det gods, som senare skall inlastas under vägen. Ovanför detta kort anbringas ett andra vagnskort, som upptager den första inlastningsstationen som avsändningsstation och den undervägstation, där ytterligare inlastning skall ske, som bestämmelsestation. Som bruttovikt angives å vagnskortet vagnens egen vikt + vikten av det inlastade godset. Detta kort förses med anteckningen »För samlastning». Sedan avsedd inlastning ägt rum å undervägstationen, skall detta yttre vagnskort borttagas.

Uppmärksamheten fästes på, att den till vagnen hörande fraktsedeln från första inlastningsstationen skall sändas till den undervägstation, där ytterligare inlastning skall ske. Sedan vederbörlig inlastning skett där, skall undervägstation sända fraktsedeln direkt till vagnens bestämmelsestation (lossningsstationen).

b) Vid samlastning av sändningar från *en och samma* avsändningsstation till *olika* bestämmelsestationer, skall vagnen förses med dubbla vagnskort. Underst anbringas ett kort, som angiver lastningsstationen som avsändningsstation och den sista lossningsstationen som bestämmelsestation. Som bruttovikt angives å vagnskorten vagnens vikt + vikten av den sändning, som skall lossas å sista lossningsstationen. Häröver anbringas ett kort, som upptager lastningsstationen som avsändningsstation och den första lossningsstationen som bestämmelsestation. Som bruttovikt skall å detta vagnskort angivas vagnens egen vikt + *sammanlagda* vikten av de olika i vagnen inlastade sändningarna. Detta kort förses med anteckningen: »För lossning av delsändning». Sedan lossningen ägt rum å mellanstationen, borttages det yttre vagnskortet.

Uppmärksamheten fästes på, att till vagnen hörande fraktsedel från lastningsstationen skall sändas till den undervägstation, som först skall lossa en del av lasten. Sedan denna lossning ägt rum, skall frakt-

sedeln med första tåglägenhet vidaresändas direkt till den station, som skall lossa återstoden av lasten (vagnens slutgiltiga bestämmelsestation).

Adressering av vagn vid samlastning av levande djur enligt Gtax § 36, mom. a.

15. Vid samlastning av levande djur enligt Gtax § 36, mom. a, skola följande bestämmelser för vagnarnas adressering tillämpas.

a) Om vagn sändes till olika stationer för inlastning av levande djur till en och samma bestämmelsestation, skall vagnen av första inlastningsstationen (vagnens utgångsstation) förses dels med ett vagnskort för varje inlastningsstation under vägen, dels med ett kort till slutliga bestämmelsestationen. Å samtliga kort angives den första inlastningsstationen som avsändningsstation för vagnen. Vagnskortet till den första inlastningsstationen under vägen placeras ytterst, därunder kortet till nästa inlastningsstation o. s. v. Underst placeras vagnskortet till den slutliga bestämmelsestationen. Vagnskorten, utom det understa, skola förses med påskrift »För samlastning» i rött.

Sedan sändningen å den första inlastningsstationen under vägen inlastats, borttages det yttre vagnskortet o. s. v.

b) Vagn, som vid en station lastas med levande djur till olika lossningsstationer, skall av inlastningsstationen (vagnens utgångsstation) förses med ett vagnskort till den första lossningsstationen, vilket placeras ytterst, därunder med ett kort till nästa lossningsstation o. s. v. Å samtliga kort angives inlastningsstationen som avsändningsstation. Å adresskort till lossningsstation under vägen utsättes med rött »Samlastad».

Sedan djuren till den första lossningsstationen urlastats, borttages det yttre kortet o. s. v.

II. Särskilda bestämmelser om lik och levande djur.

Lastning av lik.

24: 1. *Flera lik från samma avsändningsstation till samma bestämmelsestation kunna befordras i* ***en*** *vagn.* (Tst § 42: tlgb 1.)

2. Kransar och effekter, som skola användas vid likfärden, och föremål, som tillhört den avlidne, må medföras i vagn, som användes för befordring av lik. Andra föremål än kransar o. d., som medföras i sådan vagn, skola vederbörligen angivas i fraktsedeln. (Se Tst § 42: 1 och tlgb 2—3.)

3. *Lastning av lik ävensom av föremål, som skola befordras i samma vagn som liket, skall vara fullbordad senast en timme före det tågs avgång, med vilket befordringen skall äga rum.* (Tst § 41: tlgb 5.)

4. Ang. urna med aska efter avliden person, se art. 7: 1.

Lastning av levande djur.

25: 1. I fråga om djur, som förvaras i burar, lådor, korgar eller annat emballage, skola följande bestämmelser iakttagas.

Lastningen av vagnarna skall ske på sådant sätt, att djuren erhålla tillräcklig frisk luft. (Tst § 47: 2 a.)

Sommartiden bör tillses, att möjligast goda ventilation erhålles i vagnarna, och djuren böra då placeras i den del av vagnen, där luftventilationen är bäst. Luftens tillträde till vagnarna bör under den varmare årstiden underlättas därigenom, att skjutluckor eller vagnsdörrar icke helt och hållet tillslutas.

Vid kall väderlek, då djuren äro ömtåliga för drag, böra burar med levande djur däremot icke placeras mellan vagnsdörrarna eller i omedelbar närhet av vagnens väggar utan ställas på sådan plats, att de i möjligaste mån äro skyddade mot drag.

2. I fråga om djur, som icke förvaras i emballage, iakttages följande.

a) *Det åligger järnvägen att ombesörja, att golv och väggar i de vagnar, i vilka djur skola transporteras, äro fria från utskjutande kanter och sådana föremål, varå djuren kunna skada sig, samt att golvet före djurens införande i vagnarna i erforderlig grad beströs med aska, sand, sågspån,*

torvströ eller annat lämpligt ströämne, därvid särskilt skall iakttagas att, om öppna vagnar användas, ströämnet icke må vara av lättantändlig beskaffenhet. (Tst § 47:1 b.)

b) *Det åligger avsändaren att på egen bekostnad anskaffa nödiga bindslen samt ansvara för djurens uppbindande. Bindningen skall verkställas omsorgsfullt, betryggande och på sådant sätt, att djuren icke onödigtvis plågas. Djurens fötter få icke vara hopbundna.* (Tst § 47: 1 c.)

Större boskapsdjur skola för uppbindningen i vagnarna, när så utan olägenhet kan ske, vara försedda med grimmor, anbragta över nosryggen och bakom öronen. Därest uppbindningen sker medelst rep om hornen, böra repen vara av minst 10 mm tjocklek och få icke bilda rännsnara kring hornfästena. (Tst § 47: tlgb 3.)

Hästar, större nötkreatur och jämförliga djur (älgar, hjortar, renar, rådjur o s v) får inte lastas i vagnarna i större antal, än att varje djur erhåller sådant utrymme, att det inte utsätts för lidande. Uppbundna djur, såsom hästar och nötkreatur, kan, beroende på vagnens utformning och inredning (takdynor, välvt tak o s v), ställas antingen i vagnens längdriktning eller tvärriktning.

Anm. 1. Högst 9 hästar av vanlig storlek får lastas i vagn litt Gq och Gsh och högst 14 i litt G (Grh). Samma bestämmelser gäller för närmast motsvarande vagntyper tillhöriga enskilda svenska järnvägar och utländska järnvägar. Vid transport av hästar för försvarets räkning får inte lastas flera hästar än vagnen anges rymma.

Anm. 2. Rengöring av golvet efter transporten vid kyla (art. 73 och 74) underlättas, om wellpapp eller dylikt lägges på golvet före lastningen, så att spillningen icke kommer i omedelbar beröring med golvet.

Småkreatur (exempelvis svin, får, lamm, getter, harar, kaniner och fjäderfä) *skola hava tillräckligt utrymme för att kunna lägga sig ned.* (Tst § 47: 1 e.)

d) *Djur av väsentligt olika art och storlek få icke lastas i samma vagn, för så vitt icke djuren genom avbalkningar, skiljeväggar eller eljest på betryggande sätt skiljas i lämpliga grupper efter art och storlek. Även vid transport av större antal småkreatur av samma slag eller svin skall järnvägsvagnen på nyss nämnt sätt vara indelad i fållor av lämplig storlek.* (Tst § 47: 1 f.)

e) När transport av levande djur varar längre tid än 36 timmar och djuren placerats i vagnens tvärriktning, skola de uppbindas med huvudena åt samma håll, så att fodring och vattning utan större olägenhet kan äga rum under transporten.

f) Största omsorg skall ägnas åt, att tillräcklig lufttillförsel erhålles. Ventilerna på vagnens långsidor skola för detta ändamål lämnas öppna. Vid behov, särskilt under den varmare årstiden, tillstängas icke vagnsdörrarna fullständigt utan endast medelst den yttre kasthaken. Avsändarna få vid särskilt stark värme uppsätta spjälgrindar i dörröppningarna, varigenom vagnsdörrarna kunna hållas helt och hållet öppna; det bör dock vid transport av grisar ordnas så, att grisarna icke kunna taga sig ut genom spjälgrindarna.

g) *Födoämnen för djur under transporten, seldon, grimmor o. d. ävensom resgods för vårdarens eget behov under resan befordras avgiftsfritt i den vagn, vari djuren transporteras.* (Tst § 49: 2.)

h) *Födoämnen, avsedda för djurs utfodring under transporten, må, då de medsändas styckegodssändningar av levande djur, befordras fraktfritt endast under förutsättning att födoämnena äro inneslutna i särskilt emballage, så att de kunna frånskiljas vid ifrågakommande vägning.* (Tst § 49: tlgb 3.)

i) Vagn, som med last av levande djur skall befordras med tågfärja, skall vid vagnsgolvet tvärs för dörröppningarna vara försedd med fastspikad, å kant ställd och till vagnsgolvet tätt slutande bräda om minst

Utgivet den 21 september 1945. Ändringstryck nr 7 (32 blad).

25 cm höjd för att förhindra, att orenlighet från vagnen under överföringen nedfaller på färjans däck.

3. *Järnvägspersonalen skall såvitt möjligt tillse, att djur såväl vid lastning och lossning som under transporten behandlas väl och icke onödigtvis plågas. Avsändaren och hans medhjälpare ävensom djurens vårdare äro skyldiga att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som i detta syfte meddelas av järnvägspersonalen.* (Tst § 50: 1.)

Därest levande djur vare sig lösa eller i bur inlämnas till befordring, utan att avsändaren iakttagit de i Trafikstadgan föreskrivna försiktighetsåtgärder, som tillkomma honom, eller *därest järnvägspersonalens föreskrifter icke iakttagas å avsändningsstationen, äger stationsföreståndaren vägra att mottaga djuren till befordring.* (Tst § 50: 1.) Personalen skall fördenskull i varje fall, där givna föreskrifter icke iakttagas, omedelbart göra anmälan till stationsföreståndaren.

4. *För hundar, som ej åtfölja resande, gäller samma inlämningstid som för inskrivning av resgods. Andra djur,* som icke förvaras i emballage, *böra vara inlastade minst 2 timmar före det tågs avgång, med vilket befordringen skall äga rum, stationsbefälet dock obetaget att, då så utan olägenhet kan ske, medgiva senare inlastningstid.* (Tst § 47: tlgb 2.)

5. Station, där en vagnslastsändning levande djur lastats, skall, om vagnen ifråga sändes till annan station för ytterligare inlastning av levande djur (se art. 23: 15 och Gtax § 36, mom. a), med telefon eller telegraf underrätta nästa lastningsstation härom och därvid angiva, med vilket tåg vagnen kan väntas anlända.

Samma förfaringssätt skall tillämpas, när en avsändningsstation sänder levande djur i en och samma vagn för lossning å flera olika stationer.

6. Vid lastning av sådana tävlingshästar, som enligt särskilda bestämmelser i Gxf del I (str nr 223 a) art. 615—617 befordras avgiftsfritt till och från eller endast från tävlingsplatsen, skall tillses, att icke flera vagnar komma till användning än som med hänsyn till ovan angivna föreskrifter och för handen varande omständigheter kunna anses behövliga.

Samlastning bör alltså äga rum i största möjliga utsträckning. (Jfr art. 23:15.)

III. Särskilda bestämmelser om styckegods.

Lastning i allmänhet.

26: 1. På större stationer och särskilt på sådana, där styckegodsvagnar utställas, skall lastningen av godset på lämpligt sätt övervakas. Ansvaret för stuvningen av vagnarna skall påvila viss tjänsteman (tjänstgöringstur), som skall godkänna lastningen, innan vagnarna utväxlas. Detta åliggande skall påföras arbetsordningen för magasinstjänsten.

Gods, som försändes i kursvagn, bör om möjligt samtidigt med inlastningen kollationeras efter transporthandlingarna, vilka sorteras i buntar, en för varje vagn, i vilken inlastning äger rum. Om dessa handlingar icke äro tillgängliga, kan det vara lämpligt att i en särskild bok anteckna kolliantal och bestämmelsestation å det i varje kursvagn inlastade godset, varefter transporthandlingarna sedan sorteras efter denna anteckning.

Godset bör, då så kan äga rum, forslas från mottagningsplatsen direkt in i vagnarna. I motsatt fall upplägges det å för dess inlastning i vagnarna lämplig plats (se art. 13). Vid behov fördelas det i högar efter de olika vagnar, i vilka det skall inlastas.

Gradtalet i vagnar, som skola framgå såsom kursvagnar för varmvagnsgods, avläses och antecknas å form. nr 331 F (se bil. D) dels vid

lastningens slut på vagnens utgångsstation, dels när vagnen inkopplas i tåg eller kopplas till värme.

Anm. För sådan vagn, som saknar termometrar för att utröna värmegraden inuti vagnen, antecknas något av orden »varmt», »omkring 0°» eller »kallt».

2. För inlastning direkt i tåg skall godset i förväg vara upplagt antingen på lämplig plats på bangården, där den vagn beräknas stanna, i vilken det skall inlastas, eller också på en godsflyttningsvagn. Den stationstjänsteman, som har i uppdrag att avlämna stationens gods, skall överlämna transporthandlingarna till godsvårdaren. Denne leder själv inlastningen, deltager personligen däri, då tiden så medgiver, ansvarar för att arbetet utföres riktigt och kollationerar godset efter de mottagna transporthandlingarna.

3. Vid lastning av styckegodsvagn skall särskilt iakttagas,

att godset, i den mån utrymmet tillåter, stuvas, så att adressen blir synlig;

att till samma fraktsedel hörande gods om möjligt inlastas i samma vagn;

att, om olika, ej fullständigt adresserade partier förekomma, uppmärksamhet ägnas däråt, att dessa hållas åtskilda från varandra och att de kollin, som äro adresserade, läggas överst i varje parti;

att godset först inlastas vid vagnens gavlar och därefter i dess mitt, varigenom vagnens utrymme bäst tages i anspråk;

att tungt gods placeras underst och lättare gods ovanpå; i varje fall få tunga kollin icke läggas ovanpå kollin med klent emballage eller annat ömtåligt gods;

att småkollin icke läggas ovanpå större kollin, om risk föreligger, att dessa småkollin kunna falla ned i de större kollina antingen genom håligheter i lock eller genom glesa spjälor; småkollin böra icke heller direkt läggas i tomma kötthäckar eller andra tomkärl eller tomlådor;

att gods med skarpa kanter eller utskjutande spetsar icke lägges tätt intill ömtåligt gods eller gods med klent emballage (möbler, som äro emballerade endast med wellpapp eller papper, gods i papperssäckar o. d.), så att det vid vagnarnas skakning under tågets gång kan nöta mot eller vid stötar under växling förskjuta sig mot det ömtåliga godset och skada detta;

att balar, säckar, tygpackar, mattrullar och liknande kollin läggas på möjligast jämna underlag, så att de icke skadas genom tryck eller gnidning mot ojämnheter;

att kärl av alla slag med flytande ämnen icke placeras ovanpå annat gods utan ställas på golvet, helst med tyngre och stadigt gods som stöd;

att småkollin aldrig böra staplas upp i vagnens dörröppningar, enär de i så fall lätt kunna förskjuta sig mot dörrarna och skadas, när dörrarna öppnas; vid dörröppningarna böra om möjligt endast lastas större och stadiga kollin, vilka placeras så, att de icke kunna förskjuta sig mot dörrarna och bli till hinder, då dessa skola öppnas; gods med särskilt stora ytor eller gods, som är längre än dörröppningens bredd, t. ex. bilflak, större snickeriarbeten, långa järnrör o. d., bör icke placeras i eller tvärs över dörröppningarna, enär lossningen genom dörrarna då försvåras eller kanske helt omöjliggöres;

att för väta ömtåligt gods icke placeras intill skjutdörrarna eller under ventilationsluckorna; om dörrar eller ventiler icke sluta väl till, kan vatten vid regnig och blåsig väderlek lätt tränga in i vagnen och skada godset;

att färskvarugods och levande djur i emballage placeras på lätt åtkomlig plats i vagnen;

att, därest godset i en viss vagn enligt transportplanen skall sorteras i två eller flera grupper, en skylt av plåt eller trä upphänges på vagnen för att angiva, var varje särskild grupp av gods skall lastas (kritpåskrifter böra om möjligt undvikas).

Skall gods lastas eller lossas under vägen, iakttages därjämte,

att nödigt utrymme beräknas för inlastning vid övriga stationer;

att godset stuvas stationsrätt eller enligt de särskilda föreskrifter, som meddelas i transportplanerna;

att gods till de närmast vagnens utgångsstation belägna stationerna lastas intill skjutdörrarna, varvid godsvårdaren tillser, att godset till efterföljande stationer framflyttas undan för undan, och att denna plan i möjligaste mån bibehålles även vid inlastningen under vägen.

Om lastning av styckegodsvagn måste avbrytas för växling vid magasinet, skall lasten i erforderlig mån omflyttas, så att den ligger stadigt och icke »störtar» vid ryck och stötar under växlingen.

Anm. 1. Angående lastning av gods i kursvagn för isoleringsgods, se även art. 28: 3, anm. 3.

Anm. 2. Om uppgift enligt bl 340 G (»Uppgift om kvartaget gods») i de fall, då icke alla på en och samma fraktsedel upptagna styckegodssändningar kunna beredas samtidig befordring, se art. 44: 8.

Meddelande om stuvningen i styckegodsvagn

27. Om gods anträffas skadat i styckegodsvagn och man har anledning anta, att skadan skulle ha kunnat undvikas, om annat lastningssätt använts, skall den station, som upptäckt skadan, på särskild blankett 'Meddelande om stuvningen i styckegodsvagn', bl 632.64.1, anmäla detta till den station, där godset inlastats i vagnen eller där omlämpning av godset förmodas ha skett. Samma förfaringssätt skall tillämpas, om mindre god stuvning vållat avsevärda svårigheter vid lossning av gods på bestämmelse- eller undervägsstation.

Utlåtandet om lastningssättet skall göras av stationsföreståndaren eller av honom utsedda tjänstemän. Det bör avfattas så detaljerat som möjligt och vid behov kompletteras med en skiss, som kan göras på särskilt papper. Ogrundade påståenden skall undvikas.

'Meddelande om stuvningen i styckegodsvagn' skall utfärdas i två exemplar, varav ett tillställs vederbörande stationsföreståndare och ett behålls.

Styckegodsvagnarnas indelning och beteckning.

28: 1. Vagnar, som användas för befordring av styckegods, indelas i **stationsvagnar**, **omlastningsvagnar** och **kursvagnar.**

2. Stations- och omlastningsvagnar (direkta styckegodsvagnar) framgå i regel från avsändnings- till bestämmelsestationen utan in- eller urlastning under vägen.

Stationsvagn (stv), användes för gods endast till vagnens bestämmelsestation lokalt.

Omlastningsvagn (olv) användes dels för gods till vagnens bestämmelsestation, dels för gods, som där skall omlastas för att vidaresändas till andra stationer.

3. **Kursvagn** (ksv) framgår med bestämda tåg för att på vissa bestämda sträckor användas för in- eller urlastning eller bådadera. Varje kursvagn erhåller ett transportnummer, föregånget av en viss bokstavsbeteckning, nämligen

Fg för vagnar, avsedda för vanligt fraktstyckegods;
Ig » » » » paket- och ilstyckegods;
M » » » » mjölk och grädde och tomflaskor;
S » » » » exportsmör;
V » » » » gods, som skall befordras under värme.

Anm. 1. Vissa stations-, omlastnings- eller kursvagnar för fraktstyckegods benämnas **isoleringsvagnar** och avses **uteslutande för befordring av sådant gods, som icke lämpligen kan eller som enligt gällande förordningar icke får lastas tillsammans med vanligt styckegods** (**s. k. isoleringsgods.**) I dessa isoleringsvagnar lastas eldfarliga oljor[1]), klor, svaveldioxid, fosgen, flytande luft, flytande mineralsyror (tomma fat och andra kärl, i vilka rester av ovannämnda godsslag, även fotogen, kunna finnas kvar, böra icke heller lastas tillsammans med vanligt styckegods), vidare sådant gods, som icke bör lastas tillsammans med vanligt styckegods, på grund av att det i så fall kan tillfoga detta skada genom att bibringa det lukt eller utsätta det för väta, frätning, färgning, nedsmutsning, sönderrivning o. s. v., t. ex. vissa flytande varor i damejeanner utan uppsamlingskärl, tomburar, i vilka levande djur transporterats, tomma, begagnade fisklådor, nyoljade presenningar, tjärat drev eller tågvirke, bräder och lämmar, som använts vid forsling av kol, koks m. m., lantbruks- och andra maskiner med spetsiga eller skarpa utskjutande delar och slutligen gods, som på grund av längd eller omfång icke kan lastas i sluten vagn utan synnerliga svårigheter.

Isoleringsvagnarna böra däremot icke användas för befordring

av livsmedel (t. ex. salt sill),

av fernissor, gummilösningar, färger, cellulosalacker eller dylikt, vilka äro förpackade på sådant sätt, att fara för läckage eller dylikt enligt personalens bedömande icke anses föreligga vid normal behandling av godset,

av fat med flytande ämnen (oljefat m. m.), som äro rena (nya) och så stabila, att läckage icke behöver befaras, när godset endast utsättes för normala påfrestningar under transporten,

av ackumulatorer (startbatterier), såvida dessa äro säkrade mot kortslutning och, om de innehålla frätande syra eller lut, emballerade i trälådor och inbäddade i material, som uppsuger syra, vilken emballering dock icke erfordras, om ackumulatorerna och batterierna äro av hållbart material och så inrättade, att syra icke kan tränga ut i farlig mängd,

av maskiner eller andra föremål endast av den anledningen, att det kan vara besvärligt att lasta dem i vanliga styckegodsvagnar,

av vissa eldsläckningsapparater, som innehålla bl. a. svavelsyra (se bil. H, avd. D, tlgb. 4),

av styckegodssändningar av eldfarlig olja, därest sändningens vikt icke överstiger 10 kg och oljan förvaras i väl tillslutet kärl och förpackats på sätt i Bil. L §§ 22: 2 och 50: 8 säges samt risk för läckage icke föreligger I fråga om apoteksbensin och annan eldfarlig olja av första klass, som förvaras i explosionsfritt plåtkärl, ävensom beträffande eldfarlig olja av andra klass i andra plåtkärl må vikten av oljan dock uppgå till högst 20 kg.

Om befordring av rävmat och slakteriavfall, se art 56: 2, anm. 3.

[1]) Uppmärksamheten fästes dock på att eldfarlig olja icke får inlastas i samma vagn som annat lätt antändbart gods (t. ex. hö, halm, torvströ, träull). Fotogen är emellertid på grund av bestämmelserna i Bil. L § 2 icke att anse såsom eldfarlig olja vid befordring på järnväg, utan detta varuslag får alltså lastas i samma vagn som lätt antändbart gods.

Anm. 2. Där isoleringsgodset är av obetydlig omfattning, utställes icke särskild isoleringsvagn, utan godset lastas med omsorg på annan lämplig öppen, tom eller lastad, vagn i tåget och täckes, när så erfordras, med presenning. I behövliga fall lämnas särskild underrättelse om befordringssättet till styckegodssändningens bestämmelsestation eller, om sändningen ifråga skall omlastas, till vederbörande omlastningsstation.

Anm. 3. För att underlätta lossningen av kursvagn för isoleringsgods bör gods till en station lastas vid den sida av vagnen, från vilken gods till denna station skall lossas. Fördenskull böra sektionsvis planer upprättas, som ange, från vilken sida i farriktningen berörda stationer lossa isoleringsvagn. Lastningen (även ilastning under vägen) skall ske i överensstämmelse med denna plan.

4. Förutom i stations-, omlastnings- eller kursvagn får styckegods allt enligt gällande transportplaner lastas i resgodsvagn eller annan i tåget gående lämplig vagn eller i motorvagn eller rälsbuss.

Huru styckegodsvagnar skola inrättas och användas.

29: 1. Stationsvagn inrättas [1])

a) i den omfattning, som angives i vederbörande transportplaner;

b) när en avsändnings- eller omlastningsstation har minst 3,000 kg gods (beräknad vikt) eller så mycket, att vagnens hela utrymme tages i anspråk, **till en och samma bestämmelsestation.**

Anm. 1. En andra stationsvagn får ej inrättas till en viss station, förrän man med säkerhet vet, att den första vagnen till samma station blir fullastad.

2. Omlastningsvagn inrättas [1])

a) i den omfattning, som angives i vederbörande transportplaner;

b) när en avsändnings- eller omlastningsstation har minst 3,000 kg gods (beräknad vikt) eller så mycket, att vagnens hela utrymme tages i anspråk till dels **vagnens bestämmelsestation,** dels **andra stationer,** till vilka det skall vidarebefordras från vagnens bestämmelsestation enligt gällande vägföreskrifter eller transportplaner.

Anm. En andra omlastningsvagn får ej inrättas till en viss station, förrän man med säkerhet vet, att den första vagnen till samma station blir fullastad.

3. —

4. Kursvagn inrättas i den utsträckning och med de uppgifter, som angivas i transportplanerna.

I kursvagn får icke inlastas gods till andra bestämmelsestationer än dem, för vilkas gods vagnen är avsedd. Undantagsvis må dock, i syfte att undvika tilläggsvagn, annan kursvagn än den för godset bestämda användas, därest icke omlastning härav föranledes.

Kursvagn framgår icke sön- och helgdag, där så ej är i planerna särskilt bestämt.

5. Om en kursvagn blir fullastad, utställes tilläggsvagn.

Tilläggsvagn må utan föregående begäran från godsvårdare iordningställas, därest

det gods, som av stationen skulle inlastats i en och samma kursvagn, uppgår till minst 2,000 kg eller upptager en vagns hela utrymme;

[1]) Direkta styckegodsvagnar i internationell trafik få utställas till stationer bortom gränsövergångsstationen, endast för så vitt

a) tullföreskrifterna icke lägga hinder i vägen härför,

b) vagnens utrymme är väl tillvarataget eller innehållet utgöres av levande djur (utom smådjur och fjäderfä i burar),

c) det gods, som är inlastat i en och samma vagn, utgör minst 1,500 kg för sammanlastat il- eller fraktgods eller för enbart fraktgods och minst 1,000 kg för enbart ilgods.

d) lasten består av ett eller flera föremål vägande minst 500 kg eller

e) överenskommelse träffats mellan berörda förvaltningar.

Lastning av il- och fraktgods i samma styckegodsvagn bör i internationell trafik om möjligt undvikas. Vissa styckegodsvagnar skola dock planenligt användas för såväl ilsom fraktgods.

detta gods, oaktat det ej uppgår till 2.000 kg vikt, likväl är så beskaffat, att dess inlastning direkt i tåget skulle vålla avsevärd tågförsening.

Tilläggsvagnen bör i regel ej framgå på längre sträcka än den, på vilken sådan vagn är nödvändig. Fördenskull åligger det såväl stations- som tågpersonalen att redan vid tilläggsvagnens lastning eller senare genom omlastning ordna, så att vagnen användes för gods endast för de tillkopplingsstationen mera närbelägna stationerna.

Måste tilläggsvagnen framgå ända till den ordinarie vagnens slutstation. böra vagnarna ges olika uppgifter; gods till en och samma station eller sträcka bör således ej inlastas i bägge vagnarna.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

Sedan tilläggsvagn tillkopplats tåget, må den ordinarie vagnen, försåvitt den ej innehåller gods, som skall lossas vid mellanstation, befordras till sin slutstation med ett annat godsvagnsförande tåg än det i planerna föreskrivna, därest befordringen härigenom påskyndas.

Lastning av explosiva varor av transportklass C.

30. För styckegodssändningar av sådana explosiva varor av transportklass C, som enligt Kungl. Maj:ts förordning (se bil. K) få befordras å järnväg, skall den trafikinspektör, som erhållit föreskriven underrättelse om dylik transport, anvisa behövligt antal lämpliga vagnar åt de stationer, där in- eller omlastning av godset ifråga skall förekomma.

Dessa vagnar benämnas **krutvagnar.**

Lastningstabeller.

31: 1. För att på ett överskådligt sätt angiva, huru styckegods skall lastas och befordras, skola stationerna i fråga om paket- och ilstyckegods göra utdrag ur avdelning C i transportplanerna för paketgods och ilstyckegods. Utdragen skola givas den form, som är lämpligast för arbetet på den egna stationen. På vissa stationer torde lastningstabell enligt bl 358 Y (se bil. A) lämpligen kunna användas. På andra stationer, särskilt de mindre, torde det vara tillräckligt att i de för personalen avsedda exemplaren av planerna med rött stryka under för den egna stationen ifrågakommande uppgifter.

2. I fråga om fraktstyckegods skola stationer, som planenligt endast ha lastning i till andra stationer ställda styckegodsvagnar i tågen, upprätta lastningstabeller enligt bl 358 Z (se bil. A).

3. Lastningstabellerna skola anslås på för all därav berörd personal tillgängliga platser i godsexpeditionerna och i gods- eller omlastningsmagasinen, varjämte avskrifter av tabellerna skola tilldelas de tjänstemän, som därav kunna hava behov.

4. Nya lastningstabeller skola utarbetas vid varje tidtabellsskifte.

Arbetsplaner för magasinstjänsten.

32: 1. Station, från vilken styckegodsvagnar planenligt avsändas och till vilken dylika vagnar planenligt ankomma, skall upprätta arbetsplan för godsmagasinet enligt bl 358 R (se bil. D). Å denna plan påföras alla styckegodsvagnar, som planenligt ankomma *till* eller avsändas *från* stationen. Dessutom angivas de tågs nummer samt ankomst- och avgångstider, med vilka vagnarna ankomma till eller avgå från stationen, vagnarnas transportuppgifter, vilket spår de uppställts på samt tiden, när de inväxlas till eller utväxlas från magasinet. I händelse stationen planenligt även har att utföra lossning ur och lastning i till andra stationer ställda styckegodsvagnar i tågen kan detta om så anses lämpligt likaledes angivas i planen. Lastningstabell enligt bl 358 Z behöver i dylika fall icke upprättas.

2. Arbetsplanen skall anslås på för all därav berörd personal tillgänglig plats i godsexpeditionen och gods- eller omlastningsmagasinet, varjämte avskrift av planen skall tilldelas de tjänstemän, som därav kunna hava behov.

3. Ny arbetsplan skall utarbetas vid varje tidtabellsskifte.

Statistik över fraktstyckegodstransporterna.

33: 1. Under de tider, som Trafikbyrån bestämmer, skola godsvårdarna å de tåg, vilka enligt transportplanerna medföra kursvagnar för vanligt fraktstyckegods, genom godsvårdarrapporter enligt bl 331 D (se bil. D) uppgiva, i vilken utsträckning utrymmet i dessa kursvagnar kommit till användning.

För att underlätta detta arbete skall följande iakttagas.

Utgångsstation för kursvagn eller tilläggsvagn till sådan skall upprätta och till godsvårdaren överlämna ett exemplar av bl 331 D för varje dylik vagn, varvid vagns egenskap av tilläggsvagn särskilt angives, ävensom i rapporten införa uppgift angående vagnens belastning och använt utrymme vid avgången.

Godsvårdare skall i vederbörlig ordning ifylla rapporten och avlämna den å vagnens slutstation eller, om vagnen avkopplas å mellanstation, å denna station för att tillställas godsvårdaren å det tåg, med vilket vagnen vidaresändes.

Slutstation för kursvagn eller tilläggsvagn till sådan skall tillse, att rapporten blir där avlämnad, summerad och, om behövligt, rättad.

Godsvårdarrapport skall vid övergången till den tidsperiod, statistiken omfattar, utställas av utgångsstation även för vagn, vars befordring delvis faller inom en eller flera dagar före periodens början, varjämte godsvårdarrapport skall föras för vagns hela befordringssträcka, även om befordringen delvis faller inom tiden efter periodens slut.

Under samma tidsperioder skola stationerna uppgöra rapporter enligt bl 331 G (se bil. D) över till dem ankomna, likaledes för vanligt fraktstyckegods avsedda stations- och omlastningsvagnar. Dylika rapporter skola upprättas jämväl av sådana stationer, till vilka inga stations- eller omlastningsvagnar anlänt.

Rapporterna angående stations- och omlastningsvagnarna ävensom godsvårdarrapporterna skola senast 8 dagar efter statistikperiodens slut insändas till den trafikinspektör, under vilken stationen lyder. Från föreningsstationer mellan olika trafiksektioner skola dock godsvårdarrapporterna insändas till den trafikinspektör, inom vilkens trafiksektion vagnarna senast befordrats. Trafikinspektörerna skola tillse, att alla rapporter inkomma, granska dem och senast 10 dagar efter ovan angivna tid insända dem till Trafikbyrån.

2. Om uppgifter över varmvagnstransporterna se art. 57: 7.

C. Befordring.

I. Allmänna bestämmelser.

Allmänna bestämmelser

34: 1. Sändningarna skola befordras över den i fraktsedeln angivna vägen.

Avsändningsstationen skall i fraktsedeln på raden »Befordr.-väg» angiva befordringsvägen sålunda

i varje järnvägs **egen trafik** enligt av samma järnväg utfärdade vägföreskrifter, i den mån uppgift i fraktsedeln om befordringsvägen erfordras eller anses vara till gagn och

i **samtrafik** enligt de på registerkorten (eller i tariffboken) och i Gxf del II (särtryck nr 223 b) angivna övergångsstationerna. Förestående äger dock icke tillämpning på expressgods (se anm. 2).

Har avsändaren i fraktsedeln under »Avsändarens anteckningar» (se bil. I, avd. B) föreskrivit annan befordringsväg än vad ovan säges, skall avsändningsstationen införa den sålunda föreskrivna vägen på raden »Befordr.-väg», dock med iakttagande av att omexpedieringsstation i förekommande fall skall angivas på därför avsedd rad.

Anm. 1. Vägföreskrifter för godsbefordringen på Statens järnvägar meddelas i GTF del V (särtryck nr 141 e 1 och 141 e 2).

Anm. 2. Expressgods skall, då så låter sig göra, befordras med de tåglägenheter och över den väg, som avsändaren föreskrivit vid godsets inlämning (se bil. I, avd. B); järnvägen är dock icke skyldig att befordra expressgods med visst tåg, med mindre det är inlämnat senast 30 minuter före tågets avgångstid.

Kan föreskrift om viss väg eller lägenhet av en eller annan orsak icke villfaras, skall avsändaren upplysas därom och om anledningen därtill.

När expressgods inlämnas, utan att avsändaren i fraktsedeln angivit viss tåglägenhet eller väg, skall han tillfrågas, huruvida han har några särskilda önskemål i detta avseende eller om han är nöjd med att godset befordras med den lägenhet och över den väg, som vanligen användes för resa till godsets bestämmelsestation.

I varje fall är i fråga om expressgods valet mellan samtrafiksväg och egen väg fritt och alltså oberoende av samtrafikstabellen. (Jfr Tst § 59, mom. 2 a.) Lämnas icke anvisning om viss lägenhet eller visst tåg, befordras godset med den lägenhet och över den väg, som i varje fall anses förmånligast för trafikanten.

Anm. 3. *Förteckning över stationer med överföringsramper och smalspåriga bansträckor, på vilka överföringsvagnar få framföras.*

Trafiksektion el. enskild järnväg.	Station med överföringsramp.	Bansträckor på vilka överföringsvagnar få framföras.	Anm.
5 ts	Gårdsjö Stenstorp Vara	Gårdsjö—Anten[1]) Stenstorp—Skara—Lidköping	
9 ts	Uddevalla H. Bäckefors	Uddevalla hamn—Bengtsfors västra	
14 ts	Harmånger	Harmånger—Bergsjö	
27 ts	Hultsfred Berga Sävsjöström Växjö Kalmar C Åseda Vetlanda	Växjö—Hultsfred[1]) Brittatorp—Fliseryd Kalmar V—Berga « —Torsås, Ljungbyholm—Påryd Sandbäckshult—Fagerhult Böda—Färjestaden—Ottenby Vetlanda—Kvillsfors	
29 ts	Kristianstad C Växjö Sölvesborg	Kristianstad C—Karlskrona N Växjö—Bredåkra Kvarnamåla—Urshult Ronneby C—Ronneby hamn Sölvesborg—Hörviken	

Trafiksektion el. enskild järnväg.	Stationer med överföringsramper.	Bansträckor på vilka överföringsvagnar få framföras.	Anm.
29 ts	Vislanda.....	Karlshamn—Vislanda	
38 ts	Kimstad.....	Finspång–Kimstad–Norrköpings östra —Valdemarsvik	
	Hästholmen	Hästholmen—Ödeshög	
DONJ	Hamrångefjärden	Hamrångefjärden—Norrsundet	
NKlJ	Karlstads östra .. Finnshyttan ..... Deje	Nordmark—Klarälvens järnvägar	
SRJ	Dannemora	Dannemora—Harg ..... Knaby—Ramhäll..... Gimo—Alunda.....	

Dessutom finnas i Åtvidaberg överföringstrallor för lokala transporter inom Åtvidaberg.

[1]) På sträckorna Hova—Fagerlid, Flybo—Åseda oeh Virserum—Hultsfred kunna större, slutna vagnar och L-vagnar dock icke framföras.

Det bör observeras, att det icke alltid är möjligt att få normalspårig vagn vidaresänd in på smalspårig linje på överföringsvagn. Avtal härom bör alltså icke träffas i fraktsedeln. Observera även föreskrifterna ang axeltryck m. m.

Anm. 4. För överföring av smalspåriga vagnar på normalspårslinjer finnas ett mindre antal normalspåriga överföringsvagnar vid SJ (se str 41 avd. VI, B).

Befordringsvägen skall angivas i fraktsedeln i sådan omfattning, att ingen tvekan kan uppstå angående den rätta befordringsvägen eller om övergångsstationer mellan olika järnvägar.

Om det fastställes, att den i fraktsedeln angivna vägen är oriktig eller att en sändning redan inkommit på fel väg, skall förfaras enligt art. 48: 1. Ang. utländsk trafik, se Gxf del IV (särtryck nr 223 d).

Sändningarna skola, i den mån det är möjligt, befordras i den ordning, i vilken de mottagits.

De i Tst eller vissa taxor angivna leveransfristerna (expedierings-, befordrings- och tilläggsfrister) äro de längsta tillåtna och få under inga omständigheter överskridas. Personalen skall bemöda sig om, att sändningarna, på samma gång de behandlas med all omsorg, befordras så snabbt som möjligt, så att transporttiden inskränkes till den minsta möjliga; om det upptäckes, att en sändning har blivit försenad, böra åtgärder om möjligt vidtagas, så att sändningen kan framkomma till bestämmelsestationen i rätt tid eller med så liten försening som möjligt.

Uppmärksamhet skall ägnas åt, att sändningarna icke befordras förbi de stationer, på vilka tull-, skatte-, polis- och andra myndigheters föreskrifter skola fullgöras.

Transportplaner.

2. Järnvägen bestämmer, med vilka tåg olika slags sändningar skola befordras.

Genom Styrelsens försorg utgivas särskilda transportplaner för de normalspåriga bandelarna för

a) expressgods, paketgods och ilstyckegods;
b) fraktstyckegodssändningar i vagn under värme;
c) explosiva varor av transportklass C;
d) fraktstyckegodssändningar i allmänhet;
e) vagnslastsändningar i allmänhet.

Därjämte utgives en »Översikt över transportlägenheterna enligt GTF del IV för vissa vagnslastsändningar.»

Transportplaner för de smalspåriga bandelarna utarbetas av vederbörande trafikinspektör.

3. Tillfälliga ändringar i transportplanerna, vilka erfordras på grund av skiftningar i trafiken närmast före, under och efter de stora helgerna och liknande tillfällen, må vidtagas av trafikinspektör.

Sådana bestående ändringar i transportplanerna, som icke äro av principiell natur, må under löpande tidtabellsperiod vidtagas av trafikinspektör, när nya förhållanden sådant påkalla och ändringen berör allenast egen sektion samt ej medför ökat behov av vagnar. Vidtagen ändring skall med motivering omedelbart anmälas till Trafikbyrån.

Behov av sådana bestående ändringar, som ej få vidtagas av trafikinspektör, skall anmälas till Trafikbyrån.

4. För befordring av regelbundna sändningar av mjölk och grädde (ävensom tomma mjölk- och gräddflaskor) upprättas transportplaner sektionsvis av varje trafikinspektör. Berör dylik transport mer än en trafiksektion, skall transportplanen i denna del upprättas efter samråd mellan trafikinspektörerna. Ett exemplar av de för varje sektion upprättade planerna skall översändas till Trafikbyrån.

Befordring av ilgodsvagnslaster

5. Vagnslastsändning på ilgodsfraktsedel skall befordras antingen med ilgodståg eller godsexpresståg i den omfattning så kan ske enligt GTF del IV eller med persontåg i den utsträckning, som är möjlig och behövlig för att den skall kunna nå sin bestämmelsestation tidigare än genom befordring med andra godståg än ilgodståg och godsexpresståg. För sändningar av lik eller levande djur skall vid persontågsbefordring fastställd förhöjd avgift debiteras, därest icke transportplanerna (GTF del IV) eller bilaga B till godssamtrafikstaxan (str nr 100) angiva, att det tåg, som skall användas, är upplåtet för dylik befordring, utan att nämnda förhöjda avgift behöver erläggas.

Befordring av ilgodsvagnslaster med snälltåg

6. Med snälltåg få vagnslastsändningar på ilgodsfraktsedel befordras i följande utsträckning:

a) snabbilgods;

b) sändningar av lik eller levande djur mot fastställd förhöjd avgift, i den utsträckning Trafikbyrån eller trafikinspektör anser sig kunna medgiva;

c) sändningar av lättfördärvligt ilgods mot fastställd förhöjd avgift, i den utsträckning transportplanerna angiva eller, beträffande färsk fisk, trafikinspektör anser sig kunna medgiva;

d) sändningar, vilka enligt order skola befordras med snälltåg under avkopplingsförbud.

Se även Tff (str nr 234).

7. **Station, som mottager vagnbeställning för vagnslastsändning på ilgodsfraktsedel, ävensom gränsstation, över vilken vagnslastsändning på ilgodsfraktsedel inkommer från utlandet, skall omedelbart göra anmälan därom till vederbörande trafikinspektör (trafikföreståndare)** och samtidigt begära transportplan för sändningen, såvida för sådan sändning gällande särskild transportplan icke finnes utfärdad eller transporten kan utföras utan omkoppling i ett och samma tåg, vilket enligt GTF del IV är upplåtet utan villkor för vagnslaster på ilgodsfraktsedel. Anmälan till trafikinspektören (trafikföreståndaren) skall av stationen införas i vagnexpeditionens orderjournal eller stationens telefonbok. Trafikinspektör (trafikföreståndare), som mottager dylik anmälan, skall i samråd med trafikinspektörer

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).
8—414 57

(trafikföreståndare) vid övriga av transporten berörda trafiksektioner (enskilda järnvägar) välja ut och föreskriva lämpligaste tåg, på det att befordringen må bliva utförd så snabbt och pålitligt som möjligt, utan att olägliga tågförseningar behöva uppkomma. Uppgjord transportplan skall av trafikinspektören (trafikföreståndaren) medelst telegram- eller telefonmeddelande delgivas dels avsändningsstationen, som, för att trygga transporten, skall anteckna tågnumren på fraktsedeln och på lämplig rad på vagnskorten (t. ex. raden för pg eller raden för lossningsplats), dels av transporten berörda övergångsstationer och bestämmelsestationen. Bl 310 H bör härvid lämpligen användas. Därest vårdare eller tillsyningsman medföljer, skall denne delgivas transportplanen genom avsändningsstationens försorg.

Befordring under avkopplingsförbud.

8. Trafikinspektör (trafikföreståndare), som mottagit framställning om befordring under avkopplingsförbud, skall i samråd med övrigt trafikbefäl på transportsträckan undersöka, huruvida transporten kan utföras i enlighet med trafikantens önskan. Transporter under avkopplingsförbud skola utföras med snabbgående fjärr- eller direktgodståg, ilgodsvagnslaster därjämte med godsexpresståg, ilgodståg, persontåg eller snälltåg.

Kan befordringen utföras under avkopplingsförbud, underrättar trafikinspektör (trafikföreståndare), som uppgör transportplan för sändningen, avsändnings- och bestämmelsestationen och de stationer, där vagnen skall övergå från ett tåg till ett annat, genom telegram eller, då så låter sig göra, skriftligt meddelande (telegrambrev), lämpligen enl Bl 310 H. Om transporten berör annan sektion (järnväg), skola även vederbörande trafikinspektörer (trafikföreståndare) underrättas. Transportplanen

skall angiva vagnsnummer, godsslag, avsändnings- och bestämmelsestation, mottagare och de tåg, med vilka vagnen skall befordras, samt, därest transportplanen undantagsvis icke kunnat upprättas för hela transportvägen, begäran om särskild transportplan för transportens fortsättning. Avskrift av transportplanen skall åtfölja sändningen och, om andra handlingar medfölja, fästas överst vid dessa, så att den är lätt synlig.

Om vagn av någon anledning ej kan befordras enligt utfärdad transportplan, skall den station, där avvikelse från den givna transportplanen uppstår, omedelbart underrätta trafikinspektören (trafikföreståndaren). Se även art. 44: 5.

Anm. Ang transportplan för vagnslastsändningar av explosiv vara av transportklass B och D, se bil K, tlgb till § 51, under B, mom 5, anm.

35: 1. Från godstransportsynpunkt indelas stationerna för varje lokalgodståg (se nedan) i

Stationers och tågs indelning från godsbefordringssynpunkt.

huvudstationer, varmed förstås stationer, varifrån lokalgodståg utgå, där de ha sin slutstation eller där deras sammansättning i regel väsentligt ändras, och

mellanstationer.

Anm. Uppgifter på huvudstationer för lokalgodstågen och vissa blandade tåg finnas i GTF del IV.

2. Sträckan mellan två närliggande huvudstationer benämnes **anmälningssträcka.**

3. Från godstransportsynpunkt indelas de godsvagnförande tågen i

lokalgodståg, varmed förstås godståg, som huvudsakligen äro avsedda för befordring av vagnar till och från mellanstationerna och för vagnväxling på dessa;

direktgodståg, varmed förstås godståg, som äro avsedda för vagnutbyte endast mellan två bestämda stationer;

fjärrgodståg, varmed förstås godståg, som äro avsedda för vagnutbyte endast mellan de större stationerna på en viss sträcka.

36: 1. Ett **lokalgodståg** är i första hand avsett för gods och vagnar till och från mellanstationerna. **För att dessa stationer skola kunna klarera lokalgodstågen på i tågplanen fastställd tid, böra tågen, framförallt de styckegodsförande, icke vara så stora, att arbetet försvåras och icke medhinnes utan tågförsening.** Vagnar mellan huvudstationerna skola därför i allmänhet icke sändas med lokalgodståg utan med tillgängliga fjärrgodståg eller direktgodståg.

Tågens användning.

Anm. 1. För vissa lokalgodståg (mestadels de styckegodsförande) lämnas i regel i avdelning C av GTF del IV uppgift om det högsta antalet vagnar, som får medföras på olika sträckor. Saknas dylik uppgift, får — med beaktande av säkerhetsföreskrifterna om högsta antalet axlar — det antal vagnar tillkopplas, som loket förmår draga.

Anm. 2. För befordring med ett lokalgodståg skall huvudstation välja vagnar i följande ordning:

1) vagnar, som enligt plan (normalplan, transportplan) skola befordras med tåget;

2) vagnar, som enligt särskild order (av Styrelsen eller trafikinspektör) skola befordras med tåget;

3) vagnar från närmast liggande anmälningssträckas mellanstationer enligt platsbegäran;

4) huvudstationens vagnar till samma anmälningssträckas mellanstationer;

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

5) huvudstationens vagnar till och bortom närmaste huvudstation, varvid dock hänsyn bör tagas till de inskränkningar i tågens användning, som finnas föreskrivna i transportplanen (GTF del IV).

2. Ett **direktgodståg** skall endast bestå av vagnar från utgångsstationen till eller bortom tågets slutstation. I ett direktgodståg från Hallsberg till Göteborg får Hallsberg sålunda endast tillkoppla vagnar till Göteborg och stationer därbortom. Därest plats finnes, får dock annan station, där tåget gör tillräckligt långt uppehåll, även använda tåget för tillkoppling av vagnar till och bortom Göteborg.

Anm. Trafikinspektörerna skola under de tider av året, då de ordinarie godstågen äro fullt upptagna av annan trafik, försöka ordna så, att större sändningar av dels exportgods (trävaror, pappersmassa, malm, järn, kalkkväve o. d.) till exporthamnarna dels importgods (stenkol o. d.) från samma hamnar kunna befordras med lämpliga direktgodståg.

3. Ett **fjärrgodståg** skall endast bestå av vagnar till eller bortom de stationer, vid vilka tåget enligt transportplanen verkställer vagnutbyte. Tågets utgångsstation tillkopplar den vagnvikt, som finnes tillgänglig och som lokomotivet förmår draga; hänsyn till platsbegäran från efterföljande station tages endast i de fall, då transportplanen (GTF del IV) uttryckligen angiver, att platsbegäran skall avlåtas. Företrädesrätt till befordring lämnas i första hand vagnar av klass A och långväga vagnar, såvida icke transportplanen meddelar annat.

4. En station får icke avkoppla genomgående vagnar från ett tåg för att bereda plats för på stationen befintliga vagnar, så vida icke de sålunda avkopplade vagnarna kunna befordras med ett tilläggståg till det ordinarie tåget och därigenom nå sin bestämmelsestation praktiskt taget lika tidigt som genom befordring med det ordinarie tåget.

Om plats i avsett tåg icke finnes för vagn i befordringsklass A (se art. 37), må dock vagn av lägre befordringsklass kvartagas och lämna plats för den förstnämnda vagnen. Vidare få vagnar, vilka enligt transportplanen endast skola beredas plats såsom tågfyllnad i ett visst tåg, avkopplas och lämna plats för sådana vagnar, som äga företrädesrätt till befordring med tåget.

En huvudstation skall ur ett lokalgodståg i regel kvartaga de långväga vagnarna och överflytta dessa till ett efterföljande direkt- eller fjärrgodståg; under alla förhållanden skall en dylik station ur ett lokalgodståg kvartaga så många vagnar, att plats beredes i tåget för vagnar från närmast liggande anmälningssträckas mellanstationer enligt platsbegäran.

Om icke alla anmälda (se art. 38) vagnar kunna medtagas i ett tåg, skall plats beredas på sådant sätt, att största antal vagnar befordras längsta del av anmälningssträckan.

Anm. Om trafikant begär, att godsvagnar skola få kopplas till eller från ett fjärrgodståg på sådan station, där detta tåg icke gör uppehåll för trafikutbyte, äger trafikinspektören bifalla en sådan framställning, därest till- eller avkopplingen kan göras utan olägenheter (t. ex. sådan försening av det ifrågavarande tåget eller av annat tåg, som kan vålla olägenhet) och utan större kostnader för järnvägen och därest vagnarna i fråga icke på nöjaktigt sätt kunna befordras från eller till stationen med ett lämpligt lokalgodståg. För dylika extra uppehåll av direkt- eller fjärrgodståg debiteras ingen särskild avgift.

5. Trafikinspektören skall leda och övervaka godstransporterna inom sektionen och tillse, att de fullgöras på bästa möjliga sätt. Han skall för ändamålet skaffa sig regelbundna underrättelser från stationerna, så att han varje dag kan bedöma, huru godstransporterna utföras. Dessa underrättelser skola bl. a. sätta honom i stånd att i behövlig tid före de ordinarie godstågens gång bedöma behovet av tilläggståg. Dylika

tåg skola i tillräckligt antal finnas intagna i godstågsplanen på sådant sätt, att de ordinarie transporttiderna icke överskridas, när godset befordras med tilläggståg i stället för med ordinarie lägenhet. Därest lämpligt tilläggståg icke finnes inlagt i tågplanen, bör ett sådant tåg anordnas genom tillfällig tjänstetidtabell; avskrift av dylik tillfällig tjänstetidtabell skall insändas till Trafikbyrån jämte en kort redogörelse för anledningen till att tåget anordnats.

När tilläggståg anordnas, skall trafikinspektören samråda med berörda grannsektioners befäl. Vidare skall trafikinspektören samarbeta med de enskilda järnvägar, som beröra hans sektion, i syfte att åstadkomma bästa möjliga transportlägenheter för det genomgående godset.

Det är av stor vikt icke blott att transporthastigheten är den bästa möjliga utan även att den transporttid, som följer av befordring med de ordinarie godstågen, blir så lika som möjligt för alla vagnar av samma befordringsklass. Trafiken främjas avsevärt, därest trafikanterna kunna lita på att erhålla i det närmaste lika snabba och lika regelbundna lägenheter för alla vagnar, d. v. s. att trafikanterna med minsta möjliga avvikelser kunna beräkna transporttiden för sändningar i olika stationsförbindelser.

Om så anses erforderligt skall trafikinspektör uppdraga åt viss tjänsteman att såsom godstrafikledare för en större station eller för en grupp av stationer handlägga denna tjänstegren. I övrigt skola stationsföreståndarna, var och en för sin station, sörja för att transportarbetet blir väl utfört.

Tjänsteman, som enligt ovanstående har att ansvara för transporttjänsten på viss station eller grupp av stationer eller på trafiksektionen i sin helhet, skall

skaffa sig noggrann kännedom om godsvagnsrörelsen och styckegods- och vagnslasttrafiken inom området och följa dessas skiftningar under olika tider på året;

stå i livlig förbindelse med trafikanterna och i samråd med dem planlägga transporterna — framför allt de större —, så att lastningen och lossningen avpassas efter vagntillgång och lossningsmöjligheter;

övervaka, att lämpliga vagntyper användas för olika sändningar inom området, varvid han bör tillse, icke blott att förhållandet mellan sändningarnas vikt och vagnarnas lastförmåga blir så gynnsamt som möjligt, utan även att vederbörlig hänsyn tages till de anvisningar, som lämnats för att minska tomvagnsdragningarna;

övervaka att vagnarnas lastförmåga — särskilt vid massgodstransporter — i möjligaste mån tillvaratages;

övervaka styckegodstransporterna såväl i fråga om sändningarnas mottagning, lastning, vård under befordringen, lossning och utlämning som i fråga om styckegodsvagnarnas användning och därvid följa den för vissa perioder upprättade kursvagnsstatistiken (se art. 33: 1);

övervaka, att andra järnvägars vagnar användas i enlighet med bestämmelserna i gällande vagnavtal (särtryck nr 124 a);

följa växlingstjänsten på de olika stationerna inom området och särskilt tillse, att denna försiggår på enklast möjliga sätt och med användning av ändamålsenliga växlingsanordningar;

tillse, att vagnomsättningen på bästa möjliga sätt befrämjas, att vagnarna befordras med de tåg, som enligt transportplanerna i olika fall skola användas, att antalet ordinarie godståg av olika slag är anpassat efter det normala trafikbehovet, att lämpliga tilläggståg till de ordinarie godstågen anordnas i erforderlig utsträckning och att stockningar i trafiken hindras med till buds stående medel;

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

lämna personalen de anvisningar, som kunna behövas för en ordentlig skötsel av transporttjänsten, och förvissa sig om, att personalen följer givna anvisningar och föreskrifter för denna tjänstegren.

6. Enligt föregående moment skall trafikinspektören bl. a. verka för en snabb vagnomsättning inom sektionen. I detta syfte skall han anordna tilläggståg till ordinarie godslägenhet, därest den sammanlagda vagnvikt, som på olika stationer beräknas bliva kvarstående efter denna lägenhet (direkt-, fjärr- eller lokalgodståg), uppgår till omkring 300 ton för I—IV, VI och VIII distrikten ävensom de delar av V distriktet, som äro elektrifierade, och 200 ton för övriga delar av V distriktet; hinder möter dock icke att anordna tilläggståg även för mindre vagnvikt, då detta av olika anledningar kan anses lämpligt.

Från denna bestämmelse om tilläggståg må undantag göras i följande fall, nämligen då det kan beräknas, att

1) vagnarna — även med hjälp av tilläggståg — icke hinna framföras till bestämmelsestationerna i så god tid, att de kunna ställas till mottagarnas förfogande före arbetstidens slut på dag före sön- eller helgdag och

2) vagnarna — utan att tilläggståg anordnas — kunna framföras till bestämmelsestationerna, så att de ankomma dit på morgonen av den vardag, som följer närmast efter sön- eller helgdagen i fråga.

När tilläggståg anordnas, skola befintliga vagnar i möjligaste mån fördelas på de olika tågen, så att dels dragkraften i vissa tåg icke anlitas till sin yttersta gräns, dels tilläggståg blir behövligt på kortast möjliga sträcka.

Förutanmälan om godsvagnar i lokalgodståg.

7. För att åstadkomma snabb vagnomsättning skola godsvagnar i lokalgodstågen förutanmälas i den ordning, som närmare angives av vederbörande trafikinspektör.

Förutanmälan skall omfatta såväl lastade som tomma vagnar. I fråga om lastade vagnar angivas vagnsnummer och mottagare och i fråga om tomvagnar antal och typ. Station, som ålagts anmälningsskyldighet för viss sträcka, skall snarast möjligt per telefon göra anmälan till de stationer, dit vagnar finnas. Vagnar från mellanliggande station på förutanmälningssträcka till annan station på samma sträcka anmälas av tillkopplingsstationen.

Station, som erhåller förutanmälan, skall utan dröjsmål underrätta mottagare resp vagnbeställare om väntade vagnar, varigenom lossning eller lastning kan igångsättas omedelbart efter vagnarnas ankomst.

Befordringsklasser för godsvagnar.

37: 1. Om icke alla befintliga vagnar kunna medföras i ett för dem avsett tåg, skola de uttagas till befordring med tåget enligt följande klassindelning.

Klass A: Vagnar, såväl lastade som tomma, vilka enligt fastställda transportplaner eller enligt särskild order skola befordras med visst tåg, vagnar, som skola befordras under avkopplingsförbud, vagnar, lastade med sändningar på ilgodsfraktsedel, vagnslaster under värme eller kyla, vagnar, lastade med apelsiner, grapefrukt, persikor, citroner, potatis och flott av svinister, vagnar, lastade med färskvarugods (se art. 56), flyttsaker, samlastningsgods och spridningsgods.

Klass B: Fraktgodsvagnslaster i allmänhet, andra järnvägars tomvagnar, beordrade tomvagnar i allmänhet.

Klass C: Tomvagnar, vilka beordrats som tågfyllnad (se Gvf, str nr 79 a).

2. Vagnar ha i regel icke företrädesrätt till befordring framför andra vagnar inom samma befordringsklass. Om en station till ett visst tåg har flera vagnar av samma befordringsklass än som tåget kan medtaga, skall stationen emellertid tillse, att de äldsta vagnarna erhålla företrädesrätt till befordring.

Platsbegäran för godsvagnar.

38: 1. I den utsträckning och senast vid den tidpunkt, som angives i transportplanen (GTF del IV) skola stationerna genom telefon begära plats hos vissa bestämda stationer för den vagnvikt, som de ha att sända med tåget. För fjärrgodstågen, direktgodstågen och för med dessa ur transportsynpunkt jämställda blandade tåg skall sådan platsbegäran om möjligt avse vagnar till de olika vagnsgrupper, som tåget medför. För lokalgodstågen och för med dessa ur transportsynpunkt jämställda blandade tåg skall den omfatta vagnar dels till varje mellanstation för sig på egen anmälningssträcka (sträckan mellan huvudstationerna på ömse sidor), dels till och förbi nästa huvudstation. Den skall innehålla uppgift om vagnvikt i ton och bromsvikt i ton av tryck-

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

luftbroms. För lokalgodstågen och för med dessa ur transportsynpunkt jämställda blandade tåg skall den innehålla uppgift även om befordringsklass. Om det framgår av transportplanen, att den station, hos vilken plats begäres, eller att viss station på anmälningssträckan skall lämna vagnanmälan med platsbegäran medräknad, skola vagnarna i platsbegäran uppdelas på stationer och bansträckor i samma utsträckning, som föreskrivits för vagnanmälan för tåget.

I undantagsfall får trafikinspektör föreskriva, att platsbegäran skall innehålla uppgift även om antalet vagnsaxlar, om sådan uppgift erfordras med hänsyn till begränsning av tågstorleken.

Trafikinspektör bör komma överens med anslutande enskilda järnvägar om förutanmälningar av vagnar från dessa.

Platsbegäran avfattas enligt följande exempel:

»Pb från Vr för tåg 7005 den $^{9}/_{6}$: På 24 A, $\frac{14}{10}$ B; H ob $\frac{44}{30}$ A, 18 B».

Detta betyder, att Vingåker i tåg 7005 den 9 juni begär plats

till och över Pålsboda för 24 ton av befordringsklass A utan tryckluftbroms och för 14 ton av befordringsklass B med 10 ton bromsvikt av tryckluftbroms och

till Hallsberg och stationer bortom Hallsberg för 44 ton av befordringsklass A med 30 ton bromsvikt av tryckluftbroms och för 18 ton av befordringsklass B utan tryckluftbroms.

Vagnvikten (vagn och last) anges således med siffror framför beteckningen för befordringsklass: bromsvikten anges med siffror under vagnvikten, skild från denna genom ett streck. Befordringsklasserna A, B och C anges med bokstäverna A, B, C.

2. Begäran om plats i tåg skall av den station, som mottager platsbegäran, föras på en uppgift, bl 393 O (se bil. D), som skrives i två exemplar, av vilka det ena lämnas till tågbefälhavaren och det andra till lokföraren. På dessa exemplar anges, hur plats beredes. Tågbefälhavaren fogar sedermera sitt exemplar av platsbegäran vid tågrapporten. För tåg, som framföres utan särskild tågbefälhavare, skrives uppgiften i endast ett exemplar, som lämnas till lokföraren.

Om platsbegäran *i undantagsfall* ej kan efterkommas, skall den station, hos vilken plats begärts, snarast möjligt och senast vid tågets avgång underrätta den station, som begärt plats förgäves.

Ifall tåget ej kunnat taga den vagnvikt, som finnes angiven på uppgiften, skall tågbefälhavaren anteckna detta och anledningen därtill på blankettens baksida. Om station ej kopplar till den bestämda vagnvikten, skall tågbefälhavaren anteckna även detta och orsaken därtill.

Finnes utrymme ledigt i tåget på viss sträcka, få vagnar medtagas, även om plats för dessa icke förut anvisats; förutsättningen för detta är emellertid, att efterföljande stationer likväl få plats för sina vagnar enligt platsbegäran. Detta medgivande befriar icke stationerna från att avlåta platsbegäran i föreskriven ordning; medgivandet avser endast att göra det möjligt för stationerna att i mån av plats i tåget koppla till även sådana vagnar, som — utan att detta kunnat förutses — tillkommit, sedan platsbegäran avlåtits.

Utgivet den 1 februari 1949. Ändringstryck nr 14 (19 blad).

Bokföring av godsvagnar och lasttillbehör å station.

39: 1. Varje station skall bokföra alla godsvagnar och lasttillbehör, som äro adresserade till eller från stationen, eller vilka å stationen övergå från ett tåg till ett annat och därvid överföras till annan vagnslista (se art. 44: 9).

Anm. Bokföring av person-, post-, fång- och resgodsvagnar och uppgifter å främmande dylika vagnar behandlas i Personvagnsföreskrifter (särtryck nr 231 a).

Station med ringa vagnomsättning skall för bokföringen använda vagnkontrollbok enligt bl 348 D (se bil. D). Övriga stationer skola använda vagnanteckningsbok enligt bl 348 F (se bil. D) och därjämte såsom kajvaktsbok antingen vagnkontrollboken eller också kajvaktsbok enligt bl 348 B (se bil. D). Stationer med större ankommande vagnslasttrafik kunna av vederbörande trafikinspektör tilldelas lossningsbok enligt bl 348 G (se bil. D) att användas såsom liggare å vagn- eller godsexpeditionen. I stället för vagnanteckningsbok kan, om så är lämpligt, avskrift av den »avgående» vagnslistan användas såsom anteckningsbok för avgående vagnar och avskrift av den »ankommande» vagnslistan såsom anteckningsbok för ankommande vagnar.

Presenningskontrollbok enligt bl 372 (se bil. D) skall i regel föras av varje station för att göra det möjligt för stationen att hålla noga reda på, för vilka presenningar den skall ansvara. Därest omsättningen av presenningar är ringa, må trafikinspektör, efter prövning att betryggande kontroll ändock vinnes, låta stationen för ändamålet göra anteckningar i vagnkontrollboken eller i vagnanteckningsboken.

För bokföring av kalk- och träpresenningar skola dessas hemstationer, därest trafikinspektören så bestämmer, använda kortsystem. Ett kort upplägges för varje presenning. Korten ordnas i nummerföljd och å dem antecknas, då presenning avsändes och återkommer. Korten för borta- och hemmavarande presenningar förvaras i skilda fack. Beträffande inventering av dylika presenningar se Godsvagnsföreskrifter särtryck nr 79 a), art. 28:6.

Kontroll över vagnställningen å station.

2. Från av trafikinspektör bestämda stationer skall, för att möjliggöra kontroll över vagnställningen vid en viss av trafikinspektören bestämd tidpunkt på dagen, rapport insändas över å stationen vid denna tidpunkt kvarstående vagnvikt.

3. Huvudstation för lokalgodståg ävensom varje station, där direkt- eller fjärrgodståg gör uppehåll för vagnutbyte, skall till trafikinspektören — därest icke denne för viss station och visst tåg eller för viss tid anser dylik anmälan obehövlig — snarast möjligt anmäla den vagnvikt, som är eller förutses bliva kvarstående efter avsedd tåglägenhet såväl å egen station som — beträffande lokalgodståg — å vederbörande anmälningssträckas mellanstationer.

Anm. Sådan anmälan avfattas enligt följande exempel: »Efter 8301: I Sv 66 Ky, i Fs 52 Ky, i Ju 26 Ky», vilket betyder, att följande vagnvikter kvarstå efter tåg 8301, nämligen i Storvik 66 ton till Krylbo, i Fors 52 ton till Krylbo och i Jularbo 26 ton till Krylbo.

Tågs belastning.

40: 1. I tjänstetidtabellernas överskrift angives i vissa fall den vagnvikt, som legat till grund för beräkningen av tågets gångtider.

Beträffande framförande i vissa fall av högre vagnvikt än den, som möjligen kan vara angiven i tågets tjänstetidtabell, gäller följande.

Elektrolok. Erfordras vid något tillfälle, att större vagnvikt än den i överskriften till tjänstetidtabellen angivna medföres, och anser föraren, att så kan ske endast under förutsättning, att tidtabellens gångtider få överskridas, skall tågledarens medgivande inhämtas, innan

vagnvikten ökas. *Vagnvikten får dock icke i något fall överstiga det i vagnviktstabellen för vederbörande loktyp angivna tontalet.*

I vagnviktstabellerna för elektrolok angivna vagnvikter beteckna den största vagnvikt, som loken få framdraga; dessa vagnvikter tillämpas för de tåg, i vilkas tidtabell vagnvikt icke finnes angiven.

Då tåg framföres av två verksamma elektrolok, får den totala vagnvikten uppgå till högst 4/5 av sammanlagda vagnvikterna för båda loken.

Om tåg framföres av ett elektrolok och ett ånglok, får den totala vagnvikten likaledes uppgå till högst 4/5 av sammanlagda vagnvikterna för båda loken.

Anm: När svåra snöhinder eller särskilt låg temperatur ökar tågmotståndet, böra i vagnviktstabellen angivna vagnvikter minskas i motsvarande grad. Vagnvikten bör då för lok litt Dg å linje med långa stigningar icke överstiga 750 ton vid stigningsförhållandet 10 : 1000 samt 500 ton vid stigningsförhållandet 16 : 1000. Då tåg framföres av två verksamma elektrolok, får den totala vagnvikten uppgå till högst 4/5 av de sammanlagda minskade vagnvikterna för båda loken. Order om begränsning av vagnvikten utfärdas av ti i samråd med mtö.

Ånglok. Såväl i överskriften till tjänstetidtabellen för vederbörande tåg som i vagnviktstabellen angivna vagnvikter äro att betrakta som den minsta vagnvikt, som loket skall kunna framdraga. Därutöver är föraren skyldig — jämför art 13: 1 i Tjänstgöringsföreskrifter för lokpersonal (särtryck nr 27) — medtaga den ytterligare vagnvikt, som loket under i varje särskilt fall för handen varande omständigheter anses kunna framföra. Anser emellertid föraren, att ökning av den för tåget angivna vagnvikten icke kan ske med mindre tidtabellens gångtider få överskridas, skall tågledarens medgivande inhämtas, innan vagnvikten ökas.

Framföres tåg av två ånglok, erhålles vagnvikten genom att taga 4/5 av sammanlagda vagnvikterna för båda loken.

2. Ett tågs verkliga tyngd utrönes genom sammanräkning av vikten hos de vagnar och overksamma lok, som befordras med tåget.

Sådan sammanräkning skall först verkställas av tågets utgångsstation och sedan av varje station, där tåget undergår nämnvärd förändring (t. ex. Nässjö, Hallsberg, Ånge); för lokalgodståg sker denna uträkning på varje huvudstation. Ändras tågets tyngd på annan station under vägen, uträknas den av tågbefälhavaren, eller i fråga om tåg, som framföres utan särskild konduktörspersonal, av stationspersonalen. I tågrapporten angives vagnvikten vid avgång från utgångsstationen ävensom från varje station, där denna ändras.

3. För tom vagn upptages den på vagnen angivna vikten och för lastad vagn den på vagnskorten angivna vikten, i bägge fallen efter avrundning så att $^1/_2$ ton eller däröver räknas som helt ton men mindre del bortfaller. Taran av overksamt ånglok och overksamt, icke nedkopplat elektrolok skall före avrundningen höjas med 50 %.

Anm. Person-, post- och fångvagnar och vagnar, använda för resgods, räknas alltid som tomvagnar.

41: 1. Dragkraften hos lok i godståg bör tillvaratagas så väl som möjligt. Dragkraftens användning.

2. För att uppnå detta iakttages,

att antalet ordinarie godståg beräknas efter normalbehovet under tågplanperioden;

att antalet lokalgodståg inskränkes till det minsta behövliga;

att de vid stark trafik erforderliga extra godstågen (tilläggstågen) i regel anordnas såsom direkt- eller fjärrgodståg med så få och korta uppehåll som möjligt på mellanliggande stationer;

att, då icke vagnsbrist, utrymmesskäl eller särskilda förhållanden (återgående lok o. d.) föranleda undantag, tilläggståg icke anordnas, med mindre de ordinarie tågen i samma riktning äro nöjaktigt belastade. Se art. 36: 6.

42. (Reservnr).

43: 1. Förutom bestämmelserna i Säkerhetsordningen (str nr 2) och i transportplanen (GTF del IV) skall vid sammansättning av godståg iakttagas, Sammansättning av godståg.

att kursvagnar i regel insättas i en grupp för sig intill personvagnssättet, när sådant finnes;

att tilläggsvagn till kursvagn insättes invid den ordinarie vagnen eller, om denna senare överflyttats till ett annat tåg, på den ordinarie vagnens plats i kursvagnsgruppen;

att vagnar till mellanstationer insättas tillsammans i en grupp för varje station, så att endast en växling blir nödvändig för avkopplingen;

att dessa grupper av vagnar i regel insättas stationsrätt, d. v. s. så att vagnarna från lok räknat insättas i den ordning, enligt vilken de bekvämast kunna avkopplas.

2. För att undvika tågförsening bestämmes vid behov i transportplanen (GTF del IV), att vissa stationer med korta uppehåll icke behöva insätta sina vagnar stations- eller grupprätt, utan att rättväxling skall ske på lämplig station.

3. Vagnar, lastade med lättantändligt gods, såsom torvströ, hö, halm, träull m. m., skola tillsvidare **alltid** insättas på sådan plats i tåg, framfört av ånglok, att risken för antändning från loket begränsas i möj-

ligaste mån. Sådan vagn får ej utan särskilt tillstånd av tågledaren framföras i av ånglok draget tåg, vars hastighet överstiger 70 km/tim.

Ehuru träkol och träkolsstybb enligt trafikstadgan ej hänföras till lättantändligt gods, böra vagnar med dessa godsslag likväl insättas på sådan plats i tåg, där de äro minst utsatta för risk att antändas från lok.

Anm. Enligt erfarenhet är risken för antändning genom gnistor från elektrolokens strömavtagare störst på de tre vagnarna närmast lok, medan antändning genom gnistor från ånglok mera sällan sker på vagnar efter den 12:e från loket räknat.*)

Särskilda bestämmelser om klor, svaveldioxid (svavelsyrlighet) och fosgen, se art. 59 a,
» » » explosiva varor, se bil. **K**,
» » » eldf. oljor, se bil. **L**,
» » » vissa andra varuslag, se bil. **H**.

Transporthandlingar.

44: 1. För sändningar i inländsk trafik användas såsom transporthandling fraktsedlar enligt fastställda blanketter. För vissa i art. 61—66 nämnda sändningar gälla dock särskilda bestämmelser och för godstrafiken med utlandet och med gränsenstationerna bestämmelserna i Gxf del IV (str nr 223 d).

Föremål av olika slag kunna uppföras å samma fraktsedel, såvida de utan olägenhet kunna sammanlastas samt gällande författningar icke förbjuda deras sammanlastning. (Tst § 59: 5.)

Anm. 1. Gods från håll- eller lastplats åtföljes i vissa fall av tillfällig frakthandling enligt bl 340 G (se bil. D) i stället för fraktsedel.

Anm. 2. *Endast en vagnslast klor, svaveldioxid (svavelsyrlighet) eller fosgen får upptagas på en och samma fraktsedel.*

Anm. 3. *Såsom exempel på gods, som icke får uppföras på samma fraktsedel som annat gods, nämnas:*

a) *vagnslastgods, som skall befordras med för detsamma särskilt upplåtna transportlägenheter eller som på grund av att transporten erbjuder särskilda svårigheter befordras på vissa villkor;*

b) *styckegods av godsslag, som önskas befordrade med för visst slags gods upplåtna särskilda tåglägenheter;*

c) *gods, som enligt avsändarens begäran önskas befordrat under värme eller kyla, där transport enligt dessa befordringssätt är möjlig;*

d) *tullgods som styckegods;*

e) *explosiva varor av transportklass A, B, C och D;*

f) *styckegods, som enligt gällande förordningar eller enligt järnvägsförvaltnings föreskrifter icke må befordras tillsammans med vanligt styckegods och därför är att hänföra till s. k. isoleringsgods, enligt art 28: 3, anm. 1;*

g) *styckegods, som enligt Gtax bestämmelser skall lastas av avsändaren och lossas av mottagaren.*

Föreskrifter om fraktsedelns innehåll ha sammanförts i bil. I.

2. Om befordring av »Sveriges Kommunikationer», regelbundna försändelser av medicinlådor, tidningar och mjölk, se art. 64.

3. —

4. I art. 61—63 nämnda tjänsteförsändelser befordras utan särskild transporthandling, men de skola i vissa, där närmare angivna fall införas i särskilda kvittoböcker.

Övrigt gods för Statens järnvägars räkning åtföljes antingen av vanlig fraktsedel eller av tjänstefraktsedel enligt bl 352 F (se bil. D).

*) Med ånglok avses här koleldade lok. När ved- eller torveldning förekommer, gäller, att vagnar med lättantändligt gods *alltid* skola placeras så långt bort från loket som möjligt eller skilda från loket av åtminstone 12 andra vagnar. Det skall undvikas, att befordra vagnar med lättantändligt gods i tåg, som drages av ånglok och som medför mindre än 12 vagnar. Måste ändå så ske, skola vagnarna med lättantändligt gods kopplas sist i tåget.

5. Transporthandlingarna (fraktsedlarna och, då sådana förekomma, godslistorna) till vissa sändningar skola förses med särskilda lappar eller anteckningar i övre vänstra hörnet sålunda:

a) snabbilgods med en snabbilgodslapp enligt bl 325 N 1 (se bil. D);

b) varmvagnsgods med en lapp »Transport under värme» enligt bl 325 O 1 (se bil. D);

c) kylvagnsgods med en lapp »Transport under kyla» enligt bl 325 P 1 (se bil. D);

d) fraktgodstaxerad sändning av färskvarugods (se art. 56) med en lapp »Färskvarutransport» enligt bl 325 Å1 (se bil. D);

e) explosiva varor med en lapp »Explosiv vara» enligt bl 325 Q 1 (se bil. D);

f) tullgods med anteckningen »Tullgods», se art. 102: 2;

g) restitutionsgods med anteckningen »Restitutionsgods», se art. 102: 3;

h) sändning, för vilken leveransintresse deklarerats, med en lapp enligt bl 382 R (se bil. D).

På fraktsedel till vagn, som skall befordras med snäll- eller persontåg eller under avkopplingsförbud samt till vagnslast med explosiv vara av transportklass B och D, skola de tåglägenheter angivas, med vilka befordringen skall ske. Därest för en sändning, som redan på viss eller vissa sträckor befordrats med person- eller snälltåg, liknande befordring under transportens gång ånyo begäres, skall den station, där den snabbare transporten ånyo börjar, göra ny anteckning på fraktsedeln.

I detta moment föreskriven märkning kan också ske genom stämpling eller tydlig påskrift med röd kritpenna.

Anm. Frakthandlingar i internationell trafik för sändningar, som innehålla i bilaga I till Internationella fördraget nämnda varuslag, skola förses med varningsanteckning enligt bestämmelserna i nämnda bilaga.

6. Handlingar till expressgodssändningar skola befordras med samma tåg som sändningarna.

Fraktsedlar och övriga handlingar till styckegodssändningar, som befordras i en och samma stations- eller omlastningsvagn, skola inläggas i särskilda kuvertpåsar enligt bl 349 T eller T1 (se bil. D) och med **snabbaste tåglägenhet** sändas direkt till vagnens bestämmelsestation. Därest vagnen även innehåller gods, som skall lossas på station under vägen, skola handlingarna till detta gods inläggas i *särskild* kuvertpåse (bl 349 T eller T1) till vederbörande lossningsstation. Dessa transporthandlingar skola alltså ankomma till vagnens bestämmelsestation resp. lossningsstationen tidigare än eller senast med samma lägenhet som godset. Undantag för explosiva varor, se nedan.

Fraktsedlar och övriga handlingar till styckegodssändningar som icke befordras i stations- eller omlastningsvagnar, **skola samtidigt med sändningarna överlämnas till tågpersonalen och alltid befordras med samma tåg som sändningarna. Kretsbil är härvid att betrakta som kursvagn.** Godsvårdaren skall förvara dessa handlingar i särskilda omslag eller konvolut enligt bl 349 R eller S (se bil. D) — ett för varje vagn, i vilken gods befordras. Texten på omslagen eller konvoluten skall noggrant ifyllas och tåglägenheterna antecknas enligt transportplanens uppgifter. Dessa transporthandlingar skola alltså ankomma till godsets bestämmelsestation samtidigt med godset.

Frakthandlingar till styckegodssändningar av explosiva varor av transportklass A, B, C eller D skola dock *alltid* åtfölja godset under hela transporten. Dessa frakthandlingar skola inläggas och befordras i särskilt härför inrättat konvolut enligt bl 349 K (se Bil. D).

Anm. Frakthandlingar för styckegods (utom explosiva varor) till utlandet skola från avsändningsstationen sändas direkt till den gränsstation, över vilken godset skall utföras till utlandet.

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

Fraktsedlar och andra handlingar till vagnslastsändningar av explosiva varor och av gods, som på grund av sitt lastningssätt, farlighet eller av annan anledning endast får befordras på vissa villkor [sändningar, som skjuter över lastprofilen, samt klor, svaveldioxid (svavelsyrlighet) och fosgen i cisternvagn eller i fat, då mängden i något fat är större än 100 kg], och till lok, som endast få gå sist i tåg eller med en viss bestämd högsta tillåten hastighet, skall samtidigt med sändningarna överlämnas till tågbefälhavaren (handlingar till explosiv vara av transportklass A, B, C och D till tillsyningsmannen) och alltid befordras med samma tåg som sändningarna. Dessa transporthandlingar skall alltså ankomma till sin bestämmelsestation samtidigt med godset.

I de fall undervägs- eller bestämmelsestation av någon anledning behöver underrättas (av avsändningsstationen eller station under vägen) om något, som egentligen skulle ha antecknats i fraktsedeln, om denna följt med sändningen, skall sådan underrättelse i stället lämnas på särskild pm, som med snabbaste lägenhet sänds till avsedd station.

Handlingar till vagnslastgods av explosiv vara av transportklass A, B, C eller D skola liksom styckegodssändningar av samma varuslag befordras i konvolut enl bl 349 K (se bil. D).

Fraktsedlar och övriga handlingar till vagnslastsändningar av i föregående stycken icke nämnt slag skola med **snabbaste tåglägenhet** sändas direkt till bestämmelsestationen eller — därest sändningarna skola befordras till eller över linje (järnväg) av annan spårvidd — direkt till den station, där de skola omlastas. I trafik med utlandet skall dock avsändningsstationen eller — om godset omlastats — omlastningsstationen alltid sända i detta stycke nämnda handlingar till gränsstationen. Handlingar av detta slag, som skola sändas till mera avlägset (omkring 100 km eller längre bort) belägna stationer eller till förenings- eller omlastningsstationer, skola därvid inläggas i särskilda kuvertpåsar enligt bl 349 U 2 för vagnslastsändningar, som skola omlastas, 349 U 1 för vagnslastsändningar av färsk fisk till utlandet över Trelleborg och 349 U för övriga vagnslastsändningar (se bil. D). Dessa transporthandlingar skola alltså ankomma till sin bestämmelsestation (eller till föreningsstationen, omlastningsstationen eller gränsstationen) tidigare än eller senast med samma lägenhet som godset.

Godshandlingar, som skola befordras med tåg utan konduktörspersonal, **skola**, när de överlämnas till lokföraren, **vara inlagda i särskilda omslag (kuvertpåsar), som adresseras till den station, där handlingarna skola avlämnas.** Ang handlingar till explosiva varor av transportklass A, B, C eller D, se dock ovan.

Anm. 1. Uppmärksamheten fästes särskilt på att transporthandlingarna till en sändning aldrig få lämna avsändningsstationen senare än sändningen, med mindre de genom att begagna ett senare snabbgående tåg tidigare nå bestämmelsestationen.

Anm. 2. Handlingar till färskvarugods, som inlastas i direkta styckegodsvagnar men som icke skall medfölja till vagnens slutstation, skola inläggas i omslag eller kuvertpåse enligt bl 349 R, på vilka texten ändrats till: »Handlingar tillhörande färskvarugods i olv A—B».

Anm. 3. Därest en station till en annan samma dag lastar två eller flera stations- eller omlastningsvagnar, skola transporthandlingarna till godset i de olika vagnarna inläggas i olika kuvert.

Anm. 4. Mellan tvenne stationer, t. ex. Nässjö och Stockholm N eller Hallsberg och Stockholm N, kan överenskommelse träffas om att handlingarna till i en och samma stations- eller omlastningsvagn inlastat gods skola inläggas på särskild plats i själva vagnen och sålunda befordras med samma tåglägenhet som denna.

Anm. 5. Transporthandlingar till sändningar, som skola omexpedieras eller tullklareras, skola från avsändningsstationen sändas till omexpedierings- eller tullklareringsstationen. Handlingar till sändningar, som skola omexpedieras, inläggas därvid i särskilda kuvert enligt bl 349 V (se bil. D).

Anm. 6. Transporthandlingar till vagnslastsändningar, som skola vägas på annan station än avsändningsstationen, skola även sändas på sätt ovan säges, d. v s. direkt till bestämmelsestationen, omlastningsstationen, gränsstationen eller omexpedieringsstationen.

Anm. 7. Beträffande vagnslastsändningar till Norge över Kornsjö och Vassijaure påpekas, att gränsstationerna i dessa fall äro Ed resp Kiruna central, och att transporthandlingarna sålunda skola sändas dit.

Varje tjänsteman skall vinnlägga sig om att sköta transporthandlingar med största omsorg, så att dessa icke bliva fördröjda under transporten. På större stationer bör en särskild plan fastställas, enligt vilken dessa handlingar skola forslas mellan tåg- eller vagnexpeditionen och den expedition, från eller till vilken de skola sändas.

Transporthandlingar till olv eller stv skola genomgås snarast möjligt efter ankomsten till bestämmelsestationen, varvid uppenbarligen felsända fraktsedlar uttagas och **i särskilt kuvert omgående** sändas till den i frakthandlingen angivna adresstationen (för gods till utlandet till vederbörande gränsstation) I adressen angives vederbörande gx jämte beteckningen »avd oklart gods».

Det bör tillika tillses, att ovidkommande icke få taga kännedom om transporthandlingars innehåll.

7. Tullhandlingar (varuanmälningar, varudeklarationer, transitförpassningar, veterinärbevis etc.) skola vidfogas transporthandlingarna.

8. Om icke alla på en och samma fraktsedel upptagna kollin kunna beredas samtidig befordring, utan en del därav av en eller annan anledning måste kvartagas på viss station för befordring med ett senare tåg, skall denna station utfärda två uppgifter »Uppgift om kvartaget gods» och »Transportsedel för kvartaget gods» enligt bl 340 G (se bil. D). Av dessa uppgifter skall den ena bifogas fraktsedeln, vilken alltid skall åtfölja den först avgående delen av sändningen, och den andra kvartagas och sändas samtidigt med sändningens senare del såsom dennas transporthandling. Uppgifter av här ifrågavarande slag få givetvis icke utfärdas, då en sändning är att betrakta såsom övertalig eller när på en transporthandling upptaget gods saknas, i vilket fall bestämmelserna i Grf, str nr 175, skola iakttagas.

9. Varje godsvagnförande tåg skall åtföljas av vagnslista enligt bl 348 A (se bil. D) eller 348 A 1 (mindre format med plats för högst 11 vagnar).

Anm. Trafikinspektör äger föreskriva, att vagnslistor icke behöva utfärdas för tåg av rent lokal betydelse.

Vagnslistan skall upptaga de lastade och tomma vagnar och overksamma lok, som befordras med tåget.

Anm. Järnvägsfordon, som utan last befordras på egna hjul mot fraktavgift, skall på vagnslistan tas upp som tomma, ehuru de egentligen är att anse som godssändningar. Detta gäller privata cisternvagnar, privata kylvagnar och privata godsvagnar i övrigt (i allmänhet märkta med P och med nummer i regel på 500 000-talet), vissa specialvagnar samt järnvägsvagnar, som levereras nya eller är försålda i begagnat skick. Som privata cisternvagnar anses även de provisoriska cisternvagnar (O-vagnar med pamonterad cistern), som SJ hyr ut till olika trafikanter. Dessa vagnar är inte P-märkta.

Vagnslistan får icke skrivas om under vägen — i fråga om Hallsberg, Nässjö och Ånge gälla särskilda föreskrifter (se GTF del IV) — och ej heller får den skrivas om för sådant tåg, som utan nämnvärd förändring fortsätter under annat nummer; efter ändring av tågnummer m m skall den i stället vidaresändas med det nya tåget.

För tåg, som vid viss station skall delas upp på två eller flera tåg, skall redan den ursprungliga utgångsstationen skriva särskilda vagnslistor för tågets olika vagnsgrupper, allteftersom dessa skola gå vidare med olika tåg. Likaså få, efter överenskommelser mellan stationerna, särskilda vagnslistor upprättas för vagnarna till vissa stationer under vägen, om antalet vagnar till dessa i ett och samma tåg är särskilt stort.

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad).
9—414 57

Vagnar av följande slag skola i vagnslistans anmärkningskolumn utmärkas sålunda:

kursvagn	Ck, Fg, Ig, M, Rg el. V, och transportnumret
omlastningsvagn	olv
samlastningsvagn	slv
stationsvagn	stv
vagn under avkopplingsförbud	avkf
» av befordringsklass A	A
GHz- eller Hz-vagn under kyla	elkyl
H-, Hr- och Hs-vagn under kyla	iskyl
vagn under värme[1]	vv
vagn, lastad med eldfarligt gods[1]	eldf
» » » explosivt gods[2]	expl
» » » fosgen[1]	fosgen
vagn, lastad med klor[1]	klor
» » » oförtullat gods[1]	otull
» » » svaveldioxid (svavelsyrlighet)[1]	svdiox
» som sändes för reparation	rep
» » » » revision	rev
» » » » smittrening	smittr
» » » » vägning	vägn i NN[3]
skyddsvagn	skv
triangelmärkt vagn	△
vagn med last överskjutande lastprofilen	ölpr

Överlämning av gods mellan stations- och tågpersonal och mellan tågpersonal inbördes.

45: 1. Då tågbefälhavaren (i tåg med särskild sådan) övertager ett tåg eller vagnar på mellanstation, skall han i den mån det är honom möjligt, förvissa sig om,

att lastade slutna vagnar äro i behörig ordning låsta eller, om lås saknas, plomberade;

att gods på öppen vagn är lastat enligt gällande föreskrifter (se art. 17 och bil. B), att godset icke förskjutits eller eljest tagit skada under transporten, ej heller förorsakat skada på järnvägens materiel;

att i de fall, då vagn är plomberad, plomberingen är anbragt på båda sidor och enligt gällande föreskrifter och att den är oskadad, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt vagnar, plomberade genom tullverkets försorg;

att presenningar äro pålagda enligt gällande föreskrifter (se art. 20).

2. Utgångsstationerna för styckegodskursvagnar skola ordna så, att samtliga handlingar, som höra till det i vagnarna inlastade godset, äro inlagda i omslag. Godsvårdaren behöver därför icke granska eller avpricka godset efter transporthandlingarna, då han tar emot dylika vagnar.

Beträffande sådan vagn eller dess tilläggsvagn bör dock godsvårdaren, därest in- eller urlastning skall äga rum i vagnen under den tid, han har vård om den, undersöka, huruvida godset i vagnen inlastats med omsorg, varjämte han bör förvissa sig om, var i vagnen det gods inlastats, vars lossning han skall ombesörja, och huruvida plats finnes i vagnen för det gods, som enligt transportplanen skall inlastas under vägen.

Lastning och lossning av styckegods direkt till eller från tåg behandlas i art. 26: 2 och 69: 2.

3. Upptäckes det, att en vagns plombering är bruten eller på annat sätt felaktig, skall ny plombering anbringas. Skriftlig anmälan om förhållandet skall biläggas transporthandlingen eller, om sådan icke åtföljer vagnen, direkt översändas till bestämmelsestationen.

Om det misstänkes, att plomberingen brutits i samband med stöld, skall — därest fråga icke är om plombering, anbragt av tullverket — vagnens innehåll noga inventeras på första lämpliga station, varvid, om inventeringen visar, att stöld icke förövats, anteckning om den verkställda inventeringen göres i rapporten. Framgår däremot av inventeringen, att stöld förövats, skall nämnda anmälan avfattas på bl 378 D 1, varjämte bestämmelserna i Grf, str nr 175, skola iakttagas. Kan inventering icke äga rum, på grund av att godset ej åtföljes av transport

[1]) Vagnslastgods.
[2]) Krutvagn och vagnslastgods.
[3]) NN=vägningsstationens signatur.

handlingar, skall vagnen besiktigas så noggrant som möjligt och skriftlig redogörelse över förhållandet och över de vid besiktningen gjorda iakttagelserna upprättas och direkt översändas till bestämmelsestationen.

Vagn, å vilken plomberingen brutits men vilken icke inventerats å den station, där förhållandet upptäckts, skall noga inventeras å bestämmelsestationen. Se härom art. 68: 3.

Var plomberingen anbragt av tullverket, förfares på sätt, som närmare angives i art. 107.

4. Märker konduktörspersonalen, då gods övertages, annan oegentlighet än den i föregående mom. nämnda, skall anmälan göras till vederbörande stationsföreståndare, som vidtager de i varje särskilt fall erforderliga åtgärderna.

5. De i mom. 1—4 nämnda bestämmelserna skola äga tillämpning jämväl vid ombyte av konduktörspersonal och vid överlämning av styckegods eller tåg till stationspersonal.

Vid personalbyte å tåg skall avgående personal meddela tillträdande personal, då expressgods finnes i tåget.

Utgivet den 1 februari 1949. **Ändringstryck nr 14** (19 blad).

Tillsyn under befordringen.

46: 1. Närmaste tillsyn av föremål under befordringen åligger tågpersonalen, så länge föremålet befinner sig i nämnda personals vård, eljest stationspersonalen på den station, där föremålet är överstående.

2. På tåg, som är bemannat med såväl särskild tågbefälhavare som godsvårdare, har den senare den närmaste uppsikten över samtliga med styckegods lastade vagnar, under det att tågbefälhavaren övar tillsynen över tågets övriga vagnar och omhänderhar transporthandlingarna för i art. 44: 6, femte och sjätte styckena, nämnda sändningar. Transporthandlingarna till explosiv vara av transportklass A, B, C och D skola dock handhavas av tillsyningsmannen, se bil. K, tilläggsbestämmelserna till § 50: 3, anm.

Godsvårdaren skall vid behov erhålla biträde av övrig tågpersonal och av stationspersonalen vid lastning och lossning av styckegods direkt till eller från tåget.

3. Då temperaturen i vagn under värme eller kyla förmärkes ha sjunkit under eller stigit över den, som kan anses vara lämplig för godset, skall anmälan därom omedelbart göras till stationsföreståndaren på den station, där detta upptäckes. Om skada befaras ha uppstått, skall detta antecknas och så vitt möjligt förteckning upprättas över i styckegodsvagn inlastat gods. Åtgärder för undersökning av vagnens värmeanordningar böra om möjligt vidtagas och konstaterade felaktigheter om görligt avhjälpas.

4 a). Med varmvagnsgods lastade vagnar skola under uppehåll på station, där uppvärmningsmöjligheter stå till buds, hållas uppvärmda från lok eller värmecentral eller inställas i uppvärmt lokstall, därest yttertemperaturen därunder håller sig lägre än —5° C.

Då vagnar, lastade med varmvagnsgods, vid yttertemperatur under —10° under mer än 1½ timme icke tillförts värme,

då vagnar övergå till enskild järnväg,

då vagnar övertagas från enskild järnväg utan att ha varit kopplade till värmekälla,

ävensom eljest då förhållandena så påfordra,

skall temperaturen i vagnarna avläsas och antecknas på bl 331 F (se bil. D), då vagnarna kopplas till värme.

b) Med kylvagnsgods lastade vagnar, som ha elkylanläggning, skola under uppehåll på station i regel hållas under spänning från lok eller värmepost. Är uppehållet kortare än en timme, må vagnarna vara spänningslösa, om växlings- eller annat arbete därigenom väsentligt underlättas.

5. Dörr till kursvagn under värme eller kyla hålles öppen endast under den tid, som är nödvändig för lastning eller lossning av gods.

6. Påfyllning av vatten i cisterner, vari levande fisk befordras, må, då framställning därom göres, mot i Gtax § 51 fastställd avgift verkställas på sådan station, där anordning för vattengivning finnes.

7. Då styckegods lastas eller lossas direkt till eller från tåg, skall sådan omsorg iakttagas, att övrigt i vagnen inlastat gods icke tager eller befaras under vidaretransporten kunna taga skada av den ändrade stuvningen.

Anm. Ang. anteckning på bl 632.64.1, »Meddelande om stuvningen i styckegodsvagn», om stuvningen i kursvagnar, se art. 27.

8. Om vagns plombering befinnes ha brutits eller på annat sätt blivit felaktig under befordringen, förfares på i art. 45: 3 och 107 nämnt sätt.

9. Om last befinnes ha förskjutit sig under transporten, så att skada därav befaras, skall förhållandet anmälas till föreståndaren på den station, där förskjutningen upptäckes. Denne har att vidtaga åtgärder för rättelse.

10. När lastad vagn till följd av vagnskada icke kan framgå till bestämmelsestationen, skall den station, där vagnen måst kvartagas, genast anmäla detta till trafikinspektören (trafikföreståndaren), avsändningsstationen och bestämmelsestationen, vilken skall underrätta mottagaren. Om bestämmelsestationen ligger i utlandet, skall avkopplingstationen underrätta gränsstationen i stället för bestämmelsestationen. Gränsstationen skall därefter förfara enligt bestämmelserna i Gxf del IV, str nr 223 d. I de fall lasten på grund av övergång till linje med annan spårvidd måste omlastas under vägen, skall även vederbörande omlastningsstation underrättas. Anmälan skall innehålla följande uppgifter: vagnens nummer, godsets art och vikt, skadans art och omfattning, avsändningsstation, och fraktsedelns datum, bestämmelsestation och mottagare, befordringssätt (il- eller fraktgods, befordring under värme, under avkopplingsförbud o. d.) och den tid, som beräknas åtgå för reparationen. Om överflyttning av lasten till annan vagn måste ske, skall anmälan även omfatta den nya vagnens ägarebeteckning, littera och nummer samt beräknad avgångstid för vagnen.

Uppgift om den tid, som reparationen kräver, inhämtas av tillgängligt vagnbefäl eller, om så utan olägenhet kan ske, av lokomotivpersonalen på tåget.

Trafikinspektör (trafikföreståndare), som erhåller dylik anmälan, skall bestämma, huruvida lasten skall överflyttas till annan vagn eller kvarligga, medan vagnen repareras. Arbetet skall ordnas och bedrivas med omsorg och skyndsamhet. Då det gäller utländsk vagn eller svensk vagn, lastad till utlandet, skall anmälan om kvartagandet även sändas till Trafikbyrån.

Vagn, som varit utsatt för svårare varmgång, och vagn av befordringsklass A bör alltid omlastas, såvida förseningen därigenom kan minskas.

Enligt ovan försenad vagn skall alltid vidarebefordras i befordringsklass A och på vagnskorten med röd kritpenna betecknas som vagn av befordringsklass A.

Då vagn, lastad med fisk till utlandet, på grund av vagnskada måste omlastas, skall följande särskilt iakttagas. Avsändningsstation, som mottagit meddelande enligt ovan, skall om möjligt omedelbart underrätta avsändaren om förhållandet och inhämta besked, om avsändaren själv eller genom ombud önskar utföra eller övervaka omlastningen av vagnen. Numret på den vagn, till vilken omlastning skall ske, meddelas om möjligt samtidigt. Inhämtandet av besked från avsändaren får icke föranleda, att omlastningen fördröjes eller att sändningen uppehålles på omlastningsstationen längre tid än vad som är oundgängligen nödvändigt.

Vid omlastning av fiskvagn till utlandet böra följande regler iakttagas. Fisklådorna böra placeras i vagnens längdriktning och om möjligt täcka vagnens hela golvyta. I de fall begagnade fisklådor använts som förstängning i den skadade vagnen, är det av vikt, att dessa lådor även användas som fyllnadsmaterial vid omlastningen. Om hela lasten utgöres av färsk fisk, saknar det betydelse, om lådorna placeras i annan inbördes ordning än den, de hade i den skadade vagnen. Om lasten däremot utgöres av såväl färsk som frusen fisk är det **viktigt att den**

frusna fisken placeras överst även i den nya vagnen. Det bör vidare vid omlastning av fiskvagn observeras, att ovanpå fisklådorna oftast ligger ett lager lådor innehållande kolsyreis. Dessa lådor skola, för att möjliggöra en effektiv kylning av lasten, placeras överst även i den nya vagnen.

Ifall träkolslast har antänts under transport, skall bestämmelsestationen omedelbart underrättas, även om elden kunnat fullständigt släckas och skadan varit ringa. Dylik underrättelse skall lämnas av den station, som upptäcker skadan eller till vilken denna anmälts.

Icke endast i härovan särskilt nämnda fall, utan alltid när en transport försenas, saknar mottagaren det gods han väntar och önskar veta var det finns och när det kan väntas anlända. Det är därför av största vikt att godsets bestämmelsestation underrättas om transportrubbningar, som uppkomma i följd av trafikavbrott genom missöden, snöhinder, stockningar eller dylikt, i följd varav godståg måste kvartagas eller godsvagnar förlora planenlig anslutning för vidarebefordringen. Underrättelsen ifråga, som måste grundas på omdöme, skall tillkomma station, där anslutning till planenligt tåg brytes eller där tåg kvartages (uppställes) för att senare fortsätta under annat nummer eller uppdelat på andra tåg, och skall i första hand gälla vagnar i befordringsklass A.

De särskilda åtgärder, som äro erforderliga, då fråga är om vagn, plomberad av tullverket, beskrivas i art. 109.

11. Styckegods i vissa stationsförbindelser skall omlastas under befordringen enligt de olika transportplanernas närmare föreskrifter.

De för lossning, lastning, tillsyn och vård av styckegods särskilt utfärdade bestämmelserna skola därvid tillämpas. Godset skall dock icke avprickas efter transporthandlingarna, men det skall särskilt undersökas, att godset och dess emballage är oskadat och att adressen kvarsitter och är utan anmärkning.

Anm. 1. Omlastningsstationerna skola dock i enlighet med bestämmelserna i art. 44: 6 tillse, att transporthandlingarna till det gods, som är inlastat i av dem utställda kursvagnar, inläggas i särskilda omslag — ett för varje kursvagn — och överlämnas till tågpersonalen samtidigt som sändningarna.

Vissa större, av Trafikbyrån bestämda omlastningsstationer skola föra statistik över omlastningsarbetet och lämna uppgift på antalet utförda dagsverken, antalet lossade och lastade vagnar och på medelarbetsresultatet enligt bl 371 J (se bil. D). Denna statistik upprättas månadsvis i tre exemplar, av vilka två senast den 10 i den närmast därpå följande månaden översändas till trafikinspektören, som i sin tur vidarebefordrar det ena till Trafikbyrån.

Anm. 2. Antalet dagsverken av expeditionspersonal och av magasinspersonal uträknas var för sig på sådant sätt, att först hela antalet under månaden verkligen utgjorda arbetstimmar sammanräknas. Har ackordsarbete förekommit för magasinspersonalen, uträknas särskilt jämväl det av denna personal genom ackordsarbete intjänade timantalet. De på detta sätt erhållna antalen arbetstimmar divideras sedan med 8, varvid de uppkomna kvoterna beteckna antalet expeditions- och magasinspersonalsdagsverken. Stationer, som skola utarbeta denna statistik, använda härför omlastningsjournal, bl 357 H.

12. Därest gods befinnes ha skadats eller därest gods saknas eller är övertaligt, förfares på sätt i Grf, str nr 175, närmare är föreskrivet.

47. (Reservnr.)

48: 1. Övergångsstation mellan tvenne järnvägar skall, så ofta det medhinnes, granska vagnskorten för sådana vagnar, som skola övergå från den ena till den andra järnvägen, så att vagnarna icke komma att befordras över annan väg än samtrafiksvägen eller den på vagnskorten

Överlämning av gods till annan järnväg.

bestämda transportvägen. Station, som funnit eller tror sig ha funnit, att en vagnslastsändning befordrats annan väg än samtrafiksvägen eller den på vagnskorten särskilt bestämda, skall närmare undersöka förhållandet. Om felsändning ägt rum, skall stationen, för att frakten skall kunna fördelas mellan de järnvägar, som utfört befordringen, anmäla detta i fråga om sändning på svensk fraktsedel till Kontrollkontoret och i fråga om sändning på internationell fraktsedel till Kommersiella byrån.

I övrigt hänvisas till föreskrifterna i tillämpligt vagnsamtrafiksavtal (särtryck nr 124 a).

2. När styckegods överlämnas till annan järnväg, skola de för lastning och lossning särskilt utfärdade bestämmelserna tillämpas. Därvid skall särskilt undersökas, att godset och dess emballage är oskadat och att adressen kvarsitter och är utan anmärkning.

3. Station, varifrån vagnslastsändning av lik, levande djur, som icke förvaras i emballage, lättfördärvligt gods, färskvarugods (se art 56), gods i vagn under värme eller kyla eller gods som skall omlastas till Ob- eller specialvagn, försändes till station så belägen, att omlastning måste ske på grund av järnvägarnas olika spårvidd, skall i förväg telegrafiskt underrätta omlastningsstationen med angivande av det tåg, med vilket sändningen skall avgå.

Överlämning av gods på vissa gränsstationer.

4. För överlämning av gods från järnväg till järnväg i internationell trafik gälla följande ur »Gemeinsame Abfertigungsvorschriften für den internationalen Eisenbahn-Güterverkehr (IGA)» hämtade föreskrifter; dessa skola gälla för överlämning av gods på gränsstationerna Trelleborg F, Malmö F, Hälsingborg F, Ed, Charlottenberg, Storlien, Kiruna C (Vassijaure) och Haparanda.

a) Gods skall överlämnas från järnväg till järnväg på plats och tid, som överenskommits mellan berörda järnvägar.

b) Allt slags gods överlämnas från järnväg till järnväg utan ömsesidig undersökning, för såvitt icke grannbanor kommit överens om att undersöka bestämda godsslag.

c) Undersökning kan fordras, ifall vagn erhållit sådan skada, att därigenom skada även kan ha uppkommit på godset, eller om skada förefinnes på vagns låsanordning eller innehåll, eller om transporthandlingarna innehålla uppgift härom.

d) Innan godset överlämnas, skola fraktsedel och godslista och i förekommande fall frankaturnota förses med övergångsstationens stämpel, vilken skall tydligt angiva övergångsstationens namn samt dag och timme (eller tågnummer) för överlämningen. Stämplarna skola i ordningsföljd efter övergångarna anbringas på därför avsedda platser i fraktsedeln och i kolumnerna på godslistans baksida. Vid stämplingen skall tillses, att tidigare påsatta stämpelavtryck och gjorda anteckningar icke göras oläsliga. Vidare skall tillses,

att transporthandlingarna äro i ordentligt skick och fulltaliga, ävensom att möjligen erforderlig omkartering har utförts;

att godset befinner sig på riktig transportväg; i motsatt fall anmäles förhållandet till trafikinspektören (trafikföreståndaren);

att godset är fulltaligt eller, därest det överlämnas, utan att innehållet i vagnarna undersökes, att vagnar och gods till det yttre äro oskadade;

att vagnens lås och plomber äro oskadade och att föreskrivna anslag anbringats på vagnen; bristfälligheter härutinnan skola avhjälpas av den överlämnande järnvägen, innan överlämningen äger rum;

att då skada på eller minskning av gods fastställts, den skriftliga redogörelsen är oklanderligt avfattad. Kan skriftlig redogörelse på grund

av bristande tid icke upprättas på övergångsstationen, skall ett kort meddelande om godsets tillstånd biläggas transporthandlingarna. Dylika anteckningar få icke göras i fraktsedeln.

e) Sändningar, som anmälas till överlämning på överenskommen plats och tid, skola övertagas utan dröjsmål. Den övertagande järnvägen skall i så god tid bortföra övertagna sändningar från överlämningsplatsen, att den överlämnande järnvägen icke hindras att tillföra nya sändningar för överlämning.

f) Övertagning får vägras, endast för såvitt

från befordring uteslutna föremål anmälas;

föreskrivna säkerhetsåtgärder icke blivit vidtagna i fråga om föremål, som nämnas i bilaga I till Internationella fördraget;

föreskrifterna i första och femte attsatserna i stycket d) om transporthandlingar och förfarande, då skada å eller minskning av gods föreligger, icke iakttagits;

vagnar icke äro övergångsberättigade enligt föreskrifterna i vagnsamtrafiksavtalen med utlandet;

godsets tillstånd eller övertagande eller efterföljande järnvägs föreskrifter (lastprofil, axeltryck, axelavstånd o. s. v.) hindra vidarebefordringen;

övertagningen skulle innebära felsändning; härunder inbegripas jämväl sådana fall, då godset komme att framgå över en annan gränstullstation än den föreskrivna;

godset är tullpliktigt och enligt transporthandlingarna skulle hava tullklarerats på en föregående station.

g) Tillbakavisas få icke

sändningar, som äro underkastade frankaturtvång men för vilka frakten antingen icke alls eller blott delvis erlagts;

oemballerade eller bristfälligt emballerade sändningar, av det skäl att avsändaren icke avgivit föreskriven förklaring i fraktsedeln;

sändningar, som sakna eller hava skadad tullplombering, för såvitt föreskriven anteckning härom införts i godslistan. Den överlämnande järnvägen skall enligt den övertagande järnvägens föreskrifter erkänna, att plomberingen saknas eller är skadad;

sändningar adresserade till en station, där de icke kunna utlämnas till mottagaren.

h) Den övertagande järnvägens tjänstemän skola å överlämningslistan, vilken jämte kopia skall upprättas av den överlämnande järnvägen, genom namnunderskrift erkänna, att sändningen mottagits. Den övertagande järnvägen skall erhålla kopian av överlämningslistan. Härifrån undantagas de särskilda fall, då överenskommelse träffats mellan vissa järnvägsförvaltningar, att överlämningslistor icke behöva utfärdas.

Utgivet den 15 mars 1913. **Ändringstryck nr 5** (61 blad).

II. Särskilda bestämmelser om lik och levande djur.

Transportlägenheter.

49: 1. *Lik och levande djur befordras endast med vissa därför upplåtna tåg. För befordring med andra tåg än de för transporterna upplåtna erfordras för varje särskilt fall tillstånd genom avsändningsbanans trafikbefäl.* (Tst § 41: tlgb 1 och § 46: tlgb 2.)

Avsändare av lik äger erhålla meddelande om när detsamma kan väntas till bestämmelsestationen. (Tst § 41: tlgb 3.)

Om befordring av lik för anatomiskt ändamål (obduktionslik), se bil. H, avd. F 1, anm. (sid. 188).

Om befordring av urnor med aska efter avliden person, se art. 7: 1.

Fraktstyckegodssändningar av levande djur i burar eller annat omhölje (se Gtax § 37) befordras enligt transportplanerna för vanligt fraktstyckegods (GTF del III b).

Vagnslastsändningar av lik och levande djur befordras med de i GTF del IV angivna tåglägenheterna och därjämte med snäll- och persontåg enligt i art. 34: 5—6 närmare meddelade föreskrifter (jfr. mom. 2).

Anm. Vagnslastsändningar av levande djur från stationer i södra och mellersta Sverige till stationer norr om Ånge få **på avsändarens i fraktsedeln tydligt framställda begäran** göra ett dygns uppehåll i Ånge för fodring, vattning och annan tillsyn av djuren. För samma ändamål få vagnslastsändningar av levande djur från stationer å eller bortom linjen Mora—Orsa—Sveg—Brunflo till stationer norr om Bräcke **på avsändarens i fraktsedeln tydligt framställda begäran** göra ett dygns uppehåll i Brunflo.

Järnvägen åtager sig icke att taga hand om djuren under dylikt uppehåll, utan djuren skola åtföljas av vårdare, vilken sköter dem även under uppehållen.

För sådant uppehåll debiteras vagnspengar enligt Gtax § 42. Om en dylik vagn under uppehållet i Ånge eller Brunflo måste växlas till kaj, för att djuren skola kunna lossas och motioneras, tillkommer dessutom växlingsavgift enligt Gtax § 49.

2. *Då lik och levande djur, som befordras lösa och för vilkas transport särskild vagn erfordras, skola befordras med för dylika transporter enligt utfärdade transportplaner eller på grund av särskilt tillstånd upplåtna person- eller snälltåg, skall å vederbörande fraktsedel ovanför rubriken »Betalningsföreskrift» av avsändaren antecknas »Med persontåg» resp. »Med snälltåg». Därest den snabbare transporten önskas utförd endast å viss sträcka, skall denna av avsändaren angivas å fraktsedeln. Om dylik begäran göres först efter fraktsedelns avlämnande eller under vägen, skall den ske skriftligen antingen genom anteckning å fraktsedeln eller genom särskild handling och undertecknas av avsändaren eller av hans ombud (vårdaren).*

Då lik och levande djur på avsändarens begäran befordras med person- eller snälltåg, beräknas i regel särskilt tillägg å frakten enligt taxan. (Tst § 41: tlgb 2 och § 46: tlgb 3.)

3. Över tågfärjesträckorna skola vagnslaster av andra levande djur än hästar så vitt möjligt endast befordras med färjor, som icke föra resande. Personförande färja får användas för befordring av dylik sändning endast i undantagsfall, exempelvis då godstrafiken i övrigt ej är av sådan omfattning, att extra färjor äro behövliga.

50. (Reservnr.)

Omlastning av lik och levande djur å övergångsstation för järnvägar med olika spårvidd.

51: 1. *Lik får icke omlastas under vägen, för så vitt icke tvingande skäl därtill föreligga. Transporten skall om möjligt verkställas utan avbrott. Om avbrott i transporten inträffar, skall den station, där avbrottet uppstått, utan kostnad för mottagaren genom telegram underrätta bestämmelsestationen om tidpunkten, då liket kan väntas ankomma dit. Det åligger bestämmelsestationen att, såvitt möjligt, skyndsamt meddela mottagaren sådan underrättelse.* (Tst § 42: 2.)

Denna bestämmelse skall jämväl tillämpas för sådana sändningar av levande djur i vagnslaster, som ej åtföljas av vårdare.

2. Å övergångsstationer till smalspåriga järnvägar är omlastningspersonalen skyldig att, därest så låter sig göra, mot särskild ersättning hjälpa vårdaren att lasta om djuren. (Tst § 48: 3.)

3. Om förutanmälan av vagnslastsändning av lik eller levande djur, som skall omlastas å övergångsstation till järnväg med annan spårvidd, se art. 48: 3.

Behandling av levande djur under befordringen.

52: 1. *När transport av djur kräver så lång tid, att djuren under densamma behöva fodras eller vattnas, åligger det avsändaren ombesörja, att födoämnen och, i fråga om djur, som förvaras i emballage, jämväl vatten i tillräcklig mängd och på lämpligt sätt medföras, allt för så vitt icke avsändaren träffat anstalt om att djuren å lämpliga uppehållsstationer erhålla föda och vatten.* (Tst § 49: 1.) (Jfr art. 6: 2.)

Anm. Styckegodssändningar av levande grisar skola alltid vattnas å följande stationer, såvida tåget har uppehåll där: Övertorneå, Gällivare, Boden C, Älvsbyn [1]), Jörn [1]), Lycksele, Vännäs, Långsele, Härnösand, Östersund C, Hoting, Ånge, Ljusdal [1]), Bollnäs, Orsa, Sveg, Krylbo, Stockholm N, Norrköping C, Kimstad [1]), Norsholm [1]), Linköping C [1]), Mjölby, Nässjö, Alvesta, Kalmar C, Hallsberg, Svartå [1]), Strömtorp [1]), Kristinehamn, Finnshyttan, Vansbro, Mora, Karlstad Ö [1]), Kil, Arvika, Falköping C.

Vid dessa stationer skola djuren även kunna utfodras och trafikinspektörerna skola därför tillse, att foder av lämplig och god beskaffenhet (krossad säd, t. ex. havre, majs, korn eller gröpe; mjöl, utrört i vatten, bör däremot ej användas) alltid finnes att tillgå därstädes. Då station tillhandahåller födoämnen av detta slag, skall kostnaden härför debiteras enligt självkostnadspris.

Vid samma stationer må vidare på avsändarens genom anteckning i fraktsedeln framställda begäran grisar i burar, som befordras i vagnslastsändningar, genom SJ försorg vattnas och tillföras av avsändaren bilastat foder. Burarna skola i dylikt fall vara så anordnade, att vattning och fodring kan verkställas utan allt för stor tidsspillan och stuvade på sådant sätt, att personalen kan komma åt alla burarna i vagnen utan att behöva stiga på andra burar. Avsändningsstationen skall genom tjänstetelegram i god tid underrätta vattnings- och fodringsstationen om vagnens nummer och beräknade ankomsttid.

Vintertiden skola djuren vattnas med **kylslaget** vatten; alltför kallt vatten kan medföra, att djuren dö.

2. *Järnvägspersonalen skall så vitt möjligt tillse, att djur — — — — under transporten behandlas väl och icke onödigtvis plågas. Avsändaren och hans medhjälpare ävensom djurens vårdare äro skyldiga att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som i detta syfte meddelas av järnvägspersonalen.* (Tst § 50: 1.)

Anm. Beträffande befordring av hundar, se även art. 54.

3. *Järnvägsvagn, varmed djur befordras, skall växlas med nödig försiktighet och bör icke framföras sist i tåg, såvida icke trafiktekniska hänsyn så påkalla.* (Tst § 46: 6.)

4. *Skulle järnvägspersonalen under transporten finna, att djuren plågas till följd av bristande utrymme, otillräcklig fodring eller vattning, bristande lufttillförsel, olämplig eller otillräcklig uppbindning, eller andra orsaker, skall personalen utan dröjsmål ombesörja, att anledningarna till djurens lidanden såvitt möjligt avlägsnas. Kunna bristerna icke avhjälpas av medföljande vårdare eller järnvägspersonalen under tågets gång eller under de i tidtabellen angivna uppehållen å stationerna, skola djuren, i den mån behov därav föreligger, urlastas och anstalt träffas om deras ändamålsenliga vårdande. Så snart ske kan, skola de urlastade djuren vidarebefordras. Samtidigt med djurens vidaresändande skall bestämmelsestationen, utan kostnad för trafikanten, medelst telegram underrättas om tidpunkten, då djuren väntas ankomma dit. Det åligger bestämmelsestationen att, såvitt möjligt, skyndsamt meddela mottagaren sådan underrättelse.*

För det försenande av transporten, som må uppstå på grund av nu nämnda anledning, är järnvägen icke ersättningsskyldig. (Tst § 50: 2.)

5. När djur utfodrats eller vattnats genom järnvägspersonalens försorg, skall station och tid därför antecknas å fraktsedeln eller motsvarande handling.

På det att sändning av levande djur ej må bliva kvarstående å bestämmelsestationen längre tid — och framför allt ej över natt —, av den anledning att mottagaren ej i tid kunnat underrättas om djurens an-

[1]) Endast övergångssändningar.

komst, skall lämplig station under vägen i förväg underrätta bestämmelsestationen om djurens ankomst. Dylik anmälan bör göras så tidigt som möjligt. Trafikinspektörerna (trafikföreståndarna) äga utse sådana anmälningsstationer.

6. *De särskilda kostnader, som må förorsakas järnvägen vid befordring av levande djur, såsom för — — — — — — djurens ur- och inlastning under transporten, för deras lämpliga förvaring efter urlastning samt för deras fodring, uppbindning och dylikt, skola ersättas av mottagaren.* (Tst § 52: 2.) Dessa kostnader uttagas av mottagaren genom expeditionsutlägg.

Vårdare och vårdareffekter.

53: 1. *Hästar och vilda djur skola alltid åtföljas av lämpliga vårdare till antal, som föreståndaren å avsändningsstationen må bestämma, dock minst beträffande hästar en för var tredje vagn samt beträffande vilda djur en för varje vagn.* (Tst § 48: 1.)

2. *Om vid transport av större boskapskreatur eller därmed jämförliga djur eller av småkreatur, som, utan att vara förvarade i emballage, transporteras i särskild därför upplåten vagn, transporten skall fortgå även nattetid eller eljest kräver så lång tid, att djuren under transporten behöva fodras eller vattnas, eller om omlastning av djuren måste ske under transporten på grund därav, att densamma skall framgå över banor av olika spårvidd, eller om stationsföreståndaren å avsändningsstationen av annan anledning anser nödvändigt att vårdare medföljer, är avsändaren skyldig att till den station och till det antal, som stationsföreståndaren bestämmer, medsända lämpliga vårdare.* (Tst § 48: 1.)

Anm. Dessa bestämmelser innebära, att vårdare *alltid skall medfölja* en transport av större boskapskreatur eller därmed jämförliga djur, då transporten fortgår även nattetid eller eljest kräver så lång tid att djuren under transporten behöva fodras eller vattnas, ävensom då omlastning under vägen måste ske därför att transporten skall framgå över banor med olika spårvidd och att stationsföreståndaren å avsändningsstationen i dylika fall endast äger bestämma *antalet* vårdare.

Endast i andra fall än de ovan nämnda må stationsföreståndaren bestämma, huruvida vårdare skall medfölja eller icke.

3. *Vårdare, som medfölja en sändning levande djur på grund av bestämmelserna i* mom. 1 eller 2, *befordras avgiftsfritt till bestämmelsestationen.*

Vid befordring av levande djur, vare sig större eller mindre, som, utan att vara förvarade i emballage, befordras i särskilt för transporten upplåten vagn, äger avsändaren, även om han enligt järnvägstrafikstadgan icke är skyldig medsända vårdare, rätt att avgiftsfritt till bestämmelsestationen medsända en sådan för varje vagn. Önskar avsändare, att flera vårdare skola medfölja, är han skyldig att för dessa lösa biljetter till tredje klassens vagn. (Gtax § 39.)

Anm. Vid transporter av storboskap till eller från utlandet över Trelleborg **fordras** för färjesträckan Trelleborg—Sassnitz tillsvidare endast följande antal vårdare.

För sändningar av storboskap, som skola **transitera** Tyskland: en vårdare för varje hel eller påbörjad grupp om 10 vagnar;

för alla andra sändningar av storboskap: en vårdare för varje hel eller påbörjad grupp om 6 vagnar från en och samma avsändare till en och samma bestämmelsestation.

4. *I förekommande fall är medföljande vårdare skyldig att ombesörja och ansvara för under transporten erforderlig in- och urlastning av djur, som icke förvaras i emballage. Vid dylik in- och urlastning är järnvägens personal skyldig att såvitt möjligt biträda.*

5. *Vårdare är skyldig att uppehålla sig hos djuren, att förse dem med foder och vatten samt att i övrigt ägna dem nödig vård och tillsyn. Är vårdarens ständiga närvaro hos djuren icke erforderlig, äger tågbefälhavaren medgiva honom att för kortare sträckor taga plats i tredje klassens vagn.* (Tst § 48: 4.)

Anm. Vårdare bör själv medföra hink eller annat kärl för att vattna djuren under resan.

6. Därest den eller de vårdare, som skolat åtfölja djuren, avvikit, har stationsföreståndaren rätt att i den utsträckning, som framgår av bestämmelserna i mom. 1 och 2 här ovan, anställa nya vårdare. Kostnaderna, som uppkomma, skola vila på sändningen.

7. *Tobaksrökning är förbjuden i sådana med levande djur lastade vagnar, i vilka hö, halm eller annat lättantändligt gods finnes.* (Tst § 48: tlgb 1.)

8. HG-vagns lösa utrustning, som jämlikt militärt järnvägsreglemente skall bestå av truppvagnslykta, hästskötarbänk och röd signalflagga och möjligen tätningslister, insättes vid större transporter i regel på viss genom särskild plan eller föreskrift angiven utrustningsstation. På motsvarande sätt verkställes avrustningen å särskild bestämd avrustningsstation. Har utrustning eller avrustning icke anbefallts på dylikt sätt, insättes den lösa utrustningen av ilastningsstationen och uttages av urlastningsstationen. För utrustning använda effekter återställas till det mobiliseringsförråd eller till den station, varifrån de erhållits.

Vid hästtransporter, som icke äro att hänföra till militärtransporter, skall avsändningsstationen tillhandahålla ovannämnda effekter i mån av tillgång.

Djuravsändare är ansvarig för att dessa effekter återlämnas vid bestämmelsestationen, samtidigt som djuren avhämtas (se Tst § 48: tlgb 3).

Effekterna antecknas å fraktsedeln, varjämte de upptagas å tjänstefraktsedel enligt bl 352 F (se bil. D) till bestämmelsestationen.

9. *För belysning i vagnar med levande djur få endast användas lyktor, vilkas konstruktion erbjuder trygghet mot eldfara.* (Tst § 48: tlgb 2.)

Hundar och hundburar.

54: 1. I tågattiralj skall, där trafikinspektör så föreskriver, ingå en hundbur.

2. Varje för expressgodstrafik upplåten station av klass 23—32 samt sådan av lägre klass, varifrån hundtransporter i regel bruka förekomma, skall dessutom tilldelas det antal burar, vederbörande trafikinspektör bestämmer.

3. Varje bur skall vara märkt med namnet å den station, densamma tillhör, varvid i tågattiralj ingående sådan märkes med namnet å resgodsvagnens hemstation.

Märkningen (»Tillhör N. N. st») anbringas å burens tak, både å dettas övre och undre sida.

4. De använda burarna äro av tvenne storlekar.

5. Bur skall, då den icke användes, förvaras på lätt tillgänglig plats, särskild uppmärksamhet skall ägnas däråt, att burens åtkomst i resgodsvagnen icke försvåras genom inlastade transportföremål. Dylika föremål kunna dock placeras på buren.

6. a) Hund, som inlämnas till befordring utan egen bur, skall, då tillgång däråt finnes, transporteras i av järnvägen tillhandahållen bur, såvida icke avsändaren uttryckligen framställer annan önskan. I första rummet skall å avsändningsstationen eventuellt befintlig bur användas, och först under förutsättning, att sådan ej finnes tillgänglig, den till tågattiraljen hörande.

b) SJ tillhörande hundbur får ej sändas tom till enskild järnvägsstation för att där upptaga transport.

c) Dylika burar få ej heller användas i trafik med utlandet.

Utgivet den 18 mars 1950. **Ändringstryck nr 15** (62 blad).

7. Hund, som från avsändningsstationen transporteras i järnvägen tillhörig bur (utom sådan som ingår i tågattiraljen), skall transporteras i samma bur ända fram till bestämmelsestationen. Hundarna skola föras in i och ut ur buren av avsändaren resp. mottagaren eller av deras ombud (chaufför e. d.). Järnvägens personal skall i möjlig mån biträda trafikanten *enligt dennes anvisningar*. När t. ex. en hund skall släppas ut ur en bur, får luckan öppnas först vid trafikantens tillsägelse. Om möjligt bör insläppning i och uttagning ur bur ske inomhus med dörrarna stängda. Understundom kan det vara lämpligt att före utsläppning av hund försiktigt ställa buren på högkant, så att luckan kommer uppåt. Sedan mottagaren kopplat hunden, vändes buren försiktigt åter i rätt läge. Under transport får bur med hund endast öppnas i nödvändiga fall och med största försiktighet.

Anteckning skall göras av järnvägspersonalen på polletteringslappen resp. i fraktsedeln, att hund har uttagits ur hundbur under transporten. Härvid skall även stationsnamn, datum och klockslag utsättas.

Om en hund skulle springa bort, medan den är i järnvägens vård, skall ägaren, avsändaren eller mottagaren snarast underrättas för samråd angående åtgärder för hundens tillrättaskaffande.

8. Vid uppbindning av hund genom järnvägspersonalens försorg skall tillses, att uppbindningen sker på ett säkert sätt.

9. Hinder möter icke att i en bur inlasta flera, samma ägare tillhörande djur, samt även, därest medgivande därtill erhålles av ägarna, djur, tillhörande olika ägare.

10. Efter användandet skall bur, som tillhör viss station, sedan i mom. 11 nämnd rengöring verkställts, snarast möjligt återsändas till hemstationen. (Se art. 65.)

11. Bur skall efter användandet omsorgsfullt rengöras med såpvatten, vilken rengöring beträffande tågattiraljen tillhörande bur skall verkställas av vagnsättets vänd- resp. slutstation. Därjämte skall tågpersonalen tillse, att bur, tillhörande tågattiraljen, icke begagnas utan att vara rengjord efter föregående användning.

12. För att motverka utbredning av valpsjuka, skola tillsvidare hundburar, som använts för transport av hundar, efter det föreskriven rengöring utförts, smittrenas genom fullständig överstrykning eller besprutning med natronlutlösning (beredes genom att 1 del natriumhydrat löses i 100 delar vatten). Sedan smittrening på detta sätt verkställts, skola burarna grundligt avspolas med vatten.

Smittreningen skall utföras å transportens bestämmelsestation eller i fråga om bur, som ingår i tågattiralj, å vagnsättets vänd- resp. slutstation. Kan smittrening icke utföras av bestämmelsestationen eller vederbörande vagnsätts vänd- resp. slutstation, skall den verkställas av burens hemstation. Bur, som sändes till hemstation och skall smittrenas där, skall förses med tydligt anslag härom, och att den icke får användas förrän smittrening ägt rum.

Smittrenad bur skall åsättas anslag, som skall ange, att buren blivit smittrenad samt tid och plats för smittreningen. Vid ny transport skola anslagen i fråga avlägsnas från burarna.

För i enlighet med ovanstående utförd smittrening skall avsändningsstationen uttaga en avgift av kr. 3: — per bur, vilken redovisas på bl 362 A eller på Kvitto på vissa avgifter i persontrafik. Anteckning göres i fraktsedeln att avgiften uttagits.

Begär avsändaren, att bur icke skall användas, skall detta efterkommas och någon smittreningsavgift icke utgå.

Uppmärksamheten fästes på att natriumhydrat i fast form är starkt frätande. Den största försiktighet måste därför iakttagas vid beredandet av natronlutlösning, så att man icke med fuktiga händer berör natriumhydrat i fast form. Mätmått av metall, dock ej aluminium, bör alltid användas vid beredning av natronlut. För den händelse natronlut utsättes för köld och fara för frysning föreligger, bör till densamma sättas 5—10 % koksalt. Natronlutens desinfektionsförmåga försvagas efter hand. Utspädd natronlut, som är äldre än två dygn, får därför icke användas såsom desinfektionsmedel, utan måste ersättas med nyberedd.

13. Hundbur skall vara försedd med golv av hyvlad furu av så hård beskaffenhet som möjligt. Vid reparationer av golv får masonit eller andra slag av träfiberplattor icke användas.

Utgivet den 18 mars 1950. Ändringstryck nr 15 (62 blad).

III. Särskilda bestämmelser om gods.

55: 1. Expressgods, paketgods och ilstyckegods befordras enligt GTF del II. Expressgods, paketgods och ilgods.

2. a) Till lättfördärvligt gods, som vid befordring såsom ilgods fraktberäknas enligt bestämmelser i Gtax § 17, hänföras följande godsslag: Lättfördärvligt ilgods.

Grupp 1: Fisk, levande (ej fiskyngel), färsk (även frusen) eller rimsaltad;

Grupp 2: Fiskrom och fiskyngel för odling; fisk, rökt eller stekt, ävensom andra färdigberedda fiskrätter (ej konserver); skaldjur, levande eller kokta; färskt kött och fläsk, färska för människoföda avsedda biprodukter vid slakt, färska köttvaror (färska charkuterivaror) samt färskt blod; färskt (mjukt) bröd utom finare bakverk; färska grönsaker, vilka icke tåla lagring; färsk svamp; färsk frukt utom sydfrukter; färska bär, även vindruvor; pressjäst; bin i kupa eller annan bibostad.

Anm. 1. Till lättfördärvligt gods hänföras icke varor, som äro avsedda till djurföda, och vid befordring som styckegods icke heller kollin, som väga över 100 kg per styck.

Undantag: Sådan fisk, som icke utan att styckas kan försändas i kollin om högst 100 kg, t. ex. hälleflundra, får vid befordring som styckegods hänföras till lättfördärvligt gods under förutsättning att kollit innehåller endast en ostyckad fisk.

Färskt kött och fläsk, som består av endast en hel djurkropp eller endast *en* del av större djurkropp, får vid befordring som styckegods hänföras till lättfördärvligt gods, även om vikten per kolli uppgår till högst 150 kg.

Till lättfördärvligt ilgods hänföras även frysta i grupp 1 och 2 nämnda färska varor, t. ex. fryst färskt kött och fläsk, frysta färska bär och grönsaker.

Till »färskt kött och fläsk» hänföres även slaktat fjäderfä och dött vilt.

Till »färska charkuterivaror» räknas huvudsakligen korv, kokt eller okokt, ävensom kokt lättrökt korv, såsom falukorv o. dyl., även lättrökt korv, som försändes inlagd i svag saltlösning, blodpudding, leverpastej, pölsa, sylta och kokt skinka.

Till lättfördärvligt gods hänföras däremot icke rökt skinka, rökt medvurst o. dyl.

Till »färska grönsaker, vilka icke tåla lagring» hänföras bl. a. färsk potatis under tiden 1 april—31 juli, färsk vitkål (sommarvitkål) under tiden 15 juli—31 augusti, blomkål, brysselkål, gurkor, kronärtskockor, färsk lök med vidsittande blad (men *icke* annan lök), meloner, färska morötter och rödbetor med vidsittande blad, färsk persilja, rabarber, sallad, skärbönor, sockerärter o. dyl., sparris, spenat, spetskål, färsk timjan, tomater.

Däremot hänföras icke vitkål (annan än sommarvitkål), grönkål och rödkål till lättfördärvligt gods.

Med »sydfrukter» avses endast sådan frukt, som i allmänhet icke odlas i Sverige, såsom apelsiner, citroner, bananer, aprikoser, persikor. Frukt, som vanligen odlas i Sverige, t. ex. päron och äpplen, hänföres däremot till lättfördärvligt ilgods, även om den i vissa fall är importerad.

Till »färska bär» hänföras även färska, icke rensade nypon.
(Gtax § 17, Anvisningar).

Anm. 2. I trafik med Danmark, Norge och Tyskland skall avsändaren, om han önskar, att ilgodssändning skall befordras särskilt skyndsamt, i fraktsedeln göra anteckning härom på sätt beskrives i gemensam och särskild tlgb till I. F. G., art. 6, str nr 111.

b) Sändning, för vilken trafikant önskar något av dessa befordringssätt, skall inlämnas på ilgodsfraktsedel med anteckningen »Ej med snälltåg» omedelbart under godsbeskrivningen, om sändningen icke önskas befordrad med snälltåg (»persontågstaxerat lättfördärvligt gods»), och

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).

10—414 57

utan särskild anteckning, om sändningen önskas befordrad med snälltåg (»snälltågstaxerat lättfördärvligt gods»). Innan lättfördärvligt gods mottages till befordring med snälltåg, skall stationen undersöka, huruvida dylik befordring är möjlig; skulle så ej vara fallet, bör trafikanten uppmanas att förse fraktsedeln med anteckningen »Ej med snälltåg».

c) Enär det ofta förekommer, att begreppen »lättfördärvligt gods» och »färskvarugods» (eller »färska varor») sammanblandas, skall följande hållas i minnet:

som »lättfördärvligt gods» behandlas sändningar av här ovan under a) nämnt slag, **när de inlämnas på ilgodsfraktsedel;** sändningarna befordras som ilgods med snälltåg eller persontåg enligt transportplanernas närmare bestämmelser mot viss förhöjd fraktgodsfrakt; i fråga om vagnslastsändningar hänvisas till art. 34: 5—7;

som »färskvarugods» (eller »färska varor») behandlas dels sändningar av lättfördärvligt gods, **när de inlämnas på fraktgodsfraktsedel,** dels sändningar av i art. 56: 2 b) angivna varuslag, **likaledes när de inlämnas på fraktgodsfraktsedel;** styckegodssändningar av färskvarugods befordras mot fraktgodsfrakt i regel enligt transportplanerna för vanligt fraktstyckegods och därjämte i viss utsträckning med en del persontåg, allt enligt närmare uppgifter i GTF del III b; vagnslastsändningar av färskvarugods hänföras till befordringsklass A och befordras enligt transportplanerna för vanligt vagnslastgods (GTF del IV).

3. Stationsföreståndare kan i fråga om sändningar av paketgods och ilstyckegods medge, att andra än enligt planerna upplåtna tåg användas, nämligen

a) för medicin samt enstaka sändningar av levande avskurna blommor och dagstidningar, om godset därigenom snabbare når bestämmelsestationen,

b) för enstaka sändningar, om avsändaren så begär och ingen olägenhet därav behöver befaras och om särskilda förhållanden så påkalla.

Uppgift på de tåg, som i dylika fall skola användas, skall om behövligt bifogas transporthandlingarna. **I regel bör dock avsändaren hänvisas till att inlämna godset till befordring som expressgods, om godset är så angeläget, att det icke kan befordras med de i planerna för paketgods och ilstyckegods angivna tågen.**

4. Vagnslastsändningar på ilgodsfraktsedel befordras enligt bestämmelserna i art. 34: 5—7 och enligt transportplanerna för vagnslastgods (GTF del IV).

Färskvarugods.

56: 1. Fraktstyckegodssändningar av »färskvarugods» (se mom. 2) befordras enligt transportplanerna för vanligt fraktstyckegods. (GTF del III b).

2. Till »färskvarugods» hänföras:

a) de i art. 55: 2 a) nämnda varuslagen, om de inlämnas till befordring på fraktgodsfraktsedel;

b) följande varuslag, nämligen

Bananer
Blommor, friska, avskurna
Glass — under månaderna maj—september
Grädde (ej konserverad)
Kolsyreis (s. k. torris) — under månaderna maj - september
Maltdrycker
Margarin
Mjölk

(Forts. sid. 89.)

Nötter, färska — under månaderna augusti—oktober
Pepparrot, färsk
Potatis, färsk — under månaderna april—augusti
Skogsplantor, späda (utom träd och buskar, s. k. växtpackor)
Smör
Vatten, radioaktivt
Vitkål
Växter, levande (utom träd och buskar, s. k. växtpackor)
Ägg

Anm. 1. Om skillnaden mellan »lättfördärvligt gods» och »färskvarugods», se art. 55: 2 c).

Anm. 2. Sändning om högst 60 kg i ett kolli, som innehåller både färskvarugods och annat gods — det förra godsslaget dock till övervägande del —, får befordras såsom färskvarugods. De olika godsslag, som kollit innehåller, skola givetvis särskiljas i fraktsedeln.

Anm. 3. Sändningar av s. k. rävmat eller slakteriavfall (tarmar, lungor, inälvor o. s. v.) äro icke att anse såsom färskvarugods och få icke befordras som sådant. Dylika sändningar skola befordras som *isoleringsgods*, såvida de icke äro emballerade i fat av järn eller annat lika hållbart ämne, som omöjliggör, att de genom läckage, dålig lukt eller på annat sätt kunna skada annat i samma vagn inlastat gods. På nyss angivet sätt emballerade sändningar av rävmat och slakteriavfall får lastas tillsammans med övrigt gods i de vanliga styckegodsvagnarna.

Anm. 4. Messmör, mesost, råtalg och råister äro icke att anse som färskvarugods och få icke befordras som sådant.

Varmvagns- och kylvagnsgods.

57: 1. Fraktstyckegods under värme befordras enligt GTF del III a. Se även art. 3: 5 och bil. E. För befordring av fraktstyckegods under kyla, utfärdas i den mån sådana transporter utföras, särskilda föreskrifter.

2. Om vagnslastsändning, för vilken befordring under värme begärts, icke hunnit färdiglastas till visst tåg, med vilket den enligt transportplanerna skulle befordrats, skall vagnen kvarstå på avsändningsstationen till nästa för dylikt gods upplåtna tåglägenhet, därest tillfälle finnes att under tiden hålla den under uppvärmning — för så vitt så är erforderligt —, eller ock i undantagsfall befordras med annat tåg till närmaste station med uppvärmningsanordningar.

3. När en vagnslastsändning varmvagnsgods är adresserad till en mellanstation (se art. 35), skall den huvudstation, som ligger närmast före bestämmelsestationen, snarast möjligt genom telegram underrätta sistnämnda station om vagnens ankomst och om sändningens mottagare.

4. De i GTF del III a nämnda kursvagnarna skola insättas i och uttagas ur tågen på tider, som avtalas trafikinspektörerna emellan. Det skall härvid ordnas så, att *alla* kursvagnarna inom resp. här nedan angivna områden insättas och indragas samtidigt.

Område I. Bansträckan Storlien—Bräcke—Ånge—Sundsvall och norr därom belägna bansträckor.

Område II. Bansträckor belägna mellan område 1 och 3.

Område III. Bansträckorna Södertälje—Eskilstuna, Läggesta—Mariefred, Åkers styckebruk—Strängnäs, Stålboga—Skebokvarn, Stockholm — Hallsberg — Falköping — Göteborg och söder därom belägna sträckor.

Kursvagnarna uppvärmas dock på olika sträckor, först då det visar sig erforderligt.

När vagnarna skola insättas eller indragas, skall anmälan härom genom telegrambrev eller telegram göras till Trafikbyrån i god tid och helst 8 dagar före avsedd tidpunkt. Anmälan med uppgift om denna tidpunkt avlåtes för område I av trafikinspektören i Umeå, för område II av trafikinspektören i Bollnäs och för område III av trafikinspek-

tören i Nässjö, vilka också äro närmast ansvariga för vagnarnas insättning i rätt tid. Trafikbyrån underrättar stationerna (även EJ) genom cirkulär.

Anteckningar om vagnar, som befordras under värme.

5. För varje vagn, som skall befordras under värme — såväl vagnslast som styckegodsvagn — skall anteckning om temperaturen i vagnen göras på bl 331 F — »Temperaturanteckningar m. m.» — (se bil. D).

Dylika anteckningar skola göras för vagnslastgods på lastnings- och bestämmelsestationerna (jfr art. 15: 2 och 67: 5) och för styckegods på kursvagns eller tågs utgångsstation resp. på kursvagns bestämmelsestation (jfr art. 26: 1 och 69: 1). Likaså skola dylika anteckningar göras för såväl vagnslaster som styckegods, då vagnarna vid yttertemperatur under — 10° under mer än 1½ timme icke tillförts värme, dels slutligen när förhållandena eljest så påkalla (jfr art. 46: 4).

Anteckningarna på bl 331 F skola göras av stationspersonalen efter blankettens anvisningar. För vagnar, som inkopplats i tåg och stå under tågbefälhavarens uppsikt, skola anteckningar göras av tågbefälhavaren i tågrapportens anmärkningskolumn, varvid vagnsnumret samt avsändnings- och bestämmelsestationen angivas (t. ex. »vv 37149 M—Bdn + 4°»). På tåg, som framföras utan särskild tågbefälhavare, äger lokföraren att vid behov anmoda stationstjänsteman att avläsa och uppgiva värmegraden.

På bansträckor, där tågrapport icke föres, lämnas uppgift på särskild blankett enligt trafikbefälets bestämmande.

För sådan vagn, som saknar termometrar för att utröna värmegraden inuti vagnen, skall antecknas något av orden »varmt», »omkring 0°» eller »kallt»

Vanligt fraktstyckegods.

58. Vanligt fraktstyckegods befordras enligt GTF del III b.

Explosiva varor av transportklass C.

59: 1. Explosiva varor av transportklass C befordras enligt GTF del III a.

Trafikinspektör äger i SJ egen trafik låta befordra sändningar av explosiva varor av transportklass C annan väg än den ordinarie transportvägen, för så vitt det därigenom blir obehövligt att anordna ett tåg, som trafiken i övrigt icke kräver. Dessförinnan skall dock överenskommelse ha träffats med trafikinspektörerna vid övriga av transporten eventuellt berörda sektioner och med mottagaren till godset.

Trafikinspektör, som ger order, att explosiv vara av transportklass C skall befordras med annat tåg än planenligt, skall underrätta avsändaren, avsändningsstationen, mottagaren och bestämmelsestationen, om ankomsttiden till bestämmelsestationen därigenom ändras. Härvid skall den ändrade framkomsttiden angivas.

2. Station, som mottagit anmälan om befordring av explosiva varor av transportklass C skall omedelbart insända avskrift av denna till trafikinspektören.

Med ledning av inkomna anmälningar underrättar varje trafikinspektör i god tid före nästa kruttransportperiod övriga trafikinspektörer, huruvida explosiva varor av transportklass C finnas anmälda. Därvid anmäles vid behov även avgångsdag och övergångsstation; om explosiva varor ha anmälts till flera stationer åt samma håll, angives endast den längst bort belägna stationen på varje huvudsträcka eller sidolinje.

Anm. Ang anmälan om och transportplaner för vagnslastsändningar av explosiv vara av transportklass B och D, se bil. K, tlgb till § 51, under B, mom. 5, anm.

59 a: 1. För befordring av klor och — i tillämpliga delar — svaveldioxid (svavelsyrlighet) och fosgen skola nedanstående föreskrifter gälla. Klor, svaveldioxid och fosgen.

a. Klor transporteras i stålbehållare av följande typer:
cisternvagnar,
fat, försedda med rullband, vanligen rymmande 500 kg och
s. k. »*bomber*» (flaskor, tuber) av cylindrisk form, vanligen rymmande 50 kg klor.

b. På båda långsidorna av cisternvagn skall vara målat ordet »Klor» med kraftiga, gröna bokstäver samt därunder med röda något mindre bokstäver orden »*Lastad* får vagnen ej skjutsas eller utsättas för stöt». Dessutom skall cisternvagn vara försedd med två vita vimplar av plåt, på vilka ordet »Klor» målats med grön färg. Vimplarna skola vara anbringade vinkelrätt mot vagnens långsidor, en på vardera sidan av vagnen.

På vanliga godsvagnar, lastade med fat, av vilket något innehåller minst 100 kg klor, skall genom avsändarens försorg på vagnens båda långsidor uppsättas ett anslag med följande text: »Klor. Får ej skjutsas eller utsättas för stöt.» Ordet klor skall anges med grönt, övrig text med rött. Vimplar behöva icke anbringas på dessa vagnar.

Anm. 1. Vid omlastning till järnväg med annan spårvidd skola dessa anslag anbringas av omlastningsstationen på den vagn, till vilken omlastning ägt rum.

Anm. 2. Dessa anslag få av mottagaren återsändas till avsändaren fraktfritt som *fraktgods*.

Vagnar, i vilka lastats klor i bomber eller i sådana fat, som vartdera innehåller mindre än 100 kg klor, behöva icke särskilt märkas, såvida sändningarna icke befordras som vagnslastgods; i sistnämnda fall skola vagnarna märkas på samma sätt som ovan föreskrivits för vagnar, som äro lastade med fat, som vartdera innehåller minst 100 kg klor.

c. Fat och bomber skola vara märkta med ordet »Klor» med stora, gröna bokstäver.

2. Klorbehållare med otäta ventiler, varifrån lukt utträngер, få icke mottagas.

Det skall tillses, att ventilmekanismen såväl på bomber som på fat är täckt med påskruvad skyddskåpa (huv).

Klor mottages till befordring på järnväg både som vagnslastgods och som styckegods, dock endast som *fraktgods*. *Klor i fat, rymmande 100 kg och därutöver*, skall lastas av avsändaren i särskild vagn, varvid samlastning dock icke får ske med explosiv vara av transportklass C, lättantändligt gods eller träkol. Vagn med sådana fat adresseras som vagnslastsändning, även då fraktberäkningen sker enligt styckegodstariff.

Faten skola vid lastningen förstängas på betryggande sätt; för fat, som rymma mer än 1 000 kg klor, gälla särskilda föreskrifter (se nedan).

Transport på järnväg av klor i fat, rymmande mer än 1 000 kg klor, är icke tillåten utan att Järnvägsstyrelsen (Trafikbyrån) eller, i fråga om transporter, som uteslutande beröra enskilda järnvägar, förvaltningarna av dessa i varje särskilt fall härtill ge tillstånd. Förutsättning för dylikt tillstånd är i allmänhet, att transporten sker mellan vissa bestämda stationer, att faten lastas och lossas av avsändaren och mottagaren inom eget område och att fatens lastning på vagnen sker på sätt, som godkänts av Järnvägsstyrelsen eller, i fråga om transporter, som uteslutande beröra enskilda järnvägar, av förvaltningarna av dessa. Sådana fat lastas av avsändaren på öppna vagnar, vanligen 4 fat på varje vagn, varvid de placeras i ställ, som säkra dem mot rörelse i alla riktningar.

Anm. Fat av denna storlek ägas för närvarande endast av Mo och Domsjö AB.

Utgivet den 21 september 1945. **Ändringstryck nr 7** (32 blad).

Vagnslastsändningar av klor ävensom sådana vagnar, som äro lastade med styckegodstaxerade fat, av vilka något innehåller minst 100 kg klor, skola adresseras med särskilda härför avsedda vagnskort (bl. 325 L8 för klor och bl. 325 L9 för svaveldioxid och efter erforderlig ändring även för fosgén).

I fraktsedeln för klorsändning skall nettovikten klor införas inom parentes under godsbeskrivningen.

Avsändaren skall avge en försäkran, att behållarna (bomber, fat eller cisternvagn) uppfylla fastställda bestämmelser; denna försäkran skall vara införd i fraktsedeln på ledig plats under godsbeskrivningen och av följande lydelse: »Behållarnas (Behållarens) märkning, revision, fyllning och utrustning i enlighet med gällande bestämmelser intygas.»

3. Behållarna skola behandlas med största försiktighet. De få icke kastas eller utsättas för stötar, långvarigt solsken eller annan uppvärmning.

I magasin och i vagn skola de placeras liggande på golvet för att förhindra att de välta omkull eller falla ned, och på sådan plats att de icke kunna skadas av annat gods.

Rullfat och behållare utan rullningsförhindrande anordning (fotkrans) skola i vagn lastas med längdaxeln parallell med vagnens långsida och på fullt betryggande sätt säkras mot rullning i sidled.

Under månaderna april—september få fat och andra behållare med klor, såframt de icke äro förpackade i trälådor, befordras på öppen vagn, endast om presenning skyddar hela klorlasten, varvid presenning ej får ligga an mot behållarna. För detta ändamål erforderliga presenningar skola i fråga om vagnslasttaxerad sändning av bomber och fat tillhandahållas av avsändaren.

4. Cisternvagn, lastad med klor, och vanlig godsvagn, lastad med fat, av vilka något innehåller minst 100 kg klor, får icke vara bemannad och får ej insättas i tåg, som är upplåtet för resande. Högst två dylika vagnar få medföras i ett och samma tåg och skola därvid vara kopplade tillsammans. De skola om möjligt placeras mitt i tåget och alltid så, att närmast framför finnas minst tre och närmast bakom minst två vagnar, på vilka personal ej får färdas och vilka ej medför explosiv vara av transportklass C eller lättantändligt gods (se bil. H, avd. C VII) eller träkol. I fråga om vagnuttagning behöva dessa försiktighetsmått icke vidtagas.

Tömda cisternvagnar och vagnar med tömda fat eller med klor fyllda, mindre behållare (d. v. s. bomber och fat med mindre innehåll än 100 kg, som befordras som styckegods) transporteras utan inskränkningar (jfr Säo § 43: 6 k).

Cisternvagnar med klor och vanliga godsvagnar med fat, av vilka något innehåller minst 100 kg klor, skola när de stå uppställda på driftplats i väntan på vidarebefordran eller lossning, om möjligt avställas på plats, där de kunna skyddas för stötar från andra fordon. Denna plats bör väljas så långt bort som möjligt från byggnader och områden, där människor bruka uppehålla sig. Vagnarna böra, där så kan ske, skyddas genom från uppställningsspåret avvisande låsta växlar och eljest genom säkrast möjliga avspärrning. Befintliga handbromsar på vagnarna skola åtdragas, och vagnarna skola dessutom förstängas åt båda hållen med bromssläder eller med bromsskor, utlagda på båda rälssträngarna.

Tillsvidare skall gälla, att om den plats, där vagnarna avställas, ej är under uppsikt genom att personal tjänstgör i dess närhet, vagnarna skola särskilt bevakas genom järnvägens försorg.

Skjutsningsrörelse med eller mot vagnar lastade med klor, får ej företagas annat än under sådana betryggande förhållanden eller under

vidtagande av sådana åtgärder, att stöt ej uppstår. Utläggande av bromsskor anses icke utgöra betryggande skydd för att stöt ej uppstår. (Jfr Vxi § 9.)

Vagnarna få icke släppas från växlingsvall eller på bangård, där växlingen utföres med hjälp av genomgående lutning.

5. För befordring av klor i vagnslaster och i fat, av vilka något innehåller minst 100 kg klor, fastställer Järnvägsstyrelsen (Trafikbyrån) befordringslägenhet, varvid förutsättes att tillkopplingsstationerna iakttaga de i denna artikel angivna befordringsvillkoren. Översikt över medgivna transportlägenheter bekantgöras. Därjämte utfärdar styrelsen transportplaner i den mån så erfordras.

För att åtgärder i tid skola kunna vidtagas för tågpersonalens underrättande (jfr Säo § 43: 6 h), för att mottagaren skall vara beredd att snarast möjligt efter vagns ankomst utlösa och lossa densamma och för att omkopplingsstationerna och bestämmelsestationen skola kunna i tid ordna för vagnarnas bevakning, skall avsändningsstationen med ledning av transportplanen lämna anmälan med telefon eller telegraf till nämnda stationer samt till tågledarna på av transporten berörda trafiksektioner om vagnarnas ankomst. Dylik anmälan bör göras så tidigt som möjligt.

Det skall tillses, att underrättelse om ankommen klorsändning sker i så god tid som möjligt och att mottagaren därvid uppmanas att hämta godset snarast möjligt.

Lossning på bestämmelsestationen av vagn med fat, av vilka något innehåller minst 100 kg klor, skall ombesörjas av mottagaren.

Uppmärksamheten fästes på, att klor-, svaveldioxid- och fosgéngaser äro mycket giftiga och därför underkastade giftstadgans bestämmelser. De äro icke eldfarliga eller explosiva.

60. *På egna hjul löpande lokomotiv, tendrar och motorvagnar skola åtföljas av en av avsändaren medsänd sakkunnig tillsyningsman, som skall ombesörja fordonens smörjning.* (Tst § 57: 2 f.) Järnvägsfordon på egna hjul.

Anm. Apparater för högtrycksimpregnering av sliprar, monterade å järnvägsvagnar, skola i detta avseende behandlas på samma sätt som lokomotiv, löpande på egna hjul.

Vid försändning av andra järnvägsfordon, löpande på egna hjul, må avsändaren medsända tillsyningsman. Därest sådan medföljer, är han skyldig ombesörja fordonens smörjning. Medföljer icke tillsyningsman, ombesörjer järnvägen fordonens smörjning.

Tillsyningsman, som åtföljer järnvägsfordon, skall under transporten uppehålla sig å något av de fordon, över vilka han skall öva tillsyn. Undantagsvis kan dock tågbefälhavaren medgiva honom att taga plats i tredje klassens vagn. (Tst § 57: 2 f.)

Utgivet den 18 mars 1950. **Ändringstryck nr 15** (62 blad).

IV. Särskilda bestämmelser om tjänsteförsändelser och vissa, mera regelbundna sändningar.

Tjänsteförsändelser. Befordring med postverket.

61: 1. För befordring av postförsändelser i tjänsteärenden äger Kungl. Järnvägsstyrelsen med därunder lydande tjänsteställen att anlita **postverket**. Inrikes försändelse behöver ej frimärkas. För försändelse till *utrikes* ort skall belöpande postavgift utgöras medelst frankotecken. Frankeringen av tjänsteförsändelse till utrikes ort skall verkställas genom postverkets försorg. Då postbok icke hålles, skola utländska försändelser vara antecknade å särskilt reversal, vartill blanketter tillhandahållas av postverket. (I övrigt se särtryck nr 226.)

Befordring med järnvägsposten.

2. Tjänstebrev, som växlas mellan tjänstepersonal vid en och samma järnväg eller vid flera järnvägar, svenska eller utländska, som hava samtrafik med varandra, eller vid ångbåtslinjer, som hava samtrafik med svenska järnvägar, få utan postverkets förmedling befordras med järnvägstjänsteman. Brevförsändelser till och från milkontoret i Örebro få även befordras på detta sätt. Brådskande tjänsteförsändelser få sändas som telegrambrev (se särtryck 127, art. 12, mom. 2).

Telegrambrev (se nedan) skola, då de avlämnas till konduktörspersonalen och även under befordringen, vara ordnade på sådant sätt, att de vid ankomsten till bestämmelsestationen kunna, om så erfordras, avlämnas skilda från övrig post. Detta är särskilt av vikt ifråga om telegrambrev till adressater vid större stationer. Utdelningen av telegrambrev skall verkställas skyndsammast möjligt.

Anm. AB Svenska Godscentraler har erhållit medgivande att sända fraktsedlar tillhörande bolagets samlastningsvagnar (fraktsedlar för spridningsgods på järnväg) som järnvägens tjänstepost. Såsom villkor härför gäller, att fraktsedlarna skola vara inlagda i särskilda av styrelsen godkända konvolut (i svagt grön färg), *som adresseras till viss expedition på bestämmelsestationen.* Konvoluten skola inlämnas och avhämtas å järnvägens expeditioner av bolagets personal.

Vederbörande stationsföreståndare skola lämna ASG:s ombud uppgift om, när handlingarna senast skola inlämnas till järnvägen för att kunna befordras med ifrågakommande lägenhet för stationens tjänstepost.

3. Av SJ ägda bussbolag äga icke tjänstebrevsrätt för sina postförsändelser med postverket, men tjänstebrev, som växlas mellan funktionärer (ombud) vid sådana busslinjer eller mellan nyssnämnda funktionärer (ombud) och tjänstepersonal vid statens järnvägar, få befordras såsom tjänsteförsändelser med busslinjerna och med järnvägens konduktörspost.

Beteckning.

4. Tjänsteförsändelse skall i nedre vänstra hörnet av adressidan förses med beteckningen »Tjänsteförsändelse» eller »Tjänste», om den skall till svensk, norsk, dansk eller finsk ort, och med beteckningen »Eisenbahndienstsache mit Zug», om den skall till annan utländsk ort. På angelägen försändelse till svensk, norsk, dansk eller finsk ort skrives »Angeläget» och på dylik försändelse till annan utländsk ort »Eilig» eller »Sofort». Denna anteckning bör göras med röd skrift. Uppgift om avsändarens tjänsteställning skall anbringas antingen överst å försändelsen — dock ej i högra hörnet — eller också omedelbart under beteckningen »Tjänsteförsändelse» eller »Tjänste» och vara så avfattad, att tvekan ej kan råda om, vem som är försändelsens avsändare. Uppgift, som anbragts med handskrift å tjänsteförsändelse, som skall befordras med allmänna posten, skall omedelbart under anteckningen bestyrkas med avsändarens egenhändiga namnteckning.

Telegrambrev.

5. Som omslag för telegrambrev till svensk, norsk, dansk eller finsk ort skola i första hand kuvert enl. bl 310 F eller 310 G (röda kuvert för telegrambrev) användas; om sådana blanketter icke finnas tillgängliga, kan annat kuvert, på vilket ordet »Telegrambrev» angivits med röd skrift eller röd stämpel, användas. Telegrambrev till annan utländsk ort än norsk, dansk eller finsk skall förses med beteckningen »**Telegrammbrief**». Telegrambrev skola förses med uppgift om avsändningsdag, timme och tåg (beträffande telegrambrev till annan utländsk ort än norsk, dansk eller finsk: »ab am ..... Stunde .....»; »Befördert mit Zug nr .....»).

6. Adressen skall skrivas tydligt. Bestämmelseortens namn skall understrykas. Å försändelser till mindre kända orter i utlandet angives även bestämmelselandets namn. På omslag, som användas för tjänsteförsändelser till eller över Frankrike, skola hörnen vara bortklippta.

Vikt å tjänsteförsändelse till utlandet.

7. Tjänsteförsändelse, som skall befordras med järnvägsposten till utländsk ort, får väga högst 20 kg. Tyngre försändelse behandlas såsom tjänstegods.

8. Tjänsteförsändelserna befordras i vissa fall enligt särskilda transportplaner. På övriga linjer skola de sändas med det tåg, med vilket de tidigast nå bestämmelseorten.

9. Varje tjänsteman skall vinnlägga sig om att sköta tjänsteförsändelserna med största omsorg, så att de icke bliva fördröjda under transporten. Å större stationer bör en särskild plan fastställas, enligt vilken dessa försändelser skola forslas mellan tågexpeditionen och de övriga expeditioner, från eller till vilka de skola sändas.

Utgivet den 18 mars 1950. Ändringstryck nr 15 (62 blad).

10. Järnvägstjänsteman, som eljest, annorledes än för postverkets räkning eller för att till vederbörande postanstalt avlämnas, till befordring mottager vare sig förseglat eller eljest tillslutet brev eller brevkort eller ock sådant paket, som honom veterligt innehåller tillslutna brev eller brevkort, gör sig förfallen till böter från och med 20 till och med 150 kronor.

11. Missbruk av tjänstebrevsrätt medför böter från 20 till 500 kronor.

Väskor, redovisningshandlingar m. m.

62: 1. Väskor, som innehålla order, cirkulär, tjänsteskrivelser eller andra tjänstehandlingar, transporteras mellan Kungl. Styrelsens byråer och kontor och distriktens expeditioner ävensom mellan enskilda järnvägar och milkontoret i Örebro med de tåglägenheter, som vid behov särskilt angivas.

2. Tjänstepostutväxlingen mellan SJ stationer å ena och Kungl. Styrelsens byråer och kontor å andra sidan skall försiggå på följande sätt.

a. Angelägna försändelser befordras som vanliga tjänstebrev.

b. Redovisningshandlingar insändas av stationerna direkt till Kontrollkontoret såsom vanlig tjänstebrevsförsändelse eller såsom ilgodssändning.

c. Insamlade biljetter och kontrollkuponger, vederbörligen ordnade och buntade, ävensom handlingar av mindre angelägen natur insändas dagligen i TE-väskorna till trafikinspektören, vilken i dokumentsväska ävenledes dagligen vidaresänder samtliga från stationerna inkomna biljetter och handlingar till Kontrollkontoret.

d. Handlingar från Kontrollkontoret och övriga ovannämnda tjänsteställen till stationerna befordras i de återgående dokumentsväskorna till trafikinspektörerna, vilka i TE-väskorna utdela de för stationerna avsedda handlingarna.

3. I GTF del II äro särskilda transportplaner för befordringen av Kammarkontorets och Kontrollkontorets dokumentväskor intagna.

Värdebrev.

63: 1. Tjänsteförsändelser, som innehålla penningar, kvitterade avlöningslistor och räkningar eller andra värdehandlingar, skola, då med hänsyn till lokala förhållanden, snabbheten i befordringen och i övrigt erfarenheterna av postgången på olika orter så utan olägenhet kan ske, befordras under assurans eller rekommendation med anlitande av postverket (med allmänna posten). Där postverket icke lämpligen kan anlitas, befordras dylika försändelser i regel en gång dagligen i vardera riktningen å varje sträcka med de tåg, som trafikinspektören anvisar, varvid nedan i mom. 2—9 lämnade anvisningar skola iakttagas.

2. Kuvert, som innehåller värdeförsändelser, skall noggrant tillslutas. På baksidan skall avsändaren anbringa sin stämpel, så att en del av stämpelavtrycket kommer på var och en av de hopklistrade papperstungorna. I stället för stämpelavtryck må sigillavtryck i lack anbringas.

3. Värdeförsändelse skall förses med påskriften »Rekommenderas» (försändelse till svensk, norsk, dansk eller finsk ort) eller »Einschreiben!» (försändelse till annan utländsk ort) jämte nummer.

4. Värdeförsändelserna skola förvaras i en särskild låda, som medföljer varje sålunda bestämt tåg.

5. Värdeförsändelse införes å avsändningsstationen i en kvittobok, tillställes mot kvitto i denna bok tågbefälhavaren å föreskrivet tåg och införes av denne i den honom tilldelade kvittoboken. Mottagen värdeförsändelse nedlägges av tågbefälhavaren i lådan, som under färden skall hållas låst. Nyckeln skall förvaras av tågbefälhavaren, vilken är ansvarig för att försändelserna avlämnas mot kvitto i hans kvittobok av adressaten eller, om denne icke genast anträffas, av stationsföreståndaren.

Utgivet den 6 augusti 1947. **Ändringstryck nr 11** (13 blad).

I senare fallet åligger det stationsföreståndaren att mot kvitto i stationens kvittobok överlämna försändelsen till adressaten. Sker personalombyte under vägen överlämnas värdeförsändelserna till den mottagande tågbefälhavaren, som kvitterar dem i den avlämnande tågbefälhavarens kvittobok.

Föreståend gäller i tillämpliga delar även vid försändning av remisslådor mellan håll- och lastplatser och deras huvudstationer.

6. Nyckeln till värdebrevslådan skall vid tågets utgångsstation av stationsföreståndaren överlämnas till tågbefälhavaren och av denne vid tågets ankomst till slutstationen tillsammans med kvittoboken avlämnas till stationsföreståndaren, vilken det åligger att granska, att alla i kvittoboken införda poster äro behörigen kvitterade.

7. Penningförsändelse till högre belopp än 50 kronor — med undantag för i dokumentslådor inlagda avlöningsmedel eller sådana uppbördsmedel, som sändas från håll- eller lastplats till vederbörande huvudstation — får icke befordras enligt dessa bestämmelser utan skall befordras med allmänna posten; likaså penningförsändelse från ett distrikt till ett annat.

8. All försändning av penningar såsom tjänstesak med tågpersonal på annat sätt än här föreskrivits är förbjuden.

9. Tjänsteförsändelser från utlandet, som mottagas av svensk tjänsteman mot kvitto, skola, oavsett om försändelserna äro försedda med beteckningen »Rek», »Rekommenderas» eller »Einschreiben» eller icke, befordras på sätt ovan föreskrivits för värdeförsändelse. Dylika försändelser skola således alltid införas i kvittobok och mot kvitto i dylik bok överlämnas till avlösande tågbefälhavare ävensom mot kvitto utlämnas till adressaten.

Sveriges Kommunikationer.

64: 1. När tidtabellspublikationen »Sveriges Kommunikationer» försändes från Stockholm för järnvägarnas behov eller för försäljning genom stationerna eller genom Svenska Pressbyrån, skola följande, i mom. 2—5 intagna föreskrifter tillämpas.

2. Sändningarna, som avlämnas vid avgående resgodsexpeditionen i Stockholm C senast 30 min. före det tågs avgång, med vilket de skola befordras, skola vara upptagna på en särskild transporthandling, »Förpassningssedel å Förlags A.-B. Sveriges Kommunikationers publikationer», bl Gbr nr 29.

3. Blanketten, som är anordnad för blåkopiering, består av tre delar; litt A utgör dubblett och återlämnas till avsändaren försedd med järnvägens kvitto; litt B skall åtfölja godset till bestämmelsestationen och användes för mottagarens kvittering; litt C slutligen är adresslapp och klistras på kollit. Om sändningen består av mer än ett kolli, utskrivas till de övriga särskilda adresslappar av samma utseende som litt C.

4. Avsändningsstationen skall datumstämpla litt A och B och bestämmelsestationen litt B på därför avsedda platser.

5. Mottagare behöver icke underrättas om dessa försändelser.

Regelbundna försändelser av medicinlådor.

6. Medicinlådor eller fack, innehållande medicinlåda, få regelbundet försändas mellan vissa stationer å Statens järnvägar enligt följande, i mom. 7—10 intagna föreskrifter.

7. Befordringen äger rum i särskilda härför avsedda lådor, vilkas rymd icke får överstiga 0,1 kbm, eller i fack, innehållande lådor av nyss angivna maximirymd. Dylikt facks rymd får icke överstiga 0,25

kbm. I sådan låda eller fack må icke befordras annat än medicin, mineralvatten — dock ej läskedrycker —, tomkärl för medicin, recept och rekvisitioner. Å dylik låda eller fack skall finnas tydligt angivet: »Medicin för linjen ..... » jämte namnet på vederbörande apotek och den ort, där apoteket är beläget.

8. Medicin, som försändes i medicinlåda eller fack, skall vara inlagd i paket på sådant sätt, att innehållet utan svårighet kan kontrolleras vara av ovan nämnd beskaffenhet. Varje paket skall vara försett med tydlig adress och får icke väga mer än 3 kg. För medicin avsedda tomkärl, recept och rekvisitioner skola ävenledes vara försedda med tydlig uppgift om rekvirentens namn och adress.

9. Det åligger stationerna att övervaka, att antalet transporter eller lådor icke överskrider det medgivna. Endast stationsföreståndare eller annan av stationens personal äger att ur medicinlåda eller fack uttaga eller däri inlägga medicin, tomglas, recept eller rekvisition.

10. Tillstånd att försända medicin på ovan angivna sätt lämnas av vederbörande trafikinspektör.

Regelbundna försändelser av mjölk.

11. För befordring av regelbundna, med efterkrav icke belagda sändningar av högst 50 l mjölk i plåtkärl skall följande expeditionssätt tillämpas i den utsträckning vederbörande trafikinspektör bestämmer.

Sändningarna befordras utan frakthandlingar. På de kärl, i vilka mjölken befordras, skall finnas angivet kärlets rymd samt avsändningsstationens, mottagarens och bestämmelsestationens namn. Avsändningsstationen upprättar i lämplig liggare en förteckning för varje trafikant för vilken expeditionssättet tillämpas med angivande av datum, avsändare, mottagare, bestämmelsestation, vikt och frakt för varje sändning. Den sista i varje månad utfärdar avsändningsstationen för varje mottagare en expeditionssedel för fraktgods till bestämmelsestationen, upptagande under månaden expedierade sändningar.

Såsom villkor för att expeditionssättet skall få tillämpas gäller, att trafikanten avsäger sig rätt till ersättning, därest någon sändning skulle fördröjas eller förkomma. Trafikinspektör skall underrätta kontrollkontoret om lämnat medgivande.

Beräkning av vikten för sändningar av mjölk och grädde i plåtkärl.

12. Flaskor, vari mjölk eller grädde försändes, skola därest de icke vägas och oberoende av om de innehålla full kvantitet eller icke, antagas väga:

en	flaska	om	60	l	rymd	75 kg	en	flaska	om	15	l	rymd	20 kg
»	»	»	50	»	»	60[1]) »	»	»	»	12	»	»	15 »
»	»	»	40	»	»	50 »	»	»	»	10	»	»	12 »
»	»	»	30	»	»	35 »	»	»	högst	5	»	»	6 »
»	»	»	25	»	»	30 »	»	»	»	3	»	»	3[2]) »
»	»	»	20	»	»	25 »							

Regelbundna försändelser av tidningar.

13. Regelbundna paket- och ilgodssändningar av tidningar mellan stationer vid Statens järnvägar befordras enligt följande föreskrifter.

14. Försändelserna uppföras icke å fraktsedel utan å en tidningsförteckning enligt fastställd blankett. Förteckningen består av tre delar, litt. A, B och C, och utskrives av avsändaren medelst kopiering. Sändningar, som inlämnas samtidigt för befordring med samma tåglägenhet från avsändningsstationen och äro adresserade till stationer på en och samma järnvägslinje, skola uppföras å en gemensam förteckning.

[1]) 55 kg vid förenklat expeditionssätt enligt mom. 11 här ovan.
[2]) Endast » » » » » 11 » » .

Utgivet den 18 mars 1950. Ändringstryck nr 15 (62 blad).

15. Varken avsändningsstationen eller bestämmelsestationen behöver taga befattning med godset. Avsändaren skall avlämna det direkt till godsvårdaren å det tåg, med vilket befordringen skall ske. Godsvårdaren skall kontrollera, att de i förteckningen intagna uppgifterna om antal kolli och i möjligaste mån vikt äro riktiga och därefter kvittera ett exemplar av förteckningen (litt. A) och återlämna det till avsändaren. Av de båda övriga exemplaren av förteckningen skall godsvårdaren lämna litt. B på avsändningsstationen och medföra litt. C till slutstationen och avlämna det där.

Anm. För sändningar från vissa stationer utfärdas dock icke litt. C.

16. Det åligger avsändaren att ombesörja att mottagarna å resp. bestämmelsestationer avhämta godset hos godsvårdaren å tåget.

Järnväg tillhöriga hundburar och andra effekter.

65: 1. Järnväg tillhöriga hundburar, hästvårdarbänkar, lyktor, flaggor, liktransportskyltar, hänglås o. d. effekter skola vid återtransport till hemstationen upptagas å tjänstefraktsedel enligt bl 352 F (se bil. D) och i regel befordras som fraktgods. Ilgodsbefordring får äga rum, endast om hemstationen i varje särskilt fall ansett nödvändigt föreskriva dylik befordring.

2. *Svenska järnvägar tillhöriga lasttillbehör av alla slag, som sändas lösa,* skola i regel befordras som fraktgods. Ilgodsbefordring skall användas endast på särskild, av Trafikbyrån utfärdad fördelningsorder.

Utländska lasttillbehör, som hemsändas lösa, skola i regel befordras som ilgods. Undantag utgöra tomma godsbehållare, vilka skola befordras som fraktgods.

Alla lasttillbehör, som sändas lösa i inländsk trafik, skola åtföljas av förpassning, bl 348 C. Blanketten utskrives med blåkopiering och kan gälla för antingen ilgods- eller fraktgodsbefordring. När presenningar sändas lösa i inländsk samtrafik, skall avsändningsstationen utfärda förpassning i så många exemplar, att förutom avsändnings- och bestämmelsestationerna även varje redovisningsskyldig övergångsstation erhåller ett exemplar. Avsändningsstationen antecknar nederst å blanketten namnet å den övergångsstation, för vilken kopian är avsedd.

Alla lasttillbehör, som användas i trafik med utlandet, skola, *vare sig de sändas lösa eller användas för last,* åtföljas av förpassning, bl 398 J och 398 J1, vilken uppföres å godslista. Förpassning å från utlandet återkomna svenska lasttillbehör skall vid dessas återkomst kvartagas av vederbörande gränsstation samt förses med datumstämpel och direkt insändas till Trafikbyrån. I de fall, då lösa lasttillbehör skola vidaresändas till station, med vars namn de äro märkta, skall gränsstationen utfärda ny förpassning, bl 348 C.

Presenningar, som täcka vagnslastsändningar eller användas som underlag för last enligt bestämmelserna i art. 20, mom. 4, skola antecknas å till vagnen hörande vagnskort.

Gods för Statens järnvägars räkning.

66: 1. Gods för Statens järnvägars räkning (se Gxf del III, str nr 223 c) inlämnas på avsändningsstationen i samma ordning som vanligt fraktgods eller, i brådskande fall, som ilgods, åtföljt av vanlig fraktsedel, som behandlas enligt art. 11: 2.

Anm. För förrådsgods från SJ förråd till stationerna användes fraktsedel enligt SJ bl 607. För sändningar av tryckalster och biljetter från Kontroll- och Biljett- och Blankettkontoret till SJ tjänsteställen användes fraktsedel enligt SJ bl 29 för fraktgods och 29 a och 29 b för ilgods.

Styckegodssändningar för SJ egen räkning i vikt över 20 kg få icke befordras såsom ilgods annat än i sådana fall av brådska, då snabb befordring är nödvändig för att hindra störningar i driften eller ökade direkta utgifter. Brådska bör givetvis icke förorsakas av brist på förutseende.

Anm. SJ tjänstegods dels från Kontroll- och Biljett- och Blankettkontoret till distrikts- och sektionsledningsexpeditionerna, förrådsintendentkontoret och centralstationen i Göteborg, dels från Centralförrådet i Örebro till Kungl. Styrelsens byråer och kontor, distrikts- och sektionsledningsexpeditionerna och centralstationen i Stockholm skall, även om godsets vikt överstiger 20 kg, befordras såsom ilstyckegods.

Behållare, som använts för här nämnt tjänstegods Örebro C—Stockholm C, skola likaledes befordras som ilstyckegods, när de återsändas tomma.

2. Sändningar av eldfarliga oljor från förrådet till stationerna och av återgående, för dessa sändningar använda tomkärl skola befordras enligt de för vanligt fraktstyckegods fastställda transportplanerna, såvida icke för vissa trafiksektioner särskilda transportplaner anses erforderliga.

3. Transporter av övrigt gods från och till förrådet skola å de trafiksektioner, där vederbörande trafikinspektör anser detta erforderligt, verkställas i särskilda för ändamålet avskilda vagnar (s. k. förrådskursvagnar), vilka framgå enligt fastställd transportplan å viss bestämd veckodag för att utlämna och uppsamla detta slags gods. Å övriga trafiksektioner forslas dessa sändningar med de för vanligt fraktstyckegods fastställda tåglägenheterna.

Utgivet den 18 mars 1950. Ändringstryck nr 15 (62 blad).

D. Lossning och utlämning.

Skyldighet att utföra lossningen.

67: 1. *Lik skall avhämtas av mottagaren inom sex timmar efter ankomsten av det tåg, varmed liket transporterats. I denna frist inräknas dock icke tiden från kl. 7 e. m. till kl. 7 f. m. påföljande dag.* (Tst § 43: 2.)

Lossning av lik ävensom av föremål, som transporterats i samma vagn som liket, skall ombesörjas av mottagaren. (Tst § 43: 4.)

2. *Mottagaren är skyldig att inom tre timmar efter ankomsten av det tåg, varmed djuren transporterats, eller, om vagn skall lossas å särskild lossningsplats, inom tre timmar, efter det vagnen där ställts till förfogande, urlasta och från järnvägens område bortföra eller avhämta djuren.* (Tst § 54: 2.)

Anm. Denna bestämmelse gäller givetvis icke styckegodssändningar av djur i burar, lådor, korgar eller annat emballage.

Varder ovan *angivna tid (lossningsfrist) överskriden och beror ej sådant av järnvägen, är mottagaren skyldig att erlägga magasins- eller vagnspenningar enligt taxan, räknat från fristens utgång och jämväl för sön- och helgdagar samt för tiden från kl. 7 e. m. till kl. 7 f. m.* (Tst § 54: 3.)

Kunna djuren efter utgången av ovan *omförmälda frist icke lämpligen kvarstanna i vagnarna eller å mottagningsstationens område, äger järnvägen föranstalta om att djuren för den förfogandeberättigades räkning och på hans risk bortföras därifrån och överlämnas i lämplig persons vård.* (Tst § 54: 4.)

3. *De särskilda kostnader, som må förorsakas järnvägen vid befordring av levande djur, såsom för rengöring och enligt gällande föreskrifter utförd desinfektion av vagn, för djurens ur- och inlastning under transporten, för deras lämpliga förvaring efter urlastning samt för deras fodring, uppbindning och dylikt, skola ersättas av mottagaren.* (Tst § 52: 2.)

4. För lossning av stycke- och vagnslastgods gälla bestämmelserna i art. 19.

Mottagare av expressgods är berättigad att erhålla godset så snart det tåg, med vilket det *enligt* art. 34: 1—2 *skolat befordras, eller därtill anslutande tåg ankommit till bestämmelsestationen och det tåget åtföljande expressgodset hunnit undergå den för dess utlämning erforderliga behandlingen.* (Tst § 73: 1.)

Anm. Om expressgods icke ankommer med bestämt tåg eller icke omedelbart kan utlämnas, är leveransfristen att anse som överskriden. Om expressgods saknas, skall efterforskning igångsättas omedelbart.

Annat gods, *som lossas genom järnvägens försorg och som icke avlämnas till tullmyndighet eller genom järnvägens föranstaltande hemsändes till mottagaren, skall avhämtas i stationens godsmagasin eller å anvisad plats inom stationsområdet å tid, då vederbörande godsexpedition hålles öppen.*

Lossning av gods genom mottagarens försorg skall ske å anvisad plats å helgfri dag under tiden mellan kl. 7 f. m. och kl. 7 e. m. Medgiver järnvägen, att lossning må ske å annan tid, är järnvägen berättigad att kräva ersättning för därav möjligen uppkommande kostnader. (Tst § 76: 1.)

Å sön- och helgdagar är järnvägen icke skyldig att utlämna fraktgods. Järnvägsförvaltningen äger bestämma, under vilka tider å dylika dagar ilgods skall utlämnas. (Tst § 76: 2.)

Trafikbefälet fastställer de tider, då godsexpeditionerna skola hållas öppna. Å mindre stationer må godsexpeditionen och godsmagasinet hållas stängda under den tid, då personalen är sysselsatt i och för tågs expedierande. (Tst § 63: tlgb 1.)

5. Gradtalet i vagnslastsändning, som befordrats under värme, skall avläsas och antecknas på bl 331 F (se bil. D), när vagnen utlämnas för lossning. Om mottagaren begär, att vagnslastsändning,

Utgivet i mars 1954. **Ändringstryck nr 17** (60 blad).
11—414 57

som icke kan lossas omedelbart efter det att den ställts till hans förfogande, skall — för att skyddas mot kyla — sättas under uppvärmning eller inväxlas i uppvärmt lokstall, skall dylik framställning efterkommas, därest så låter sig göra och järnvägen därigenom icke förorsakas särskilda olägenheter. För det extra arbete, som härigenom förorsakas järnvägen, skall trafikanten erlägga dels växlingsavgift, dels uppvärmningsavgift enligt Gtax § 42.

6. För lossning av styckegods vid håll- eller lastplats kunna mottagarna åläggas att lämna biträde.

Granskning och brytning av plombering.

68: 1. Då vagn ankommit till sin bestämmelsestation under järnvägsplombering, skall detta särskilt antecknas tillika med uppgift, huruvida plomberingen vid ankomsten varit oskadad eller ej och huruvida några andra oregelmässigheter iakttagits.

2. Då vagn, som är försedd med järnvägens plomber, lossas eller utlämnas till trafikant, borttagas plomberna genom att man avskär eller avklipper snöret eller järntråden, så att själva plomben ej skadas. Plomberna förvaras skilda från andra, tills lossningen av vagnen avslutats, och samlas därefter för att återsändas till förrådet.

3. Upptäckes det, att en vagns plombering är bruten eller på annat sätt felaktig, skall skriftlig anmälan om förhållandet upprättas.

Om det misstänkes, att plombering brutits i samband med stöld, skall — därest fråga icke är om plombering, anbragt av tullverket — vagnens innehåll noga inventeras, varvid, om inventeringen utvisar, att stöld icke förövats, anteckning om den verkställda inventeringen göres på rapporten. Framgår däremot av inventeringen, att stöld förövats, skall nämnda anmälan avfattas på bl 378 D 1, varjämte bestämmelserna i Godsregleringsföreskrifter (str nr 175) skola iakttagas.

Vagn, på vilken plomberingen brutits under vägen men vilken icke inventerats på den station, där förhållandet upptäckts, skall noga inventeras på bestämmelsestationen enligt de regler, som finnas angivna här ovan.

4. Art. 95: 4 och 107 innehålla särskilda bestämmelser om behandlingen av järnvägsvagnar, försedda med tullverkets lås eller plomber.

Iakttagelser och åtgärder vid lossning av styckegods.

69: 1. Förutom vad i föregående art. föreskrivits om granskning av plombering skall före och vid lossning av styckegods följande iakttagas.

Det undersökes, att — därest lossningen icke sker direkt från tåg — vagnens sidodörrar och dörr till bromskupé äro låsta, då vagnen mottages till lossning.

Sidodörrarna öppnas försiktigt, så att mot dem vilande gods icke skadas.

Lastningssättet granskas med avseende på lastens läge och övriga enskildheter, som kunna vara av vikt för att bedöma förefintlig skada på i vagnen lastat gods.

Anm. Ang. anteckning på och behandling av bl 331 E, »Stuvningsuppgift», se art 27.

Högt uppstaplat gods lossas om möjligt först och nedlyftes därvid med försiktighet.

Synnerlig försiktighet iakttages vid lossning av bräckliga föremål såsom glas, porslin, möbler, symaskiner, velocipeder, gjutgods eller lådor, som innehålla ägg.

Om fuktighet synes ha inträngt i vagnen, vidtagas åtgärder omedelbart för att förhindra, att i vagnen lastat gods skadas därav, eller, om så redan skett, att dessa skador ökas.

Gradtalet i de vagnar, som framgå såsom kursvagnar för gods under värme eller kyla, avläses och antecknas omedelbart före lossningen.

Godset avprickas på bestämmelsestationen efter transporthandlingarna, varvid särskilt undersökes, att kolliantal, adressering, märkning och emballering överensstämma med nämnda handlingars uppgifter.

Transporthandlingarna förses på bestämmelsestationen med dess datumstämpel, som dock skall angiva det datum, då godset ställes till mottagarens förfogande.

Anm. Även godset bör på bestämmelsestationen genom anteckning eller stämpling förses med uppgift om datum enligt vad i föregående stycke sagts.

2. Vid lossning av styckegods direkt från tåg, skall godsvårdaren överlämna vederbörliga transporthandlingar till den stationstjänsteman, som har i uppdrag att mottaga stationens gods. Denne kollationerar godset efter de mottagna transporthandlingarna.

I fråga om expressgods skall godsvårdaren i samband med överlämning av godshandlingarna till stationspersonalen upplysa om var expressgodset kan återfinnas, så att det omedelbart kan uttagas och utlämnas eller vidaresändas.

3. Därest gods vid lossningen befinnes vara skadat eller övertaligt eller därest gods saknas, förfares enligt bestämmelserna i Grf, str nr 175.

Å varje godsmagasin skall en särskild plats för förvaring av övertaligt gods finnas avskild. Sådan plats skall vara tydligt utmärkt genom anslag: »Plats för övertaligt gods».

4. Å bestämmelsestationen upplägges godset i magasinet, så att det vid avhämtningen lätt kan återfinnas, och må därför, då lokala förhållanden sådant tillåta, särskilda platser användas för gods till olika större trafikanter.

5. Angående särskilda åtgärder vid lossning och avprickning av hellastade, å införselorten icke tullkontrollerade styckegodsvagnar och uppläggning i magasinet av oförtullat styckegods, se art. 95: 5.

6. Gods, som jämlikt Trafikstadgans bestämmelse hemforslas till mottagaren genom järnvägens försorg, skall av bestämmelsestationen i regel uppföras å forslingslista och behandlas i övrigt enligt bestämmelserna i Gxf del I (str nr 223 a), art. 243 o. 463: 2. Hemforsling av gods genom järnvägens försorg.

Gods, som skall befordras med billinje i samband med järnvägstransport behandlas enligt bestämmelserna i Gxf del I (str nr 223 a), art. 314—319. Godsbefordring med billinje i samband med järnvägstransport.

Fortaxan (str nr 141 h) innehåller bl. a. uppgifter om vid vilka stationer hemforsling av gods verkställes genom järnvägens försorg, i vilken omfattning befordring med billinje i samband med järnvägstransport kan ske, utkörningstiderna vid de olika stationerna och avgifterna för dylik hemforsling eller befordring med billinje.

7. Å station, där trafikinspektören (trafikföreståndaren) anser detta behövligt, skall stationsföreståndaren utarbeta en uppgift enligt bl 358 O (se bil. D), som utvisar, hur styckegods lossas och mottagaren underrättas om ankommet gods och hur dylikt gods hemforslas genom järnvägens försorg. Denna uppgift godkännes av trafikinspektören (trafikföreståndaren) för varje tågplanperiod och skall finnas anslagen å sådana platser, att den blir tillgänglig för såväl tågpersonalen som trafikanterna. Å sådana trafikplatser, där uppgift enligt bl 358 O icke anses behövlig, underrättas mottagarna om ankommet gods snarast möjligt.

Om vissa större stationers skyldighet att därjämte upprätta arbetsplaner för magasinstjänsten, se art. 32.

70: 1. Vad i art. 13 är föreskrivet i avseende å tillsyn och vård av styckegods före lastningen, gäller även för tiden från lossningen till utlämningen. Tillsyn och vård av styckegods efter lossningen.

Anm. Mottagare av gods får icke öppna eller i något avseende rubba en sändnings omslag, innan han kvitterat godset och betalat frakt och övriga kostnader, som vila å sändningen.

2. Om lossning, förvaring, tillsyn och vård av explosiva varor, som få befordras å järnväg, och av eldfarliga oljor, se bil. K och L.

Iakttagelser vid utlämning.

71: 1. Styckegods får med i anm. 1 till mom. 2 här nedan nämnt undantag icke utlämnas, utan att den i behörig ordning inlösta fraktsedeln företes. Därvid bör det undersökas,

att kolliantal, adress och emballage ävensom godsets beskaffenhet, i den mån det framgår av yttre undersökning, överensstämma med uppgifterna i utlämningshandlingen;

att skada icke förmärkes å godset eller dess emballage.

Anm. 1. Utlösningshandling får icke godtagas, om den icke å baksidan är försedd med a) stationens datumstämpel och bredvid denna vederbörande godsexpeditörs namn (signatur) eller b) sådan stämpel, som genom särskild bokstavsbeteckning igenkännes som anbringad av godsexpeditör eller c) maskinkvitto.

Den, som lämnar ut sändningen, skall invid namnet (signaturen), stämpeln eller maskinkvittot anbringa avtryck av nedanstående stämpel.

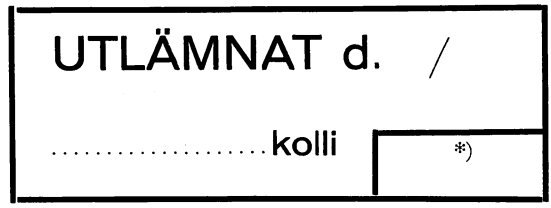

*) Här inför utlämnaren sin signatur, om stämpeln icke har sifferbeteckning.

Datum för utlämningen, antal utlämnade kollin och i de fall, stämpeln icke har sifferbeteckning, utlämnarens signatur skola ifyllas med anilinpenna eller färgpenna, så att skriften icke lätt kan ändras eller utplånas. Ang. paketgods, som ej är belagt med efterkrav, restfrakt e d., se dock Gxf del I (str 223 a) art. 464, mom. 3.

Anm. 2. Saknas någon del av en sändning, skall om mottagaren så önskar, den del av sändningen, som anländ, utlämnas samt på fraktsedeln och notisdelen antecknas hur många kollin (och i förekommande fall vilka), som utlämnas, och hur många som saknas, t. ex. 1 säck potatis, 1 låda socker och 1 låda apelsiner utlämnade; saknas 2 säckar potatis och 1 låda choklad. På fraktsedeln skall utlämnaren dessutom anbringa avtryck av utlämningsstämpel, på sätt här ovan sagts, för varje utlämning var för sig.

Anm. 3. A. B. Svenska Pressbyrån och andra tidningsexpeditioner sända regelbundet till ombud och försäljare veckotidningar, som skola börja säljas bestämd dag. Ibland avsändas tidningarna någon dag tidigare än vad som är nödvändigt, för att de skola hinna fram i tid. För att undgå att tidningarna då komma försäljarna tillhanda tidigare än avsett, skola bestämmelsestationerna kvarhålla godset till den bestämda dagen, även om det anländer tidigare. Endast sådana sändningar skola emellertid kvarhållas, för vilka avsändaren antecknat ungefär följande i fraktsedeln: »Enligt järnvägsförvaltningens medgivande bör detta gods icke utlämnas till mottagaren förrän den / . Järnvägen fritages från ansvar, därest leveransfristen på grund härav skulle överskridas». Notis utsändes (resp. godset hemköres) på sådan tid, att godset kan komma mottagaren tillhanda tidigast möjligt under den av avsändaren angivna dagen. Särskilt är det önskvärt, att olika mottagare-försäljare å samma ort samtidigt erhålla sina sändningar av detta slag.

Anm. 4. I den mån så enligt sektionsbefälets bedömmande anses behövligt, skola godsutlämnarna på de större stationerna vara utrustade med armbindlar med texten »Utlämnare» som igenkänningstecken.

2. Vid utlämning av vagnslastgods bör jämväl den i behörig ordning inlösta fraktsedeln företes och därjämte iakttagas,

att vagns nummer överensstämmer med uppgifterna i utlämningshandlingen;

att järnvägens lås öppnas och av järnvägen anbragt plombering borttages (se art. 68);

att av trafikant åsatta plomber äro oskadade (dylika plomber få icke brytas av järnvägspersonal);

att lastningssättet granskas; därvid aktgives på lastens läge och övriga enskildheter, som kunna vara av vikt för att bedöma skada på sändningen, särskilt otillfredsställande stuvning eller bristfällig förstängning;

att iakttagna oregelmässigheter antecknas;

att, därest stycketalet i vagnslastsändning på grund av avsändarens i fraktsedeln framställda begäran eller på grund av godsets natur av tullgods räknats av avsändningsstationen, räkning skall ske jämväl på bestämmelsestationen (se art. 10 och 101).

Anm. 1. Saknas fraktsedeln på gods, som anlänt till stationen, får godset — vare sig det gäller stycke- eller vagnslastgods — under inga omständigheter utlämnas eller ställas till förfogande, förrän mottagaren tecknat sitt kvitto på av stationen utfärdad notisavskrift (bl 351 E) och, om så anses behövligt, dessutom deponerat erforderligt belopp. Notisavskriften skall ifyllas så fullständigt som möjligt med ledning av uppgifterna på adresslappar eller vagnskort. Avskriften skall sålunda påföras uppgifter om avsändningsstation, mottagare, vagnsnummer, godsslag, vikt och utlämningsdag. Den skall dessutom förses med påteckningen »Notisen förkommen (saknas)». Notisavskriften skall, då frakthandlingen anlänt, vidfogas originalnotisen.

Anm. 2. När så anses behövligt för att fästa trafikants uppmärksamhet på att vagn, ur vilken lossning pågår, kan komma att medtagas i växlingsrörelse och att sluten vagn bör låsas, då den lämnas obevakad, skall bl 348 N (se bil. D) anbringas på vagnen vid dess utlämning för lossning.

3. På station, dit försändelser av färsk fisk o. d. regelbundet eller i större omfattning ankomma under den tid av dygnet, då godsexpeditionen icke hålles öppen för allmänheten, må stationsföreståndare på därom gjord framställning medgiva, att dylikt gods får utlämnas före eller efter den fastställda expeditionstiden (se Tst § 76: 1).

4. Vagn, som befordrats på ilgodsfraktsedel eller under avkopplingsförbud, skall snarast möjligt efter ankomsten till bestämmelsestationen ställas till mottagarens förfogande.

5. Gods, som är underkastat tull- eller skattekontroll, skall behandlas enligt för orten gällande bestämmelser. Särskilt skall iakttagas, att tull-, skatte-, polis- och andra myndigheters föreskrifter blivit iakttagna. Se vidare art. 75—119.

Införsel- och utförseldeklarationer.

6. För varor, som införas till eller utföras från Sverige skola införsel- resp. utförseldeklarationer avlämnas i enlighet med nedanstående.

Införseldeklaration skall endast avgivas för vara med ursprung från Schweiz samt Nord-, Mellan- och Sydamerika. Utförseldeklaration skall likaså endast avgivas vid utförsel av vara till Schweiz samt Nord-, Mellan- och Sydamerika.

Vid såväl införsel som utförsel skall dock deklaration ej avgivas för varusändning, vars värde icke överstiger 1.000 kr. eller motvärdet därav i utländskt mynt.

Utförsel- och införseldeklarationer skola avgivas i två exemplar enligt blankett, som fastställts av valutakontoret, och tillhandahålles förutom av valutakontoret av riksbankens kontor, affärsbanker ävensom distrikttullanstalter, järnvägsstationer och postanstalter.

Uppgifterna i deklarationen skola bestyrkas genom kontrakt, orderbekräftelse, faktura eller annan dylik handling. Förebringas icke dylikt bestyrkande, skall i deklarationen anledningen därtill uppgivas.

I fråga om bestämmelsestationens befattning med införseldeklarationerna kunna tre olika fall förekomma:

a. **Godset skall enligt art. 84 förtullas på bestämmelsestationen:** godset överlämnas till tullanstalten, som svarar för att införseldeklaration avfordras mottagaren.

Utgivet i mars 1954. Ändringstryck nr 17 (60 blad.)

b. **Godset har förtullats på gränsen, och gränsstationen har stämplat på fraktsedel och godslista orden: »Införseldeklaration är avlämnad, varför godset får utlämnas»:** mottagaren har då redan — vanligen på anmodan av SJ kommissionär — själv sänt införseldeklarationen till gränsstationen eller styrkt, att sådan deklaration av en eller annan anledning icke behöver avlämnas. Godset får då utlämnas på samma sätt som annat gods från utlandet.

Anm. Om godset förtullas på **mellanstation**, skall införseldeklaration avlämnas där. Den förtullande stationen skall i sådant fall förse fraktsedel och godslista med anteckning av samma innehåll som den nyss nämnda stämpeln, och godset får utlämnas på bestämmelsestationen.

c. **Godset har förtullats på gränsen, men frakthandlingarna äro icke försedda med den under b, nämnda stämpeln:** godset får i detta fall icke utlämnas, förrän införseldeklaration lämnats till stationen; frakthandlingarna äro då åtföljda av blankett till införseldeklaration i tre sammanhängande exemplar, vilka skola utsändas till mottagaren i samband med aviseringen av godset; på de medsända blanketterna har SJ kommissionär antecknat vissa nummer, som äro nödvändiga för deklarationens behandling på gränsorten och därför måste just de exemplar av blanketterna, som medsänts godshandlingarna, användas, när sändningen deklareras.

Av deklarationsblanketten framgår, hur den skall ifyllas och vilka handlingar, som skola bifogas. Stationerna skola endast se till, att deklarationen avser rätt sändning, men behöva icke granska de inkomna handlingarna närmare. I **väl tillslutet kuvert** (**icke** kuvertpåse) sändas alla tre exemplaren av deklarationen jämte faktura och andra handlingar, som mottagaren till äventyrs bifogat, som tjänstesak till »SJ kommissionär» i gränsorten.

Obehöriga få icke taga del av införseldeklarationer, fakturor och andra dylika handlingar.

Magasinspengar uttagas icke vid SJ stationer för tid, då godset kvarlegat i avvaktan på införseldeklaration. Vagnspengar uttagas däremot t. v. i vanlig ordning, men framställningar om återbetalning torde välvilligt behandlas. (K. Maj:t d. $^{28}/_{8}$ 1934 m. fl.)

När det gäller gods, som utföres, skall avsändningsstationen övervaka, att deklaration avlämnas och, i den mån det är möjligt, granska att uppgifterna i deklarationen äro riktiga. Stationen skall därjämte i de olika exemplaren av deklarationen införa uppgift om dagen för godsets mottagande för utförsel. Ett exemplar av deklarationen skall därefter jämte bifogade verifikationshandlingar återställas till avsändaren, medan det återstående exemplaret av deklarationen medsändes godset till gränsstationen för att därifrån omedelbart insändas till valutakontoret, V. Trädgårdsgatan 15, Stockholm, antingen genom gränsstationen eller genom vederbörande tullanstalt i gränsorten.

Uppmärksamheten fästes på att såväl införseldeklaration som utförseldeklaration i förekommande fall skall avgivas även i fråga om varor, för vilkas in- eller utförsel särskild import- eller utförsellicens lämnats.

7. Därest gods befinnes ha skadats eller därest gods saknas eller är övertaligt, förfares på sätt i Grf, str nr 175, närmare är föreskrivet.

Iakttagelser vid återlämning av vagn.

72: 1. Då vagn efter lossning återställes tom, undersökes att vagnen blivit fullständigt tömd och behörigen rengjord och, där så ej redan skett, lösa vagnsdelar, för sändningen använda presenningar och andra lasttillbehör och vårdareffekter återlämnas i oskadat skick och att

stöttor, lämmar och andra lösa vagnsdelar genom mottagarens försorg ha anbragts på behöriga platser på vagnen.

Det skall även tillses, att fasta vagnsdelar (t. ex. diagonalsträvor i träkolsvagnar) finnas i vagnarna och äro ordentligt fastsatta på vederbörlig plats.

2. Använda presenningar upptinas och torkas, om så erfordras, och hopläggas därefter.

3. Iakttagna bristfälligheter på vagnar, lösa vagnsdelar eller lasttillbehör skola omedelbart anmälas till vederbörande stations- eller godsexpeditionsföreståndare.

4. Återsändning av vårdareffekter o. d. behandlas i art. 65.

5. Innan vagn avsändes tom, skall det tillses, att lösa lämmar och stolpar äro på betryggande sätt uppsatta i för ändamålet på vagnen anbragta hållare eller andra anordningar. Sidoluckorna till vagnar av typ litt. I och L och järnlämmarna till vagnar av typ litt. O skola vara ordentligt förstängda medelst sprintarna eller reglarna. Stolpkättingar skola antingen sammanhäktas tvärs över vagnen eller också lindas omkring stolparna och säkert fästas.

Utom i de fall, då vagn av särskild anledning behöver luftas och tillräcklig ventilation ej erhålles enbart genom vagnens ventilationsluckor, skola sidodörrarna till slutna vagnar vid återlämning till järnvägen stängas och därefter hållas stängda, på det att vatten ej vid blåsig och regnig väderlek må inträngа i vagnarna och göra dem olämpliga att omedelbart användas för lastning av ömtåligare gods.

Rengöring och smittrening av godsvagnar för att förebygga spridning av de smittsamma kreatursjukdomarna.

73: 1. För att förebygga spridning av smittsamma kreatursjukdomar ha Kungl. Maj:t och Medicinalstyrelsen utfärdat föreskrifter om särskild rengöring och smittrening i vissa fall

dels av godsvagnar, vilka ha använts eller skola användas
- såsom kursvagnar för levande djur,
- för befordring av vagnslastsändningar av levande djur,
- för befordring av vagnslastsändningar av vissa varuslag,

dels av godsvagnar, vilka ha inkommit från utlandet.

Anm. 1. Styckegodsvagn för vanligt il- eller fraktstyckegods behöver icke smittrenas, när den använts för några enstaka styckegodssändningar av levande djur (grisar, höns eller dylikt).

Anm. 2. Vagn, som anländer med levande djur till sådan station på 6, 13, 15, 20 21 eller 34 trafiksektionen, där möjlighet att verkställa smittrening av vagnen icke finnes, skall omedelbart efter lossningen sändas till lämplig station och där smittrenas.

Anm. 3. Holländska, slutna vagnar, vilka inkomma lastade med grönsaker och efter omedelbar lossning återsändas, behöva icke undergå smittrening.

De delar av dessa föreskrifter, som böra vara kända för järnvägstjänstemännen, ha sammanförts i denna artikel. Vid de olika föreskrifterna har hänvisning gjorts till Kungl. Maj:ts eller Medicinalstyrelsens bestämmelser, varjämte även för överskådlighetens skull uppgift lämnats på de rengörings- och smittreningsavgifter, som skola uttagas.

2. Varje järnvägsvagn, på vilken bestämmelserna i denna artikel skola tillämpas, skall först **rengöras** och därefter **smittrenas,** allt enligt de i mom. 3 och 4 för varje särskilt fall lämnade anvisningarna.

3. Vid **rengöringen** skola vagnens väggar och golv genom skrapning och borstning omsorgsfullt befrias från till äventyrs befintligt strö, gödsel eller annat avfall.

Rengöring av vagn, som **har använts** för transport, skall ske omedelbart, efter det lasten lossats, såvida icke smittreningen skall ske på

särskilt anordnad smittreningsplats (se mom. 4 d). Rengöringen av vagn, som **skall användas** för transport (se mom. 4 b, 4 och 5), skall ske så sent som möjligt före lastningen.

Snarast möjligt efter rengöringen skall vagnen **smittrenas**. Det är därvid icke tillräckligt, att smittreningsmedlet stänkes över väggar och golv, så att större ytor lämnas oberörda av detta, utan väggar och golv skola fullständigt överstrykas eller besprutas med smittreningsmedlet.

Om på någon vagn två eller flera av de i mom. 4 meddelade smittreningssätten äro tillämpliga, skall det smittreningssätt tillgripas, som medför den omsorgsfullaste smittreningen.

Alla de lasttillbehör och alla övriga tillbehör och redskap, burar för djuren m. m., som använts vid kreaturens eller varornas befordring, skola rengöras och smittrenas med enahanda omsorg och på samma sätt som vagnarna.

4. Vid smittrening av godsvagnar skall något av de här nedan nämnda sätten användas.

Vagnar, som skola smittrenas.	Smittreningsmedel.	Avgifter m. m.
1.	2.	3.
a) Vagn, som inom Sverige använts för befordring av levande djur. (K. Maj:t d. $^{17}/_{12}$ 1920.)	**Het sodalut** (1 del soda i 50 delar vatten).	Avgift enligt Gtax.
Anm. Vagn, som använts för befordring av hästar, som tillhöra krigsmakten eller äro ställda till dess förfogande, eller vagn, som använts för befordring av levande djur mellan stationer inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län eller dessa län emellan, behöver icke undergå denna smittrening. (K. Maj:t d. $^{11}/_{4}$ 1930.)		
b) 1. Sluten vagn, svensk eller utländsk, — utom cisternvagn och annan specialvagn —, som icke kan misstänkas hava varit använd till forsling av idisslande djur, djur, som tillhöra hästsläktet, eller svinkreatur och som inkommit med tågfärja. (Med.-styr. d. $^{2}/_{2}$ 1931; K. Maj:t d. $^{10}/_{6}$ 1932.)	Något av Medicinalstyrelsen för ändamålet godkänt smittreningsmedel (se nedan).	b) 1—2: Avgift enligt Gtax.
2. Vagn, som använts för befordring av hö, halm eller annat fodermedel, oberedda eller ofullständigt saltade eller torkade hudar eller skinn efter klövbärande djur ävensom ladugårds- och mejeriprodukter (ej pasteuriserade), mejerikärl, använda ladugårds- och svingårdsredskap, allt då befordringen berört skyddsområde mot mul- och klövsjuka. (Med.-styr. d. $^{2}/_{2}$ 1931.)		
3. Vagn, som använts för befordring av fodermedel, spannmål, frö, potatis eller levande växter från land eller del därav, som förklarats smittat av mul- och klövsjuka. (Med.-styr. d. $^{2}/_{2}$ 1931.)	Något av Medicinalstyrelsen för ändamålet godkänt smittreningsmedel (se nedan).	b) 3—4: Avgift enligt Gtax.
4. Vagn, vari levande djur **skola befordras,** om avsändaren begär rengöring och smittrening av vagnen, **innan transporten utföres.** (K. Maj:t d. $^{17}/_{12}$ 1920.)		
5. Vagn, avsedd till utförsel av djur till utlandet, därest vagnen förut använts för djurtransport och det icke med intyg av svensk legitimerad veterinär styrkes, att vagnen, efter det den senast använts till dylik transport, under hans tillsyn redan undergått dylik behandling. (Med.-styr. d. $^{2}/_{2}$ 1931.)		b) 5: Avgift enl. Gtax jämte arvode till veterinären.
Anm. 1. Vagn, som med tågfärja inkommer till riket, försedd med last till Norge, behöver icke smittrenas vid återkomsten från Norge.		
Anm. 2. —		
Anm. 3. Vagn, som användes i regelbunden trafik för befordring dels av mjölk, dels av tomma mejeriflaskor, behöver endast smittrenas en gång om dagen, nämligen snarast efter det de med mjölk fyllda flaskorna hava blivit urlastade.		
Anm. 4. Vagn, som enligt b) 4 här ovan på avsändarens begäran smittrenas, innan transporten utföres, skall sedan i vanlig ordning och mot fastställd avgift smittrenas även efter transportens slut.		

1.	2.	3.
c) 1. Sluten vagn, svensk eller utländsk, som ankommer till Sverige med tågfärja och är lastad med idisslande djur, djur, som höra till hästsläktet, eller svinkreatur, eller som kan misstänkas hava varit utom riket använd för befordring av levande djur utan att bevisligen därefter hava undergått betryggande smittrening. (Med.-styr. d. $^2/_2$ 1931; Kungl. Maj:t d. $^{10}/_6$ 1932.) 2. Vagn, som använts för befordring av icke smittade idisslande djur eller svinkreatur, då befordringen berört skyddsområde mot mul- och klövsjuka. (Med.-styr. d. $^2/_2$ 1931.) 3. Sluten vagn, svensk eller utländsk, som ankommer till Sverige med tågfärja och är lastad med eller kan misstänkas hava varit utom riket använd för befordring av saltade hudar eller otvättad ull, vilka båda varuslag framställts i, transiterat eller omedelbarligen ankommit från land eller del därav, som förklarats smittat av mul- och klövsjuka. (Med.-styr. d. $^2/_2$ 1931; K. Maj:t d. $^{10}/_6$ 1932.)	Först **het sodalut** och därefter **natronlut** (1 del natriumhydrat i 100 delar vatten) eller något av Medicinalstyrelsen för ändamålet godkänt smittreningsmedel (se nedan); då misstanken gäller mul- och klövsjuka, **måste** natronlut användas.	Avgift enligt Gtax.
Anm. Kreatursspillning, strö eller annan fast orenlighet från vagn, som kommer från utlandet, skall uppsamlas i täta behållare och där noga blandas med och övergjutas av kalkvälling, beredd genom blandning av 1 del nysläckt kalk med 3 delar vatten.		
d) Vagn, som använts för befordring av djur, som angripits eller misstänkes vara angripet av någon av nedannämnda sjukdomar, nämligen boskapspest hos idisslande djur, elakartad lungsjuka hos nötkreatur, rots eller springorm hos djur av hästsläktet, koppor hos får, mul- och klövsjuka hos idisslande djur och svin, skabb hos får, skabb hos djur, hörande till hästsläktet, elakartad klövsjuka hos får och getter, mjältbrand hos husdjur, vattuskräck hos hundar, svinpest och svinsjuka. (Med.-styr. d. $^2/_2$ 1931.)	Först **kallt vatten**, därefter **het sodalut** och slutligen efter nöjaktig utorkning antingen **sublimatlösning** (1 del sublimat i 1,000 delar vatten) eller **formalinlösning** (3 delar formalin i 100 delar vatten) eller, då det gäller mul- och klövsjuka, **natronlut**.	Avgift enligt Gtax jämte arvode till veterinären.

Anm. Smittrening enligt d) skall alltid utföras under veterinärs personliga uppsikt. Då det är fråga om från utlandet ankommen vagn och eljest, då så kan ske, skall smittreningen utföras å någon av de vid Stockholm S, Göteborg (Sävenäs rangerbangård), Nässjö och Malmö C särskilt anordnade smittreningsplatserna.

Dylik smittreningsplats skall vara avsides belägen, så att ditförd vagn ej blir hinderlig för rörelsen vid stationen; den skall därjämte vara försedd med lämpligt stängsel eller inhägnad, som hindrar husdjur i allmänhet och särskilt idisslande djur och svinkreatur att beträda platsen. Inom platsen skall finnas ett behörigen

skyddat område, varest kreatursspillning, foder och strö må kunna uppläggas, till dess det hinner oskadliggöras.

Inom eller i omedelbar närhet av smittreningsplatsen bör, såvitt sig göra låter, riklig tillgång finnas på vatten och därjämte nödigt avlopp, helst genom underjordisk ledning till rinnande vatten, så att allt vid rengöringen och smittreningen använt spillvatten må skyndsamt avledas och ej stanna inom smittreningsplatsen eller i dess grannskap.

All vid vagnens rengöring och smittrening använd och behövlig redskap bör förvaras inlåst inom smittreningsplatsen.

Vagn, som lossats å annan station än sådan, där smittreningsplats finnes, skall omedelbart efter lossningen låsas och befordras till närmaste smittreningsplats; å båda långsidorna i omedelbar närhet av vagnskorten anbringas vederbörligen ifyllda anslag (»Smittrening») enligt bl 325 Y 1 (se bil. D), varjämte stationsföreståndaren å lossningsstationen avsänder skriftlig anmälan om vagnens befordring till stationsföreståndaren å smittreningsstationen.

Rengöringen och smittreningen övervakas av karantäns-, exportbesiktnings- eller annan tjänsteveterinär.

Kreatursspillning, strö eller annan fast orenlighet, som vid vagnens rengöring hopsamlats, skall upptagas i täta behållare och där noga blandas med och övergjutas av kalkvälling (beredd genom blandning av 1 del nysläckt kalk med 3 delar vatten).

Efter smittreningen skall smittreningsplatsen och särskilt den plats, där vagnen smittrenats, antingen beströs med ett tunt lager av nysläckt kalk eller också vattnas med kalkmjölk.

Kungl. Maj:t har medgivit, att som ersättningsmedel för soda vid smittrening av godsvagnar må tills vidare användas något av ämnena metasilikat, sterisol eller kloramin.

Medicinalstyrelsen har f. n. godkänt följande medel att användas, då under b) här ovan nämnd smittrening skall verkställas.

Desol (lösning i kallt vatten 2 : 1000),
Ellas kloramin A Purum (lösning i kallt vatten 1 : 1000),
Ellas kloramin B (lösning i kallt vatten 2 : 1000),
Evosol [AB] (lösning i kallt vatten 2 : 1000),
Kloramin Astra B (lösning i kallt vatten 2 : 1000),
Purisol (lösning i kallt vatten 2 : 1000),
Råkloramin Heyden (lösning i kallt vatten 3 : 100),
Sterisol B (lösning i kallt vatten 2 : 1000).

5. Rengöring och smittrening — utom den i mom. 4 d omnämnda smittreningen, vilken skall utföras vid någon av stationerna Stockholm S, Göteborg (Sävenäs rangerbangård), Nässjö eller Malmö C — skall i fråga om lastad vagn verkställas å den station, där vagnen slutlossas. Till Sverige med tågfärja ankomna tomma, slutna vagnar (även tomma utländska vagnar, som översändas till Sverige för att hämta last till Tyskland) skola smittrenas å övergångsstationen, Trelleborg F, Malmö C eller Hälsingborg F.

6. Efter slutad smittrening skola vagnsdörrarna stängas, varefter vagnen, om den smittrenats å särskild smittreningsplats, föres utanför denna. Efter några timmars förlopp öppnas vagnsdörrarna åter, på det att vagnen må torka och bliva luktfri, innan den ånyo skall användas.

Å smittrenad vagn anbringas å båda långsidorna i omedelbar närhet av vagnskorten vederbörligen ifyllda anslag (»Smittrenad») enligt bl 325 Y (se bil. D).

7. Vagn, vilken enligt de här lämnade föreskrifterna skall undergå smittrening, får icke användas, förrän den blivit behörigen rengjord och smittrenad och därefter försedd med det i mom. 6 nämnda anslaget.

8. Avgiften för av järnvägen utförd rengöring och smittrening av godsvagn utgår med de i mom 4, kol. 3, angivna beloppen.

Utgivet den 20 okt. 1951. Ändringstryck nr 16 (51 blad).

9. Här nedan nämnda större trafikanter verkställa själva den under mom. 4 a och 4 c 2 nämnda smittreningen. Smittreningsavgift skall därför icke påläggas sändningar till dessa mottagare. Järnvägspersonalen skall dock öva tillsyn över att föreskriven smittrening blir verkställd.

Ifrågavarande stationer och mottagare äro:

Askeröd	Mellersta Skånes andelsslakteri.
Eslöv	Eslövs svinslakteriaktiebolag.
Falkenberg	A.-B. Falkenbergs exportslakteri.
Göteborg	Göteborgs stads slakthus.
Hallsberg	Hallsbergs svinslakteriaktiebolag.
Halmstad	Halmstads svinslakteriförening.
Hässleholm	Hässleholms Slakteriförening u. p. a.
Hörby	Skånska andelsslakteriföreningen.
Kalmar	Kalmar Läns Slakterier Förening u. p. a.
Kil	Värmlands andelsslakteri.
Kävlinge	Sydvästra Skånes andelsslakteriförening.
Liljeholmen	Stockholms stads slakthus.
Linköping	Linköpings » »
Långebro	Kristianstads-ortens andelsslakteriförening.
Norrköping	Norrköpings stads slakthus.
Nyköping	Lantmännens Slakteriförening och Samuelsson & Johanssons häst- och boskapsaffär.
Pålsboda	Bröderna Erikssons slakteri och Th. Gustafssons slakteri.
Sege	Sege exportslakteri.
Trelleborg	Sydvästra Skånes andelsslakteriförening.
Uddevalla	Västra Sveriges andelsslakteriförening.
Varberg	Mellersta Hallands Slakteriförening.
Åstorp	Sydvästra Skånes andelsslakteriförening.

Rengöring av godsvagnar

74: 1. *Åligger lossning av godset mottagaren, är denne skyldig att låta efter slutad lossning rengöra vagn och, där desinfektion är föreskriven, verkställa sådan eller ock ersätta järnvägen dess kostnad för rengöring och desinfektion.* (Tst § 74: 8.)

Vagn, som för forsling av ett och samma godsslag användes i regelbunden trafik, behöver icke rengöras efter varje lossning, utan först då transporten har avslutats, eller eljest rengöring visar sig erforderlig.

Rengöringsavgift uttages ej för bortskaffande genom järnvägens försorg av granris o. d. ur vagn, i vilken lik befordrats. (Gtax § 52, not 2.)

2. I vanliga fall är rengöring medelst borste och skyffel tillräcklig.

Det skall emellertid särskilt övervakas,

att spikar i vagnens golv eller annorstädes efter klotsar, förstängning o. d. noga avlägsnas tillika med klotsarna o. d. materiel,

att vagn, som varit lastad med sådant gods (svavel, svavelsyra o. d.), att annat gods eller vagnen själv därav kan skadas, särskilt omsorgsfullt rengöres från rester efter lossningen;

att sluten vagn, i vilken levande djur (särskilt grisar), färskt kött och fläsk, färsk fisk o. d. befordrats, skall spolas med vatten eller skrubbas med borste och vatten, så att alla spår av förorening avlägsnas från såväl golv som väggar och dörrar; om vagnen efter rengöringen är fuktig, lämnas dörrarna öppna för att underlätta torkningen; vintertid bör spillning efter levande djur borttagas, innan den hinner tillfrysa. Rengöringen underlättas, om man före lastningen lägger ut papp på golvet.

Sedan isad H-vagn lossats, skola spjälbottnarna ställas upp mot väggarna omedelbart efter lossningen och vagnsdörrarna hållas öppna, till dess vagnen blivit fullständigt vädrad. Is- och vattenbehållarna och de avloppsrör, som gå från dessa och från vagnsgolvet, och de galler, som äro anbragta över rören, skola fullständigt rensas och befrias från isrester, sågspån, halm och annat avfall. Vid behov skall därvid en grov järntråd eller en tjock rotting användas. Efter dylik rengöring bör man prova avloppsrören genom att slå vatten i behållarna; om avloppsrören då äro ordentligt rengjorda, skola de obehindrat genomsläppa vattnet. Ritning över isbehållare och avloppsrör i Statens järnvägars H-vagnar med isbehållare i taket återfinnes i art. 16.

Anm. Ang rengöring av resgodsvagnar, se str nr 254, avd Rp, art 38.

3. Efter transport i sluten vagn av lik eller föremål, vilka bibragt vagnen obehaglig lukt, hållas vagnsdörrarna öppna för luftning.

4. För smittrening av vagn gälla föreskrifterna i art. 73.

Äldre adresser och anslag borttagas.

5. Anslag (kort, lappar eller kritpåskrifter), vilka tillfälligt anbringas å vagn, skola borttagas eller göras ogiltiga genom att överkorsas med blåkrita, så snart de icke längre gälla eller deras ändamål blivit uppfyllt.

I enlighet härmed borttagas eller överkorsas:

a) vagnskort eller annan adressbeteckning å vagn — å bestämmelsestationen, såvida icke enligt särskild order kortet skall kvarsitta tillika med det nya;

Anm. Vagnskort och övergångsanslag å främmande järnvägars vagnar få under inga villkor borttagas, överklistras eller på annat sätt göras oläsliga, innan vagnarna återkomma till ägande järnvägen. Särskilt skall tillses, att trafikanterna icke förstöra sådana handlingar, då vagnarna lossas.

b) anmälningssedlar om skada, anslag om reparation eller revision — då vagnen åter blivit iordningställd;

c) anslagen »Smittrenad» — då vagnen åter lastas efter verkställd smittrening, såvida icke för särskilda fall annorlunda föreskrivits;

d) anslagen »Oförtullat», »Omexpedition», och övriga anslag, som avse en viss sändning, — då ifrågavarande sändning lossats eller då genom anslaget påbjuden omexpediering eller tullklarering ägt rum;

e) anslagen »Får icke lastas (Nicht zu beladen)» och anslag om vagns övergång från en järnväg till en annan ävensom övriga anslag av betydelse för vagns återtransport till ägande järnvägen — efter vagnens återkomst till denna (SVS, str nr 124 a).

Anslag, som kan anses som annons eller som innebär anvisning om vagnens transport eller om godsets karaktär, får icke utan tillåtelse av Trafikbyrån (järnvägsförvaltning) anbringas å vagn. Om sådant anslag likväl obehörigen anbragts, skall det omedelbart borttagas. Hinder möter däremot icke att anbringa dylika anslag å själva godset.

6. Anslag, som klistrats å själva vagnen, böra icke skrapas utan tvättas bort.

7. Övergångsstation skall tillse, att ovanstående föreskrifter bliva behörigen iakttagna.

E. Särskilda bestämmelser om tullgods.

I. Förklaringar.

Förklaringar.

75. I denna avdelning och i bil. M (utdrag ur Tullstadga och Tullordning) förekomma följande särskilda uttryck, vilkas innebörd här nedan förklaras.

Tullområde. **Tullområde** användes här som benämning för hela det svenska landområdet med tillhörande vatten.

Tullgods. **Tullgods.** Härmed förstås oförtullat gods och gods, som eljest är underkastat tullkontroll.

Varuhavare. **Varuhavare** benämnes den, som i tullklareringshänseende är berättigad förfoga över varan.

Varuanmälan. **Varuanmälan** är en gemensam benämning för de olika slag av inlagor, som erfordras för godsets tullklarering.

Tullklarering. **Tullklarering** är en **allmän** benämning för de åtgärder av olika slag, som tullförfattningarna föreskriva för tullgods och restitutionsgods.

Förtullning. **Förtullning** är den särskilda tullklareringsåtgärd, varigenom godsets egenskap av tullpliktigt eller tullfritt fastställes och tullavgift, då sådan skall utgå, debiteras.

Transitgods. **Transitgods** användes här som gemensam benämning för oförtullat gods, som vidaresändes till annan tullkammare eller utföres, och för transitupplags- och tullnederlagsgods.

Transitupplagsgods. **Transitupplagsgods.** Med transitupplagsgods förstås sådant från utlandet inkommet, till stycketalet känt gods, vilket tullverket, efter anmälan, bruttoväger och förvarar under eget lås.

Anm. Vissa varuslag få icke alls eller endast villkorligt uppläggas å transitupplag.

Tullnederlagsgods. **Tullnederlagsgods** benämnes sådant från utlandet inkommet gods, vilket tullverket, efter anmälan, undersöker och taxerar och därefter upplägger under varuhavarens och tullverkets lås, dock utan att tullavgiften betalas, förrän godset uttages till inhemsk förbrukning.

Restitutionsgods. **Restitutionsgods** är sådant gods, för vilket vid anmälan till förtullning återbäring av eller befrielse från tull eller annan allmän avgift ifrågasättes (på grund därav att godset skall återutföras ur riket i samma eller bearbetat skick). Vid utförseln skall det vara underkastat tullkontroll.

II. Tullklarering.

a. Vad gränsstation har att iakttaga beträffande genomgående gods från utlandet till ort inom tullområdet.

Tullklarering av inkommande gods. **76.** När gods inkommer från utlandet, skall det jämte inkommande bantågsanmälan (bl nr 306 H med bilagor) och för tågfärjestationernas del dessutom inkommande fartygsanmälan överlämnas till tullkammaren och därefter tullklareras. Gränsstationen skall därvid anmäla det till **förtullning** eller till **transitförsändning.**

Förteckning över blanketter som nämns i art 93—140

Bl nr		Art nr
632.32	Intyg om erlagd frakt m m	116: 2
633.35	Fraktgodslista i internationell trafik	117: 4
633.39	Förteckning över tullsedlar	117: 2
633.58	Ilgodslista i internationell trafik	117: 4
633.60	Inkommande varuanmälan	97, 111, 119: 1, 129: 1
633.63	Inrikes varuanmälan I (för utrikes gods)	110: 7
633.65 633.65.1	Inkommande järnvägsanmälan (övergångsjournal)	94: 1, 109, 111 m fl
633.67	Anhållan att järnvägssändning återlämnas av tullanstalt	129: 5
633.70	Polletteringslapp »Tullgods» (för styckegods)	126: 1 a) och b)
633.71	Polletteringslapp: »Omexpedition/Tullklarering i .....»	126: 1 c), 126: 2 a), 129: 4
633.76	Tullgodsnotis	116: 1
633.79	Uppgifter för statistiskt ändamål angående in- och utförsel av gods	135: 1, 136: 2
633.81	Utgående varuanmälan I (för tullgods)	106, 110: 2
633.81.1	Utgående varuanmälan I (för restitutionsgods)	106, 110: 2
633.81.2	Utgående varuanmälan II (för annat gods än tullgods)	106, 136: 1
635.9	Lapp: »Tullgods» (för vagnslast)	126: 1 a) och c)
635.16	Vagnskort: »Tullklarering i»	126: 1 c), 126: 2 b)
6413.3	Kvitto på magasins- och vagnspengar m m	117: 2

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

E. Särskilda bestämmelser om tullgods

I. Förklaringar

93: 1. I denna avdelning förekommer följande särskilda uttryck vilkas innebörd här nedan förklaras. Förklaringar

Tullområde används som benämning för hela det svenska landområdet med tillhörande vatten. Tullområde

Tullgods. Härmed förstås till tullområdet inkommet gods som är oförtullat ävensom inhemskt eller inom tullområdet förtullat gods som vid försändning är underkastat tullkontroll. Tullgods

Varuhavare benämns den som på grund av äganderätt eller eljest är i förhållande till tullverket berättigad att förfoga över varan. Varuhavare

Varuanmälan är en gemensam benämning för de olika slag av inlagor som erfordras för godsets tullklarering. Varuanmälan

Tullklarering är en *allmän* benämning för de åtgärder av olika slag som tullförfattningarna föreskriver för gods vid in- eller utförsel. Tullklarering

Förtullning är den särskilda tullklareringsåtgärd varigenom godsets egenskap av avgiftspliktigt eller avgiftsfritt fastställs och tull- eller andra införselavgifter debiteras. Förtullning

Transitgods används som gemensam benämning för oförtullat gods som under tullverkets eller järnvägens ansvar för tullkontrollen försänds från en ort till en annan inom eller utom tullområdet och för transitupplags- och tullnederlagsgods. Transitgods

Transitupplagsgods. Med transitupplagsgods förstås sådant från utlandet inkommet gods som tullverket efter anmälan undersöker endast ifråga om kolliantal och bruttovikt och därefter förvarar under eget lås. Transitupplagsgods

Tullnederlagsgods benämns sådant från utlandet inkommet gods som tullverket, efter anmälan, undersöker och taxerar och därefter lägger upp under varuhavarens och tullverkets lås, dock utan att tullavgiften betalas förrän godset tas ut till inhemsk förbrukning. Tullnederlagsgods

Restitutionsgods är sådant tullgods för vilket återbäring av eller befrielse från tull eller annan allmän avgift ifrågasätts vid utförseln. Vid utförseln skall det vara underkastat samma tullkontroll som gods som inkommer från utlandet. Restitutionsgods

Tullklareringslokal. Härmed förstås till tullanstalts förfogande upplåten lokal som är avsedd för expediering av transportmedel eller tullgods eller för förvaring av tullgods i allmänhet. Tullklareringslokal

Fordon. Härmed förstås varje annat för framförande på land avsett transportmedel än bantåg. Fordon

Med *tullplomberad vagn* förstås vagn, som är plomberad med tullverkets plomber. Tullplomberad vagn

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

Finlandstrafiken över Stockholm—Åbo likställd med tågfärjetrafik

2. De fartyg som ombesörjer den direkta trafiken med Finlands över Stockholm—Åbo är i tullhänseende likställda med tågfärjor.

Tullanstalts skyldighet att lämna upplysningar

Enligt Generaltullstyrelsens anvisningar åligger det tullanstalt att tillhandagå järnvägsstation med av denna begärda råd och upplysningar i frågor som rör tullkontrollens omfattning och utövande samt tillämpning av gällande transiteringsföreskrifter.

II. Tullklarering

a) Vad gränsstation har att iaktta beträffande genomgående gods från utlandet till ort inom tullområdet

Tullklarering av inkommande bantåg och gods

94: 1. När bantåg kommer in från utlandet skall gränsstationen anmäla det till tullklarering hos tullanstalten. Denna anmälan sker muntligt.

Det gods som följer med tåget skall gränsstationen bokföra i en övergångsjournal som utgörs av ett exemplar av »Inkommande järnvägsanmälan» bl 633.65 eller 633.65.1 (se bil D). Inkommande järnvägsanmälan upprättas på lösa blad i fyra exemplar, varav således ett blir övergångsjournal. Inkommande järnvägsanmälan (övergångsjournalen) görs upp med ledning av frakthandlingarna och gränsstationen skall vid lossningen pricka av godset mot den sålunda gjorda förteckningen.

Inkommande järnvägsanmälan skall upprättas särskilt för varje bestämmelseort (ort där tullklarering skall ske) och i regel för varje inkommande lägenhet. Journaliseringen sker särskilt för var och en av befordringsformerna resgods, expressgods, paket- och ilstyckegods, fraktstyckegods och vagnslastgods. Beträffande styckegods får samma järnvägsanmälan uppta flera sändningar men i fråga om vagnslastgods får järnvägsanmälan omfatta endast vagnar som är uppförda på en och samma fraktsedel.

Inkommande järnvägsanmälan skall beträffande inskrivet resgods ange avsändningsstation, inskrivningsnummer och kolliantal och i fråga om annat gods innehålla uppgifter om godsets beskaffenhet där denna är känd och myckenhet samt om kollis antal, slag, märke och nummer (mottagare) eller i fråga om vagnslastgods vagnens ägaremärke och nummer.

Styckegodsvagn som transitförsänds från gränsstation i oförändrat skick (utan att vagnen öppnats och med tidigare påsatt plombering fullständig och oskadad) får tas upp på järnvägsanmälan som en vagnslast. Härvid skall till järnvägsanmälan vara fogad en särskild förteckning i två exemplar över vagnens innehåll.

Inkommande järnvägsanmälan i tre exemplar skall tillsammans med frakthandlingarna översändas till järnvägsstationen i bestämmelseorten.

Tullklareringsorter

2. Godset skall med de undantag som omnämns i art 99 och 119 tullklareras antingen i gränsorten eller i bestämmelseorten *(transitförsändning)*.

Om gods som skall tullklareras i gränsorten se art 95.

Trafiktillstånd

Om godsmottagare önskar få gods förtullat på bestämmelsestationen och denna ligger på ort som saknar tullanstalt kan han begära särskilt tillstånd därtill hos distriktstullanstalten i det tulldistrikt där bestämmelsestationen ligger eller hos Generaltullstyrelsen. Tullmyndighet som utfärdar sådant tillstånd (trafiktillstånd) sänder omedelbart en kopia av trafiktillståndet till järnvägsstationen i gränsorten. Denna skall på inkommande järnvägsanmälan anteckna: »Förtullning i — — — enligt tullverkets trafiktillstånd. Järnvägsanmälan skall överlämnas till tullanstalten i — — —. Vagnen får inte lossas utan tullanstaltens tillstånd.»

Har trafiktillstånd begärts men inte hunnit erhållas må godset för att det inte skall försenas på gränsstationen ändå skickas vidare till bestämmelsestationen (= den önskade förtullningsstationen). På inkommande järnvägsanmälan antecknas: »Förtullning i — — — begärd hos tullverket. Järnvägsanmälan skall överlämnas till tullanstalten i — — —. Vagnen får inte lossas utan tullanstaltens tillstånd.»

Betr. tullgods till Göteborg och Stockholm se Gxf del II, str 1081, art 25: 2 resp 60: 10, 14 och 16.

Transitförsändning

3. Genomgående gods som är adresserat till ort som har tullanstalt med transitupplagsrätt (se mom 5) eller till Ed, Charlottenberg eller Storlien och som inte skall förtullas redan i gränsorten enligt bestämmelserna i art 95: 1 b) *(transitgods)* transitförsänds till bestämmelseorten (ort där tullklareringen skall ske) utan tullklarering i gränsorten. Gränsstationen avgör med ledning av frakthandlingarnas uppgifter om godsets art och med hjälp av de anvisningar som styrelsen utfärdat för ändamålet — bl. a. »Anvisningar till hjälp vid transitering av tullgods» i bil M — om godset får transiteras. Härvid bör i tveksamma fall samråd äga rum med gränsortens tullanstalt. Då transitering är förbjuden och särskilt tillstånd till transitering inte kan erhållas skall godset i gränsorten överlämnas till tullanstalten. Har transitering medgetts genom särskilt tillstånd skall detta anges, t. ex. »Veterinärstyrelsens tillstånd nr ..... den .....»

Gränsstationen skall på alla exemplaren av inkommande järnvägsanmälan teckna beslut att transitering får ske och lämna attest om påsatt plombering. (SJ pl eller utl pl), märkning och dyl.

Då gods på gränsstation lastas för transitförsändning skall stationen se till att allt på samma järnvägsanmälan upptaget gods om möjligt lastas in i samma vagn.

Tullkontroll

4. Järnvägen utövar tullkontrollen över gods som transitförsänds till dess godset överlämnas till tullanstalten på bestämmelseorten.

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

Märkning av gods och handlingar

När gods transitförsänds skall gränsstationen antingen förse godset med etikett eller stämpel som anger att godset är tullgods (se art 126) eller också plombera eller försegla och om möjligt låsa det utrymme i vilket godset är lastat. Om vagn är försedd med utländska plomber som vid noggrann granskning befinns oskadade får dessa godkännas. I annat fall skall gränsstationen plombera vagnen med särskilda gränsplomber. Frakthandlingarna skall gränsstationen förse med etikett, stämpel eller anteckning som anger att godset är tullgods.

5. Tullanstalt med transitupplagsrätt finns på följande orter.

Borås	Karlstad	Nederkalix	Sölvesborg
Eskilstuna	Kiruna	Norrköping	Trelleborg
Falkenberg	Kristianstad	Nyköping	Uddevalla
Falun	Kristinehamn	Oskarshamn	Umeå
Gävle	Köping	Otterbäcken	Uppsala
Göteborg	Landskrona	Piteå	Varberg
Halmstad	Lidköping	Ronneby	Visby
Haparanda	Linköping	Simrishamn	Västervik
Hudiksvall	Luleå	Skellefteå	Västerås
Hälsingborg	Lund	Stockholm	Ystad
Härnösand	Lysekil	Strömstad	Åhus
Jönköping	Malmö	Sundsvall	Örebro
Kalmar	Mem	Söderhamn	Örnsköldsvik
Karlshamn	Motala	Södertälje	Östersund
Karlskrona			

Generaltullstyrelsen har dessutom medgivit att gods tills vidare får transiteras från och till följande orter fast dessa inte åtnjuter transitupplagsrätt: Höganäs, Karesuando (vid billinje), Marstrand (vid billinje), Nynäshamn, Oxelösund, Pello (vid billinje), Slite (vid billinje), Smögen (vid billinje), Vassbotten (vid billinje), Övertorneå.

Tullklarering

95: 1. Nedan angivna gods skall tullklareras i gränsorten:

a) Gods som är bestämt till gränsorten *(lokalt gods)*. Tullklareringen sker genom mottagarens egen försorg, se art 111 och följande.

b) Genomgående gods från utlandet till ort inom tullområdet som av nedan angivna skäl skall eller bör förtullas i gränsorten *(genomgående förtullningsgods)*, nämligen

1) gods som inte får transitförsändas (se »Anvisningar till hjälp vid transitering av tullgods» i bil M),

2) gods som är adresserat till ort till vilken transitering inte kan ske (Tullstadgans § 180),

3) gods för vilket avsändaren i fraktsedeln föreskrivit att det skall förtullas i gränsorten,

4) gods — oavsett bestämmelseorten — som utgörs av levande djur, lättfördärvligt gods eller färskvarugods, om godsets befordring inte fördröjs genom förtullningen,

5) gods — oavsett bestämmelseorten — som uppenbarligen är avgiftsfritt och utan särskild kostnad kan förtullas i gränsorten, om godsets befordring därigenom påskyndas.

I fråga om under b) nämnda genomgående gods som skall förtullas i gränsorten ombesörjer gränsstationen (SJ kommissionär) tullklareringen. Godset med tillhörande järnvägsanmälan i tre exemplar överlämnas till tullanstalten som kvitterar och återlämnar ett exemplar till järnvägen.

»Franko-tull»-sändningar från utlandet

2. »Franko-tull»-sändningar från utlandet skall, om inte styrelsen medgett undantag eller avsändaren föreskrivit annan förtullningsstation i fraktsedeln, tullklareras på gränsstationen även om tullanstalt med transitupplagsrätt finns på bestämmelseorten.

Anm. F n gäller sådant undantag för Stockholm.

Anteckning i frakthandlingarna om uppehåll på grund av tullformaliteter

3. Om sändning blir uppehållen för fullgörande av tullformaliteterna skall anteckning därom göras i fraktsedel och godslista varvid uppehållsstationens namn och uppehållets längd anges: »Uppehållen i..... ..... från kl ..... den ..... till kl ..... den ..... för tullklarering».

96 (Reservnummer).

Formulär för varuanmälan vid förtullning

97. Då gods anmäls till förtullning tas det upp på Inkommande varuanmälan, bl 633.60 (se bil D), i fyra exemplar. Varuanmälan skall utöver vad som behövs för statistiskt ändamål innehålla uppgift om godsets beskaffenhet och myckenhet, kollislag, märke och nummer.

Varuanmälan skall förses med uppgift om numret på till godset hörande godslista eller annat motsvarande nummer.

Ombud för järnvägen vid förtullning

98. Då genomgående förtullningsgods förtullas på gränsort skall ombud för järnvägen närvara för att bevaka järnvägens och varuägarens intressen. Om avsändaren genom anteckning i fraktsedeln eller mottagaren genom att förordna om ändring i fraktavtalet begärt att själv eller genom ombud få närvara vid förtullningen medför detta, såsom av Tullstadgans § 77 och Internationella fördragets ang. godsbefordran å järnväg (särtryck 606), art 15, framgår, inte rätt för avsändaren eller ombudet att anmäla och förtulla godset utan endast att vid förtullningstillfället lämna upplysningar och framställa erinringar.

Förtullningsorter i vissa fall

99. Begär *mottagare* av gods på internationell fraktsedel att godset skall förtullas på annan ort än den som avsändaren föreskrivit, eller där dylik föreskrift saknas på annan ort än där förtullning enligt gällande bestämmelser bort äga rum, skall följande iakttas:

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

a) Har avsändaren lämnat föreskrift om förtullningsort men mottagaren i dylikt fall begär annan sådan får hans begäran inte villfaras utan avsändarens medgivande varför dennes förfogande först skall inhämtas.

Anm. Om avsändaren föreskrivit förtullning på gränsstationen men godset av förbiseende passerat denna utan att det förtullats må förtullning efter styrelsens medgivande ske på bestämmelsestationen om mottagaren önskar det och så kan ske.

b) Har avsändaren inte lämnat någon föreskrift om förtullningen och mottagaren i sådant fall begär annan förtullningsort än den som enligt gällande bestämmelser bort komma i fråga får framställningen tillmötesgås utan att avsändarens förfogande inhämtas om hinder för åtgärden inte möter från tullverkets sida. Om trafiktillstånd se art 94: 2.

Det åligger bestämmelsestationen att se till att godset inte utlämnas utan att ha blivit förtullat på föreskriven station om denna är en annan än bestämmelsestationen. (Jfr art 111).

Förfaringssätt om handlingar för förtullning saknas. Beräkning av vagnspengar och växlingsavgift

100: 1. Om försändelse som skall förtullas i gränsorten genom järnvägens försorg inte åtföljs av alla för förtullningen erforderliga handlingar skall gränsstationen ofördröjligen per post eller telegraf eller på annat lämpligt sätt vända sig direkt till mottagaren och begära felande handlingar. De kostnader som uppkommer därigenom skall läggas på sändningen som tullarbetspengar.

2. För vagnslastsändningar som av ovan angiven orsak hålls kvar på gränsstationen över löpande 24 timmar skall vagnspengar enligt Gtax debiteras för hela den tid över löpande 24 timmar som vagnarna av sådan anledning står kvar på gränsstationen. Även denna avgift läggs på sändningen.

3. Om anteckning i fraktsedel och godslista när sändning blir uppehållen för tullklarering se art 95: 3.

Bruttovikt får i vissa fall utrönas genom vägning på järnvägsvagnväg

101. Vid förtullning av vara som i hel vagnslast med bantåg kommit in till gränsort eller, efter transitering, till annan ort får om varan är hänförlig till endast ett nummer i tulltaxan och inte drar högre tull och annan införselavgift än 20 kronor för 100 kilogram bruttovikten utrönas genom vägning av hela vagnslasten på järnvägsvagnväg varvid vagnens taravikt får godtas sådan den finns angiven på vagnen.

102—104 (Reservnummer).

Förfaringssätt när förtullning inte kunnat fullföljas inom viss tid

105. Har gods i rätt ordning av gränsstationen anmälts till förtullning men förtullning på grund av felande handlingar eller av annan anledning inte kunnat fullföljas inom 15 dagar efter den dag då inkommande järnvägsanmälan överlämnats till tullanstalten skall gränsstationen i tillämpliga delar handla enligt föreskrifterna i art 129.

b) Vad gränsstation har att iaktta beträffande genomgående gods från ort inom tullområdet till utlandet

106. Gränsstationen skall se till att tullanstalts medgivande till utförsel finns för allt utgående tullgods. Utgående gods

Sådant gods som skall utföras från tullområdet men inte undergått exportkontroll och i förekommande fall restitutionskontroll på avsändningsorten eller ort under vägen skall tillsammans med utgående varuanmälan — bl 633.81 för vanligt tullgods och bl 633.81.1 för restitutionsgods (se bil D) — i föreskrivet antal exemplar överlämnas till tullanstalten.

Gränsstationen skall ansvara för att tullgods från ort inom tullområdet som undergått exportkontroll och i förekommande fall restitutionskontroll på avsändningsorten eller gränsorten och som enligt tullanstalts medgivande må utföras (se art 110) förs ut ur riket.

För annat gods än tullgods (se art 136) som skall utföras ur riket skall gränsstationen lämna tullanstalten Utgående varuanmälan II (för annat gods än tullgods), bl 633.81.2 (se bil D).

Om ändrat förfogande se art 129.

107 (Reservnummer).

108. Om för utförsel nödiga handlingar saknas skall gränsstationen omedelbart skaffa sådana från avsändaren. Med kostnader som härigenom uppkommer förfars på samma sätt som i art 100 angivits för inkommande gods. Om handlingar för utförseln saknas. Magasins- och vagnspengar för utgående gods

Kan sändning inte utföras i anledning av någon försummelse av avsändaren eller till följd av något hans förfogande skall magasins- och vagnspengar debiteras enligt Gtax § 42 för den tid över 10 dagtimmar som godset uppehålls.

Om anteckning i fraktsedel och godslista när sändning blir uppehållen för tullklarering se art 110: 5.

c) Vad gränsstation har att iaktta beträffande genomgående gods från utland till utland

109. I fråga om *genomgående gods från utland till utland* gäller följande. Genomgående gods från utland till utland

a) Om transitering till utrikes ort är tillåten behöver godset inte överlämnas till tullverket vare sig i införselorten eller i utförselorten. Järnvägen ansvarar för att godset förs ut. Gränsstationen skall förse frakthandlingarna med stämpel som utvisar godsets egenskap i tullhänseende och att transitering får äga rum. Järnvägsanmälan erfordras i detta fall inte för tulländamål. Då gränsstationen emellertid skall föra sådana anteckningar att den kan avgöra när godset ankommit och avgått skall godset upptecknas på Inkommande järnvägsanmälan (övergångsjournal). Järnvägsanmälan översänds med frakthandlingarna till den gränsstation över vilken godset går ut.

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

b) Om transitering till utrikes ort inte är tillåten (se avd. »Anvisningar till hjälp vid transitering av tullgods» i bil M) skall godset i gränsorten överlämnas till tullanstalten (jfr art 95).

d) Vad avsändningsstation (inberäknat gränsstation lokalt) har att iaktta beträffande avgående tullgods (tullgods till utlandet eller till svensk station).

110: 1. Tullgods kan anmälas till utförsel hos tullanstalt upptaget antingen på direkt (internationell) fraktsedel (direkt utförsel) eller på inhemsk (svensk) fraktsedel till svensk station — gränsstation eller annan — för vidare befordring därifrån till utlandet på internationell fraktsedel (delad utförsel). För anmälan till utförsel används de blanketter som anges i art 106.

Anm. Gods som skall utföras men som skall exportkontrolleras först på gränsstationen utgör inte tullgods under transporten dit.

Direkt utförsel

2. Vid utförsel järnvägsledes av tullgods direkt till utlandet lämnas tullanstaltens medgivande till utförsel på det sättet att tulltjänstemannen på godsets frakthandling anbringar en med hans signatur försedd påstämpling att godset får föras ut. I fråga om il- och fraktgods sätts detta meddelande i den för godsbeskrivningen avsedda kolumnen på originalexemplaret av fraktsedeln och i fråga om expressgods i motsvarande kolumn på expressgodsfraktsedeln eller om utrymme saknas där i kolumnen för uppgift om vidfogade tullhandlingar m. m. Särskild tullförpassning utfärdas inte.

I vissa fall tecknas tullanstaltens medgivande till utförsel på ett extra exemplar av utgående varuanmälan, Utgående varuanmälan I (för tullgods) bl 633.81 eller Utgående varuanmälan I (för restitutionsgods) bl 633.81.1 (se bil D). Detta exemplar på vilket också antecknas att godset redovisats hos tullanstalten i avsändningsorten bifogas frakthandlingarna. Det utgör dock inte förpassning och skall därför inte överlämnas till tullanstalten i gränsorten utan behållas av gränsstationen.

Tullgods som hos tullanstalt anmälts till direkt utförsel järnvägsledes skall *genom järnvägens försorg* märkas enligt bestämmelserna i art 126.

Delad utförsel

3. Vid utförsel av tullgods järnvägsledes utfärdar tullanstalt förpassning för godset i följande fall:

a) då godset först skall sändas till annan inrikes ort för att där anmälas till slutlig utförsel (utan eller efter omlastning) till utrikes ort,

b) då godset skall utföras till frihamn eller till utrikes ort över frihamn, vare sig godset försänds direkt till frihamnen eller först skickas till annan inrikes ort för att efter anmälan hos tullanstalt därifrån (utan eller efter omlastning) utföras till frihamnen.

I dessa fall skall förpassningen vara ställd till utförselorten resp. till den frihamn dit godset är bestämt. I förpassningen skall också i förekommande fall anges att godset förpassas för utförsel till angivet land. Två (för utförsel till frihamn tre) exemplar av förpassningen överlämnas till järnvägen som kvitterar och återlämnar det ena exemplaret till tullanstalten och skickar återstående exemplar med frakthandlingarna.

4. Om utförsel av gods som järnvägen förtullat men som inte utlösts gäller vad som sägs i art 117: 4.

Anteckning i frakthandlingarna om uppehåll på grund av tullformaliteter

5. Om sändning blir uppehållen för fullgörande av tullformaliteterna skall anteckning därom göras i fraktsedel och godslista varvid uppehållsstationens namn och uppehållets längd anges: »Uppehållen i..... ..... från kl ..... den ..... till kl ..... den ..... för tullklarering» (för sändning till utlandet: Uppehållsstationens namn och »Aufenthalt wegen Zollabfertigung vom ..... Stunde ..... bis ..... Stunde .....»).

6. Om tullgods och annat gods samlastas skall stationsföreståndaren vidta sådana åtgärder att den i art 120: 3 föreskrivna kontrollen kan ske utan alltför stor tidsspillan. Han bör t ex bestämma att tullgodset skall lastas in sist eller att det skall lastas på särskild plats i vagnen.

Anm 1. Vid Trelleborgs färjestation specificeras i regel tullgods i samlastningsvagn inte direkt på varuanmälan utan på en särskild »lastningslista». Se även art 120: 3, anm 1.

Anm 2. För restitutionsgods som befordras på *inhemsk svensk fraktsedel* till gränsstation skall avsändningsstationen särskilt övertyga sig om att tullförpassningen på varuanmälan upptar *samma bestämmelseort som fraktsedeln.* Detta gäller även i det fall att restitutionsgods varpå järnvägen lämnat tullverket kvitto befordras i samlastningsvagn.

Anm 3. Enligt Generaltullstyrelsens medgivande (Generaltullstyrelsens cirkulär nr 245/1944) får tullgods som skall vidarebefordras med järnväg utan tullbevakning forslas med fordon till järnvägsstation under förutsättning, dels att godset inte är försett med emballage som företer sådant spår av åverkan att det kan misstänkas att innehållet skadats eller helt eller delvis gått förlorat, dels ock att varje kolli före transporten på betryggande sätt försetts med tullverkets plomb eller sigill.

Vid mottagning av dylikt gods till järnvägsbefordring gäller följande.

a) Varje kolli skall vara försett med tullverkets plomb eller sigill som skall vara oskadade.

b) Varuanmälan skall som befordringsmedel ange »fordon och bantåg».

c) Gods som är ofullständigt adresserat, företer spår av yttre åverkan eller inte åtföljs av för järnvägstransport nödvändiga handlingar eller inte stämmer överens med uppgifterna i medföljande tullinlagor skall skickas tillbaka till tullanstalten.

d) Sedan den tjänsteman som tar emot godset kontrollerat att förseglingen är oskadad och att allt i övrigt stämmer med åtföljande handlingar skall han på ett exemplar av varuanmälan kvittera att han tagit emot godset och med post skicka detta exemplar tillbaka till tullanstalten.

e) Speditionsfirmor och bilföretag som på järnvägens vägnar får teckna kvitto på tullgods som lastats in i samlastningsvagn skall själva lämna kvitto på mottaget tullgods av här avsett slag och skicka kvittot direkt till tullanstalten.

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

Försändning av tullgods till svensk station

7. För inrikes försändning av annat utrikes gods än sådant som enligt bestämmelserna i art 94: 2 och 3 får transitförsändas under järnvägens tullkontroll fordras tullverkets förpassning. När dylikt gods anmäls till transitering skall till tullanstalten avges Inrikes varuanmälan I (för utrikes gods), bl 633.63 (se bil D) i tre exemplar. Tullverket tecknar förpassning för godset på alla tre exemplaren av varuanmälan. Avsändningsstationen skall på ett av exemplaren teckna kvitto på att godset tagits emot till befordring. Detta exemplar överlämnas till tullanstalten i avsändningsorten. Ett exemplar skall bifogas frakthandlingarna för att samtidigt med godset överlämnas till tullanstalten i bestämmelseorten. Det tredje exemplaret behålls av tullverket.

Varuanmälan på utrikes gods som transitförsänds till ort inom tullområdet eller flyttas från transitupplag till transitupplag skall vare sig den utfärdas av trafikant eller genom järnvägens försorg som mottagare alltid ange *järnvägsstationen* och inte adressaten enligt fraktsedeln.

Anm. Denna bestämmelse gäller inte tullgods i samlastningsvagn såvida fraktsedeln är ställd till eget mottagande och avsändaren förbundit sig att omedelbart efter erhållen underrättelse om godsets ankomst själv eller genom ombud infinna sig på bestämmelsestationen för att överlämna tullgodset till tullanstalten.

8. Om ändrat förfogande för tullgods se art 129.

e) Vad bestämmelsestation (inberäknat gränsstation lokalt) har att iaktta beträffande ankommet tullgods

Förtullning

111. Om förtullningen skall ske på annan station än bestämmelsestationen åligger det den senare att se till att godset verkligen blivit förtullat på avsedd station och inte lämnas ut oförtullat. (Se dock anm under art 99: a).

Om avsändaren föreskrivit att godset skall förtullas genom järnvägens försorg skall bestämmelsestationen sköta om förtullningen. Eljest åligger den mottagaren.

Vid förtullning genom bestämmelsestationens försorg skall i tillämpliga delar samma bestämmelser gälla som meddelats för förtullning genom gränsstation (se art 95 och 97). Vagnslastsändningar åtnjuter dock härvid endast vanlig lossningsfrist. För överskjutande tid som vagn uppehålls för förtullning och lossning utgår vagnspengar i vanlig ordning.

Inkommande varuanmälan, bl 633.60, skall avlämnas i fyra exemplar.

Om förtullningen på gränsstation av gods till gränsstationen lokalt åligger mottagaren skall stationen föra upp godset på Inkommande järnvägsanmälan, bl 633.65 eller 633.65.1 (se bil D).

Om förfaringssätt när förtullning inte kunnat fullföljas inom viss tid se art 129.

112—113 (Reservnummer).

114: 1. Tullgods som med järnväg kommit till sin bestämmelseort skall så snart förhållandena medger av järnvägen överlämnas till tullanstalten på platsen. Behandling av tullgods på bestämmelsestation

Styckegods skall avlämnas i tullklareringslokal eller på annan av tullanstalten anvisad plats och vagnslastgods på spår i eller invid tullklareringslokal eller efter tullanstaltens medgivande på annat lämpligt spår. För sådant vagnslastgods som tullverket förpassat med angivande av kolliantal ansvarar järnvägen att det om tullanstalten så fordrar avlämnas i tullklareringslokal. Om järnvägen utför denna forsling och tullklareringslokalen ligger utanför stationens område får järnvägen ta betalt för forslingen.

Gods som järnvägen transitförsänt från gränsstation överlämnas med de tre exemplaren av inkommande järnvägsanmälan som följer med godset och frakthandlingarna från gränsstationen. Beträffande samlastningsgods skall särskild uppgift i två exemplar över vagnens innehåll bifogas järnvägsanmälan. Om det vid avprickningen i samband med lossningen av styckegods visar sig att gods saknas skall stationen göra behövliga ändringar på järnvägsanmälan (innehållsuppgiften) och vederb. tjänsteman bestyrka ändringarna med sin signatur. Se även art 132.

I fråga om vagnslastgods skall järnvägen före överlämningen kontrollera att vagnens plomber är oskadade.

Tullanstalten tecknar kvitto på ett exemplar av järnvägsanmälan och lämnar det tillbaka till stationen.

Gods som transitförpassats av tullverket skall jämte förpassningen överlämnas till tullanstalten.

Anm. Om kontroll vid lossning av tullgods ur samlastningsvagn se art 120: 3. Överföringen av dylikt gods från järnvägsstationen till tullklareringslokalen skall vid behov ske under tullkontroll.

2. Styckegods som inte genast överlämnas till tullverket skall läggas på särskild, helst avstängd plats i magasinet.

3. Då styckegods överlämnas till tullanstalt bör såväl järnvägs- som tulltjänsteman vara närvarande. Härvid skall godsets tillstånd noggrant undersökas och iakttagna bristfälligheter antecknas.

4. Tullverkets plomber får järnvägspersonalen inte bryta. Tullplomberade vagnar får därför vare sig de innehåller stycke- eller vagnslastgods icke öppnas av järnvägens personal och lossningen av dylika vagnar får inte börja förrän tullanstalten lämnat tillstånd därtill.

5. Har tullgods med stöd av trafiktillstånd ankommit till bestämmelsestation på ort utan tullanstalt skall stationen omedelbart översända järnvägsanmälan till den distriktstullanstalt som är angiven i den av gränsstationen på järnvägsanmälan införda anteckningen (jfr art 94: 2). Kan tullklareringen ske omedelbart överlämnas järnvägsanmälan direkt till den tulltjänsteman som infunnit sig för tullklareringen.

Forsling av tullgods mellan järnvägsstation och tullklareringslokal

115: 1. Forsling av *styckegods* mellan järnvägsstation och tullklareringslokal som inte ombesörjs av godsemottagare eller tullpersonal skall verkställas av järnvägens godsutkörare eller annan av distriktschef eller trafikinspektör antagen entreprenör eller av järnvägens egen personal. Forslingen sker på järnvägens ansvar.

Anm. Expressgods förtullas i regel i samma ordning som resgods.

Om tullklareringslokalen ligger utanför bestämmelsestationens område får järnvägen ta betalt för forslingen.

2. Forsling av *vagnslastgods* skall också ske enligt föreståeende bestämmelser såvida inte transporten inskränker sig till vagnarnas växling till hamn- eller sidospår eller till viss plats på bangården, i vilket fall inga andra avgifter skall debiteras än de som fastställts för dylika växlingar.

Notis och kvitto på tullgods som mottagaren förtullar

116: 1. För att underrätta mottagaren om ankomsten av tullgods utfärdar bestämmelsestationen särskilda endast för sådant gods avsedda notiser, bl 633.76.

2. För att för tullmyndigheterna ange att alla järnvägen tillkommande avgifter är betalda och att varumottagaren får på tullanstalten anmäla godset till tullklarering skall stationen när tullgods utlösts förse fraktsedelns baksida och den mot fraktsedeln svarande notisen med avtryck av en stämpel med följande text.

»Godset får utlämnas
till i fraktsedeln angiven mottagare
till .....
(enligt av järnvägen prövad överlåtelsehandling)
Sign/»

Ej tillämplig text skall strykas över.

Under detta meddelande sätts avtryck av stationsdatumstämpeln.

I de fall tullgods är upptaget på inländsk vit paketgodsfraktsedel (endast notisdel finns) eller då mottagaren trots tecknad överlåtelse önskar behålla fraktsedeln skall dylikt meddelande lämnas tullanstalten på bl 632.32, Intyg om erlagd frakt m m.

Tullanstalt skall äga rätt att vid behov få låna utfärdad tullgodsnotis som förvaras hos station.

Anm. För expeditionen för tullgods vid Stockholms norra (=Stockholms tull) gäller enligt Generaltullstyrelsens medgivande att den på fraktsedeln som kvitto på fraktbetalningen satta bokstavsdatumstämpeln godtas som ersättning för ovannämnda meddelande.

Förfaringssätt med outlöst icke förtullat gods

117: 1. Om tullgods som kommit till station på ort med tullanstalt och som skall förtullas genom mottagarens försorg inte löses ut inom 15 dagar efter ankomsten skall stationen handla enligt föreskrifterna i art 129.

Förfaringssätt med outlöst av järnvägen förtullat gods

2. Om gods som är förtullat på gränsstation genom järnvägens (SJ kommissionärs) försorg och som åtföljs av tullsedel inte inom *sex månader* efter ankomsten till bestämmelsestationen blivit utlöst skall det skickas tillbaka till den gränsstation vid vilken förtullningen ägt rum. Godset skall härvid tas upp på expeditionssedel till gränsstationen (icke »gränsen») och frakt i vanlig ordning beräknas. På godset vilande kostnader (utom tullsedelns belopp) skall uppbördsredovisas i vanlig ordning. Förteckning över tullsedlar, bl 633.39, skall ofrankerad skickas med redovisningen in till KkGu med påteckning om anledningen till att den inte frankerats. Övriga kostnader tas upp som expeditionsutlägg på expeditionssedeln till gränsstationen med bifogande av fraktsedeln och eventuellt utfärdat kvitto, bl 6413.3, Kvitto på magasins- och vagnspengar m m. Tullsedeln och ett intyg[1] som styrker att godset från ankomsten till återsändningstillfället oavbrutet varit i järnvägens vård översänds samtidigt med särskilt meddelande till gränsstationen. Den skriftväxling (anhållan om förfogande enligt Internationella fördragets angående godsbefordring å järnväg art 25) som förekommit med avsändningsstationen skall också skickas med.

3. Gränsstationen skall fullgöra de skyldigheter beträffande godset som åligger en bestämmelsestation, såsom att underrätta avsändaren om ifrågasatt försäljning o d. Gränsstationen skall därefter om förfogande alltjämt uteblir inom ett år från förtullningsdagen räknat överlämna godset med i mom 2 nämnda intyg till tullanstalten. Därvid skall på det av bestämmelsestationen underskrivna intyget tecknas en försäkran att godset från återkomsten till överlämningstillfället oavbrutet varit i gränsstationens vård. Till KkGu översänds samtidigt tullsedeln och anmälan om förhållandet så att SJ kan återfå förskotterad tullavgift från tullverket.

4. För av tullsedel åtföljt gods som på avsändarens begäran återsänds från bestämmelsestationen till avsändningsstationen eller vidaresänds till annan station i utlandet utfärdas godslista, bl 633.58 för ilgods och 633.35 för fraktgods. På godset vilande kostnader med undantag av tullbeloppet uppbördsredovisas (frankeras) i vanlig ordning och tas upp som förkostnad på den utfärdade listan. I mom 2 nämnda intyg bifogas transporthandlingarna i särskilt kuvert och adresseras till gränsstationen som skall uppvisa det för tullanstalten.

Anmälan om återsändningen och tullsedeln skickas samtidigt in till KkGu. Förteckningen över tullsedlar frankeras inte utan insänds ofrankerad med redovisningen till KkGu med påteckning om anledningen till att den inte frankerats.

[1] Detta intyg som bör skrivas på halvark formuleras sålunda:

..... kolli märkta ..... som kom hit från ..... den ..... och återsänds den ..... till ..... har under uppehållet här oavbrutet varit i järnvägens vård försäkras ..... den ..... 19...

Stationsdatumstämpel. Namn och befattning.

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

Vid utförsel av godset skall gränsstationen fullständiga den försäkran som den ursprungliga bestämmelsestationen avgett med påteckning om att godset utförts[1]. Nämnda försäkran skall därefter skickas in till Kk Gu.

I tillämpliga delar gäller föreskrifterna i detta moment även på gränsstation för gods som återsänts dit enligt mom 2 ovan och därifrån skickas tillbaka till utlandet.

118 (Reservnummer).

f) Vad mellanstation har att iaktta då den förtullar genomgående gods från utlandet

Förtullning på mellanstation. Beräkning av vagnspengar och växlingsavgift

119: 1. Om gods enligt avsändarens i fraktsedeln meddelade föreskrift förtullas på station som ligger mellan gränsorten och den slutliga bestämmelsestationen gäller härför i tillämpliga delar de för förtullning på gränsort meddelade föreskrifterna. Godset anmäls till förtullning upptaget på bl 633.60 (Inkommande varuanmälan) i fyra exemplar.

2. Förtullas vagnslastsändning på mellanstation skall vagnspengar tas ut för hela den tid som vagn uppehålls för förtullningen. Dessutom skall växlingsavgift debiteras enligt gällande bestämmelser.

III. Transportbestämmelser för tullgods

Räkning av kolliantal tullgods

120: 1. Så snart varuanmälan anger kolliantal skall järnvägen kontrollera detta antal. Se även art 11.

2. När tullmyndighetens förpassning för en vagnslastsändning tullgods anger antal kolli och järnvägen alltså skall räkna kolliantalet skall för denna räkning erläggas en avgift av 2 kronor per begynnande 20-tal kolli, dock minst 12 kronor per vagn. Denna avgift utgör ersättning även för likartad kontroll vid godsets lossning på bestämmelsestationen.

3. Tullgods som lastas i samlastningsvagn skall till kolliantal, märken och nummer eller adress kontrolleras av järnvägspersonal. För detta arbete och likartad kontroll vid lossningen på bestämmelsestationen skall erläggas 2 kronor per begynnande 20-tal kolli, dock minst 12 kronor per vagn. Denna avgift skall tas upp som extra avgift i fraktsedeln.

Anm 1. Över tullgods som lastas i samlastningsvagnar som nedan angivna speditionsfirmor och biltrafikföretag lämnar in till befordring på nedan angivna stationer skall ingen kontroll utövas av järnvägspersonalen vare sig på avsändnings- eller bestämmelsestationen. Järnvägsstyrelsen har nämligen genom särskilda överenskommelser med nämnda firmor uppdragit åt dem att ansvara för och på SJ vägnar

[1] Gränsstationens förklaring formuleras sålunda:

Ovannämnda ..... kolli som av järnvägsstationen i ..... den ..... införtullats under inkommande nr ..... och som hitkommit med bantåg den ..... från ..... har av stationen i oförändrat skick för utförsel lastats in i vagn nr ..... och gått ut den ..... 19... försäkras.

Stationsdatumstämpel. Namn och befattning.

lämna tullanstalten vid avsändningsstationen kvitto på i deras samlastningsvagnar inlastat tullgods. Kontrollen över tullgods i dessa samlastningsvagnar åligger således nämnda firmor såväl på avsändnings- som på bestämmelsestationen. Den i mom 3 nämnda avgiften till järnvägen kommer alltså inte i fråga för dessa vagnar.

Ifrågavarande firmor och lastningsstationer är följande:

Emil R. Boman AB: samlastningsvagnar som lämnas in till befordring i Stockholm Stadsgården och Stockholms södra;

AB Svenska Godscentraler: samlastningsvagnar som lämnas in till befordring i Borås, Eskilstuna, Falun, Gävle, Göteborg, Halmstad, Hälsingborg, Jönköping, Kalmar, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Malmö, Motala, Norrköping, Nyköping, Oskarshamn, Stockholm, Trelleborg, Uppsala, Västervik, Västerås, Örebro och Östersund;

AB Godstrafik & Bilspedition, Göteborg, och dess avdelningskontor Borås Bilspedition AB i Borås, Eskilstuna Bilspedition AB i Eskilstuna, Bilspedition i Göteborg AB, Hallands Bilspedition AB i Halmstad, Jönköping Bilspedition AB i Jönköping, Karlstads Bilspedition AB i Karlstad, Kristianstads Bilspedition AB i Kristianstad, Linköpings Godstrafik & Bilspedition AB i Linköping, Malmö Bilspedition AB i Malmö, Norrköpings Bilspedition AB i Norrköping, Stockholms Bilspedition AB i Stockholm, Sundsvalls Bilspedition AB i Sundsvall, Örebro Bilspedition AB i Örebro: samlastningsvagnar som inlämnas till befordring i Borås, Eskilstuna, Göteborg, Halmstad, Jönköping, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Malmö, Norrköping, Stockholm, Sundsvall och Örebro;

Stockholm—Westerås—Bergslagens Transport Aktiebolag: samlastningsvagnar som inlämnas till befordring i Köping och Västerås.

I fråga om sändningar från *Stockholms Frihamn* utövas kontrollen över tullgods på avsändningsstationen av Stockholms Frihamnsaktiebolag; bestämmelsestationen skall dock som eljest kontrollera godset. För dylik kontroll som utövas allenast på bestämmelsestationen skall kontrollavgiften utgöra 1 krona per begynnande 20-tal kolli, dock minst 6 kronor per vagn.

Anm 2. Om järnvägen på avsändarens begäran dessutom räknar kolliantalet av allt i vagnen inlastat gods som inte är tullgods utgår avgift enligt Gtax för detta arbete.

Sammanlastning av tullgodsoch annat gods

4. Vid sammanlastning enligt Gxf del I (str 1080), art 559 av sådant tullgods som tullverket förpassat som styckegods och annat gods skall då tullgodset lastats in på ursprungliga avsändningsstationen vagnen bevakas av järnvägstjänsteman vid in- eller urlastning av annat gods än tullgods på mellanstationen. Bevakningsavgift utgår enligt Gxf del I, art 533. Efter in- eller urlastningen plomberas vagnen av järnvägen.

Transporthandlingar för tullgods

121: 1. Styckegodssändning av tullgods skall tas upp på särskild transporthandling.

2. Transporthandling till annat tullgods än restitutionsgods skall förses med tydlig etikett, påskrift eller stämpel »Tullgods».

Anm. Transporthandling till vagn vari tullgods och annat gods samlastats förses med påteckning: »Tullgods 00 kolli».

3. Transporthandling till restitutionsgods skall förses med tydlig påskrift »Restitutionsgods».

Tullgods i vagnslast vid transport över järnvägar med olika spårvidd

122: 1. Då tullgods i vagnslast för vilken tullverket utfärdat förpassning tas emot till befordring över svenska järnvägar med olika spårvidd och överföringen inte sker med överföringsvagn skall avsändaren

göras uppmärksam på att han hos tullmyndighet måste begära tullbevakning att närvara då godset omlastas. Se även mom 3.

Anm. För att i dylikt fall undvika tullbevakningskostnader kan, om varje i vagnslasten ingående kolli lämpligen kan märkas och från tullverkets sida hinder härför inte möter, sändningen förpassas med angivande av antalet kolli. Härvid anbringas inte tullplomber på vagnen varför hinder icke möter att omlasta godset på mellanstation utan tullbevakning. I detta fall tillkommer dock räkningsavgift enl art 120: 2.

2. Kan i angivet fall vagnslastgods framföras utan omlastning över annan väg än den ordinarie samtrafiksvägen skall avsändaren underrättas därom. Önskar han att godset sänds över sådan väg skall han anmodas att anhålla därom i fraktsedeln.

3. Tullgods i vagnslast som järnvägen själv transitförsänder från gränsstation enligt bestämmelserna i art 94: 3 och 4 får järnvägen vid behov lasta om under vägen utan att tullverkets personal därvid behöver närvara. Omlastningen skall ske under av stationsföreståndaren ordnad betryggande kontroll. Den nya vagnen plomberas och underrättelse lämnas bestämmelsestationen för anteckning på inkommande järnvägsanmälan.

Förbud att sända tullgods över sjön Vättern

123. Tullgods som är adresserat till station dit samtrafiksvägen leder över sjön Vättern skall befordras över enbart järnväg mot den avgift och över den väg som i tillämpliga vägföreskrifter finns angiven för sådant fall.

124—125 (Reservnummer).

Märkning av tullgods

126: 1. a) För att ange att gods är tullgods skall varje kolli *styckegods* och sådant *samlastningsgods* som skall befordras i samlastningsvagn i vilken tullgods och annat gods sammanlastas i omedelbar närhet av adressen förses med en lapp »Tullgods», bl 633.70 (se bil D) och varje *vagn* som transitförsänds som vagnslast under järnvägens eller tullverkets kontroll eller befordras såsom vagnslast till gränsort för utförsel utan att tullverkets förpassning föreligger [se art 109: a)] i omedelbar närhet av vagnskorten förses med ett anslag »Tullgods» bl 635.9 (se bil D).

Vagnskorten till vagn vari tullgods och annat gods samlastats skall förses med påskrift: »Tullgods 00 kolli».

Ifråga om plombering av vagn med tullgods se art 94: 4 och 127.

b) Lappen »Tullgods», bl 533.70, behöver dock inte sättas på sådant *stycke-* eller *samlastningsgods* som tullverket förpassat och genom plomb, sigill, stämpel eller annat märke betecknat som tullgods.

c) Lappen behöver inte heller anbringas på stycke- eller samlastningsgods som befordras i vagn som transitförsänds som vagnslast. Däremot skall *vagnen* förses med lappen »Tullgods», bl 635: 9.

Anm. På gods som lämpar sig härför kan beteckningen »Tullgods» också anges med stämpel. Jfr art 94: 4. Istället för att förse vagn med anslaget bl, 635,9 kan vagnskorten stämplas »Tullgods,»

För att fästa gränsstationens uppmärksamhet på sådant restitutionsgods som skall slutligt kontrollbehandlas av tullanstalten i gränsorten skall godset märkas som om det vore tullgods. På bl 633.71 och 635.16 skrivs gränsstationens namn.

2. a) Styckegods som skall tullklareras på annan station än den i fraktsedeln angivna bestämmelsestationen skall i adressens omedelbara närhet förses med en lapp »Tullklarering i .....», bl 633.71 (se bil D). På lappen skall namnet på tullklareringsstationen tydligt anges med blåpenna och överflödiga ord strykas över.

b) För vagnslastgods används i sådant fall ett vagnskort »Tullklarering i .....», bl 635.16 (se bil D) som vederbörligen ifyllt sätts in i vagnskorthållarna ovanpå vagnskorten.

Låsning och plombering av vagn

127: 1. Slutna vagnar som kommer in från utlandet med last skall på gränsstationen omedelbart plomberas med gränsplomber och om möjligt låsas. Om vagn är försedd med utländska plomber som vid noggrann granskning befinnes oskadade får dessa dock godkännas. Gränsstationen behöver således plombera vagn med särskilda gränsplomber endast om plomber saknas eller om befintliga utländska plomber är skadade.

När plombering är bruten bör vagnens innehåll om möjligt undersökas. Vagn som plomberas av gränsstation skall alltid plomberas med gränsplomber på *båda* sidor.

2. Samlastningsvagn som innehåller tullgods skall omedelbart efter fullbordad lastning plomberas och om möjligt låsas av järnvägen.

3. Tullpersonalen får inte plombera järnvägsvagn förrän vagn som skall plomberas av järnvägen försetts med järnvägens plomber och om möjligt låsts.

Rubbad eller bruten plombering

128: 1. a) Upptäcks under transporten att plombering är bruten eller på annat sätt felaktig på vagn som har anslaget »Tullgods» skall vagnen noggrant besiktigas och ny plombering (stationsplomb) anbringas. Upptäcks saken medan vagnen befinner sig i tåg skall — om konduktörspersonal tjänstgör på tåget — såväl tåg- som stationstjänsteman närvara vid besiktningen.

b) Skriftlig redogörelse skall upprättas över iakttagelserna vid besiktningen. Av nämnda redogörelse skall ett exemplar biläggas transporthandlingarna eller om sådana inte följer med godset direkt översändas till bestämmelsestationen, ett exemplar tillställas trafikinspektören och om plomberingen varit påsatt av tullverket ett exemplar också skickas till tullanstalten i bestämmelseorten.

c) Sådan inventering som föreskrivs i art 45: 3 för de fall när järnvägens plombering brutits får inte äga rum när den brutna plomberingen varit anbragt av tullverket.

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

2. Om tullgods — stycke- eller vagnslastgods — vid ankomsten till bestämmelsestationen inte har den i varuanmälan angivna plomberingen i orubbat skick skall tullanstalten på platsen genast underrättas därom. Likaså skall tullanstalten underrättas om av medföljande redogörelse enligt mom 1 b framgår att tullplombering ersatts med järnvägsplombering.

Outlöst tullgods

129: 1. Om tullgods som kommit till station med tullanstalt med transitupplagsrätt (se art 94: 5) och skall förtullas genom mottagarens försorg inte utlösts inom 15 dagar efter ankomsten skall stationen ta upp det på Inkommande varuanmälan, bl 633.60, i fyra exemplar och anmäla det till uppläggning på transitupplag samt låta flytta över det dit. Tidsfristen räknas från den dag då godset överlämnades till tullanstalten, d v s den dag då gods och inkommande järnvägsanmälan eller förpassning överlämnats.

På transitupplag får godset sedan ligga kvar intill ett år.

Extra avgifter som uppkommer, t. ex. anståndspengar, bevakningsavgift som kan uppkomma när gods förs över till eller tas ut från upplag och bokföringspengar som debiteras när gods från transitupplag anmäls till förtullning eller annan åtgärd, läggs på godset.

På station där möjlighet att lägga upp godset på transitupplag inte finns (gränsstationerna Ed, Charlottenberg och Storlien saknar transitupplagsrätt) skall i förekommande fall förfaras enligt mom 2: II och 3: III.

Ändrat förfogande

2. Föreskriver avsändare av tullgods *som transitförpassats av tullverket* att godset skall återlämnas på avsändningsstationen eller utlämnas på annan station än den på fraktsedeln angivna bestämmelsestationen eller återsändas till avsändningsstationen och kan förfogandet efterkommas gäller följande.

I. Om godset inte hunnit fram till bestämmelsestationen och det ändrade förfogandet därför skall utföras av station under vägen:

undervägsstationen skall underrätta avsändningsstationen som i samråd med ortens tullanstalt vidtar i tullhänseende behövliga åtgärder. Se även mom 4.

II. Om godset har kommit fram till bestämmelsestationen och överlämnats till tullanstalten men ännu inte upplagts på transitupplag:

bestämmelsestationen skall på inrikes varuanmälan anmäla godset till transitering till den nya bestämmelsestationen om den ligger på ort med tullanstalt. I annat fall skall godset på inkommande varuanmälan anmälas till förtullning och efter denna sändas vidare till den nya bestämmelsestationen som vanligt gods.

Om godset skall återutföras skall det tas upp på utgående varuanmälan och anmälas till utförsel.

III. Om godset redan upplagts på transitupplag när det ändrade förfogandet ingår:

om den nya bestämmelsestationen ligger på ort med tullanstalt med transitupplagsrätt skall den ursprungliga bestämmelsestationen på inrikes varuanmälan anmäla godset till förflyttning till transitupplag på den nya bestämmelseorten. Har den nya bestämmelseorten inte tullanstalt med transitupplagsrätt skall godset på inkommande varuanmälan anges till förtullning och efter denna sändas vidare till den nya bestämmelsestationen som vanligt gods.

Om godset skall återutföras skall det på utgående varuanmälan anmälas till utförsel.

Vid *direkt utförsel* av gods enligt bestämmelserna i art 110: 2 förfars som sagts ovan under I.

3. Föreskriver avsändare av tullgods *som transitförsänts på inkommande järnvägsanmälan* åtgärd som i mom 2 sägs och kan förfogandet efterkommas gäller följande.

I. Om godset inte hunnit fram till bestämmelsestationen och det ändrade förfogandet därför skall utföras av station under vägen:

undervägsstationen skall underrätta gränsstationen som då vidtar alla i tullhänseende behövliga åtgärder. Se även mom 4.

II. Om godset har kommit fram till bestämmelsestationen men ännu inte överlämnats till tullanstalten:

bestämmelsestationen skall stryka godset på inkommande järnvägsanmälan, föra upp det på ny inkommande järnvägsanmälan och därefter i tillämpliga delar göra så som är föreskrivet för gränsstation i fråga om inkommande gods (art 94 och följande). Innebär förfogandet att godset skall skickas tillbaka till avsändningsstationen behöver det dock inte tas upp på inkommande järnvägsanmälan. Järnvägen ansvarar för att godset blir utfört ur riket.

III. Om godset har kommit fram till bestämmelsestationen och utlämnats till tullanstalten men inte upplagts på transitupplag:

bestämmelsestationen skall återfordra godset från tullanstalten på sätt i mom 5 sägs och därefter göra så som angivits under II här ovan (föra upp det på ny inkommande järnvägsanmälan o s v).

IV. Har godset redan upplagts på transitupplag när ändrat förfogande ingår skall bestämmelsestationen göra så som angetts i mom 2: III.

4. Om ändrat förfogande som skall utföras av station under vägen — se fallen mom 2: I och mom 3: I — innebär att godset skall utlämnas på ort i Sverige som inte är nämnd i art 94: 5 skall godset — såvida inte viss förtullningsstation föreskrivits i det ändrade förfogandet — för förtullning skickas till den i art 94: 5 nämnda ort som syns lämpligast. Både den sålunda utvalda förtullningsstationen och avsändningsstationen (gränsstationen) skall underrättas. Godset skall förses med lappen »Tullklarering i .....», bl 633.71.

5. När tullgodssändning skall tas ut från tullanstalten på bestämmelseorten skall bestämmelsestationen lämna tullanstalten en »An-

hållan att järnvägssändning återlämnas av tullanstalt», bl 633.67 (se bil D). När sändning återlämnats skall stationen ge tullanstalten kvitto.

6. Extra kostnader som möjligen uppstår i samband med att ändrat förfogande utförs betalas till tullanstalten och läggs på sändningen.

7. Föreskriver mottagaren ändrat förfogande skall i tillämpliga delar förfaras så som ovan sagts vid ändrat förfogande genom avsändaren.

Omlastning av tullgods

130: 1. Om kolliantalet angetts i varuanmälan och *varje kolli* märkts enligt art 126: 1 får tullgods som förpassats av tullverket lastas om utan tullbevakning. (Det befordras då i vagn som inte plomberats genom tullverkets försorg. Se art 122: 1 anm.) Vid omlastning av dylikt gods skall noggrant tillses att eventuell tullplombering på godset inte skadas.

Tullgods — såväl styckegods som i vagnslast — som järnvägen själv transitförsänder enligt bestämmelserna i art 94: 3 och 4 får lastas om utan att tullpersonal behöver närvara. Jfr art 122: 3.

2. Om gods i *tullplomberad vagn* av en eller annan orsak, t ex varmgång, inte kan föras fram till bestämmelsestationen utan omlastning skall stationen ofördröjligen anmäla förhållandet till trafikinspektören som träder i förbindelse med lämplig tullanstalt för att inhämta besked om vilka åtgärder som ur tullkontrollsynpunkt erfordras för omlastningen.

131 (Reservnummer).

IV. Saknat, övertaligt eller skadat tullgods. Försäljning eller förstöring av tullgods

Saknat, övertaligt eller skadat tullgods

132: 1. Om tullgods saknas eller är övertaligt eller skadat förfars enligt bestämmelserna i Godsregleringsföreskrifter (str 626).

Övertaligt gods och saknat gods som sedermera, t ex efter transportförsening, överlämnas till tullanstalt skall bestämmelsestationen ta upp på särskild inkommande järnvägsanmälan. Tullanstalten tecknar kvitto på ett exemplar och återlämnar det till järnvägen.

Visar utredning att tullgods förkommit skall järnvägen göra anmälan därom till tullanstalten i den ort där tullklarering av godset skulle ägt rum eller beträffande genomgående gods från utland till utland i den gränsort över vilken godset kommit in och då så är möjligt lämna sådana uppgifter om godset som behövs för att tullavgiften skall kunna påföras (Tullstadgans § 152).

Försäljning eller förstöring av tullgods

2. Vid försäljning av tullgods skall förfaras enligt bestämmelserna i Godsregleringsföreskrifter (str 626).

Är outlöst av järnvägen förtullat gods redan så fördärvat att det inte kan säljas skall det oskadliggöras under tullbevakning så att järnvägen kan återfå förskotterat tullbelopp. Godset bör för den skull antingen sändas utan fraktberäkning till närmaste station med tullanstalt (dock utan att annan järnväg berörs) och där överlämnas till tullanstalten eller också bör, om järnvägens självkostnader därigenom anses bli mindre vilket trafikinspektören har att avgöra, tulltjänsteman tillkallas från närmaste tullanstalt. Ursprungliga bestämmelsestationen skall därefter anmäla förhållandet direkt till Reklamationskontoret (från enskild järnvägsstation till trafikföreståndaren) i och för reglering av utestående belopp.

V. Varustatistik

133. Vid förtullning av gods, vare sig denna äger rum på gränsort eller på annan ort med tullanstalt, skall uppgifter för statistiskt ändamål lämnas Varustatistik vid införsel

a) om det land varifrån godset blivit inköpt eller för försäljning eller i annat syfte direkt eller över annat land avsänt till Sverige (inköpsland),

b) om det land i vilket varan blivit tillverkad eller frambragt (ursprungsland) och

c) om det värde som varan oförtullad har vid rikets gräns (statistiskt värde), då statistisk varuförteckning så föreskriver.

Ingår i en sändning godsslag som är hänförliga till olika statistiska nummer skall värde uppges för varje särskilt nummer.

Uppgifterna lämnas på varuanmälan till förtullning.

134. När gods förtullas genom järnvägens försorg och järnvägen således har att meddela statistiska värdet skall då sagda värde bestäms förfaras så att till inköpspriset eller om faktura inte utställts marknadspriset på avsändningsorten läggs frakten till gränsorten, kända försäkringspremier och andra kostnader till denna ort. Är godset härvid direkt fraktberäknat från ort i utlandet till slutliga bestämmelseorten skall frakten till gränsorten räknas ut på det sätt att från hela fraktkostnaden dras kostnaden för godsets transport från gränsorten till bestämmelsecorten, beräknad enligt den *för inrikes trafik* i allmänhet gällande frakten. Beräkning av statistiskt värde vid införsel

135: 1. Är värdet eller annan statistisk uppgift för införd vara inte bekant då förtullning sker på gränsstation kan tullanstalten medge anstånd med uppgift för statistiskt ändamål varom anteckning görs i varuanmälan till förtullning. Stationen skall i sådant fall förse godslistan med en stämplad anmärkning: »Felande uppgift för statistiskt ändamål Anstånd med uppgift för statistiskt ändamål vid införsel

$\left(\frac{\text{inköps- och ursprungsland}}{\text{värde}}\right)$ skall avfordras mottagaren innan godset lämnas ut, dock medges i fall av behov anstånd härmed högst intill åtta dagar efter godsets ankomst. Jfr Gtf art 135.» Finns flera expeditioner på godslistan skall vid de expeditioner för vilka uppgifter för statistiskt ändamål skall inhämtas invid godsbeskrivningen sättas ett tecken (x) som hänvisar till ett motsvarande tecken vid stämpeln.

Det åligger därefter bestämmelsestationen att då godset lämnas ut anmoda mottagaren att lämna felande uppgift för statistiskt ändamål. Härvid används bl 633.79, Uppgifter för statistiskt ändamål, varvid ett exemplar lämpligen vid kontrollräkningen bör biläggas fraktsedeln och tillställas mottagaren när notisen sänds ut. Är mottagaren inte i tillfälle att genast lämna värdeuppgift får han vid behov åtnjuta det anstånd som tullanstalten medgett. För mottagaren skall därvid framhållas att han kan ådömas böter om uppgift inte lämnas inom utsatt tid (Tullstadgans § 228). På notis eller godskvitto görs anteckning om det lämnade anståndet och om dag från vilken det räknas. Anteckningen bestyrks med stationsdatumstämpel och tjänstemannens namnunderskrift.

Erhållen uppgift eller underrättelse att uppgift inte lämnats inom anståndstiden skall med järnvägsposten sändas till gränsstationen som befordrar handlingen vidare till tullanstalten i gränsorten. På uppgiften eller meddelandet skall mottagarens namn och godsets märke anges så att tullanstalten med säkerhet kan fastställa vilken sändning uppgiften eller meddelandet avser.

Anm. Det inträffar ofta att den statistiska uppgiften skickas fel när godset befordras över Kornsjö—Ed. Uppgiften skall i dylikt fall — liksom annars — sändas till den *svenska* gränstullstationen, d v s till *Ed.*

2. Är värdet eller annan uppgift för statistiskt ändamål inte bekant då gods genom järnvägens försorg förtullas på annan station än gränsstation skall mottagaren då han kvitterar ut godset avfordras uppgift eller vid behov lämnas anstånd intill högst åtta dagar. I övrigt gäller vad i mom 1 föreskrivits med det undantag att uppgiften eller meddelande om utebliven uppgift skall lämnas till tullanstalten på platsen.

Varustatistik vid utförsel

136: 1. Då annat gods än tullgods (=exportgods för vilket särskilda bestämmelser inte gäller; se Ta-cirk ang utförselförbud m m) lämnas in på direkt fraktsedel till utlandet skall uppgifter för statistiskt ändamål[1] lämnas

a) om det land dit godset blivit sålt eller är till försäljning eller i annat syfte bestämt (försäljningsland),

b) om det land där godset är avsett att förbrukas eller nyttjas (förbrukningsland),

[1] För tullförpassat gods behövs för utförseln inga statistiska uppgifter.

c) om varuslag och myckenhet enligt i statistisk varuförteckning angivna grunder och

d) om det värde som varan har vid rikets gräns (statistiskt värde).

Uppgifterna lämnas på utgående varuanmälan II, bl 633.81.2 (se bil D), i ett exemplar som varuavsändaren själv skall fylla i. Det åligger emellertid avsändningsstationen att se till att varuanmälan upptar alla behövliga uppgifter.

Utgående varuanmälan skall följa godset till utförselorten och där, försedd med gränsstationens datumstämpel, lämnas till tullanstalten.

Uppmärksamheten fästs på att ovanstående gäller även för vanligt exportgods som på svensk fraktsedel skickas till frihamn inom riket.

2. Skulle i särskilt fall varuanmälan vara ofullständigt ifylld *i vad den avser uppgift för statistiskt ändamål* (övrig del av varuanmälan måste vara ifylld om godset skall kunna tas emot till befordring) och fullständiga uppgifter inte omedelbart kunna erhållas kan *avsändningsstationen* ge avsändaren anstånd med att lämna felande uppgift för statistiskt ändamål intill högst åtta dagar. För avsändaren skall därvid framhållas att han kan ådömas böter om uppgift inte lämnas inom utsatt tid (Tullstadgans § 228). För denna efter godsets avsändning lämnade statistiska uppgift används bl 633.79, Uppgifter för statistiskt ändamål. Anstånd

Om anstånd lämnas skall detta antecknas på utgående varuanmälan därvid anges dag från vilken anståndet räknas. Anteckningen bestyrks med stationsdatumstämpel och tjänstemannens namnunderskrift. Om meddelat anstånd skall avsändningsstationen göra lämplig minnesanteckning.

Erhållen uppgift för statistiskt ändamål skall då den tas emot stämplas med stationsdatumstämpel och därefter omedelbart skickas till gränsstationen som befordrar den vidare till tullanstalten. Erhålls inte uppgift inom anståndstiden lämnas meddelande härom till gränsstationen som befordrar handlingen vidare till tullanstalten i gränsorten.

137—138 (Reservnummer).

VI. Utländsk järnvägsmateriel

139: 1. Över utländsk järnvägsmateriel som i trafik kommer in med järnväg eller tågfärja får järnvägen tullfritt förfoga och tullanmälning kommer inte i fråga. Järnvägsstationen i införselorten som enligt Tullstadgans § 148 är att anse som varuhavare skall dock till tullverket erlägga belöpande tull för den del av materielen som inte åter förs ut ur riket inom en tid av nittio dagar efter införseln eller inom den längre tid Generaltullstyrelsen i särskilt fall kan bestämma. Utländsk järnvägsmateriel

Anm. Dessa föreskrifter gäller även järnväg tillhöriga godsbehållare (containers).

Ändringstryck nr 18 (38 blad)
December 1958.

2. När utländsk järnvägsmateriel förhyrs för användning i Sverige meddelas för varje särskilt fall föreskrifter om åtgärder för befrielse från tullavgift i skrivelse till berörda tjänsteställen. (Jfr Tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen, § 83[1].)

VII. Frihamnstrafik

Frihamnstrafik

140. Tullgods som i inrikes frihamnstrafik sänds med järnväg mellan orter inom tullområdet skall åtföljas av tullverkets förpassning. Dock skall bestämmelserna i art 93—139 i tillämpliga delar gälla även för frihamnstrafik. Tullgods som i genomgående trafik kommer in med järnväg och från gränsstation skall sändas till frihamn skall således för så vitt transitering är möjlig transitförsändas av järnvägen enligt bestämmelserna i art 94. Transitering får nämligen ske mellan frihamn och ort inom tullinlandet (med *tullinlandet* förstås Sveriges tullområde med undantag av frihamnsområdena) till och från vilken transitering enligt tullstadgan får äga rum liksom från frihamn till annan frihamn eller till ort utom tullområdet.

Inkommande järnvägsanmälan skall följa med godset till godsexpeditionen i frihamnen. Lossningen och kontroll därav utförs i fråga om styckegods av järnvägen och beträffande vagnslastgods av frihamnsbolaget. Järnvägen kontrollerar påsatta plomber och bryter järnvägens plomber medan plomber som event påsatts av tullverket skall brytas av tulltjänsteman.

Inkommande järnvägsanmälan skall användas när järnvägen överlämnar godset till frihamnsbolaget.

[1] Tilldelas inte stationerna.